

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΩΤΗΣ
& ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

Σύγχρονοι μέθοδοι επεξεργασίας και ανάλυσης
ωκεανογραφικών δεδομένων με εφαρμογή
σε Ελληνικούς κόλπους και πελάγη

Μαλακ

Βόλος 2004

Επιβλέπων Καθηγητής Αθανάσιος Ι. Θεοδώρου

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 6836/1
Ημερ. Εισ.: 20-01-2009
Δωρεά: Συγγραφέας
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ - ΖΠΥΠ
2004
ΜΑΛ

*Αφιερωμένο
στους αγαπημένους μου προγόνους
Μανόλη και Όλγα*

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
& ΥΔΑΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Αριθμ. Πρωτοκ. 4
Ημερομηνία 18-9-04

Επιβλέπων:

Καθηγητής Αθανάσιος Ι. Θεοδώρου

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αθανάσιος Ι. Θεοδώρου

Αν. Καθηγητής Ιωάννης Ε. Γεωργουλάκης

Επ. Καθηγήτρια Παναγιώτα Παναγιωτάκη

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	1
Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
Εφαρμογές	7
1 ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	8
1.1 Εισαγωγή	9
1.2 Πλατφόρμες	9
1.2.1 Ερευνητικά σκάφη	9
1.2.2 Αγκυροβόλια	12
1.2.3 Δορυφόροι	13
1.2.4 Υποβρύχια	14
1.2.5 Ρυμουλκούμενα μέσα	16
1.2.6 Ακυβέρνητα πλωτά μέσα	17
1.3 Μετρήσεις των υδρογραφικών ιδιοτήτων	18
1.3.1 Θερμόμετρα αντιστροφής	18
1.3.2 Μπουκάλια Nansen και Niskin	20
1.3.3 CTD	21
1.3.4 XBT	23
1.3.5 Συσκευές πολυδειγματοληπτών	23
1.3.6 Θερμοαλατογράφοι	24
1.3.7 Τηλεαισθητήρες	24
1.4 Μετρήσεις δυναμικών ιδιοτήτων	26
1.4.1 Ρευματογράφοι	27
1.4.1.1 Μηχανικοί ρευματογράφοι	27
1.4.1.2 Ηλεκτρομαγνητικοί ρευματογράφοι	28

1.4.1.3 Ακουστικοί ρευματογράφοι	29
1.4.1.4 ADCP	30
1.4.2 Μετρήσεις κυμάτων	32
1.4.3 Μετρητές παλίρροιας	32
1.5 Σύγχρονα συστήματα προσδιορισμού θέσης	34
1.5.1 Σύστημα LORAN	34
1.5.2 Δορυφορικό σύστημα GPS	35
2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	39
2.1 Εισαγωγή	40
2.2 Έλεγχος δεδομένων	40
2.3 Βαθμονόμηση	42
2.3.1 Βαθμονόμηση πρότυπων και αντιστρεφόμενων θερμομέτρων	43
2.3.2 Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό	47
2.3.3 Πίεση	49
2.4 Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας (1978) και Καταστατική Εξίσωση Θαλάσσιου Νερού (1980)	50
2.4.1 Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας 1978 (PSS – 78)	50
2.4.2 Καταστατική Εξίσωση Θαλάσσιου Νερού 1980 (EOS – 80)	53
2.4.3 Αποκλίσεις πυκνότητας και ειδικού όγκου	54
2.5 Συνδυαστικοί κρίκοι μεταξύ των κλιμάκων απόκλισης θερμοκρασίας, αλατότητας και πυκνότητας	55
2.5.1 Θερμοκρασία	55
2.5.2 Αλατότητα	55
2.5.3 Απόκλιση πυκνότητας	57
2.6 Επιλεγμένοι ωκεανογραφικοί σταθμοί	58
2.7 Παρεμβολή δεδομένων	59
2.8 Παρεμβολή σε πρότυπες πιέσεις	60
2.9 Υπολογιστικές επεξεργασίες δεδομένων CTD	61

2.9.1	Επεξεργασία δεδομένων CTD	62
2.9.1.1	Απόκλιση πυκνότητας	62
2.9.1.2	Ειδικός όγκος και απόκλιση αυτού	64
2.9.1.3	Απόκλιση δυναμικού βάθους (ύψους) και απόκλιση δυναμικής ενέργειας	65
2.9.1.4	Γεωστροφικά ρεύματα και μεταφορές όγκου και μάζας	66
2.9.1.5	Δυναμική θερμοκρασία και αδιαβατική ρύθμιση	68
2.9.1.6	Κατακόρυφη σταθερότητα και συχνότητα Brunt – Väisälä	70
2.9.1.7	Αναλογία πυκνότητας	72
2.9.1.8	Δυναμική περιδίνηση	72
2.9.1.9	Ταχύτητα του ήχου	73
2.9.1.10	Μετατροπή από βάθος σε πίεση	75
2.9.1.11	Αποτελέσματα – συζήτηση	76
	ΠΙΝΑΚΕΣ 2ου ΜΕΡΟΥΣ	77
	ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 2ου ΜΕΡΟΥΣ	105
	3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	112
3.1	Εισαγωγή	113
3.2	Κατακόρυφα προφίλ	116
3.3	Κατακόρυφες τομές	121
3.4	Οριζόντιοι χάρτες	126
3.5	Προβολές χαρτών	129
3.6	Χαρακτηριστικά διαγράμματα	132
3.7	Χρονοσειρές	135
3.8	Νέες κατευθύνσεις στη γραφική παρουσίαση	140
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	143
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	162
	Βιβλιογραφία	196

Πρόλογος

Το νερό των ωκεανών και των θαλασσών καλύπτει τη μεγαλύτερη έκταση στον πλανήτη Γη. Οι συνθήκες που επικρατούν στη Γη και ευνοούν τη διατήρηση της ζωής οφείλονται κατά μεγάλο ποσοστό στο θαλάσσιο περιβάλλον. Συνεπώς η μελέτη του απασχόλησε τον άνθρωπο από παλαιότερα, μέχρι σήμερα αλλά και στο μέλλον, με στόχο την κατανόησή του και απώτερο σκοπό τη λήψη μέτρων για την ορθή του διαχείρισή του και τη βελτιστοποίηση των συνθηκών διαβίωσης πάνω στον πλανήτη.

Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι η ανασκόπηση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται από τους επιστήμονες της Ωκεανογραφίας, από το παρελθόν μέχρι σήμερα, για τη λήψη, την επεξεργασία και παρουσίαση δεδομένων που προέρχονται από ωκεανογραφικούς πλόες και σταθμούς δειγματοληψίας, με άμεση εφαρμογή σε θάλασσες και πελάγη από τον Ελλαδικό χώρο.

Το πρώτο κεφάλαιο πραγματεύεται τις αρχές λειτουργίας και τη χρήση των οργάνων που είναι απαραίτητα για τη συλλογή των πληροφοριών, από τους ωκεανούς και τις θάλασσες

Για την ολοκλήρωση αυτού θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα Καθηγητή κ. Αθανάσιο Θεοδώρου για την επιτυχημένη καθοδήγηση, τις συμβουλές και τις διορθώσεις του καθώς και τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Ιωάννη Γεωργουλάκη και την Επίκουρο Καθηγήτρια κα. Παναγιώτα Παναγιωτάκη για τις πολύτιμες παρατηρήσεις και διορθώσεις που μου παρείχαν στα πλαίσια αυτής της εργασίας. Ευχαριστώ επίσης το φίλο μου Γιάννη Μαλικουτσάκη για την επιμέλεια του εξώφυλλου της εργασίας αυτής. Τέλος ευχαριστώ θερμά τους αγαπημένους μου γονείς, για την πολύπλευρη στήριξή τους καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Εμμανουήλ Ε. Μαλανδράκης

Βόλος 2004

Εισαγωγή

Η φυσική ωκεανογραφία είναι μια επιστήμη που σκοπό έχει να παρατηρήσει, να καταγράψει και να ερμηνεύσει τα φαινόμενα, που συμβαίνουν στους ωκεανούς, στα πελάγη και στους κόλπους, χωρίς όμως να περιορίζεται μόνο σ' αυτά τα πλαίσια. Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, δεν αφήνει αδιάφορη αυτή την επιστήμη, εφόσον χρησιμοποιεί τα επιτεύγματα της πρώτης, ιδιαίτερα στην καταγραφή και απεικόνιση των δεδομένων, για την ερμηνεία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Πριν περιγραφούν οι τεχνικές και οι μέθοδοι της φυσικής ωκεανογραφίας, θ' αναφερθούμε στους στόχους και στους περιορισμούς των παρατηρήσεων στο πεδίο.

Ένας θεμελιώδης στόχος ήταν πάντα ο προσδιορισμός της τρισδιάστατης κυκλοφορίας των ωκεανών συναρτήσει του χρόνου. Ένας προφανής τρόπος μελέτης θα ήταν να πάει κάποιος στη θάλασσα με ρευματογράφο και να τη μετρήσει άμεσα. Δυστυχώς όμως ένας ρευματογράφος δίνει πληροφορίες για την ταχύτητα και την κατεύθυνση του νερού στο σημείο που βρίσκεται το όργανο, ενώ στην πραγματικότητα η επιστημονική εμπειρία δείχνει ότι υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις σε μικρές αποστάσεις καθώς και σε μικρά χρονικά διαστήματα. Συνεπώς τέτοιου είδους παρατηρήσεις μπορούν να γίνουν μόνο για περιορισμένες περιοχές με αγκυροβολημένα όργανα ή με ερευνητικά σκάφη, κάτι το οποίο θα ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρο και δαπανηρό. Κατά συνέπεια οι άμεσες ρευματομετρήσεις μπορούν να χρησιμεύσουν σε περιοχές άμεσου ενδιαφέροντος, με σκοπό την εξέταση συγκεκριμένων θεωριών.

Αποτυχούσης της άμεσης μέτρησης της κίνησης των υδάτων, οι ωκεανογράφοι οι καταφεύγουν σε έμμεσες μετρήσεις. Ίσως η κορυφαία έμμεση μέτρηση είναι η παρατήρηση των κατανομών των ιδιοτήτων του νερού (αλατότητα, θερμοκρασία), με σκοπό να συναχθεί η ροή του νερού απ' αυτές. Από την αλατότητα και τη θερμοκρασία υπολογίζεται η πυκνότητα, δηλαδή η οριζόντια κλίση της πίεσης στον ωκεανό. Είναι παράξενο το γεγονός ότι πολλά ρεύματα βρίσκονται σε γεωστροφική ισορροπία (ισορροπία ανάμεσα στη βαροβαθμίδα και την Κοριόλειο δύναμη). Συνήθως τα αποτελέσματα του γεωστροφικού υπολογισμού εκφράζονται ως δυναμικό ύψος και κατ' επέκταση σε μια περιοχή ως δυναμική τοπογραφία.

Ακόμα όμως και στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται έμμεσες μέθοδοι προσδιορισμού της ροής, ο παράγοντας του χρόνου παίζει σημαντικό ρόλο. Γι' αυτό

το λόγο συνήθως γίνεται η παραδοχή ότι τα στοιχεία έχουν συλλεχθεί ταυτόχρονα. Αυτή η δυνατότητα της ταυτόχρονης εικόνας σε ολόκληρο τον ωκεανό, τουλάχιστον για την επιφάνεια, έχει δοθεί με τους δορυφόρους και την τηλεπισκόπηση.

Παρακάτω παρατίθενται τα όργανα και οι αρχές λειτουργίας τους, τα οποία χρησιμοποιεί η ωκεανογραφία για την παρατήρηση και τη δειγματοληψία, από παλαιότερες εποχές μέχρι και σήμερα, στην εποχή της τεχνολογίας.

Εφαρμογές

Η μελέτη της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται παρακάτω βρίσκει ευρύτατη χρήση από τους επιστήμονες της ωκεανογραφίας. Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται κάποια πιθανά προβλήματα που μπορεί να εμφανιστούν σε μια θαλάσσια περιοχή που ενδεχομένως θα μπορούσαν να μελετηθούν από την επιστήμη της ωκεανογραφίας, με σκοπό την πρόταση μέτρων αντιμετώπισης. Συνήθως τα προβλήματα που καλείται να λύσει μια τέτοια μεθοδολογία εντοπίζονται σε παράκτιες περιοχές, με συχνότερη εμφάνιση την εγκατάσταση μιας υδατοκαλλιεργητικής μονάδας, την τοποθέτηση ενός αποχετευτικού αγωγού και την επιβάρυνση από ρύπους ενός κόλπου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για την εγκατάσταση ιχθυοκλωβών σε έναν προστατευμένο κόλπο πρέπει να καταγραφούν οι μέσες θερμοκρασίες της περιοχής, οι διακυμάνσεις της αλατότητας, οι συγκεντρώσεις των θρεπτικών και του φυτοπλαγκτού, το ύψος της παλίρροιας και των κυμάτων, η δυναμική τοπογραφία, τα ρεύματα, η μορφολογία του πυθμένα κ.λ.π. Τα παραπάνω μπορούν να υπολογιστούν με τη χρήση ωκεανογραφικών μεθόδων.

Οι μέθοδοι της ωκεανογραφίας δεν εφαρμόζονται μόνο σε παράκτιες περιοχές – όπου η χρήση τους είναι ευρύτατη – αλλά και σε υπεράκτιες θαλάσσιες περιοχές, σε πελάγη και ανοιχτούς ωκεανούς. Απαραίτητη δεν καθίσταται μόνο η ανάγκη για έρευνα και απλή παρατήρηση φαινομένων αλλά και η καταστολή προβλημάτων που ανακύπτουν και μπορεί να αποβούν μοιραία για την ανθρώπινη υγεία. Οι πετρελαιοκηλίδες, παραδείγματος χάριν, είναι δυνατό για παράδειγμα να παρακολουθηθούν και να προταθούν μέτρα αντιμετώπισης. Με τα σύγχρονα μέσα παρατήρησης, όπως οι δορυφόροι, δίνουν νέες δυνατότητες στην αντιμετώπιση τέτοιων καταστροφών. Οι επιστήμονες μ' αυτά τα μέσα έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης ιχθυοπληθυσμών, με απώτερο στόχο την αειφορική διαχείρισή τους.

Τα παραπάνω απασχολούν τον κλάδο της επιχειρησιακής ωκεανογραφίας, δηλαδή το τμήμα που ασχολείται με την εφαρμογή της μεθοδολογίας σε πρακτικό πλέον επίπεδο.

1 ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

1.1 Εισαγωγή

Η φυσική ωκεανογραφία είναι μια πειραματική επιστήμη και απαιτεί την παρατήρηση και την ακριβή μέτρηση για να επιτύχει τους στόχους της. Μπορεί να βασιστεί στην εμπειρία των σχετικών επιστημονικών τομέων της φυσικής και της χημείας και να χρησιμοποιήσει τα υπάρχοντα τεχνολογικά επιτεύγματα στους τομείς της εφαρμοσμένης μηχανικής, αλλά το ωκεάνιο περιβάλλον έχει μοναδικές απαιτήσεις σε όργανα που δεν ικανοποιούνται εύκολα από τον τυποποιημένο εργαστηριακό εξοπλισμό. Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη και η κατασκευή των ωκεανογραφικών οργάνων έγινε με σκοπό μια εξειδικευμένη δραστηριότητα.

Το κεφάλαιο αυτό στοχεύει στην κάλυψη των τυποποιημένων κλασσικών οργάνων καθώς επίσης και των σύγχρονων εξελίξεων.

1.2 Πλατφόρμες

Όλες οι μετρήσεις και οι δειγματοληψίες εύλογα απαιτούν μια σταθερή πλατφόρμα για να φέρουν τα απαραίτητα όργανα. Η πλατφόρμα μπορεί να είναι στην επιφάνεια της θάλασσας, στον πυθμένα, στο εσωτερικό της υδάτινης στήλης ή στο διάστημα. Η επιλογή της πλατφόρμας εξαρτάται από τις ικανότητές της να συλλέξει τις απαραίτητες πληροφορίες στο χώρο και το χρόνο.

1.2.1 Ερευνητικά σκάφη

Όπως οποιοδήποτε σκάφος, τα ερευνητικά σκάφη πρέπει να είναι πλεύσιμα και ικανά να αντέξουν σε περιπτώσεις κακοκαιρίας. Οι καιρικές συνθήκες στην περιοχή έρευνας καθορίζουν το ελάχιστο μέγεθος του σκάφους. Οι πρόσθετες απαιτήσεις, όπως ο χειρισμός του βαρύτατου εξοπλισμού εν πλω ή η ανάγκη για πολυάριθμο επιστημονικό προσωπικό κατά τη διάρκεια μιας διεπιστημονικής μελέτης, μπορούν να αυξήσουν το ελάχιστο μέγεθος του σκάφους. Τα χαρακτηριστικά ωκεάνια ερευνητικά σκάφη είναι μήκους 50 – 80 μέτρων, έχουν μια συνολική άνωση 1000 – 2000 τόνων και παρέχουν τη φιλοξενία για 10 – 20 επιστήμονες.

Η μορφή ενός ερευνητικού σκάφους καθορίζεται από την ανάγκη για έναν εύλογα μεγάλο χώρο εργασίας, διάφορα ισχυρά βαρούλκα για την πόντιση και την ανέλκυση των οργάνων και τουλάχιστον ένα πλαίσιο σχήματος A μια δομή που

επιτρέπει σε ένα καλώδιο να κινηθεί το βαρούλκο έξω από την πλευρά ή την πρύμνη του σκάφους και κάθετα στο νερό.

Η απαίτηση να είναι εν πλω για εκτενείς χρονικές περιόδους, να παραμένει στάσιμο ενώ γίνεται χειρισμός του εξοπλισμού και να κινείται με πολύ αργή ταχύτητα όταν ρυμουλκείται ο εξοπλισμός πίσω από το σκάφος, αποτελούν πρόσθετες απαιτήσεις στο σχεδιασμό των ερευνητικών σκαφών. Για να αυξήσουν την αυτονομία τους (ο αριθμός ημερών που ένα σκάφος μπορεί να παραμείνει εν πλω πριν εξαντληθούν τα καύσιμα), τα ερευνητικά σκάφη μπορούν να κινούνται με μια μέτρια λειτουργική ταχύτητα 10 – 12 κόμβων (18-28 km/h.). Αυτό συγκρίνεται με τις λειτουργικές ταχύτητες 15 – 20 κόμβων για τα εμπορικά σκάφη. Τα περισσότερα ερευνητικά σκάφη έχουν μια αυτονομία 20 - 25 ημερών, η οποία τους δίνει μια ακτίνα κάλυψης 6000 - 8000 ναυτικών μιλίων (11.000 – 14.800 km), επαρκής για να λειτουργήσει σε μεγάλες θάλασσες αρκετές ημέρες πριν χρειαστεί να προσεγγίσει την ξηρά. Μόνο τα μεγάλα ωκεανογραφικά ιδρύματα χρησιμοποιούν ερευνητικά σκάφη με τέτοιου είδους σφαιρική ερευνητική ικανότητα.

Όλα τα σύγχρονα σκάφη (εικόνα 1.1) κινούνται με πετρελαιοκινητήρες. Τέτοιες μηχανές χρησιμοποιούνται καλύτερα για σχεδόν σταθερή ταχύτητα. Τα εμπορικά

Εικόνα 1.1 Σύγχρονο ερευνητικό σκάφος

σκάφη δεν είναι απαραίτητο να μεταβάλλουν την ταχύτητά τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους. Χρησιμοποιούνται έτσι διάφορες ρυθμίσεις που να επιτρέπουν

στα ερευνητικά σκάφη να κινούνται με πολύ αργές ταχύτητες. Στα πετρελαίου – ηλεκτρικά συστήματα οι δυνάμεις των πετρελαιομηχανών κινούν μια ηλεκτρική μηχανή που με τη σειρά της κινεί τον άξονα της προπέλας. Οι ηλεκτρικές μηχανές λειτουργούν αποτελεσματικά σε οποιαδήποτε ταχύτητα και επιτρέπουν στο σκάφος ακριβή έλεγχο της ταχύτητας. Σε μια άλλη ρύθμιση η πετρελαιομηχανή κινεί μια προπέλα μεταβαλλόμενης κλίσης. Σε μια τέτοια προπέλα η μεταβολή των πτερυγίου (η γωνία των πτερυγίων) μπορεί να ελεγχθεί ώστε να δώσει ώθηση πολύ χαμηλή ή μηδενική, ακόμη και σε πλήρη περιστροφή της προπέλας. Η πόντιση του εξοπλισμού από την πλευρά ενός σκάφους απαιτεί περισσότερες από μία ώθηση. Χωρίς ενεργό έλεγχο θέσης το σκάφος θα παρασυρθεί με τον αέρα και πάνω από το καλώδιο των οργάνων. Για να κρατηθεί κάθετος ο εξοπλισμός και μακριά από την καρίνα του σκάφους το σκάφος πρέπει να αντιδρά στα αποτελέσματα του αέρα και του ρεύματος. Αυτό επιτυγχάνεται συνήθως με τη βοήθεια ενός ζεύγους πρόσθετων προωστήρων, ένας στην πλώρη και ένας στην πρύμνη, οι οποίοι μπορούν να ωθήσουν το σκάφος λοξά. Ο προωστήρας της πλώρης είτε βρίσκεται σε μια οριζόντια σήραγγα μέσα στην καρίνα του σκάφους είτε σ' έναν άξονα που μπορεί να προσανατολιστεί σε οποιαδήποτε κατεύθυνση και να αποσυρθεί όταν το σκάφος είναι εν κινήσει. Ο πρυμναίος προωθητής είναι είτε μια παρόμοια σήραγγα είτε έχει τοποθετηθεί πάνω στο πηδάλιο του σκάφους (ενεργό πηδάλιο). Οι δύο προωθητές επιτρέπουν μαζί τον πολύ ακριβή έλεγχο της συμπεριφοράς του σκάφους στον αέρα, τα κύματα και τα ρεύματα και επιτρέπουν την επιτόπια περιστροφή αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Οι ελάχιστες εργαστηριακές απαιτήσεις αποτελούνται από ένα εργαστήριο για το χειρισμό των δειγμάτων του νερού, ένα άλλο υπολογιστών για την επεξεργασία των δεδομένων, ένα τρίτο ηλεκτρονικό για την προετοιμασία των οργάνων και τέλος ένα χημικό εργαστήριο για την ανάλυση των δειγμάτων του νερού. Τα μεγαλύτερα ερευνητικά σκάφη που σχεδιάζονται για διεπιστημονική έρευνα έχουν επιπρόσθετα βιολογικά, γεωφυσικά και γεωλογικά εργαστήρια. Τα ερευνητικά σκάφη απαιτούν 15.000 – 25.000 Ευρο ημερήσια έξοδα λειτουργίας.

Τα ερευνητικά σκάφη, για πολλές δεκαετίες, ήταν ο μόνος διαθέσιμος τύπος πλατφόρμας για τη συλλογή δεδομένων στους ωκεανούς. Η εμφάνιση των βαθιών αγκυροβολίων, οι δορυφόροι και οι αυτόνομες ανεμότρατες έχουν μειώσει τη σημασία τους, αλλά τα ερευνητικά σκάφη είναι ακόμα ένα ουσιαστικό εργαλείο στην ωκεανογραφική έρευνα. Τώρα πλέον χρησιμοποιούνται κυρίως για μεγάλης

κλίμακας έρευνες για τις ιδιότητες της ωκεάνιας υδάτινης στήλης και για τις μελέτες κάποιων διαδικασιών (όπως η μίξη στα μέτωπα, ο προσδιορισμός της θερμότητας των ωκεάνιων περιοχών κ.λ.π.).

1.2.2 Αγκυροβόλια

Τα αγκυροβόλια (εικόνα 1.2) είναι κατάλληλες πλατφόρμες οπουδήποτε απαιτούνται μετρήσεις σε μια θέση κατά τη διάρκεια ενός εκτεταμένου χρονικού διαστήματος. Το σχέδιό τους εξαρτάται από το βάθος της υδάτινης στήλης και από τον τύπο των οργάνων που χρησιμοποιούνται, αλλά τα βασικά στοιχεία ενός ωκεανογραφικού αγκυροβολίου είναι μια άγκυρα, μια γραμμή πρόσδεσης (καλώδιο ή σχοινί) και ένα ή περισσότερα στοιχεία πλευστότητας που κρατούν το αγκυροβόλιο όρθιο και κατά προτίμηση όσο το δυνατόν κατακόρυφο. Τα αγκυροβόλια κάτω από την επιφάνεια χρησιμοποιούνται σε μεγάλα θαλάσσια βάθη σε συνθήκες όπου οι πληροφορίες για το επιφανειακό στρώμα δεν είναι ουσιαστικές στο πείραμα. Ο κύριος πλωτήρας τοποθετείται στην κορυφή της γραμμής περίπου 20 – 50 m κάτω από την ωκεάνια επιφάνεια. Αυτό έχει το πλεονέκτημα ότι το αγκυροβόλιο δεν εκτίθεται στη δράση των κυμάτων επιφανείας και δεν διατρέχει κίνδυνο καταστροφής από την κυκλοφορία σκαφών ή κλοπής. Για να προστατευθεί το αγκυροβόλιο από δαγκώματα ψαριών, χρησιμοποιείται σύρμα για τα ανώτερα 1000 m, ενώ κατωτέρω χρησιμοποιείται σχοινί. Για να κρατηθεί

Εικόνα 1.2 Αγκυροβόλιο με μετεωρολογικό εξοπλισμό

το αγκυροβόλιο κατακόρυφο πρέπει να έχει τις ελάχιστες μετατοπίσεις, κάτι που μπορεί να επιτευχθεί με καλώδια μικρής διαμέτρου. Αυτό απαιτεί επίσης μικρό φορτίο από όργανα πάνω στο καλώδιο. Η πρόσθετη άνωση επομένως κατανέμεται κατά μήκος του σύρματος για να αντισταθμίσει το βάρος των οργάνων.

Ένα πείραμα που περιλαμβάνει τη μελέτη του επιφανειακού στρώματος ή τη συλλογή μετεωρολογικών δεδομένων απαιτεί επιφανειακό αγκυροβόλιο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο κεντρικός πλωτήρας έχει σχήμα βάσης, που επιπλέει στην επιφάνεια και μπορεί να φέρει μετεωρολογικά όργανα. Σε βαθύ ωκεανό τα επιφανειακά αγκυροβόλια είναι συνήθως «τεντωμένα». Χρησιμοποιούν μόνο σχοινί για τη γραμμή του αγκυροβολίου και είναι λίγο πιο κοντό από το βάθος της υδάτινης στήλης. Έτσι λόγω της τάσης του σχοινού το αγκυροβόλιο παραμένει κατακόρυφο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιείται μια ρύθμιση όπου ένα επιπλέον τμήμα της γραμμής του αγκυροβολίου συμπεριλαμβάνεται μεταξύ δύο βυθισμένων τμημάτων που αναγκάζουν το μήκος της γραμμής να διαμορφώσει μια μορφή S. Σε αυτήν την διαμόρφωση το μήκος της γραμμής είναι περίπου 25% μεγαλύτερο από το βάθος της υδάτινης στήλης.

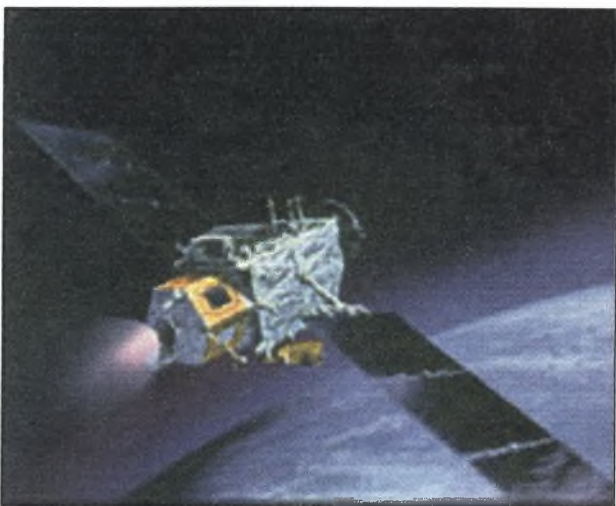
Στην ηπειρωτική κρηπίδα χρησιμοποιούνται τα αγκυροβόλια τύπου U επειδή το βάθος δεν ξεπερνά τα 200 μέτρα. Ένα τέτοιο αποτελείται από ένα επιφανειακό ή λίγο βυθισμένο αγκυροβόλι που επάνω του βρίσκεται ο εξοπλισμός, μια πυθμενική γραμμή κατά προσέγγιση δύο φορές μεγαλύτερη από το βάθος του νερού και ένα δεύτερο αγκυροβόλιο με μια μικρή σημαδούρα.

1.2.3 Δορυφόροι

Η εμφάνιση της δορυφορικής τεχνολογίας δημιούργησε τη δυνατότητα μέτρησης ιδιοτήτων και δυναμικών ποσοτήτων του νερού από το διάστημα. Το πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου είναι η σχεδόν συνοπτική κάλυψη ολόκληρων ωκεανών και η ευκολία πρόσβασης σε μακρινές ωκεάνιες περιοχές. Οι δορυφόροι επομένως έχουν γίνει αναπόφευκτα ένα εργαλείο για την έρευνα του κλίματος. Ο σημαντικότερος περιορισμός της μεθόδου είναι ότι οι δορυφόροι βλέπουν μόνο την επιφάνεια του ωκεανού και επομένως δίνουν περιορισμένες πληροφορίες για το ωκεάνιο εσωτερικό.

Οι περισσότεροι δορυφόροι (εικόνα 1.3) ονομάζονται από τους αισθητήρες που φέρουν. Στην πραγματικότητα, ο δορυφόρος και οι αισθητήρες του είναι δύο χωριστά πράγματα: ο δορυφόρος είναι μια πλατφόρμα, οι αισθητήρες είναι όργανα. Ως πλατφόρμες, οι δορυφόροι emπίπτουν σε τρεις κατηγορίες. Οι περισσότεροι δορυφόροι ακολουθούν κεκλιμένες τροχιές: Οι ελλειπτικές τροχιές τους κλίνουν σε σχέση με τον Ισημερινό. Ο βαθμός κλίσης καθορίζει πόσο μακριά από τον

Ισημερινό μπορεί ο δορυφόρος να δει τη Γη. Οι χαρακτηριστικές κλίσεις είναι κοντά στις 60° , συνεπώς ο δορυφόρος καλύπτει την περιοχή από 60° Βόρεια ως 60° Νότια. Καλύπτει αυτήν την περιοχή συχνά, ολοκληρώνοντας μια περιστροφή γύρω από τη Γη σε περίπου 50 min.

Εικόνα 1.3 Ο δορυφόρος ARGOS

Μερικοί δορυφόροι έχουν μια κλίση περίπου 90° και μπορούν επομένως να δουν και τους δύο πόλους. Κινούνται δηλαδή πάνω από τις πολικές περιοχές. Ένα χαρακτηριστικό ύψος των δορυφόρων στις πολικές και κεκλιμένες τροχιές είναι 800 km. Η τρίτη και τελευταία ομάδα είναι οι γεωστατικοί δορυφόροι.

Κινούνται σε τροχιά με την ίδια ταχύτητα περιστροφής της Γης (γύρω από τον άξονά της) και μ' αυτό τον τρόπο είναι στάσιμοι σε σχέση με κάποιο σημείο πάνω στη Γη. Αυτό είναι δυνατόν εάν ο δορυφόρος κινείται πάνω από τον Ισημερινό και σε τροχιά με ύψος 35.800 km, πολύ ψηλότερα από όλους τους άλλους δορυφόρους. Οι γεωστατικοί δορυφόροι επομένως δεν μπορούν να δουν τους πόλους. Η επιλογή ενός δορυφόρου ως πλατφόρμα περιλαμβάνει λογικά την επιλογή σωστού αισθητήρα και κατάλληλης τροχιάς. Ένας αισθητήρας πάγου για να ελέγξει τα πολικά καλύμματα του πάγου δεν επιτυγχάνει πολλά σε έναν γεωστατικό δορυφόρο και ένας αισθητήρας νέφωσης για καιρική πρόβλεψη δεν τοποθετείται σε πολική τροχιά.

1.2.4 Υποβρύχια

Τα υποβρύχια βαθυσκάφη δε χρησιμοποιούνται συχνά ως πλατφόρμα στη φυσική ωκεανογραφία αλλά το γεγονός αυτό είναι κάτι που μεταβάλλεται με το πέρασμα των ετών. Τα υποβρύχια (εικόνα 1.4) μπορούμε να τα διακρίνουμε σε τρεις τύπους: τα επανδρωμένα, τα τηλεχειριζόμενα και τα αυτόνομα. Τα επανδρωμένα υποβρύχια χρησιμοποιούνται στη θαλάσσια γεωλογία για την εξερεύνηση του πυθμένα της θάλασσας και περιστασιακά στη θαλάσσια βιολογία για τη μελέτη των

πυθμενικών οικοσυστημάτων. Σίγουρα δεν αποτελούν εργαλείο για τη φυσική ωκεανογραφία.

Τα τηλεχειριζόμενα υποβρύχια χρησιμοποιούνται συνήθως στη βιομηχανία του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και για την ανάκτηση οργάνων καταγραφής πτήσης από αεροσκάφη που κατέπεσαν στον ωκεανό. Στην επιστήμη βρίσκουν παρόμοιες χρήσεις με τα επανδρωμένα υποβρύχια σκάφη αλλά δεν αποτελούν πάλι εργαλείο για τη φυσική ωκεανογραφία. Τα αυτόνομα υποβρύχια είναι αυτό-προωθούμενα οχήματα που μπορούν να προγραμματιστούν για να ακολουθήσουν μια προκαθορισμένη πορεία κατάδυσης. Τέτοια σκάφη έχουν μεγάλες δυνατότητες για τη φυσική ωκεανογραφία. Μερικά μεγάλα ωκεανογραφικά ερευνητικά ιδρύματα τα αναπτύσσουν, ώστε να φέρουν

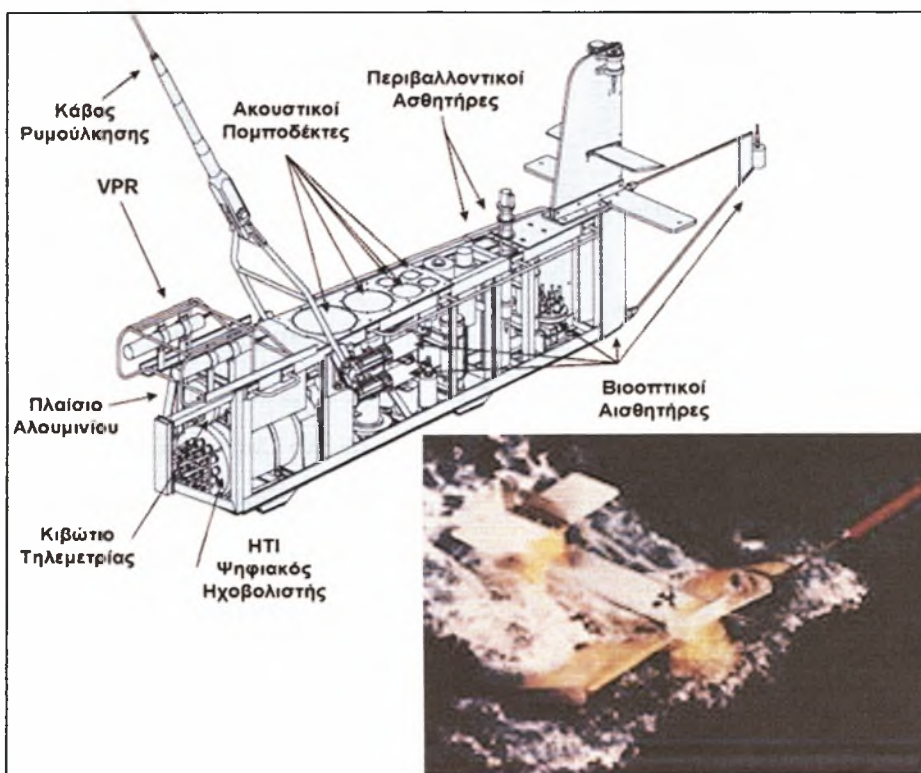

Εικόνα 1.4 Επανδρωμένο βαθυσκάφος

όργανα όπως ένα CTD για να ερευνήσουν μια ωκεάνια περιοχή καταδυόμενα κατά μήκος μιας διαδρομής και να διαβιβάσουν τα συλλεχθέντα στοιχεία μέσω δορυφόρου όταν βρίσκονται στην επιφάνεια. Εντούτοις θα περάσει κάποιο χρονικό διάστημα προτού αυτά μπου σε κανονική χρήση. Τελικά, τα αυτόνομα υποβρύχια θα μειώσουν πολύ την ανάγκη για ερευνητικά σκάφη στο άμεσο μέλλον.

1.2.5 Ρυμουλκούμενα μέσα

Τα ρυμουλκούμενα μέσα χρησιμοποιούνται από τα ερευνητικά σκάφη στις μελέτες που απαιτούν υψηλή χωρική ανάλυση όπως η μίξη στα μέτωπα και οι διάφορες διαδικασίες στο ιδιαίτερα ευμετάβλητο ανώτερο στρώμα του ωκεανού. Τα περισσότερα συστήματα αποτελούνται από ένα υδροδυναμικά διαμορφωμένο υποβρύχιο μέρος, ένα ηλεκτρομηχανικό καλώδιο ρυμούλκησης (συντά πολυαγωγός) και ένα βαρούλκο. Στο υποβρύχιο μέρος εγκαθίσταται ένα ζεύγος διαμορφωμένων πτερυγίων που ελέγχουν την κίνησή του μέσα στο νερό. Εκτός από το πακέτο των αισθητήρων (συνήθως ένα CTD και μερικές φορές πρόσθετοι αισθητήρες για χημικές μετρήσεις) φέρει αισθητήρες για την πίεση, την κλίση και τον κυματισμό για να ελεγχθεί η συμπεριφορά του και κίνησή του μέσα στην υδάτινη στήλη. Τα στοιχεία στέλνονται στο υπολογιστικό σύστημα του σκάφους μέσω του καλωδίου.

Εικόνα 1.5 Ρυμουλκούμενο μέσο και το εσωτερικό του με τα όργανα που φέρει.

Το ίδιο καλώδιο χρησιμοποιείται για να στείλει τις εντολές στο υποβρύχιο μέρος για να αλλάξει τη γωνία των πτερυγίων του.

Η εικόνα 1.5 παρουσιάζει ρυμουλκούμενο μέσο, το οποίο καλύπτει ένα εύρος μεταξύ της επιφάνειας και των 800 m βάθους. Το μέσο ρυμουλκείται με ταχύτητα

περίπου 6-10 knots (10 - 18 km/h) και περνά το βάθος των 250 m περίπου μια φορά κάθε 5 min.

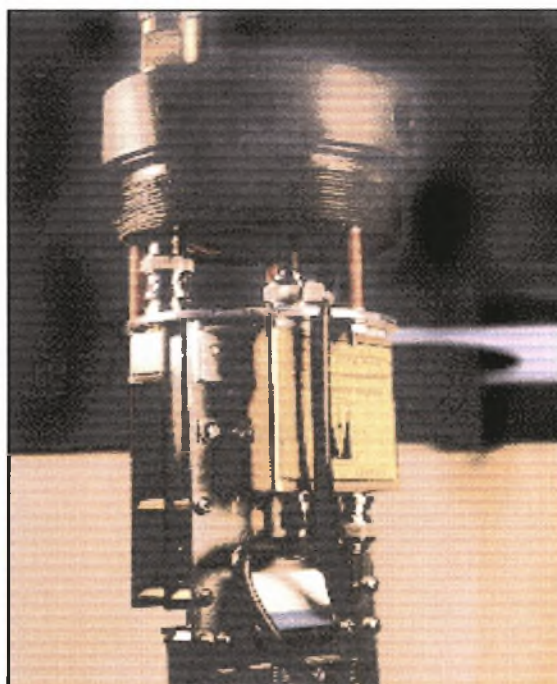
Ένα εναλλακτικό ρυμουλκούμενο σύστημα δεν χρησιμοποιεί ένα υποβρύχιο μέρος για να φέρει τους αισθητήρες, αλλά πάνω στο καλώδιο ρυμούλκησης ανά σταθερά διαστήματα, κάτι το οποίο χρησιμοποιείται σπάνια.

1.2.6 Ακυβέρνητα πλωτά μέσα

Το κύριο χαρακτηριστικό των ακυβέρνητων πλωτών μέσων είναι ότι κινούνται ελεύθερα με το ωκεάνιο ρεύμα και έτσι η θέση τους μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να ελεγχθεί, δίνοντας εικόνες για την κίνηση του θαλάσσιου νερού. Αυτές οι πλατφόρμες χρησιμοποιούνται κυρίως σε μακρινές περιοχές, όπως ο νότιος ωκεανός και στα κεντρικά μέρη των μεγάλων ωκεάνιων λεκανών, που σπάνια διέρχονται ερευνητικά σκάφη και όπου είναι δύσκολο και ακριβό να τοποθετηθεί αγκυροβόλιο..

Στην πραγματικότητα πλωτό είναι ένας γενικός όρος για τα σώματα που δεν βυθίζονται στον ωκεανό. Ένα ακυβέρνητο πλωτό μέσο, αφ' ετέρου, είναι μια πλατφόρμα με σκοπό να κινηθεί με το ωκεάνιο ρεύμα. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να ενσωματωθεί μια συσκευή ή ένας πλωτήρας.

Τα επιφανειακά επιπλέουν στην επιφάνεια και μπορούν να διαβιβάσουν τα στοιχεία μέσω

Εικόνα 1.6 Η «καρδιά» ενός σύγχρονου πλωτού μέσου με τον μικροεπεξεργαστή, το GPS τους αισθητήρες.

δορυφόρου. Αν είναι σχεδιασμένα να συλλέξουν πληροφορίες για την ωκεάνια επιφάνεια φέρουν και μετεωρολογικά όργανα πάνω στον πλωτήρα και αισθητήρες για θερμοκρασία και αλατότητα από κάτω. Για να μην παρασυρθούν έξω απ' το πεδίο του ενδιαφέροντος από τους ισχυρούς ανέμους προσαρμόζεται μια «πλωτή άγκυρα» σε κάποιο βάθος. Αν είναι σχεδιασμένοι για να δώσουν πληροφορίες για το

εσωτερικό της υδάτινης στήλης, τότε τοποθετούνται αισθητήρες (εικόνα 1.6) μεταξύ του πλωτήρα και της άγκυρας. Η εμβέλεια τους δεν ξεπερνά τα 100 m. Τα όργανα που χρησιμοποιούνται για υποεπιφανειακές παρατηρήσεις, έχουν σχεδιαστεί να ισορροπούν ουδέτερα σε ένα επιλεγμένο βάθος. Έτσι έχουν χρησιμοποιηθεί κατά καιρούς να ακολουθούν τα ωκεάνια ρεύματα στα διάφορα βάθη, από μερικές εκατοντάδες μέτρα μέχρι και το βάθος των 1000 m. Τα πρώτα τέτοια διαβίβαζαν τα δεδομένα τους ηχητικά μέσω του ωκεανού σε παράκτιους σταθμούς. Επειδή ο ήχος κινείται καλύτερα στο βάθος της ελάχιστης ταχύτητας του ήχου (το κανάλι SOFAR), αυτοί οι πλωτήρες SOFAR χρησιμοποιούνται περίπου στο βάθος των 1000 m. Τα σύγχρονα υποεπιφανειακά παραμένουν σε βάθος για αρκετές εβδομάδες και ανέρχονται στην επιφάνεια να διαβιβάσουν εν συντομία τα στοιχεία τους σε έναν δορυφόρο και επιστρέφουν στο προεπιλεγμένο βάθος τους. Αυτά τα σώματα μπορούν επομένως να προγραμματιστούν για οποιοδήποτε βάθος και μπορούν επίσης να λάβουν τα δεδομένα της θερμοκρασίας και της αλατότητας (CTD) κατά τη διάρκεια της ανόδου τους. Τα σύγχρονα ακυβέρνητα πλωτά μέσα (εικόνα μπορούν να λειτουργούν μέχρι και δύο έτη χωρίς συντήρηση.

1.3 Μετρήσεις των υδρογραφικών ιδιοτήτων

Αυτό το τμήμα δίνει μια επισκόπηση των αισθητήρων και των οργάνων για τη μέτρηση της θερμοκρασίας, της αλατότητας, του οξυγόνου, των θρεπτικών και των ιχνοστοιχείων.

1.3.1 Θερμόμετρα αντιστροφής

Οι πρώτες μετρήσεις θερμοκρασίας σε κάποιο βάθος κάτω από την επιφάνεια έγιναν με δειγματοληψία από μονωμένο σωλήνα και τη μέτρηση της θερμοκρασίας των δειγμάτων, με ένα θερμόμετρο υδραργύρου, κατά την επάνοδό του στο κατάστρωμα. Αν και αυτές οι μετρήσεις δεν ήταν ακριβείς, έδωσαν τα πρώτα στοιχεία ότι κάτω από το βάθος των 1000 m ο ωκεανός είναι κρύος ακόμη και στους τροπικούς. Επίσης έδειξαν ότι απαιτούνται ιδιαίτερα ακριβείς μετρήσεις για να εντοπιστούν οι μικρές θερμοκρασιακές διαφορές των διαφορετικών περιοχών σε εκείνο το βάθος.

Το πρώτο όργανο (μέσω της χρήσης της πολλαπλών δειγματοληψιών και του υπολογισμού μέσου όρου) που επέτυχε την απαιτούμενη ακρίβεια των 0,01°C ήταν το θερμομέτρο αναστροφής. Αποτελείται από έναν γυάλινο σωλήνα υδραργύρου με μια σπείρα 360°. Ο σωλήνας είναι μικρού πλάτους μέσα στη σπείρα, όπου έχει μια τριχοειδή απόφυση.

Εικόνα 1.7 Θερμόμετρο αντιστροφής

Το όργανο βυθίζεται στο επιθυμητό βάθος. Ο υδράργυρος αυξάνεται αναλογικά με τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Όταν φτάσει στο επιθυμητό βάθος ο εσωτερικός σωλήνας του θερμομέτρου γυρίζει ανάποδα (ανεστραμμένος), η ροή του υδραργύρου διακόπτεται από την τριχοειδή απόφυση, και μόνο ο υδράργυρος που ήταν επάνω απ' αυτό το σημείο παραμένει στο χαμηλότερο

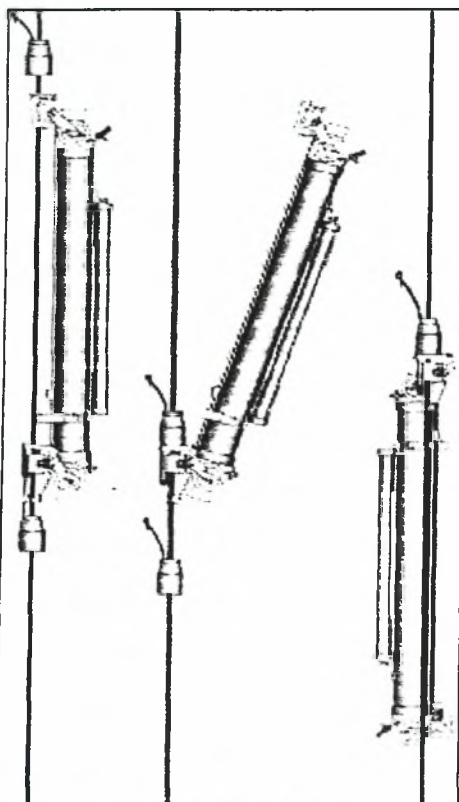
μέρος του γυάλινου σωλήνα. Ο σωλήνας έχει διαβαθμίσεις ώστε να επιτρέπει την ανάγνωση της θερμοκρασίας, όταν επιστραφεί στην επιφάνεια.

Για να εξαλειφθεί η επίδραση της πίεσης, που συμπιέζει το σωλήνα και αναγκάζει περισσότερο υδράργυρο να κινηθεί κατά τη διάρκεια της βύθισης, το θερμομέτρο εσωκλείεται σε ένα περίβλημα ανθεκτικό στην πίεση. Αν χρησιμοποιηθεί ένα τέτοιο «προστατευμένο» θερμομέτρο αναστροφής και ένα κανονικό, απ' τη διαφορά στη μέτρηση μπορεί να προσδιοριστεί η πίεση και επομένως και το βάθος μέτρησης.

Τα θερμομέτρα αντιστροφής (εικόνα 1.7) προϋποθέτουν ένα ερευνητικό σκάφος ως πλατφόρμα και χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με μπουκάλια Nansen ή Niskin ή πάνω σε συσκευές πολλαπλών δειγματοληψιών.

1.3.2 Μπουκάλια Nansen και Niskin

Η μέτρηση της αλατότητας και του οξυγόνου, των θρεπτικών ουσιών και των συγκεντρώσεων ιχνοστοιχείων απαιτεί τη συλλογή των δειγμάτων νερού από διάφορα βάθη. Αυτός ο ουσιαστικός στόχος επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης των δειγματοληπτικών μπουκαλιών νερού. Το πρώτο δειγματοληπτικό μπουκάλι νερού αναπτύχθηκε από τον Fritjof Nansen και είναι έτσι γνωστό ως μπουκάλι Nansen. Αποτελείται από έναν κύλινδρο μετάλλων με δύο περιστρεφόμενους μηχανισμούς στις δύο άκρες. Το μπουκάλι είναι συνδεδεμένο με ένα καλώδιο. Όταν το μπουκάλι βυθιστεί στο επιθυμητό βάθος, είναι ανοικτό και στις δύο άκρες και έτσι οι ροή του νερού μέσα από το μπουκάλι είναι ελεύθερη. Στο βάθος όπου πρόκειται να γίνει η δειγματοληψία του

Εικόνα 1.8 Μπουκάλι Nansen και ο τρόπος λειτουργίας του

νερού, το άνω άκρο του μπουκαλιού αποσυνδέεται από το καλώδιο και το μπουκάλι αναποδογυρίζει όπως φαίνεται και στην εικόνα 1.8. Έτσι κλείνουν οι βαλβίδες των άκρων και παγιδεύεται το δείγμα, το οποίο έπειτα μπορεί μεταφερθεί στην επιφάνεια.

Σε μια ωκεανογραφική «σύνθεση» επισυνάπτονται διάφορα μπουκάλια κατά διαστήματα σε ένα λεπτό σύρμα και βυθίζονται μέσα στη θάλασσα. Όταν τα μπουκάλια φτάσουν στο επιθυμητό βάθος, απελευθερώνεται ένα μεταλλικό βαρίδι (αγγελιοφόρος), το οποίο δίνει το έναυσμα για το μηχανισμό αντιστροφής του ανώτερου μπουκαλιού. Ο ίδιος μηχανισμός απελευθερώνει ένα νέο «αγγελιοφόρο» που κινείται προς τα κάτω για να αντιστρέψει το δεύτερο μπουκάλι και ούτω καθ' εξής μέχρι το τελευταίο μπουκάλι.

Εικόνα 1.9 Μπουκάλι Niskin

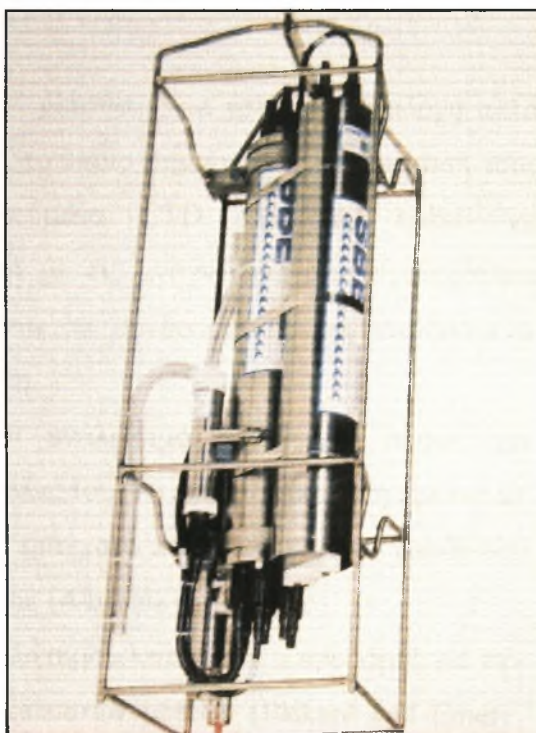
Τώρα το μπουκάλι Nansen έχει πλέον αντικατασταθεί από το μπουκάλι Niskin (εικόνα 1.9). Το μπουκάλι αυτό στηρίζεται βέβαια στην ίδια βασική αρχή, αλλά ενσωματώνει δύο βασικές τροποποιήσεις. Ο κύλινδρος είναι κατασκευασμένος από πλαστικό, ώστε να αποφεύγονται οι χημικές αντιδράσεις μεταξύ του μπουκαλιού και του δείγματος. Ο μηχανισμός κλεισίματος δεν απαιτεί αναστροφή του μπουκαλιού, ενώ οι ακραίες βαλβίδες κρατούνται ανοιχτές από χορδές και κλείνουν με ένα ελαστικό μάντα. Επειδή το μπουκάλι Niskin στηρίζεται από δύο σημεία πάνω στο καλώδιο (ενώ το Nansen

σε ένα) είναι εύκολο να αυξηθεί ο όγκος του δείγματος. Έτσι χρησιμοποιούνται μπουκάλια σε διάφορα μεγέθη για δειγματοληψία διαφόρων ιχθυοστοιχειών.

Τα μπουκάλια Nansen και Niskin χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με θερμόμετρα αντιστροφής. Στο μπουκάλι Nansen τα θερμόμετρα τοποθετούνται σε ένα σταθερό πλαίσιο, η αντιστροφή των οποίων επιτυγχάνεται με το αναποδογύρισμα του μπουκαλιού. Στα μπουκάλια Niskin τα θερμόμετρα τοποθετούνται σε ένα περιστρεφόμενο πλαίσιο.

1.3.3 CTD

Στην Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας 1978 η αλατότητα ενός δείγματος θαλάσσιου νερού ορίζεται βάσει του λόγου της ηλεκτρικής αγωγιμότητας του δείγματος σε θερμοκρασία 15 °C και με πίεση στην επιφάνεια της θάλασσας, προς την

Εικόνα 1.10 Αυτογραφικό CTD τύπου SBE (Sea Bird Electronics)

αγωγιμότητα πρότυπου διαλύματος KCl ίδια θερμοκρασία και πίεση (Lewis, 1980). Ο υπολογισμός της αλατότητας από το αγωγιμετρικό πηλίκιο γίνεται με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή σύμφωνα με τους τύπους του Lewis (Θεοδώρου, 2000).

Το σύγχρονα καθιερωμένο όργανο για τη μέτρηση της αλατότητας, της θερμοκρασίας και συχνά του οξυγόνου είναι το CTD (εικόνα 1.10), το όνομα του οποίου προέρχεται από τις λέξεις Conductivity = αγωγιμότητα, Temperature = θερμοκρασία, Depth = βάθος. Χρησιμοποιεί την αρχή της ηλεκτρικής μέτρησης. Ένα θερμόμετρο λευκόχρυσου αλλάζει την ηλεκτρική αντίστασή του με τη θερμοκρασία. Εάν ενσωματωθεί σε έναν ηλεκτρικό ταλαντωτή, μια αλλαγή στην αντίστασή της παράγει μια αλλαγή της συχνότητας του ταλαντωτή, η οποία μπορεί να μετρηθεί. Η αγωγιμότητα του νερού της θάλασσας μπορεί να μετρηθεί με παρόμοιο τρόπο ως αλλαγή συχνότητας ενός δεύτερου ταλαντωτή και μια αλλαγή πίεσης παράγει μια αλλαγή συχνότητας σε ένα τρίτο ταλαντωτή. Το συνδυασμένο σήμα αποστέλλεται στην πλατφόρμα μέσω του καλωδίου – αγωγού, με το οποίο βυθίζεται το CTD. Αυτό παράγει μια συνεχή ανάγνωση της θερμοκρασίας και της αγωγιμότητας σε συνάρτηση με το βάθος και με ρυθμό 30 δειγμάτων ανά δευτερόλεπτο, μεγάλη βελτίωση σε σχέση με τα 12 σημεία δεδομένων που παράγονται από 12 μπουκάλια Nansen ή Niskin που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μια ενιαία ρίψη.

Τα ηλεκτρικά κυκλώματα επιτρέπουν μετρήσεις με γρήγορη διαδοχή αλλά υφίστανται την "παρέκκλιση" του οργάνου, το οποίο σημαίνει η βαθμονόμησή τους μεταβάλλεται με το χρόνο. Τα συστήματα CTD επομένως πρέπει να βαθμονομούνται με την τακτική σύγκριση με τις αναγνώσεις από σταθερότερα όργανα. Επομένως χρησιμοποιούνται πάντα σε συνδυασμό με αντιστρεφόμενα θερμόμετρα και συσκευή πολυδειγματολήπτη.

Το XCTD (eXpendable CTD) είναι αναλώσιμο όργανο το οποίο έχει αναπτυχθεί κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90 και η συγκριτική έρευνα με CTD έδειξε λειτουργικότητα και ακρίβεια, πράγματα που το καθιστούν αποδοτικό και βολικό όργανο στην υπηρεσία της έρευνας (Alberola et al., 1996).

Υπό μελέτη είναι και η κατασκευή αναλώσιμου κατατομές μικροδομής για την έρευνα της τυρβώδους ροής σε επίπεδο εκατοστών μέτρων (Pickard and Emery, 1996).

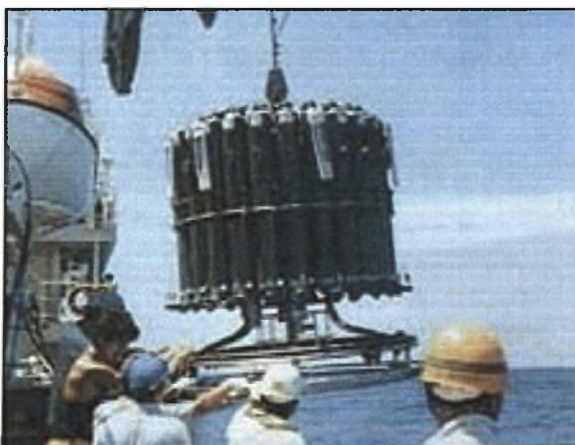
1.3.4 XBT

Ο αναλώσιμος βαθυθερμογράφος (eXpendable Bathy Thermograph) είναι ίσως ο πιο απλός, οικονομικός και εύκολος σε χρήση ανάμεσα σε διάφορα όργανα με την ικανότητα να μετρήσουν θερμικά δεδομένα του ανώτερου στρώματος του ωκεανού. Ένα απ' τα πλεονεκτήματά του είναι ότι το όργανο χρησιμοποιείται ενώ το σκάφος είναι εν πλω. Η θερμοκρασιακή βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε απ' το XBT είναι η μεγαλύτερη παγκοσμίως και χρησιμοποιείται ευρέως από την ωκεανογραφική κοινότητα. Το XBT είναι ένα θερμοκρασιακό όργανο ελεύθερης πόντισης, το οποίο συνδέεται με τον υπολογιστή του σκάφους μέσω ενός λεπτού καλωδίου το οποίο υποχωρεί μόλις το όργανο ξεπεράσει το όριο βάθους. Για να επιτευχθεί η ελεύθερη πόντιση ανεξάρτητα από την κίνηση του σκάφους το καλώδιο μεταφοράς δεδομένων έχει κατασκευαστεί από λεπτό σύρμα χαλκού με καρούλι τροφοδοσίας και στο μέρος του αισθητήρα και στο κιβώτιο εκτόξευσης (Pankajakshan et al., 2001).

Το AXBT είναι μετεξέλιξη του XBT με τη διαφορά ότι η ρίψη γίνεται από αεροσκάφος (Aircraft XBT) σ' ένα μικρό πλωτήρα ο οποίος περιέχει ραδιοπομπή ώστε να στέλνει τις πληροφορίες της θερμοκρασίας και του βάθους στο αεροσκάφος που συνεχίζει την πτήση του (Pickard and Emery, 1996).

1.3.5 Συσκευές πολυδειγματοληπτών

Οι συσκευές αυτές επιτρέπουν τη χρήση των μπουκαλιών Niskin με ηλεκτρικά

Εικόνα 1.11 Πολυδειγματολήπτης τύπου ροζέτας

αγώγιμο καλώδιο. Οι κατασκευαστές τους χρησιμοποιούν διαφορετικά ονόματα για τα προϊόντα τους, όπως ροζέτα ή καρουζέλ..

Σε όλα όμως η συστοιχία των μπουκαλιών Niskin τοποθετείται περιμετρικά πάνω σε ένα κυκλικό πλαίσιο (εικόνα 1.11), με ένα CTD να τοποθετείται συνήθως από κάτω ή στο κέντρο.

Το πλεονέκτημα των συσκευών

πολυδειγματοληψίας είναι ότι τα μπουκάλια Niskin μπορούν να κλείσουν με τηλεχειρισμό. Αυτό σημαίνει ότι τα βάθη δειγματοληψίας δεν είναι απαραίτητα να προκαθοριστούν πριν βυθιστεί η ροζέτα. Αφού βυθιστεί η συσκευή, λαμβάνονται δεδομένα από το CTD και γίνονται δειγματοληψίες στα στρώματα της υδάτινης στήλης που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ερευνητική αποστολή.

1.3.6 Θερμοαλατογράφοι

Η εισαγωγή του CTD άνοιξε τη δυνατότητα για συνεχείς αναγνώσεις της θερμοκρασίας και της αλατότητας από την επιφάνεια. Νερό, από την εισαγωγή νερού ψύξης στις μηχανές του σκάφους, αντλείται μέσω μιας δεξαμενής στην οποία είναι εγκατεστημένος ένας αισθητήρας θερμοκρασίας και αγωγιμότητας. Ένα τέτοιο σύστημα καλείται θερμοαλατογράφος.

1.3.7 Τηλεαισθητήρες

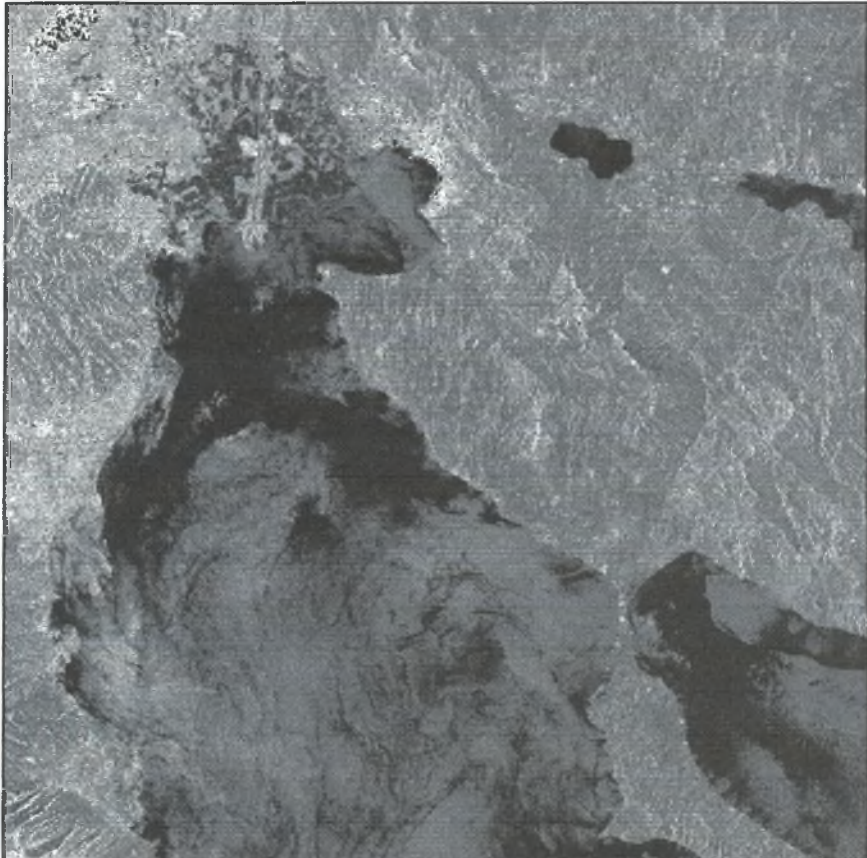
Οι περισσότερες ωκεανογραφικές μετρήσεις από το διάστημα ή τα αεροσκάφη είναι βασισμένες στη χρήση των ραδιόμετρων, όργανα που μετρούν την ηλεκτρομαγνητική ενέργεια που ακτινοβολεί μια επιφάνεια. Αυτή η ακτινοβολία εμφανίζεται σ' ένα ευρύ φάσμα μηκών κύματος, συμπεριλαμβανομένης της εκπομπής του φωτός στην ορατή περιοχή, της θερμότητας στο φάσμα των υπέρυθρων και στα βραχέα μήκη κύματος όπως το ραντάρ και οι ακτίνες X. Τα περισσότερα ωκεανογραφικά ραδιόμετρα λειτουργούν σε διάφορες ζώνες μήκους κύματος.

Τα ραδιόμετρα που λειτουργούν στις υπέρυθρες ακτίνες χρησιμοποιούνται για να μετρήσουν τη θερμοκρασία στην επιφάνεια της θάλασσας. Η ανάλυση που διαθέτουν έχει αυξηθεί κατά τη διάρκεια των ετών. Το AVHRR (Advanced Very High Resolution Radiometer) είναι ραδιόμετρο που η ανάλυσή του ανέρχεται στους $0,2^{\circ}\text{C}$.

Τα πολυφασματικά ραδιόμετρα μετρούν σε διάφορες ζώνες μήκους κύματος. Με τη σύγκριση του σήματος ακτινοβολίας που λαμβάνεται σε διαφορετικά μήκη κύματος είναι δυνατό να μετρηθεί το κάλυμμα του πάγου, η ηλικία του πάγου, η

περιεκτικότητα σε χλωροφύλλη, το φορτίο των ιζημάτων, να καθοριστούν διάφορα στοιχεία και άλλες ποσότητες ενδιαφέρουσες για τη θαλάσσια βιολογία.

Οι μετρήσεις σε μήκη κύματος ραντάρ γίνονται από ένα όργανο γνωστό ως SAR (Synthetic Aperture Radar). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ανιχνεύσει τις επιφανειακές εξωτερικεύσεις των εσωτερικών κυμάτων, την επίδραση της βροχοπτώσεις στα κύματα επιφάνειας, την επίδραση της πυθμενικής τοπογραφίας

Εικόνα 1.12 Εικόνα του Θερμαϊκού κόλπου από δορυφόρο

στα ρεύματα και τα κύματα και μια σειρά πολλών άλλων φαινομένων.

Η εικόνα 1.12 είναι μια καλή εικόνα SAR του Θερμαϊκού κόλπου. Η εικόνα λήφθηκε από τα SAR του δορυφόρου ERS-2 στις 25 Μαΐου του 1996 στις 22:43 ώρα Ελλάδος. Στην εικόνα φαίνονται διάφορα εμφανή ωκεανογραφικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, γενικού ενδιαφέροντος. Οι πολυάριθμοι μαύροι στρόβιλοι και οι ζώνες στην επιφάνεια του νερού αντιστοιχούν σε επιφανειακές κηλίδες. Ένα μεγάλο μέρος του υλικού προέρχεται από την εκροή ποταμών στην άκρη της πόλης Θεσσαλονίκης, που φαίνεται στην κορυφή της εικόνας. Αυτό το υλικό συγκεντρώνεται στον εσωτερικό Θερμαϊκό και εξαπλώνεται έπειτα σε όλο τον

κόλπο από τους στροβίλους, τις παλίρροιες και τα ανεμογενή ρεύματα (Keogh et al., 1998).

Την τελευταία δεκαετία οι δορυφόροι ERS-1, ERS-2 και RADARSAT-1 που είναι εφοδιασμένοι με τον αισθητήρα SAR βελτίωσαν τη συστηματική ικανότητα ανίχνευσης πετρελαιοκηλίδων στην επιφάνεια της θάλασσας. Οι αισθητήρες αυτοί μπορούν να καλύψουν μεγάλες περιοχές και δεν επηρεάζονται από περιπτώσεις νεφοκάλυψης ή άμεσης ηλιακής ακτινοβολίας. Στα πλαίσια του προγράμματος MARS AIS (χρηματοδότησης Ε.Ε.) αναπτύχθηκαν αλγόριθμοι προσδιορισμού μέσω φωτογραφιών SAR του ανέμου, του κυματισμού, της επιφανειακής κυκλοφορίας καθώς και του προσδιορισμού πετρελαιοκηλίδων, τόσο σε προγνωστικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο προσομοίωσης περιστατικών σε προηγούμενες χρονικές περιόδους. Τα αριθμητικά πειράματα εστιάζονται στο 1999, περίοδο κατά την οποία υπάρχει διαθέσιμη μια εκτεταμένη βάση δεδομένων SAR στη Μεσόγειο. Περισσότερες από 1600 πετρελαιοκηλίδες προσδιορίστηκαν, οι οποίες συνδέονται άμεσα με παράνομη διάθεση πετρελαίου στο θαλάσσιο περιβάλλον. Τα αριθμητικά πειράματα χρησιμοποιούν ένα αντιπροσωπευτικό τμήμα αυτών των στοιχείων και προσδιορίζουν τη διασπορά και την εξάπλωσή τους καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (Περιβολιώτης και συν., 2003).

1.4 Μετρήσεις δυναμικών ιδιοτήτων

Ένας θεμελιώδης τρόπος παρατήρησης της κίνησης του ωκεανού είναι η χρήση σωμάτων που επιπλέουν στην επιφάνεια, τα οποία είναι σχεδιασμένες ώστε να φέρουν ωκεανογραφικά όργανα. Όλες όμως οι μετρήσεις που λαμβάνονται είναι περιορισμένες σε χρησιμότητα, εκτός κι αν συσχετιστούν με τη θέση τους στο χώρο. Μια συσκευή γεωγραφικού εντοπισμού στίγματος (GPS), της οποίας η λειτουργία παρατίθεται παρακάτω, μεταδίδει το στίγμα σε δορυφόρο και είναι απαραίτητη σε τέτοιου είδους πλατφόρμες, αποτελώντας όργανα για τη μέτρηση των ωκεάνιων ρευμάτων.

1.4.1 Ρευματογράφοι

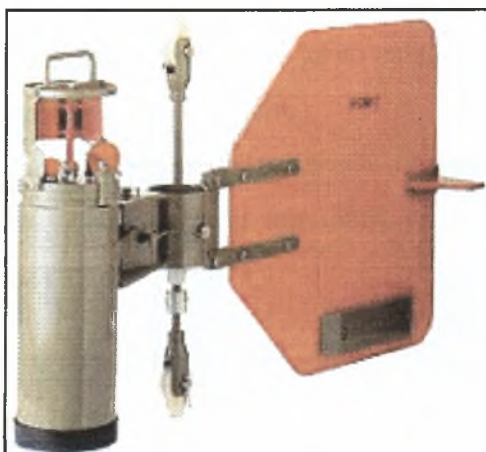
Υπάρχουν δύο θεμελιώδεις τρόποι για να περιγραφεί η κίνηση των ρευστών, η μέθοδος του Euler και η μέθοδος του Lagrange. Κατά την πρώτη η ταχύτητα (τιμή και διεύθυνση) ορίζεται σημειακά μέσα στο ρευστό, ενώ κατά τη δεύτερη ορίζεται η πορεία που ακολουθείται από κάθε μέρος του ρευστού ως συνάρτηση του χρόνου. Σε θεωρητικές μελέτες είναι πιο εύχρηστη η μέθοδος του Euler, ενώ στην περιγραφή της ωκεάνιας κυκλοφορίας χρησιμοποιείται συχνότερα η μέθοδος του Lagrange (Pickard and Emery, 1996).

Τα ωκεάνια ρεύματα μπορούν να μετρηθούν με δυο τρόπους. Ένα όργανο που μπορεί να μετρήσει την ταχύτητα και τη διεύθυνση του ρεύματος ή τις ανατολικές – δυτικές και τις βόρειες – νότιες συνιστώσες του ρεύματος. Και οι δυο μέθοδοι απαιτούν πληροφορίες για τη διεύθυνση. Όλοι οι ρευματογράφοι περιλαμβάνουν μια πυξίδα που ορίζει τη θέση του οργάνου σε σχέση με το μαγνητικό βορρά. Ανάλογα με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του μεγέθους του ρεύματος μπορούμε να διακρίνουμε τέσσερις τάξεις ρευματογράφων.

1.4.1.1 Μηχανικοί ρευματογράφοι

Οι μηχανικοί ρευματογράφοι (εικόνα 1.13) χρησιμοποιούν μια συσκευή τύπου προπέλας, ένας ρότορας του Savonius ή μια προπέλα που μετράει την ταχύτητα του ρεύματος και ένα πτερύγιο που δείχνει την κατεύθυνση. Συνήθως οι προπέλες – μετρητές μετρούν σωστά την ταχύτητα, μόνο αν βρίσκονται τοποθετημένοι αντικριστά μέσα στο ρεύμα, για όλο το χρόνο μέτρησης. Τέτοια όργανα προσαρμόζονται πάνω σ' ένα μεγάλο πτερύγιο, το οποίο στρέφει το όργανο μέσα στο ρεύμα. Οι προπέλες μπορούν να σχεδιαστούν ώστε να σχηματίζουν κάποια γωνία με τη ροή του νερού.

Το πλεονέκτημα του ρότορα του Savonius είναι ότι η διεύθυνση στρέψης του είναι ανεξάρτητη απ' τη διεύθυνση της έκθεσής του στο ρεύμα. Ένας

Εικόνα 1.13 Μηχανικός ρευματογράφος

ρευματογράφος με ρότορα του Savonius δεν είναι υποχρεωτικό να βρίσκεται με συγκεκριμένη γωνία μέσα στο ρεύμα και το πτερύγιο του μπορεί να κινηθεί ανεξάρτητα. Το μέγεθος του πτερυγίου του είναι μικρό, αρκετό όμως να ακολουθεί το ρεύμα με αξιοπιστία.

Αν εξαιρέσουμε τους ρευματογράφους που χρησιμοποιούν δυο προπέλες που βρίσκονται υπό γωνία 90° μεταξύ τους, οι μηχανικοί ρευματογράφοι μετρούν την ταχύτητα του ρεύματος σύμφωνα με τον αριθμό των περιστροφών της προπέλας ή του ρότορα στη μονάδα του χρόνου και την κατεύθυνση, προσδιορίζοντας τον προσανατολισμό του πτερυγίου σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα. Με άλλα λόγια οι ρευματογράφοι συνδυάζουν μια μέση ταχύτητα σε καθορισμένο χρονικό διάστημα (ο αριθμός των περιστροφών ανάμεσα στις καταγραφές) με στιγμιαία ανάγνωση της κατεύθυνσης του ρεύματος (ο προσανατολισμός του πτερυγίου τη στιγμή της καταγραφής). Η μέτρηση είναι αξιόπιστη μόνο όταν το ρεύμα μεταβάλλεται αργά σε σχέση με το χρόνο. Τέτοια όργανα δεν είναι τα πλέον κατάλληλα για μετρήσεις στο ανώτερο επιφανειακό στρώμα, όπου οι περισσότερες κινήσεις των υδάτινων μαζών οφείλεται στον κυματισμό.

Ο ρότορας του Savonius είναι ιδιαίτερα προβληματικός σε τέτοιου είδους παρατηρήσεις. Ας υποθέσουμε ότι ο ρευματογράφος βρίσκεται μέσα σε μια κατάσταση όπου οι μοναδικές κινήσεις του νερού προέρχονται από τον κυματισμό. Το ρεύμα κινείται εμπρός και πίσω ενώ το μέσο ρεύμα είναι μηδενικό. Ο ρότορας θα συλλάβει τον κυματισμό ανεξάρτητα από τη διεύθυνση και η μέτρηση θα δώσει την εντύπωση δυνατό μέσου ρεύματος.

Ο ρότορας paddle – wheel είναι σχεδιασμένος ώστε να αποφεύγει τέτοιου είδους λάθη. Το paddle – wheel μπορεί να κινηθεί και εμπρός και πίσω με το ρεύμα, έτσι ώστε η μέτρηση να αποτελείται απ' την πραγματική μέση ταχύτητα.

Οι μηχανικοί ρευματογράφοι είναι ανθεκτικοί αξιόπιστοι και σχετικά φθηνοί σε κόστος. Χρησιμοποιούνται ευρέως σε κατάλληλες συνθήκες, για παράδειγμα σε βάθη έξω από την επίδραση του επιφανειακού κυματισμού.

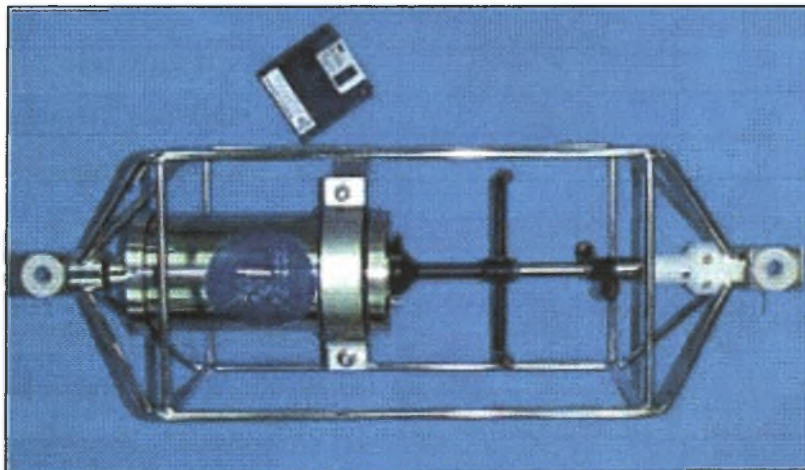
1.4.1.2 Ηλεκτρομαγνητικοί ρευματογράφοι

Οι ηλεκτρομαγνητικοί ρευματογράφοι εκμεταλλεύονται το γεγονός κατά το οποίο όταν ένας ηλεκτρικός αγωγός κινείται μέσα σ' ένα μαγνητικό πεδίο, προκαλεί ηλεκτρικό ρεύμα. Το θαλάσσιο νερό είναι πολύ καλός αγωγός και κατά συνέπεια αν κινείται μεταξύ δύο ηλεκτροδίων το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα είναι ανάλογο

της ταχύτητας του νερού ανάμεσα στα ηλεκτρόδια. Ένας ηλεκτρομαγνητικός ρευματογράφος έχει ένα πεδίο που παράγει μαγνητικό πεδίο και δυο ζεύγη ηλεκτροδίων, τοποθετημένα με τέτοια γωνία ώστε να προσδιορίζουν την ποσότητα του νερού που κινείται ανάμεσά τους. Συνδυάζοντας τις δυο συνιστώσες καθορίζεται απ' το όργανο η ταχύτητα και η διεύθυνση του θαλάσσιου ρεύματος.

1.4.1.3 Ακουστικοί ρευματογράφοι

Η αρχή λειτουργίας τους είναι βασισμένη στο γεγονός ότι ο ήχος είναι ένα κύμα πίεσης που κινείται μαζί με το μέσο διάδοσης. Ας υποθέσουμε μια διάταξη με

Εικόνα 1.14 Ακουστικός ρευματογράφος

μια ηχητική πηγή ανάμεσα σε δύο δέκτες μέσα σ' ένα θαλάσσιο κύμα. Έστω ότι ο δέκτης A βρίσκεται πριν απ' την πηγή και ο δέκτης B μετά πάνω στη διεύθυνση διάδοσης του ρεύματος. Ένα κύμα ήχου που θα δημιουργηθεί από την πηγή θα φτάσει συντομότερα στο δέκτη B απ' το δέκτη A λόγω της μεταφοράς του από το ωκεάνιο ρεύμα.

Ένας αντιπροσωπευτικός ακουστικός ρευματογράφος (εικόνα 1.14) έχει δύο ορθογώνιες ηχητικές διαδρομές μήκους 100 χιλιοστών περίπου με ένα πομποδέκτη σε κάθε άκρη. Ένας ηχητικός παλμός υψηλής συχνότητας εκπέμπεται ταυτόχρονα από κάθε πηγή και η διαφορά στο χρόνο στο χρόνο άφιξης που κινούνται σε αντίθετες κατευθύνσεις δίνει την ταχύτητα του νερού κατά μήκος της διαδρομής.

Οι ηλεκτρομαγνητικοί και οι ακουστικοί ρευματογράφοι δεν έχουν κινητά μέρη και κατά συνέπεια μπορούν να πάρουν μετρήσεις με μεγάλη συχνότητα (πάνω από

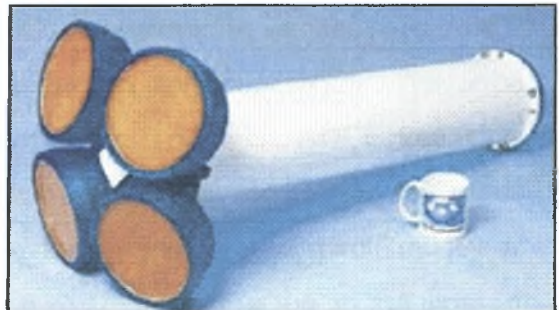
10 μετρήσεις ανά δευτερόλεπτο). Αυτό το γεγονός τους καθιστά χρήσιμους όχι μόνο για τη μέτρηση των ωκεάνιων ρευμάτων αλλά και για τη μέτρηση των ρευμάτων και των τυρβωδών ροών.

1.4.1.4 ADCP

Τα ακουστικά συστήματα Doppler για μετρήσεις ρεύματος και ροής είναι γνωστά ως «Broad – band Acoustic Doppler Current Profilers (BB-ADCP)».

Η μέτρηση με ADCP είναι εύκολη και γρήγορη ενώ γίνεται χωρίς βοηθητικά όργανα. Το σύστημα μεταφέρεται από ένα σκάφος κατά μήκος μιας περιοχής μελέτης ενώ σαρώνει ακουστικά το θαλάσσιο ρεύμα και τον πυθμένα. Κατά τη διάρκεια του περιήλου καταγράφονται συνεπώς τρεις παράμετροι: η ταχύτητα του ρευστού (μέγεθος και διεύθυνση), η ταχύτητα του σκάφους σε σχέση με τον πυθμένα (μέγεθος και διεύθυνση) και το βάθος του νερού. Το μεγάλο πλεονέκτημα της μεθόδου ADCP είναι η δυνατότητα της μέτρησης εν κινήσει (Adler and Nicodemus, 2001).

Οι ρευματογράφοι αυτοί λειτουργούν με την ίδια αρχή όπως και οι απλοί ακουστικοί αλλά με τη διαφορά ότι έχουν πηγή και δέκτη σε μια συσκευή ενώ χρησιμοποιούν για τη

Εικόνα 1.15 ADCP: Μεγάλων βαθών (πάνω) και μικρών βαθών (κάτω)

μέτρηση ανακλάσεις του ηχητικού κύματος από κινούμενα σωματίδια. Το θαλασσινό νερό περιέχει πάντα ένα πλήθος από μικρά αιωρούμενα σωματίδια και άλλα στερεά υλικά τα οποία μπορεί να μην είναι αντιληπτά σε γυμνό μάτι αλλά ανακλούν τον ήχο. Όταν ο ήχος εκπέμπεται από τέσσερις κεκλιμένους πομπούς με ορθή γωνία μεταξύ τους, η συχνότητα Doppler του ήχου που ανακλάται δίνει την

ταχύτητα των σωματιδίων ανάκλασης κατά μήκος της εκπομπής. Κατά συνέπεια με τρεις εκπομπές κεκλιμένες προς την κάθετο μπορούν να προσδιοριστούν οι τρεις συνιστώσες της ροής του ρευστού στο χώρο. Διαφορετικοί χρόνοι άφιξης δείχνουν ότι ο ήχος ανακλάστηκε σε διαφορετικές αποστάσεις από τους πομποδέκτες, οπότε ένα ADCP μας αποκαλύπτει πληροφορίες για την ταχύτητα και την κατεύθυνση του ρεύματος όχι μόνο σ' ένα συγκεκριμένο σημείο του ωκεανού αλλά σ' ένα εύρος βάθους. Με άλλα λόγια ένα ADCP παράγει το προφίλ του ρεύματος σε σχέση με το βάθος.

Διαφορετικά μοντέλα ADCP εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς. Τα ADCP μεγάλων βαθών έχουν κάθετα ανάλυση 8 μέτρων (μια ρευματομέτρηση ανά 8 μέτρα βάθους) και εύρος πάνω από 400 μέτρα (εικόνα 1.15). Τα ADCP που είναι σχεδιασμένα για μετρήσεις σε ρηγά νερά έχουν ανάλυση της τάξεως του μισού μέτρου και εύρος περί τα 30 μέτρα. Τα όργανα αυτά μπορούν να τοποθετηθούν σε αγκυροβόλια, να εγκατασταθούν σε καράβια ή να ποντιστούν με μια ροζέτα ώστε να μας δώσουν το προφίλ του ρεύματος για ένα μεγάλο εύρος του βάθους.

Υπάρχουν κάποιες στοιχειώδεις διαφορές ανάμεσα στις μετρήσεις των μηχανικών ρευματογράφων και των ADCP. Καταρχήν σε μετρήσεις ρευματογράφων με προπέλα, η κατατομή πρέπει να είναι κάθετη στις γραμμές ροής. Τέτοιου είδους προφίλ είναι σημαντικά για υπολογισμούς υδραυλικών μοντέλων και ονομάζονται προφίλ αναφοράς. Σε μετρήσεις με ADCP η κατατομή μελέτης μπορεί να είναι οποιαδήποτε. Κατά δεύτερον οι μετρήσεις με μηχανικούς ρευματογράφους αποτελούν σημειακές ταχύτητες (σημειακές μετρήσεις) ή μέση ταχύτητα κατά μήκος κάθετων γραμμών μελέτης (ολοκληρωμένη μέτρηση). Μια μέτρηση ADCP αποτελείται από συνεχόμενους προσδιορισμούς της κατανομής της ταχύτητας κάτω από την περιοχή έρευνας. Κατά τρίτον οι μετρητές με προπέλα μετρούν σε κάθε σημείο για 30 με 60 δευτερόλεπτα. Οι παλμοί της ροής αντιστοιχούν σε μέση τιμή. Οι ταχύτητες που μετρούνται με ADCP είναι σε στιγμιότυπα.

Το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Υδρολογίας ανέπτυξε πρόσφατα ένα πακέτο λογισμικού (Missing Link), το οποίο προσφέρει εξειδικευμένες δυνατότητες οπτικοποίησης και εκτίμησης δεδομένων που λαμβάνονται από ένα ADCP (Adler and Nicodemus, 2001).

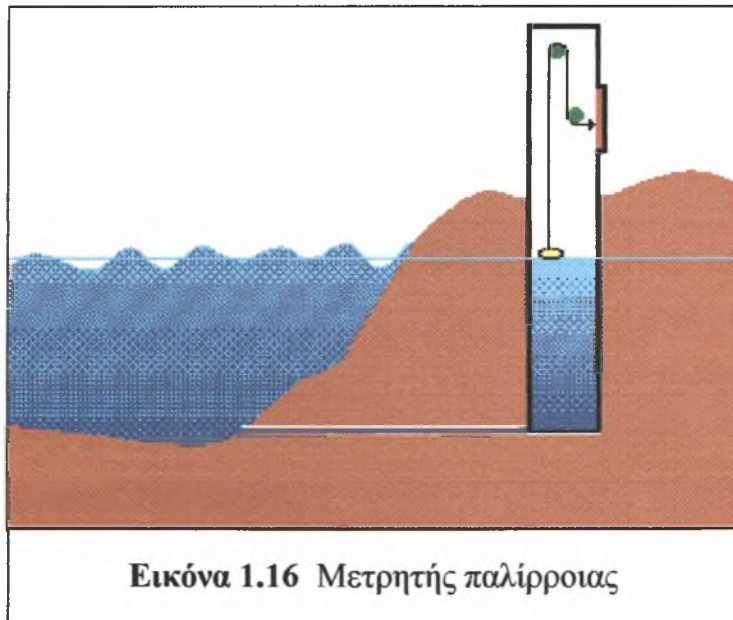
1.4.2 Μετρήσεις κυμάτων

Οι παράμετροι ενδιαφέροντος στη μέτρηση των επιφανειακών κυμάτων είναι το ύψος, η περίοδος και η κατεύθυνση. Σε παράκτιες περιοχές το ύψος και η περίοδος μπορούν να μετρηθούν χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του ακίνητου πηγαδιού, που περιγράφεται παρακάτω για τους μετρητές της παλίρροιας, με ένα άνοιγμα αρκετό ώστε να περνούν ανεμπόδιστα τα επιφανειακά κύματα. Μετρήσεις κυμάτων στην υφαλοκρηπίδα αλλά σε κάποια απόσταση απ' την ακτή μπορούμε να κάνουμε με μετρητές πίεσης. Ένα όργανο κατάλληλο για όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένου και του ανοιχτού ωκεανού είναι «ο καβαλάρης του κύματος», μια μικρή επιφανειακή σημαδούρα πάνω σ' ένα αγκυροβόλιο που, η οποία ακολουθεί την κίνηση του κύματος. Ένας κάθετα τοποθετημένος ταχογράφος μέσα στον καβαλάρη μετράει την επιτάχυνση της σημαδούρας που δημιουργείται από τα κύματα. Τα δεδομένα είτε αποθηκεύονται εσωτερικά για να εξαχθούν αργότερα είτε μεταδίδονται τηλεμετρικά στην ακτή. Τα όργανα αυτά δίνουν πληροφορίες για το ύψος και την περίοδο του κύματος. Αν σχηματίσουμε διάταξη του οργάνου με τρεις ταχογράφους τοποθετημένους υπό ορθή γωνία μεταξύ τους μπορούμε να καταγράψουμε και την κατεύθυνση του κύματος.

1.4.3 Μετρητές παλίρροιας

Οι παλίρροιας είναι κύματα μεγάλου μήκους κύματος και γνωστής περιόδου και κατά συνέπεια οι βασικές ιδιότητες ενδιαφέροντος είναι το ύψος ή παλιρροιακό εύρος το ρεύμα που προκάλεσε το κύμα. Το τελευταίο μετριέται με ρευματογράφους κάθε τύπου. Για τη μέτρηση του εύρους της παλίρροιας χρησιμοποιούνται δυο τύποι μετρητών. Ο μετρητής «ακίνητο πηγάδι» αποτελείται από ένα κύλινδρο που συνδέεται στο κάτω μέρος του με τη θάλασσα. Η σύνδεση αυτή δρα ως φίλτρο χαμηλής διόδου. Ουσιαστικά η αρχή λειτουργίας του στηρίζεται στην αρχή των συγκοινωνούντων δοχείων. Το φίλτρο όμως περιορίζει την πίσω και εμπρός κίνηση του νερού που συνδέεται με ανεμογενή κύματα και άλλες κινήσεις μικρής περιόδου. Μόνο οι αργές μεταβολές του επιπέδου του νερού που σχετίζονται με την παλίρροια εισέρχονται μέσα στο πηγάδι. Οι μεταβολές αυτές του επιπέδου του νερού συλλαμβάνονται από ένα μικρό πλωτήρα και καταγράφονται (εικόνα

1.16). Τα όργανα αυτά επιτρέπουν την άμεση μέτρηση του επιπέδου του νερού ανά πάσα στιγμή αλλά προϋποθέτουν κάποιου είδους εργαστηριακή εγκατάσταση και δεν μπορούν να τοποθετηθούν μακριά απ' την ακτή. Σε υπεράκτιες ή απομακρυσμένες περιοχές είναι ευκολότερη η χρήση μετρητή πίεσης. Το μανόμετρο τοποθετείται στον πυθμένα της θάλασσας και μετράει την πίεση της υδάτινης στήλης πάνω απ' αυτό, η οποία είναι ανάλογη του ύψους της στήλης. Τα δεδομένα εγγράφονται εσωτερικά και δεν είναι προσβάσιμα μέχρι την ανάκτηση του οργάνου απ' το νερό. Οι μετρητές παλίρροιας χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση πιθανών μακροπρόθεσμων αλλαγών στο επίπεδο της θάλασσας, που συνδέονται με την περιβαλλοντική μεταβλητότητα και την αλλαγή του κλίματος. Η αναμενόμενη μεταβολή στο επίπεδο της θάλασσας είναι της τάξεως λίγων χιλιοστών το χρόνο, συνεπώς απαιτείται πολύ μεγάλη ακρίβεια για να επαληθευτούν τέτοιου είδους

αλλαγές. Οι πιο πολλοί μετρητές παλίρροιας δεν είναι κατάλληλοι για τέτοια μελέτη. Για παράδειγμα, ένας λάθος μέτρησης της στάθμης της θάλασσας μπορεί να προκληθεί από την άνοδο ή τη βύθιση της ξηράς που είναι τοποθετημένο το όργανο. Επίσης το καλώδιο που συνδέει τον πλωτήρα και τη μονάδα καταγραφής σ' ένα μετρητή μπορεί να επιμηκύνεται και να συστέλλεται ανάλογα με τη θερμοκρασία του αέρα.

1.5 Σύγχρονα συστήματα προσδιορισμού θέσης

1.5.1 Σύστημα LORAN

Ένα από τα συνηθέστερα ηλεκτρονικά συστήματα προσδιορισμού με υπερβολικές γραμμές θέσης, είναι το Loran (LONg RANge navigational aid). Αν και το σύστημα Loran τέθηκε εκτός λειτουργίας το 1996, εξαιτίας της δαπανηρής συντήρησης των επίγειων σταθμών του, αποτελεί ένα τυπικό παράδειγμα υπερβολικού συστήματος και για το λόγο αυτό παρουσιάζεται στη συνέχεια. Η αρχή λειτουργίας του Loran βασίζεται στη μέτρηση της διαφοράς χρόνου άφιξης δύο σημάτων τα οποία ταυτόχρονα εκπέμπονται από διαφορετικούς σταθμούς. Όπως έχει ήδη αναφερθεί η ταχύτητα των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων (ραδιοκυμάτων) είναι σταθερή και ίση με 300000 km/sec (ή 162000 nm/sec). Συνεπώς, είναι εύκολο για ένα συγκεκριμένο δέκτη να μετρήσει το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται μεταξύ των αφίξεων δύο σημάτων των οποίων η εκπομπή έγινε την ίδια χρονική στιγμή από δύο διαφορετικούς σταθμούς, οι οποίοι απέχουν διαφορετικές αποστάσεις από το δέκτη. Το χρονικό διάστημα είναι βεβαίως εξαιρετικά μικρό και μετράται σε microsecond (μs).

Έστω δύο σταθμοί εκπομπής ραδιοκυμάτων που απέχουν μεταξύ τους 300 nm και οι οποίοι εκπέμπουν ταυτόχρονα. Εάν ένας δέκτης τοποθετείται σε οποιοδήποτε σημείο της μεσοκαθέτου XYZ της απόστασης (γραμμή βάσης) των πομπών, τότε θα λάβει τα σήματα την ίδια χρονική στιγμή και συνεπώς η διαφορά χρόνου άφιξης είναι 0 μs . Εάν ο δέκτης τοποθετηθεί σε οποιοδήποτε σημείο στην επέκταση της γραμμής βάσης, δηλαδή στα διαστήματα AD και BE, τότε τα λαμβανόμενα σήματα θα έχουν χρονική διαφορά άφιξης $\sim 1800 \mu\text{s}$ ($=300 \text{ nm} : 162000 \text{ nm/sec}$). Αυτό θα συμβεί διότι το ένα σήμα θα πρέπει να διανύσει επιπλέον την απόσταση AB μεταξύ των πομπών. Ομοίως, όπου η διαφορά χρόνου άφιξης είναι 1200 μs , αυτό σημαίνει ότι η θέση του δέκτη είναι τέτοια ώστε να απέχει από τον ένα πομπό 200 nm περισσότερα από ότι από τον άλλο. Συνεπώς μπορεί να χαραχθούν δύο καμπύλες οι οποίες να συνιστούν τους γεωμετρικούς τόπους της προαναφερθείσας ιδιότητας. Η καμπύλη JKL έχει την ιδιότητα όλα τα σημεία της να βρίσκονται 200 nm πιο κοντά στο πομπό A από ότι στο B, και ανάλογα η καμπύλη NOP έχει την ιδιότητα όλα τα σημεία της να βρίσκονται 200nm πιο κοντά στο πομπό B από ότι στο A. Αυτό σημαίνει ότι αν μετρηθεί από τον πομπό μια διαφορά χρόνου 1200 μs , η θέση του

πομπού βρίσκεται είτε στην καμπύλη JKL είτε στη NOP, χωρίς να είναι δυνατός ο καθορισμός της σωστής καμπύλης θέσης.

Για να ξεπεραστεί το πρόβλημα αυτό, στην πραγματικότητα, οι δυο πομποί δεν εκπέμπουν ταυτόχρονα αλλά με μία χρονική υστέρηση. Ο εκπεμπόμενος παλμός από τον πομπό A (master) χρησιμοποιείται για να πυροδοτήσει με τη σειρά του ένα παλμό από τον πομπό B (slave). Επιπροσθέτως, μια συγκεκριμένη χρονική καθυστέρηση παρατηρείται μέχρι την εκπομπή του παλμού από τον πομπό B. Στην καθυστέρηση αυτή προστίθεται μία επιπλέον καθυστέρηση για την αναγνώριση του πομπού B.

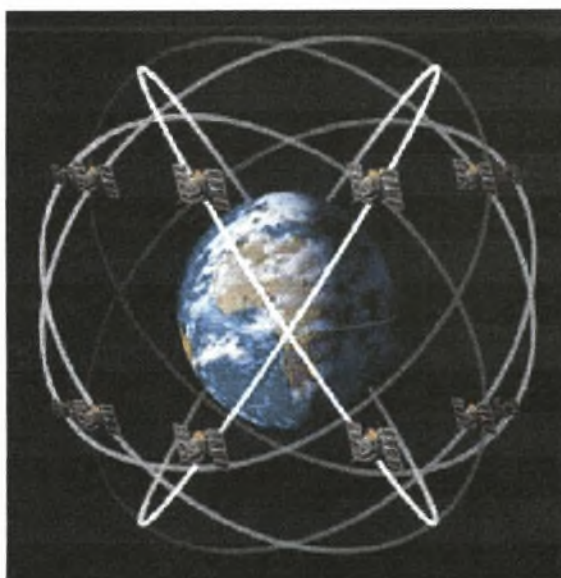
Με την εισαγωγή της χρονικής καθυστέρησης στην εκπομπή των ραδιοκυμάτων μεταξύ των διαφόρων πομπών εκπομπής, προκύπτει ένα δίκτυο υπερβολικών καμπυλών, στο οποίο κάθε υπερβολή αντιπροσωπεύει θέσεις με ίδιες διαφορές χρόνων άφιξης.

Με χρησιμοποίηση ενός δεύτερου και τρίτου δευτερεύοντος (slave) πομπού με συγκεκριμένη χρονική καθυστέρηση ο καθένας, σχηματίζεται ένα δίκτυο υπερβολών. Ο προσδιορισμός της θέσης ενός σκάφους καθορίζεται ως η τομή δύο τουλάχιστον υπερβολών (Παπαθεοδώρου, 1997).

1.5.2 Δορυφορικό σύστημα GPS

Τα δορυφορικά συστήματα αυτού του τύπου είναι ιδιαίτερα δημοφιλή γιατί είναι ακριβή, εύχρηστα και ικανά να κάνουν προσδιορισμό θέσης σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου, σε σχεδόν οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας.

Αποτελείται από 24 δορυφόρους, 5 γήινους σταθμούς και το δέκτη G.P.S. (Global Positioning System). Από τους 24 δορυφόρους (εικόνα 1.17) οι 21 είναι ενεργοί και οι 3 τίθενται σε λειτουργία σε περίπτωση

Εικόνα 1.17 Οι δορυφόροι GPS με τις τροχιές που περιγράφουν

βλάβης κάποιων από τους υπόλοιπους. Οι δορυφόροι περιστρέφονται γύρω από τη Γη σε ύψος 11000 μιλίων και ολοκληρώνουν μία πλήρη περιστροφή σε 12 ώρες. Οι δορυφόροι παρέχουν υποστήριξη στα συστήματα για 23,5 ώρες την ημέρα ενώ σχεδιάζεται η είσοδος και άλλων δορυφόρων ώστε να παρέχεται 24ωρη κάλυψη. Εκπέμπουν σήμα με συχνότητα 1575,42MHz και μήκος κύματος 19 cm. Το σήμα αυτό περιέχει λεπτομέρειες για τη θέση του δορυφόρου.

Οι 5 γήινοι σταθμοί ελέγχουν τη σωστή λειτουργία του συστήματος. Σκοπός τους είναι ο έλεγχος και η πρόβλεψη των τροχιών των δορυφόρων, με παρατηρήσεις προς αυτούς και τη συλλογή μετεωρολογικών στοιχείων, ενώ οι τρεις από τους πέντε μπορούν να στέλνουν στοιχεία στους δορυφόρους όπως διορθώσεις χρόνου, τροχιακές κινήσεις και διάφορα άλλα σήματα και οδηγίες τηλεμετρίας

Ο κεντρικός σταθμός του συστήματος είναι στο Colorado Springs. Αναλύει όλα τα στοιχεία των 4 σταθμών και έχει την ικανότητα της αντικατάστασης δορυφόρου, όταν αυτή κριθεί αναγκαία. Οι θέσεις των 5 σταθμών είναι γνωστές με πολύ μεγάλη ακρίβεια. Ο δέκτης G.P.S. (εικόνα 1.18), αποτελείται από 4 ξεχωριστές μονάδες: την κεραία, τον κυρίως δέκτη, τον υπολογιστή και την οθόνη παρουσίασης.

Η αρχή λειτουργίας τους βασίζεται στον υπολογισμό της απόστασης διάδοσης του σήματος από το δορυφόρο στο δέκτη (του σκάφους). Οι G.P.S. δέκτες έχουν την

Εικόνα 1.18 Δέκτης GPS τελευταίας γενιάς.

ικανότητα να προσλαμβάνουν σήμα από 8 δορυφόρους και να επιλέγουν αυτούς των οποίων η θέση δίνει μεγαλύτερη ακρίβεια στο προσδιορισμό της θέσης τους. Για τον προσδιορισμό θέσης ενός σημείου στην επιφάνεια της θάλασσας (ύψος = 0, δισδιάστατος προσδιορισμός) αρκούν 3 δορυφόροι ενώ ο προσδιορισμός σημείου, το οποίο παρουσιάζει κάποιο ύψος από την

επιφάνεια της θάλασσας απαιτεί 4 δορυφόρους.

Η ακρίβεια προσδιορισμού θέσης του σκάφους εξαρτάται από τη συχνότητα του εκπεμπόμενου σήματος και τη σχετική θέση των δορυφόρων.

Η εκπομπή σήματος συχνότητας 1575.42MHz, η οποία καλείται και εκπομπή τύπου C/A (Coarse Acquisition) είναι αυτή που χρησιμοποιείται για ερευνητικές και

άλλες γενικές χρήσεις και δίνει μία ακρίβεια περίπου $\pm 30m$. Ένας δεύτερος τύπος εκπομπής (P – τύπος 1227.6MHz) χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς λόγους. Ο τύπος αυτός αυξάνει σημαντικά την ακρίβεια της μεθόδου.

Η σχετική θέση των δορυφόρων είναι δυνατό να προκαλέσει μείωση της ακρίβειας στον προσδιορισμό της θέσης του δέκτη. Η πηγή αυτή της μείωσης καλείται Γεωμετρική ή Οριζόντια Απώλεια της Ακρίβειας (GDOP, HDOP). Η μείωση της ακρίβειας προκαλείται όταν οι δορυφόροι εκπομπής βρίσκονται σχετικά κοντά μεταξύ τους.

Ο προσδιορισμός της θέσης επιτυγχάνεται με τη μέτρηση των αποστάσεων του δέκτη από τρεις δορυφόρους και την επίλυση των τριών εξισώσεων για τον τρισδιάστατο προσδιορισμό των συντεταγμένων. Το στίγμα προκύπτει από την τομή 3 σφαιρών με κέντρα τις θέσεις των δορυφόρων και ακτίνες τις αποστάσεις τους από το δέκτη.

Η μέτρηση των αποστάσεων επιτυγχάνεται μετρώντας το χρόνο διάδοσης του δορυφορικού σήματος από το δορυφόρο στο χρήστη. Αυτό σημαίνει ότι ο δορυφορικός χρόνος είναι «απόλυτα» συγχρονισμένος με το χρόνο του δέκτη. Αυτό όμως δεν είναι δυνατό να γίνει με την απόλυτη έννοια του όρου και γι' αυτό θεωρούμε ότι ο χρόνος του χρήστη είναι εσφαλμένος. Μία τέτοια μέτρηση απόστασης καλείται «ψευδοαπόσταση». Η ψευδοαπόσταση περιέχει σφάλματα χρόνου και καθυστερήσεις διάδοσης από την Ιονόσφαιρα και την Τροπόσφαιρα. Οι καθυστερήσεις προκαλούνται από πολλαπλές ανακλάσεις και διαθλάσεις στις ζώνες αυτές και εξαρτώνται από την πυκνότητα τους και τη συχνότητα των ραδιοκυμάτων.

Η ψευδοαπόσταση προσδιορίζεται από τη σχέση

$$PR=R+c\Delta T_A+c(\Delta T_V-\Delta T_S)$$

όπου:

PR: η ψευδοαπόσταση

c: η ταχύτητα του φωτός

ΔT_A : η διαφορά χρόνου (σφάλμα) του δορυφόρου από το χρόνο G.P.S.

ΔT_V : η διαφορά χρόνου (σφάλμα) του χρήστη από το χρόνο G.P.S.

ΔT_S : καθυστερήσεις διάδοσης και άλλα σφάλματα.

Το σφάλμα του χρήστη θεωρείται πάντα ο τέταρτος άγνωστος (σε ένα 3D προσδιορισμό) και μπορεί να προσδιοριστεί με ταυτόχρονες παρατηρήσεις σε 4 δορυφόρους. Επειδή όμως ο δέκτης υπολογίζει μία τιμή για το σφάλμα του χρόνου ανεξάρτητα με τους ποιους δορυφόρους χρησιμοποιεί, γι' αυτό είναι πολύ

σημαντικό ο χρόνος στα ρολόγια των δορυφόρων να είναι συγχρονισμένος με το κοινό χρόνο G.P.S. Έτσι κάθε δορυφόρος διαθέτει ένα ατομικό ρολόι υψηλής σταθερότητας με μία γνωστή ή άγνωστη παρέκκλιση (Offset) από το χρόνο G.P.S. Ο κύριος σταθμός εδάφους ελέγχει συνεχώς τα δορυφορικά ρολόγια και τα διορθώνει όταν χρειάζεται. Η διόρθωση αυτή περιλαμβάνεται στο μήνυμα που στέλνει ο δορυφόρος στους χρήστες. Γενικά κάθε δορυφορικό μήνυμα αποτελείται από διαφορετικούς κώδικες οι οποίοι χρησιμοποιούνται για να διακρίνουμε τους δορυφόρους μεταξύ τους και να μετράμε το χρόνο διάδοσης του σήματος, δηλ. τη ψευδοαπόσταση.

Η ακρίβεια προσδιορισμού του στίγματος που επιτυγχάνεται με τη χρήση της μεθόδου των ψευδοαποστάσεων (επίλυση συστήματος εξισώσεων) κυμαίνεται από 15-30m.

Η ακρίβεια όμως αυτή μειώνεται στα ± 100 m εάν από την Υπηρεσία Άμυνας των Η.Π.Α. ενεργοποιηθεί ο υποβιβασμός του σήματος με εφαρμογή προγραμματισμένων Τυχαίων Μεταβολών ή το Selective Availability όπως ονομάζεται. Σε αυτή την περίπτωση για θαλάσσιες έρευνες που απαιτείται μεγάλη ακρίβεια προσδιορισμού θέσης, όπως μελέτες για εγκαταστάσεις υποθαλάσσιων καλωδίων, αγωγών κ.α. χρησιμοποιείται το δορυφορικό σύστημα D.G.P.S. που έχει την ίδια αρχή λειτουργίας με το G.P.S. με τη διαφορά ότι χρησιμοποιεί και έναν επιπλέον χερσαίο σταθμό που ονομάζεται και σταθμός αναφοράς (Παπαθεοδώρου, 1997).

2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΠΕΞΕΡΤΑΣΙΑΣ

2.1 Εισαγωγή

Ωκεανογραφικά δεδομένα προέρχονται από πολλές πηγές. Σκάφη, αεροπλάνα, δορυφόροι και αγκυροβολημένοι αισθητήρες συλλέγουν δεδομένα για επιστημονική ανάλυση. Αριθμητικές εξομοιώσεις παράγουν δεδομένα που χρησιμοποιούνται ώστε να βελτιώσουν την κατανόηση των διεργασιών που διεξάγονται στους ωκεανούς. Η οπτικοποίηση ροών και ιδιοτήτων έχει αποδειχθεί θεμελιώδες εργαλείο για δεδομένα που συλλέχθηκαν στο πεδίο ή παρήχθησαν από τον υπολογιστή (Rosenblum, 1989).

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι η αναδρομή σε μεθόδους επεξεργασίας του παρελθόντος και η ανάλυση της σύγχρονης μεθοδολογίας που αναπτύσσεται με το πέρασμα του χρόνου.

2.2 Έλεγχος δεδομένων

Με τη συλλογή των δεδομένων απαραίτητη είναι η επεξεργασία για τον έλεγχο λαθών και την αφαίρεση των λανθασμένων τιμών. Σε περίπτωση χρονικών μετρήσεων για παράδειγμα ένα απαραίτητο πρώτο βήμα είναι ο έλεγχος για λάθη συγχρονισμού. Τέτοια λάθη προκύπτουν λόγω προβλημάτων στο ρολόι του οργάνου καταγραφής και το οποίο προκαλεί αλλαγές στο διάστημα δειγματοληψίας (Δt) ή επειδή χάνονται ψηφιακά δείγματα κατά τη διάρκεια της καταγραφής. Αν N είναι ο αριθμός των συλλεχθέντων δειγμάτων τότε το γινόμενο $N\Delta t$ είναι ίσο με το συνολικό μέγεθος του αρχείου, το οποίο είναι T . Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διατηρηθούν ακριβείς καταγραφές των χρόνων έναρξης και τέλους μέτρησης. Εάν $T \neq N\Delta t$ ο ερευνητής πρέπει να αναζητήσει πιθανή έλλειψη δεδομένων. Ταυτόχρονες και απότομες αλλαγές σε καταγεγραμμένες τιμές σε όλα τα κανάλια συχνά αποκαλύπτουν τους χρόνους απώλειας των δεδομένων. Αλλαγές που πιθανόν να συμβαίνουν στην αναλογία δειγματοληψίας του ρολογιού («ταχύτητα» του ρολογιού) είναι σοβαρό πρόβλημα και συχνά ο ερευνητής πρέπει να υποθέσει κάποιου είδους γραμμική αλλαγή στο διάστημα Δt κατά την περίοδο καταγραφής. Σε περίπτωση που υπάρχει αμφιβολία για τους χρόνους αρχής και τέλους πρέπει να βασιστεί σε άλλες τεχνικές για να εξακριβώσει την αξιοπιστία του ρολογιού και την αναλογία της δειγματοληψίας.

Κατά το στάδιο της πρώτης επεξεργασίας πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο τύποι λαθών. Πρώτον τα μεγάλα τυχαία λάθη που είναι αποτέλεσμα του εξοπλισμού, μεταβολών της έντασης του ηλεκτρικού ρεύματος ή σημαντικές διακοπές στη ροή (από φυτοπλαγκτόν, μέδουσες, κ.α.). δεύτερον τα μικρά τυχαία λάθη ή «θόρυβου» που προκύπτουν από αλλαγές στη διαμόρφωση των αισθητήρων, πιθανός ηλεκτρικός και περιβαλλοντικός θόρυβος ή αποτελέσματα γενικότερα της περιβαλλοντικής μεταβλητότητας. Ο θόρυβος μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη χρήση στατιστικών μεθόδων ενώ η αποβολή των μεγάλων λαθών απαιτεί γενικότερα τη χρήση κάποιας υποκειμενικής διαδικασίας αξιολόγησης. Τα διαγράμματα και οι κατανομές των δεδομένων είναι χρήσιμα στην ταυτοποίηση των αποκλίσεων από το εύρος των τιμών ενώ η επεξεργασία των μικρότερων τυχαίων λαθών καθιστά απαραίτητη τη γνώση της λειτουργίας του πλήθους και της πυκνότητας των δεδομένων. Συχνά υποτίθεται ότι τα τυχαία λάθη είναι στατιστικώς ανεξάρτητα και ακολουθούν κανονική κατανομή κατά Gauss (κωδωνοειδής κατανομή).

Ένα συνοπτικό διάγραμμα συνήθως βοηθάει τον ερευνητή να εκτιμήσει προγράμματα τα οποία αφαιρούν αυτόματα τα σημεία των δεδομένων των οποίων τα μεγέθη υπερβαίνουν τη μέση τιμή από κάποιο πολλαπλάσιο ακέραιο της τυπικής απόκλισης. Για παράδειγμα μια σχέση που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποβολή τέτοιων τιμών είναι $|x-X| > 3\sigma$, όπου τα X και σ είναι η μέση τιμή και τυπική απόκλιση του x , αντίστοιχα. Η παραπάνω έχει χρησιμοποιηθεί πολύ σε περιπτώσεις όπου παρουσιάστηκαν κρυφοί κίνδυνοι, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ασταθή ή ευμετάβλητα συστήματα. Αν δεν εξετάσουμε σημειακά δεδομένα σε συνδυασμό με παρακείμενες τιμές, υπάρχει ο κίνδυνος να αποβάλλουμε τιμές που δεν φαίνονται μεν αξιόπιστες αλλά είναι πραγματικές. Για παράδειγμα κατά τη διάρκεια του ισχυρού El Niño 1983 – 84, οι θερμοκρασίες των νερών σε μέσα βάθη στο Νοτιοανατολικό Ειρηνικό υπερέβησαν τη μέση θερμοκρασία κατά 10 φορές την τυπική απόκλιση (10σ). Επειδή όμως δεν υπήρχαν στοιχεία για θέρμανση της ωκεάνιας λεκάνης κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, υπήρχε η τάση της αποβολής αυτών των «αφύσικων» τιμών θερμοκρασίας (Emergy and Thomson, 1998).

2.3 Βαθμονόμηση

Τα αρχεία των δεδομένων πριν εξεταστούν για λάθη και περαιτέρω ανάλυση πρέπει να μετατραπούν σε φυσικές μονάδες με νοηματικό περιεχόμενο. Συνήθως για αποθήκευση και επεξεργασία των δεδομένων εν πλω χρησιμοποιείται το σύστημα των ακέραιων, το οποίο όμως δεν είναι χρήσιμο για απλή οπτική εξέταση. Τα δυο πιο συνηθισμένα συστήματα για αποθήκευση των ανεπεξέργαστων δεδομένων είναι το δυαδικό και το ASCII, με το δυαδικό να υπερτερεί, αφού καταλαμβάνει 20% του χώρου αποθήκευσης από τις ακέραιες τιμές του συστήματος ASCII.

Η μετατροπή των ανεπεξέργαστων τιμών προϋποθέτει τους κατάλληλους συντελεστές βαθμονόμησης για κάθε αισθητήρα. Οι συντελεστές αυτοί είναι σταθερές, καταγεγραμμένες και γνωστές τιμές για κάθε παράμετρο μέτρησης. Κατά συνέπεια η ακρίβεια των δεδομένων εξαρτάται από την αξιοπιστία της διαδικασίας βαθμονόμησης καθώς και από την απόδοση του οργάνου. Πολύ ακριβή όργανα με ανεπαρκή βαθμονόμηση παράγουν δεδομένα ανακριβή και επιρρεπή σε λάθη. Κοινή πρακτική είναι η προσαρμογή των καθιερωμένων τιμών βαθμονόμησης, με δευτεροβάθμια παράσταση ελαχίστων τετραγώνων, αποδίδοντας είτε λειτουργικές (μαθηματικές), είτε εμπειρικές σχέσεις ανάμεσα στις καταγεγραμμένες τιμές και στις κατάλληλες φυσικές μονάδες. Ο τρόπος αυτός απλοποιεί τη μετέπειτα επεξεργασία αφού τα δεδομένα περνούν εύκολα σε αποδοτικές παρατηρήσεις με σωστές μονάδες μέσω της φόρμουλας βαθμονόμησης. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι δεν πρέπει να γίνεται οποιουδήποτε είδους επεξεργασία σε ανεπεξέργαστα δεδομένα, αλλά σε αντίγραφα αυτών.

Σε μερικές περιπτώσεις τα δεδομένα της βαθμονόμησης δεν είναι εύκολο να περιγραφούν με πολυωνυμικές παραστάσεις. Με τη χρήση των σύγχρονων υπολογιστικών συστημάτων είναι πλέον πολύ εύκολη η δημιουργία πινάκων βαθμονόμησης, βάσει των οποίων οι τιμές μπορούν να μετατραπούν σε μαθηματική έκφραση. Ο σημαντικότερος σκοπός, εντούτοις, είναι η εξασφάλιση του γεγονότος ότι η βαθμονόμηση αντιπροσωπεύει το φάσμα της απόδοσης και τα χαρακτηριστικά του οργάνου. Η αδιαμφισβήτητη αποδοχή των τιμών βαθμονόμησης του κατασκευαστή του οργάνου δεν συνίσταται για την επεξεργασία νεοσυλλεχθέντων δεδομένων. Άντ' αυτού, θα μπορούσε να χρειαστεί ξεχωριστή βαθμονόμηση στο εργαστήριο και στο πεδίο για κάθε όργανο. Σε μερικές περιπτώσεις αυτό δεν είναι δυνατό (παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση του XBT που έρχεται

πακεταρισμένο και έτοιμο για χρήση) και πρέπει να αναπτυχθεί μια μέση σχέση βαθμονόμησης, για το σύστημα μέτρησης, ανεξάρτητα από τον αισθητήρα.

Μερικά όργανα βαθμονομούνται και πριν και μετά τη μέτρηση, για να προσδιοριστούν τυχόν αλλαγές στους αισθητήρες κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους. Σ' αυτήν την περίπτωση για τη μετατροπή σε φυσικές μονάδες πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι δύο βαθμονομήσεις. Συχνά υπολογίζεται ο μέσος όρος τους ή χρησιμοποιούνται για να ορίσουν μια γραμμή τάσης, η οποία θα είναι η βάση για τη μετατροπή των μηχανικών μονάδων του οργάνου σε γεωφυσικές. Μερικές φορές μια βαθμονόμηση μετά τη δειγματοληψία μπορεί να αποκαλύψει μια σοβαρή δυσλειτουργία του οργάνου και το αρχείο των δεδομένων πρέπει να εξεταστεί ξανά για την εύρεση των λανθασμένων τιμών. Ακόμα και αν το όργανο λειτουργεί με λογικό τρόπο το ιστορικό της βαθμονόμησης είναι σημαντικό για την παραγωγή των γεωφυσικών μονάδων με ακρίβεια (Emery and Thomson, 1998).

2.3.1 Βαθμονόμηση πρότυπων και αντιστρεφόμενων θερμομέτρων

Η υψηλή ποιότητα των δεδομένων της πίεσης, της θερμοκρασίας και της αλατότητας εξαρτάται αυστηρά από τα καλά πρότυπα και τις μεθόδους βαθμονόμησης. Λόγω συγκεκριμένων δυσκολιών που συνδέονται με την ακρίβεια μέτρησης της θερμοκρασίας χρησιμοποιώντας τα θερμομέτρα αντιστροφής μεγάλων θαλασσιών βαθμών (DSRT), το παρόν κεφάλαιο αφιερώνεται στην περιγραφή των διορθώσεων στις ενδείξεις αυτών των θερμομέτρων. Τα πρότυπα για τη θερμοκρασία, την αλατότητα και την πίεση είναι ουσιαστικά για τις ακριβείς μετρήσεις, έτσι κάθε μια συζητείται εν συντομία.

Η θερμοκρασία στον ωκεανό είναι μια από τις σημαντικότερες πηγές πληροφοριών που είναι εύκολα προσιτές. Χρησιμοποιείται για να καθορίσει τη μεταφορά θερμότητας, τις εποχιακές μεταβολές και τις ποικίλες διαδικασίες μίξης. Η θερμοκρασία εξυπηρετεί στον καθορισμό, από κοινού με την κατανομή της αλατότητας και της πίεσης, της ωκεάνιας μάζας που στη συνέχεια χρησιμοποιείται για να παράγει τη γεωστροφική ροή και την κάθετη σταθερότητα των στρωμάτων. Κατά συνέπεια οι μετρήσεις της θερμοκρασίας με ακρίβεια είναι απαραίτητες κατά τη διάρκεια μεγάλου χρονικού διαστήματος.

Εξ αιτίας του μεγάλου εύρους των τιμών της θερμοκρασίας στον ωκεανό (από -2°C ως 40 °C) και των δυσκολιών που συναντιούνται στη μέτρηση των ακριβών

επιτόπιων θερμοκρασιών, η απαραίτητη ακρίβεια μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί στις συγκεκριμένες ανάγκες του χρήστη.

Μέχρι σήμερα ήταν κοινώς αποδεκτή μια ακρίβεια της τάξης του 0,01 °C. Με τις σημαντικές προόδους που έχουν γίνει σήμερα στην κατανόηση της βαθιάς ωκεάνιας κυκλοφορίας, μια ακρίβεια καλύτερη από 0,005 °C με μια ευκρίνεια της τάξεως του 0,0005 °C είναι πλέον μια βέβαιη απαίτηση για τα συστήματα CTD και XBT.

Η καθιερωμένη τεχνική για την ακριβή μέτρηση της θερμοκρασίας στον ωκεανό είναι το DSRT (Deep Sea Reversing Thermometer). Η ακρίβειά του είναι της τάξεως του 0,01 °C στο βάθος της αντιστροφής. Τα DSRT με τις ευρείες κλίμακες (-2,0° C ως 2,0° C) είναι τώρα σε χρήση και επιτρέπουν μια ακρίβεια της τάξης των 0,004° C. Όπως αναφέρθηκε συνήθως χρησιμοποιούνται συνδυασμοί θερμομέτρων προστατευμένων και μη από την επίδραση της πίεσης. Ο τύπος για διόρθωση προστατευμένου DSRT έχει παραχθεί από τον Sverdrup (LaFond, 1951) και είναι:

$$\Delta T = \frac{(T' + V_0)(T' - t)}{K - (T' + V_0) - (T' - t)} + I \quad (1)$$

όπου ΔT είναι η διόρθωση που προστίθεται αλγεβρικά στη μη διορθωμένη ανάγνωση T' του θερμομέτρου αντιστροφής, t είναι η θερμοκρασία στην οποία διαβάζεται το θερμοόμετρο, V_0 είναι ο όγκος του μικρού δοχείου και του τριχοειδούς σωλήνα στους 0 °C και το K είναι μια σταθερά που για τα περισσότερα θερμοόμετρα αντιστροφής έχει τιμή 6100. Ο όρος I είναι η διόρθωση βαθμονόμησης και η οποία εξαρτάται από την τιμή του T' .

Ο ισοδύναμος τύπος για τη διόρθωση μη προστατευμένου DSRT είναι:

$$\Delta T = \frac{(T'_u + V_0)(T_w - t_u)}{K} + I \quad (2)$$

όπου T'_u και t_u είναι η ένδειξη του μη προστατευμένου DSRT και η θερμοκρασία στην οποία διαβάζεται αντίστοιχα, ενώ T_w είναι κανονική

θερμοκρασία που καθορίζεται από το προστατευμένο DSRT με το οποίο αποτελεί ζεύγος.

Συνδυασμός προστατευμένου και μη προστατευμένου DSRT γίνεται για να καθορίσει την πίεση (Wüst, 1933) που δέχονται τα θερμόμετρα. Λαμβάνεται παίρνοντας τη διαφορά μεταξύ των διορθωμένων θερμοκρασιών των θερμομέτρων και διαιρώντας την πίεση του μη προστατευμένου θερμομέτρου, που εκφράζεται με την αύξηση της θερμοκρασίας σε °C ανά $0,1 \text{ kg/cm}^2$ πίεσης (1 dbar).

Η πίεση της αντιστροφής υπολογίζεται από την έκφραση

$$P = \frac{T_u - T_w}{Q} \quad (3)$$

όπου το P είναι η πίεση σε dbars και το Q είναι η σταθερά πίεσης για καθένα θερμόμετρο.

Οι λεπτομερείς πίνακες και οι γραφικές παραστάσεις σχετικά με τη διόρθωση DSRT είναι σε LaFond (1951). Τα ψηφιακά θερμόμετρα (DDSRT), ανταποκρίνονται στα ποιοτικά χαρακτηριστικά που πληρούν και τα DSRT. Το πλεονέκτημά τους είναι κυρίως μια στιγμιαία μέτρηση και μια ψηφιακή ένδειξη. Αυτό αποτελεί κέρδος χρόνου αφού πρωτίτερα έπρεπε να προσαρμοστεί το θερμόμετρο στην περιβαλλοντική θερμοκρασία. Δεδομένου του ότι μια ερευνητική αποστολή μπορεί να διαρκέσει αρκετό χρόνο, το κέρδος αυτό είναι πολύ μεγάλο και γι' αυτό το λόγο τα θερμόμετρα τείνουν να αντικατασταθούν με DDSRT.

Για να διαπιστωθεί το βάθος μέτρησης θερμοκρασίας των DDSRT χρησιμοποιούνται ψηφιακοί αισθητήρες πίεσης με παρόμοιους συνδυασμούς όπως τα DSRT. Τα όργανα είναι διαθέσιμα για μετρήσεις πλήρους βάθους, και μια ανάλυση μεταξύ $\pm 0,01 \text{ dbar}$ και $\pm 1,0 \text{ dbar}$ και μια ακρίβεια $\pm 0,1\%$ της συνολικής κλίμακας.

Τα όργανα που σχεδιάζουν προφίλ όπως τα CTD δίνουν σχεδόν-συνεχείς μετρήσεις θερμοκρασίας. Προκειμένου να ανιχνευθούν οι αλλαγές στη συμπεριφορά τους χρησιμοποιούνται ποικίλοι τύποι αισθητήρων. Εδώ απαιτείται η ίδια ακρίβεια, δεδομένου ότι μια αλλαγή στη θερμοκρασία της τάξης του $0,001^\circ\text{C}$ δημιουργεί αλλαγή στην αγωγιμότητα της τάξης του $0,001 \text{ mS/cm}$ ($\text{mS} = \text{milli-Siemens}$). Αυτά τα θερμόμετρα πρέπει να ελέγχονται συνεχώς και να

βαθμονομούνται συνήθως πριν και μετά από τη χρήση για να διατηρήσουν την ακρίβεια και την ανάλυση που απαιτείται εν πλω. Για να ελεγχθούν οι βαθμονομήσεις επί τόπου, χρησιμοποιούνται DSRT, DDSRT και οι περιττοί αισθητήρες θερμοκρασίας των CTD.

Τα θερμοόμετρα από τα DSRT, DDSRT ή οι αισθητήρες CTD, χρειάζονται συχνή βαθμονόμηση για να εξασφαλιστεί η απόδοση τους. Τα θερμοόμετρα αντίστασης λευκόχρυσου (PRT) χρησιμοποιούνται ως πρότυπα μεταφοράς για να βαθμονομηθούν αυτά τα θερμοόμετρα. Η βαθμονόμηση των PRT πρέπει να γίνει ενάντια στα πρότυπα, με βάση την παράκτια περιοχή εγκατάστασης.

Για να βαθμονομηθούν τα PRT συνήθως χρησιμοποιείται ο ακόλουθος συνδυασμός: Νερό σε θερμοκρασία 0,0100 °C, Phenoxybenzene (διφαινυλικός αιθέρας) σε 26,8685 °C και ανθρακικό αιθυλένιο σε 36,3241 °C.

Η τιμή που ορίζεται στο τριπλό σημείο του νερού δίνεται στη Διεθνή Πρακτική Κλίμακα Θερμοκρασίας, IPTS – 1968 (Barber, 1969). Κι άλλα πρότυπα είναι διαθέσιμα αλλά συνήθως χρησιμοποιείται αυτό με προσθήκη γάλλιου (σημείο τήξης 29.771 °C). Έντονα συνιστάται να εκτελείται τακτικά η βαθμονόμηση στα τριπλά σημεία..

Μετά από απόφαση της Διεθνούς Επιτροπής Βαρών και Μέτρων, κατά τη συνεδρίασή της τον Σεπτέμβριο του 1989, εγκρίθηκε η Διεθνής Κλίμακα Θερμοκρασίας του 1990 (ITS – 90), με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1990. Κατά συνέπεια από εκείνη την ημερομηνία όλες οι βαθμονομήσεις των θερμομέτρων πρέπει να πραγματοποιούνται χρησιμοποιώντας την ITS – 90, που καθιερώθηκε για να εκμεταλλευθεί τις τεχνολογικές προόδους και να προσεγγίσει περισσότερο τη θερμοδυναμική κλίμακα θερμοκρασίας, από τις προηγούμενες κλίμακες, συμπεριλαμβανομένης και της IPTS – 68. Στην ITS – 90 το τριπλό σημείο του νερού παραμένει αμετάβλητο στους 0,01 °C. Εντούτοις, στο επίπεδο της ατμοσφαιρικής πίεσης το σημείο βρασμού του νερού μειώνεται στους 99,974 °C. Πέρα απ' αυτό το εύρος η σχέση ανάμεσα στις κλίμακες της θερμοκρασίας είναι σχεδόν γραμμική. Κατά συνέπεια υπάρχουν μικρές διαφορές στις θερμοκρασίες: 10 °C και 20 °C σε ITS – 90 αντιστοιχούν σε 10,002 °C και 20,005 °C σε IPTS – 68. Συνοψίζοντας, οι θερμοκρασίες στον ωκεανό μπορούν να μετρηθούν με ποικίλα όργανα και στην υψηλή ακρίβεια που είναι απαραίτητη. Με την πρόοδο των συνεχών μεθόδων μέτρησης, τα DSRT έχουν γίνει αναγκαία να βαθμονομήσουν τους σχεδόν συνεχούς μέτρησης αισθητήρες. Η γνώση για τη χρήση και τη

βαθμονόμηση των DSRT πρέπει να διατηρηθεί. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή και επιμέλεια για να καθιερωθούν τα κατάλληλα δεδομένα βαθμονόμησης και να διατηρηθούν σ' ένα αρχείο για την καλύτερη απόδοση των αισθητήρων (Unesco, 1991).

2.3.2 Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό

Επάνω από 80 χρόνια ήταν ευρέως αποδεκτό ότι η μεγαλύτερη ομοιομορφία θα επιτυγχανόταν για τους προσδιορισμούς αλατότητας εάν όλα τα εργαστήρια χρησιμοποιούσαν τα ίδια πρότυπα βαθμονόμησης. Τα πρότυπα που υιοθετήθηκαν ήταν πρότυπο θαλασσινό νερό της IAPSO, το οποίο είναι φιλτραρισμένο, φυσικό νερό της θάλασσας στο οποίο προστίθεται μόνο απεσταγμένο νερό. Το κύριο πρότυπο έχει αλατότητα 35 (σειρά P) και προορίζεται για τη βαθμονόμηση ενός σημείου σε αλατόμετρα εργαστηρίου. Πιστοποιείται με αγωγιμότητα (K_{15}) σε σχετικό καθαρό διάλυμα χλωριούχου καλίου και με χλωριότητα. Διαθέσιμα είναι επίσης δύο πρότυπα χαμηλής αλατότητας 10 και 30 (σειρά L) και ένα υψηλής αλατότητας 38 (σειρά H) που βαθμονομούνται με παρόμοιο τρόπο. Τα πρότυπα αυτά είναι κατάλληλα για τον έλεγχο των αλατόμετρων σε πολλά σημεία στην κλίμακα αλατότητας καθώς επίσης και για τη χρήση σε χαμηλές ή υψηλές περιοχές αλατότητας. Αυτά τα πρότυπα αλατότητας μπορούν να αποκτηθούν Υπηρεσία Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού IAPSO, η οποία ως το 1975 είχε έδρα την Κοπεγχάγη ενώ από τότε μέχρι σήμερα στεγάζεται στο Ινστιτούτο Ωκεανογραφικών Επιστημών, στο Σάρει της Μεγάλης Βρετανίας.

Το πρότυπο θαλάσσιο νερό έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με τη χλωριότητα του και η διαδεδομένη χρήση του βοήθησε σε υπολογισμούς με μικρές αποκλίσεις μεταξύ διαφορετικών εργαστηρίων σε περίοδο που συνήθως χρησιμοποιούσαν τη χλωριότητα για την τιτλοδότηση και τον προσδιορισμό της αλατότητας. Εντούτοις, πριν από τριάντα με σαράντα χρόνια η τιτλοδότηση με χλωριότητα αντικαταστάθηκε από τη μέτρηση της ηλεκτρικής αγωγιμότητας για τον προσδιορισμό αλατότητας και αυτό οδήγησε σε σημαντικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων δύο αναθεωρήσεων του προσδιορισμού της αλατότητας, που αξιολογήθηκαν από τον Lewis (1980) και από την UNESCO (1981). Ειδικότερα, η JPOTS υποκίνησε και συντόνισε την εργασία σε διάφορα εργαστήρια για να καθιερώσει τις σχέσεις μεταξύ της αλατότητας, της αναλογίας αγωγιμότητας, της

θερμοκρασίας, της πίεσης και της πυκνότητας, που οδήγησαν στην υιοθέτηση της Πρακτικής Κλίμακας Αλατότητας – 1978 και της Διεθνούς Καταστατικής Εξίσωσης του Θαλάσσιου Νερού – 1980 (Unesco, 1981).

Όπως προαναφέρθηκε, στην Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας του 1978, η πρακτική αλατότητα προσδιορίζεται από την αναλογία του K_{15} της ηλεκτρικής αγωγιμότητας δείγματος θαλάσσιου νερού, σε θερμοκρασία 15 °C και σε πίεση μιας ατμόσφαιρας (1 Atm), προς ένα διάλυμα χλωριούχου καλίου (KCl), του οποίου το κλάσμα της μάζας του KCl είναι 32.4356×10^{-3} στις ίδιες συνθήκες. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι αναλογίες αγωγιμότητας αναφέρονται σε καθορισμένα και αναπαραγώγιμα πρότυπα. Το πρότυπο αυτό διάλυμα του χλωριούχου καλίου δεν είναι δυνατόν να παραχθεί μεμονομένα σε κάποια εργαστήρια. Άντ' αυτού, η JPTS σύστησε ότι το Πρότυπο Θαλασσινό Νερό της IAPSO πρέπει στο μέλλον να βαθμονομηθεί σύμφωνα με το πρότυπο διάλυμα του χλωριούχου καλίου και κατά συνέπεια μπορούν να έμμεσα βαθμονομηθούν και τα αλατόμετρα των εργαστηριακών πάγκων σύμφωνα με τον ορισμό της Πρακτικής Κλίμακας Αλατότητας. Το Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό της IAPSO πιστοποιείται ακόμα μέσω της χλωριότητας, αλλά πρέπει να τονιστεί ότι θεωρείται χωριστή και ανεξάρτητη μεταβλητή σχέση με την αλατότητα.

Από την άποψη του χρήστη – ερευνητή, η νέα βαθμολόγηση του Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού της IAPSO με K_{15} , απλοποιεί τη βαθμονόμηση των εργαστηριακών αλατόμετρων. Η διαδικασία είναι να γεμιστεί η μεμβράνη του αλατόμετρου με Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό και είτε να ρυθμιστεί το όργανο για να διαβάσει την τιμή του K_{15} λαμβάνοντας υπόψη στην ετικέτα, είτε να σημειωθεί η διόρθωση που εφαρμόζεται για να δώσει την τιμή. Θεωρείται βέβαια χρήσιμο να σημειώσουμε κάποια σημεία σχετικά με τη χρήση του Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού.

Για διάφορους λόγους, ορισμένες χώρες έχουν καθιερώσει στις κεντρικές εργαστηριακές εγκαταστάσεις για την προετοιμασία των φιαλιδίων τους με δευτεροβάθμια πρότυπα θαλάσσια νερά. Έντονα συστήνεται (UNESCO, 1985) ότι αυτός πρέπει να γίνονται αυτές οι βαθμονομήσεις μέσω του Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού της IAPSO και όχι με πρότυπο καθαρού KCl.

Τα φιαλίδια της IAPSO με Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό είναι υψηλής ποιότητας και πολύ σπάνια μπορεί να βρεθεί ελαττωματικό φιαλίδιο, που συνήθως προέρχεται

από μικρές ρωγμές στο σημείο σφραγίσματός του. Επομένως δεν θα ήταν σοφή κίνηση η βαθμονόμηση ενός αλατόμετρου με τη χρήση ενός μόνο φιαλιδίου.

Διάφορες μελέτες έχουν δείξει ότι η σχέση χλωριότητας –αγωγιμότητας δεν ήταν η ίδια για όλες τις παρτίδες Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού. Αυτό οδήγησε σε αποκλίσεις στα αποτελέσματα αλατότητας από τις διαφορετικές αποστολές στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικές παρτίδες Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού.

Σε εκθέσεις αποτελεσμάτων με υπολογισμούς αλατότητας, πρέπει να αναφερθεί ο αριθμός της παρτίδας του Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού που χρησιμοποιήθηκε (Unesco, 1991).

2.3.3 Πίεση

Οι διορθώσεις που είναι απαραίτητες για να ληφθεί η πίεση από τα απροστάτευτα θερμομέτρα αντιστροφής έχουν ήδη περιγραφεί. Τα CTD μέσα στο σύνολο των αισθητήρων που διαθέτουν έχουν και μετρητές πίεσης, για τη μέτρηση αυτής. Αυτοί οι αισθητήρες βαθμονομούνται στο εργαστήριο με ελεγκτή νεκρού βάρους (Deadweight Tester – DWT) (Fofonoff και λοιποί, 1974). Το DWT χρησιμοποιεί μια σειρά τιτλοδοτημένων βαρών (μάζες) που εφαρμόζονται σε ένα έμβολο γνωστής διατομής, για να βαθμονομήσει εν συνεχεία το μετατροπέα πίεσης του CTD. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες DWT, όμως για μετρήσεις υψηλής ακρίβειας συστήνεται αυτό της πρώτης κατηγορίας.

Πρέπει να εφαρμοστεί μια σειρά διορθώσεων στην τιμή της πίεσης του DWT για να επιτύχει ακριβή αποτελέσματα της τάξεως του 0,02% της κλίμακας του DWT πρώτης κατηγορίας:

- i) τοπική διόρθωση βαρύτητας από την καθορισμένη βαρύτητα που είναι ίση $9,80665 \text{ m/s}^2$,
- ii) διόρθωση στην επίδραση του ατμοσφαιρικού αέρα στα βάρη σε σχέση με το κενό αέρος
- iii) επίδραση λόγω ροής
- iv) θερμική διαστολή του εμβόλου και
- v) ελαστική διαστρέβλωση του εμβόλου με τη φόρτωση.

Η ακριβής μέτρηση της πίεσης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις μετρήσεις του CTD, δεδομένου ότι ένα λάθος της τάξεως 2,5 dbar προξενεί λάθος στην κατακόρυφη θέση της μέτρησης καθώς επίσης και στην αλατότητα κατά 0,001. Μια

ρύθμιση πίεσης είναι σημαντική για τους μετατροπείς μέτρησης πίεσης, προκειμένου να μετρήσουν και τις μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης καθώς το όργανο μεταφέρεται από σταθμό σε σταθμό (Unesco, 1991).

2.4 Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας (1978) και Καταστατική Εξίσωση Θαλάσσιου Νερού (1980)

2.4.1 Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας 1978 (PSS – 78)

Το θεμελιώδες βήμα στη διατύπωση της Πρακτικής Κλίμακας Αλατότητας (PSS – 78) απαρτίστηκε από τον ορισμό ενός ενιαίου σημείου αναφοράς ($S = 35$) στην κλίμακα, έχοντας την ίδια ηλεκτρική αγωγιμότητα με ένα διάλυμα χλωριούχου καλίου αναφοράς (KCl) στους $15\text{ }^{\circ}\text{C}$ και στην ατμοσφαιρική πίεση 1 Atm. Η μετάβαση από την προηγούμενη κλίμακα έγινε με την επιλογή μιας παρτίδας (P79) Πρότυπου Θαλάσσιου Νερού που εξισώνει τη νέα κλίμακα με την παλιά μέσω της σχέσης της χλωριότητας $S = 1,80655\text{ Cl}$ για εκείνη τη συγκεκριμένη παρτίδα. Δεδομένου ότι η αλατότητα στην Πρακτική Κλίμακα ορίζεται ως συντηρητική όσον αφορά την προσθήκη και την αποβολή νερού, το εύρος της αλατότητας είναι προσιτό μέσω της ακριβούς ζύγισης της προσθήκης ή της εξάτμισης χωρίς πρόσθετους προσδιορισμούς. Εντούτοις, η Πρακτική Κλίμακα ορίζεται από την αναλογία της αγωγιμότητας και όχι από τις συντηρητικές ιδιότητές της. Κατά συνέπεια το δεύτερο μέρος του ορισμού κατασκευάστηκε με τη μέτρηση της αναλογίας της αγωγιμότητας με πρότυπα ή ισοδύναμα δευτεροβάθμια πρότυπα KCl σε ολόκληρο το εύρος των αλατοτήτων (1 έως 42) των δειγμάτων που προετοιμάζονται με την εξάτμιση ή τη διάλυση της παρτίδας P79 του Πρότυπου Νερού και ο υπολογισμός ενός εμπειρικού τύπου $S = S(R_{15})$, όπου R_{15} είναι η αναλογία αγωγιμότητας σε 15°C και 1 Atm πίεση με πρότυπα KCl. Κατά συνέπεια οι αλατότητες στην κλίμακα PSS – 78 ορίζονται μόνο από τις αναλογίες της αγωγιμότητας. Οι αλατότητες που ορίζονται με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο δε συμπίπτουν απαραίτητως με την κλίμακα PSS – 78 και θα έπρεπε να προσδιοριστούν χωριστά. Οι Lewis και Perkin (1981) και ο Mamayev (1986) συγκρίνουν τις διαφορές μεταξύ PSS – 78 και των προηγούμενων κλιμάκων και παρέχουν αλγορίθμους και πίνακες για τη μετατροπή των παλαιότερων δεδομένων στη νέα κλίμακα.

Ο αλγόριθμος για τη μετατροπή της αγωγιμότητας σε αλατότητα κατασκευάζεται υπό όρους της αναλογίας R της αγωγιμότητας που ορίζεται ως εξής:

$$R = C(S, t, p) / C(35, 15, 0) \quad (4)$$

όπου C(S,t,p) είναι ηλεκτρική αγωγιμότητα συναρτήσει της αλατότητας S, της θερμοκρασίας t και της πίεσης p. Η αναλογία είναι προϊόν των συναρτήσεων:

$$R = r_t(t) \cdot R_t(S, t) \cdot R_p(R, t, p) \quad (5)$$

όπου

$$\begin{aligned} r_t(t) &= C(35, t, 0) / C(35, 15, 0) \\ R_t(S, t) &= C(S, t, 0) / C(35, t, 0) \\ R_p(R, t, p) &= C(S, t, p) / C(S, t, 0) \end{aligned}$$

Η αλατότητα δίνεται από τη συνάρτηση:

$$S = \sum_{n=0}^5 \left[a_n + \frac{\Delta t}{1 + k\Delta t} b_n \right] \cdot R_t^n \quad (6)$$

με συντελεστές

$\alpha_0 = +0,0080$	$b_0 = +0,0005$	$k = +0,0162$
$\alpha_1 = - 0,1692$	$b_1 = - 0,0056$	$\Delta t = t - 15$
$\alpha_2 = +25,3851$	$b_2 = - 0,0066$	
$\alpha_3 = +14,0941$	$b_3 = - 0,0375$	
$\alpha_4 = - 7,0261$	$b_4 = +0,0636$	
$\alpha_5 = +2,7081$	$b_5 = - 0,0144$	

Σε θερμοκρασία $t = 15 \text{ }^\circ\text{C}$ η (6) ανάγεται στον τύπο που ορίζει η Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας (Perkin και Lewis, 1980).

Οι παράγοντες r_t και R_p δίνονται από τη σχέση:

$$r_t = \sum_0^4 C_n t^n \quad (7)$$

όπου

$C_0 = +0,6766097$	$C_3 = - 6,9698\text{E-}7$
$C_1 = +2,00564\text{E-}2$	$C_4 = +1,10031\text{E-}9$
$C_2 = +1,104259\text{E-}4$	

και

$$R_p = 1 + \frac{e_1 p + e_2 p^2 + e_3 p^3}{1 + d_1 t + d_2 t^2 + (d_3 + d_4 t) \cdot R} \quad (8)$$

$$= 1 + \frac{C}{B + AR}$$

με

$e_1 = +2,070\text{E-}5$	$d_1 = +3,426\text{E-}2$
$e_2 = - 6,370\text{E-}10$	$d_2 = +4,464\text{E-}4$
$e_3 = +3,989\text{E-}15$	$d_3 = +4,215\text{E-}1$
	$d_4 = - 3,107\text{E-}3$

για τη θερμοκρασία σε $^\circ\text{C}$ και την πίεση σε dbar.

Με δεδομένες τις μετρήσεις των R , t και p , υπολογίζουμε την αλατότητα με την επίλυση της (5) προς R_t ($R_t = R / (\Gamma R_p)$) και εκτιμούμε την αλατότητα S από την (6). Αν ζητείται το ποσοστό αγωγιμότητας R , δεδομένων των S , t και p , το ποσοστό R_t μπορεί να βρεθεί με αριθμητική αντιστροφή της (5) και το R μπορεί να βρεθεί λύνοντας τη δευτεροβάθμια εξίσωση:

$$R = r_t \cdot R_t \cdot R_p = r_t \cdot R_t \cdot \left[1 + \frac{C}{AR + B} \right]$$

ή

$$R = \frac{\left[(Ar_t R_t - B)^2 + 4r_t R_t A(B + C) \right]^{1/2} + [Ar_t R_t - B]}{2A} \quad (8)$$

Πιο λεπτομερείς περιγραφές, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων της Fortran, οι τιμές των ελέγχων, τα όρια της ισχύος τους και διάφοροι πίνακες δίνονται στην Unesco (1983).

Αυτή η περιγραφή της PSS – 78 έχει προσαρμοστεί από τον Fofonoff (1985).

2.4.2 Καταστατική Εξίσωση Θαλάσσιου Νερού 1980 (EOS – 80)

Η καταστατική εξίσωση του θαλάσσιου νερού είναι η μαθηματική έκφραση για τον υπολογισμό της πυκνότητας από τις μετρήσεις της θερμοκρασίας, της πίεσης και της αλατότητας. Ουσιαστικά όλοι οι υπολογισμοί της πυκνότητας του θαλάσσιου νερού που έγιναν από την αρχή του αιώνα έχουν βασιστεί στις άμεσες μετρήσεις της πυκνότητας, της χλωριότητας και της αλατότητας που έγιναν από τους Knudsen, Forch και Sorensen (1902) και της συμπίεσης του νερού που έγινε από τον Ekman (1908). Αυτή η εξίσωση δημιουργήθηκε από τις μετρήσεις της πυκνότητας του φυσικού θαλάσσιου νερού στο οποίο δεν είναι αμετάβλητα τα ποσοστά των διάφορων ιόντων. Για να είναι σύμφωνη με τον σχετικά νέο καθορισμό της Πρακτικής Αλατότητας του 1978, η νέα καταστατική εξίσωση βασίστηκε στις μετρήσεις της πυκνότητας των πρότυπων διαλυμάτων του θαλάσσιου νερού που λήφθηκαν από τη ζύγιση της αραίωσης με αποσταγμένο νερό και με εξάτμιση. Δεδομένου ότι η απόλυτη πυκνότητα του καθαρού ύδατος δεν είναι γνωστή με μεγάλη ακρίβεια, η πυκνότητα του αποσταγμένου νερού που χρησιμοποιήθηκε για αυτές τις μετρήσεις, ορίστηκε από την εξίσωση του Πρότυπου Μέσου Ωκεάνιου Νερού (SMOW) του οποίου ισοτοπική σύνθεση είναι προσδιορισμένη με σαφήνεια.

Η νέα καταστατική εξίσωση (EOS – 80) που υιοθετήθηκε από τη JPOTS του 1981 (Unesco, 1981) είναι:

$$\left. \begin{aligned} v(S, t, p) &= v(S, t, 0)[1 - p / K(S, t, p)] \\ \rho(S, t, 0) &= 1 / v(S, t, 0) = A + BS + CS^{3/2} + DS^2 \\ K(S, t, p) &= E + FS + GS^{3/2} + (H + IS + JS^{3/2})p + (M + NS)p^2 \end{aligned} \right\} \quad (10)$$

όπου οι συντελεστές A, B, ... N είναι πολυώνυμα της θερμοκρασίας t. Οι μονάδες είναι: η αλατότητα σε PSS – 78 (psu), η θερμοκρασία σε °C, η πίεση (p) σε bar, η πυκνότητα (ρ) σε kg/m³, ο ειδικός όγκος (v). Αυτοί οι συντελεστές δίνονται στον πίνακα 2.1.

2.4.3 Αποκλίσεις πυκνότητας και ειδικού όγκου

Η πλήρης τιμή της πυκνότητας ή του ειδικού όγκου είναι περιττή για ωκεανογραφική χρήση. Επειδή η μέγιστη απόκλιση στο μέγεθος του ωκεάνιου εύρους της αλατότητας, της θερμοκρασίας, και της πίεσης είναι μόνο 7%, μια αξιοσημείωτη βελτίωση στην αριθμητική ανάλυση επιτυγχάνεται με τη χρήση των αποκλίσεων του ειδικού όγκου και της πυκνότητας. Η απόκλιση του ειδικού όγκου δ (m³/kg) και η απόκλιση της πυκνότητας γ (kg/m³) ορίζονται από τις σχέσεις:

$$\begin{aligned} \delta(S, t, p) &= v(S, t, p) - v(35, 0, p) \\ \gamma(S, t, p) &= \rho(S, t, p) - 1000.0(\text{kg} / \text{m}^3) \end{aligned} \quad (11)$$

όπου το v(35, 0, p) δίνεται από έναν χωριστό τύπο (πίνακας 2.2). Στην Unesco (1983) οι Fofonoff και Millard υπολόγισαν τους συντελεστές των διαφορετικών τύπων που χρειάστηκαν για να διατηρήσουν την αριθμητική ακρίβεια στην εκτίμηση των δ και γ. Λαμβάνοντας υπόψη τις δύο αποκλίσεις, οι τιμές του ειδικού όγκου v και της πυκνότητας ρ υπολογίζονται με υψηλότερη ακρίβεια απ' ό,τι από τον πλήρη τύπο για τον υπολογισμό μεταβλητής μονής ακρίβειας που χρησιμοποιεί ένα μήκος λέξης 32 bit σε υπολογιστή. Η αυξανόμενη αριθμητική ανάλυση είναι ιδιαίτερα σημαντική στον υπολογισμό της στατικής σταθερότητας όπου πρέπει να επιλυθούν και οι μικρές κατακόρυφες κλίσεις της πυκνότητας.

2.5 Συνδυαστικοί κρίκοι μεταξύ των κλιμάκων απόκλισης θερμοκρασίας, αλατότητας και πυκνότητας.

2.5.1 Θερμοκρασία

Η Πρακτική Κλίμακα PSS – 78 και η Καταστατική Εξίσωση EOS – 80 είναι βασισμένες σε μετρήσεις που με τη σειρά τους στηρίζονταν στη Διεθνή Πρακτική Κλίμακα Θερμοκρασίας του 1968 (IPTS – 68). Οι θερμοκρασίες t_{48} με βάση μια πρωτότερη κλίμακα την IPTS – 48, μπορούν να μετατραπούν σε IPTS – 68 (Fofonoff και Bryden, 1975) χρησιμοποιώντας τον τύπο:

$$t_{68} = t_{48} - 4,4 \cdot 10^{-6} \cdot t_{48} (100 - t_{48}) \quad (12)$$

που είναι έγκυρος στο εύρος από $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$ ως $30\text{ }^{\circ}\text{C}$, το οποίο δίνει τη μέγιστη διαφορά στις θερμοκρασίες των $0,009\text{ }^{\circ}\text{C}$. Αυτή η διαφορά οδηγεί σε μια αβεβαιότητα 3,10 του ειδικού βάρους ($3 \cdot 10^{-6}$ σε μονάδες του SI).

Όπως επισημαίνεται στην παράγραφο 2.3.1, η Διεθνής Κλίμακα Θερμοκρασίας του 1990 (ITS – 90) τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του 1990. Κατά συνέπεια όλα τα δεδομένα θερμοκρασίας που προέρχονται από τις παρατηρήσεις που βαθμονομήθηκαν χρησιμοποιώντας την ITS – 90 πρέπει επίσης να προσαρμοστούν στην IPTS – 68 πριν γίνει δυνατή η χρήση των αλγόριθμων των PSS – 78 και EOS – 80. Η ρύθμιση που χρειάζεται είναι:

$$t_{68} = 1,00024t_{90} \quad (13)$$

Η χρήση των κλιμάκων θερμοκρασίας πριν από την IPTS – 48 δεν είχε τεκμηριωθεί και επομένως η μετατροπή δεν μπορεί να είναι σίγουρη.

2.5.2 Αλατότητα

Οι κλίμακες αλατότητας των Knudsen και Cox χρησιμοποιήθηκαν πριν από την PSS – 78, η οποία εκτόπισε στους υπολογισμούς και τις δύο κλίμακες. Αυτές οι κλίμακες ορίστηκαν ως εξής:

1. Η κλίμακα Knudsen

$$S_K = 0,030 + 1.8050C_l \quad (14)$$

είναι αποκλειστικά βασισμένη στον προσδιορισμό της χλωριότητας ως αναλογία της ισοδύναμης μάζας των χλωριδίων στη μάζα του θαλάσσιου νερού.

2. Η κλίμακα Cox

$$S_{Cox} = 1,80655C_l \quad (15)$$

καθορίζοντας την αλατότητα ως ανάλογη της χλωριότητας για να ικανοποιήσει την αρχή διατήρησης της μάζας και επίσης επιλέχθηκε ώστε να συμπίπτει με την κλίμακα Knudsen σε αλατότητα 35.

Η διαφορά μεταξύ αυτών των κλιμάκων δηλαδή διαφορά μεταξύ (14) και (15) είναι:

$$S_K - S_{Cox} = 0,03(1 - S_{Cox} / 35) \quad (16)$$

Αυτή η διαφορά στις διαφορετικές αλατότητες είναι ταξινομημένη παρακάτω (πίνακας 2.3).

Η διαφορά μεταξύ της PSS – 78 και της κλίμακας Cox, $S_{78} - S_{Cox}$ έχει εξερευνηθεί εκτενώς και έχει ταξινομηθεί σε πίνακες από τους Lewis και Perkin (1981) καθώς επίσης και από τους Millero, Gonzales και Ward (1976). Αυτές οι διαφορές για διάφορες αλατότητες και θερμοκρασίες και σε πρότυπη ατμοσφαιρική πίεση παρουσιάζονται στον πίνακα 2.3.

Προκύπτει από την (16) ότι η διαφορά μεταξύ της PSS – 78 και της κλίμακας Knudsen είναι:

$$S_{78} - S_K = (S_{78} - S_{Cox}) - (S_K - S_{Cox}) \quad (17)$$

Αυτή η διαφορά παρουσιάζεται επίσης για τις ίδιες αλατότητες και τις ίδιες θερμοκρασίες στον πίνακα 2.3 (κατώτερη γραμμή).

Επιπλέον, ο πίνακας 2.3 παρουσιάζει την αμελητέα διαφορά μεταξύ της PSS – 78 και της κλίμακας Knudsen στο ωκεάνιο εύρος της αλατότητας (30 έως 40), ενώ το S_K καταγράφεται με ακρίβεια 10^{-2} .

2.5.3 Απόκλιση πυκνότητας

Η καταστατική εξίσωση του Knudsen στην ατμοσφαιρική πίεση εκφράζεται μέσω της απόκλισης του ειδικού βάρους (σίγμα – t)

$$\sigma_t = 10^3 (\rho / \rho_m - 1) \quad (18)$$

όπου ρ_m είναι η μέγιστη πυκνότητα του καθαρού νερού η οποία γίνεται αποδεκτή από τον Knudsen και ως ίση με 1 g/cm^3 .

Η νέα καταστατική εξίσωση EOS – 80, εκφράζεται μέσω της απόκλισης της πυκνότητας:

$$\gamma = \rho - 1000[\text{kg} / \text{m}^3] \quad (19)$$

Επιλύοντας τη (18) ως προς ρ και αντικαθιστώντας στη (19) λαμβάνουμε τον ακόλουθο τύπο της απόκλισης της πυκνότητας γ σε σχέση με την απόκλιση του ειδικού βάρους σ_t :

$$\gamma = 10^{-3} \rho_m \sigma_t = (\rho_m - 1000)[\text{kg} / \text{m}^3] \quad (20)$$

Χρησιμοποιώντας την πρόσφατα αποδεκτή τιμή της μέγιστης πυκνότητας του νερού SMOW ($\rho = 999.975 \text{ kg/m}^3$) η (20) γίνεται:

$$\gamma = 0,999975 \sigma_t - 0,025[\text{kg} / \text{m}^3] \quad (21)$$

Αυτός ο τύπος καθορίζει την κύρια διαφορά μεταξύ της καταστατικής εξίσωσης Knudsen – Ekman και της EOS – 80. Εκτός από τις διαφορές στα όργανα μέτρησης, υπάρχει μια συστηματική αριθμητική μετατόπιση μεταξύ των σ_t και γ ίση με 0,025

kg/m^3 , με τις τιμές του γ να είναι μικρότερες απ' αυτές του γ (οι διαστάσεις είναι διαφορετικές). Επομένως δεν μπορεί να γίνει άμεση αντικατάσταση του γ με το σ_t .

Η εξαίρεση της ανωτέρω συστηματικής διαφοράς των $0,025 \text{ kg/m}^3$ μας αφήνει με την υπόλοιπη διαφορά που είναι αποτέλεσμα της διαφοράς κλίμακας της αλατότητας καθώς επίσης και των ανισοτήτων των οργάνων. Αυτές οι διαφορές παρουσιάζονται στον πίνακα 2.4 (το άθροισμα κάθε ζευγαριού αριθμών συν 25 μας δίνει τη συνολική διαφορά μεταξύ του σ_t και των τιμών της EOS (Mamayev, 1986).

Η απόκλιση ειδικού όγκου, $\delta = v(S,t,p) - v(35,0,p)$, που υπολογίζεται από την εξίσωση Knudsen – Ekman διαφέρει λιγότερο από την ακρίβεια της μέτρησης από τις τιμές της EOS – 80 (Fofonoff, 1962).

Οι διαφορές στις πυκνότητες μεταξύ της εξίσωσης Knudsen – Ekman και της EOS – 80 σε υψηλές πιέσεις παρουσιάζονται για το Πρότυπο Θαλάσσιο Νερό ($S = 35$) στον πίνακα 2.5. Η σύγκριση σε υψηλές πιέσεις χρήζει προσεκτικής αντιμετώπισης.

Οι διαφορές μεταξύ της απόκλισης του ειδικού όγκου και του ειδικού όγκου, ανάμεσα στην εξίσωση των Knudsen – Ekman και της EOS – 80 παρουσιάζονται στον πίνακα 2.6.

Τέλος, οι δυναμικοί υπολογισμοί δεν επηρεάζονται σημαντικά από τη διαφορά μεταξύ της καταστατικής εξίσωσης των Knudsen – Ekman και της EOS – 80.

2.6 Επιλεγμένοι ωκεανογραφικοί σταθμοί

Με σκοπό την παράθεση των τεχνικών για την επεξεργασία των ωκεανογραφικών δεδομένων, θα χρησιμοποιηθούν δυο ωκεανογραφικοί σταθμοί από το Κρητικό Πέλαγος.

Οι σταθμοί όπως φαίνεται στην εικόνα 2.1, στο Κρητικό είναι ο 1 και ο 89 κατά τον ερευνητικό πλόα στα πλαίσια του προγράμματος PELAGOS 1.

Ο σταθμός 1 είναι νότια της Πελοποννήσου σε βάθος 2180 m ενώ ο σταθμός 89 είναι ανατολικά της Κρήτης με βάθος νερού 2400 m.

Το Κρητικό Πέλαγος (Cretan Sea) το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα της θάλασσας του Νοτίου Αιγαίου (Southern Aegean Sea), κείται μεταξύ των Κυκλάδων νήσων και των νήσων του Κρητικού τόξου. Το Κρητικό Πέλαγος επικοινωνεί με τη Λεβαντινή λεκάνη μέσω των στενών της Κάσου, της Καρπάθου και της Ρόδου και με το Ιόνιο Πέλαγος μέσω των τριών Κυθήριων στενών. Οι μετρήσεις έγιναν με αυτογραφικό όργανο CTD τύπου 9 της SBE. (Sea Bird Electronics).

Οι πρότυποι πίνακες από τον υπολογιστή του σκάφους είναι ο Πίνακας 2.7 και ο Πίνακας 2.8 (σελ 82-84).

2.7 Παρεμβολή δεδομένων

Τα κενά ή «τρύπες» των δεδομένων είναι στοιχειώδες πρόβλημα για πολλά αρχεία γεωφυσικών δεδομένων. Τα κενά αυτά είναι είτε συνέπεια ακανόνιστης ή ασύμμετρης δειγματοληψίας (χωρικά ή χρονικά), είτε αποτέλεσμα της απομάκρυνσης λανθασμένων τιμών, ενώ κάποιες φορές μπορεί να συμβαίνουν λόγω

σποραδικών διακοπών κατά τη διάρκεια της καταγραφής. Οι σημαντικές δυσκολίες προκύπτουν όταν τα κενά υπερβαίνουν ένα σημαντικό μέρος του αρχείου που μας ενδιαφέρει με απώλειες της τάξεως του 20 – 30 %. Τα κενά παρατηρούνται εντονότερα σε αδύνατα σήματα απ’ ότι στα ισχυρά. Κατά συνέπεια είναι απαραίτητη η χρήση μιας διαδικασίας παρεμβολής για να δημιουργηθεί το απαραίτητο σύνολο τιμών πριν γίνει η επεξεργασία τους (Emery και Thomson, 1998).

2.8 Παρεμβολή σε πρότυπες πιέσεις

Για να αποδοθούν οι κλίσεις της θερμοκρασίας και της αλατότητας, η γεωστρωφική διακοπή κ.λπ., και για να χαρτογραφηθούν οι ωκεανογραφικές ιδιότητες σε σταθερούς ορίζοντες πίεσης από τις παρατηρήσεις της θερμοκρασίας, της αλατότητας και της πίεσης, είναι απαραίτητο να παραπεμφθούν τα δεδομένα σε πρότυπους ορίζοντες πίεσης. Στην περίπτωση των παρατηρήσεων με δειγματοληπτικά μπουκάλια, που είναι συνήθως σε ελαφρώς διαφορετικά βάθη σε κάθε σταθμό λόγω της επιρροής των ρευμάτων στα καλώδια (σχηματισμός κλίσεων), της φουσκοθαλασσίας κ.λπ., πρέπει να χρησιμοποιηθούν τεχνικές παρεμβολής που θα ανάγουν τις τιμές των δεδομένων σε πρότυπους ορίζοντες πίεσης. Τα επιλεγμένα πρότυπα επίπεδα πίεσης πρέπει κατά προτίμηση να συμπίπτουν με εκείνους που συστήνονται από την IAPSO, αλλά η επιλογή πρέπει τελικά να εξαρτηθεί από τους ακριβείς στόχους του εκάστοτε επιστημονικού προγράμματος.

Υπάρχουν δύο μέθοδοι παρεμβολής που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν χρησιμοποιώντας τις πολύ βασικές εγκαταστάσεις. Η πρώτη απ’ αυτές χρησιμοποιήθηκε στο εγχειρίδιο του LaFond και αποτελείται από τον σχεδιασμό με το χέρι των κατακόρυφων διαγραμμάτων της θερμοκρασίας και της αλατότητας και την εξαγωγή των απαραίτητων δεδομένων από τις καμπύλες που προκύπτουν. Μερικοί επιστήμονες θεωρούν ότι είναι μια πολύ αξιόπιστη μέθοδος. Η δεύτερη απλή μέθοδος χρησιμοποιεί έναν αριθμητικά στατιστικό μέσο των τιμών από βάθη αμέσως επάνω και κάτω από το ζητούμενο βάθος. Εντούτοις, και οι δύο μέθοδοι

έχουν προφανή μειονεκτήματα στις περισσότερες περιπτώσεις και δε συνίσταται η χρήση τους.

Οι τυποποιημένες υπολογιστικές μέθοδοι για τις ανάλογες τιμές στις πρότυπες πιέσεις αναπτύχθηκαν με την ραγδαία αύξηση των υπολογιστικών δυνατοτήτων στις αρχές της δεκαετίας του '60. Μία απ' τις πρώτες που αναπτύχθηκε οφείλεται στον Rattray (1962) και τροποποιήθηκε αργότερα από τους Reiniger και Ross (1968) για να υπερνικήσει τα προβλήματα της μεθόδου σε περιοχές με πολύ απότομες κλίσεις. Αυτές οι μέθοδοι, οι οποίες χρησιμοποιούνται από πολλά ωκεανογραφικά ιδρύματα, αξιοποιούν την παρεμβολή κατά Lagrange με την δημιουργία ενός ζεύγους παραβολών μέσω τριών ή τεσσάρων σημείων παρατήρησης.

Δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί αυτή η τεχνική για την παρεμβολή πυκνά συλλεχθέντων τιμών CTD σε πρότυπα επίπεδα, καθώς οι μέθοδοι φιλτραρίσματος που προτείνονται από τη SCOR 51 (Unesco, 1988) και περιγράφηκαν παραπάνω είναι καταλληλότερες. Εντούτοις, μια βασική αφετηρία για τους περισσότερους κατακόρυφους συνδυασμούς παραμέτρων είναι η επιφάνεια, αλλά οι τιμές σ' αυτό το επίπεδο δεν είναι διαθέσιμες λόγω των φυσικών περιορισμών που προκύπτουν από τις τεχνικές μέτρησης. Κατά συνέπεια, εκτός από μια χωριστή παρατήρηση της επιφάνειας που λαμβάνεται και χρησιμοποιεί για παράδειγμα μονωμένο δειγματοληπτικό μπουκάλι είναι απαραίτητο να υπολογιστεί κατά προσέγγιση στην επιφάνεια. Η μέθοδος των Reiniger και Ross (1968) είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την επίτευξη αυτού καθώς χρησιμοποιεί μια τεχνική εναντιόμορφου ειδώλου που δημιουργεί ζεύγη παραβολών, ώστε να εξαχθούν πραγματικές επιφανειακές τιμές από τρία ρηχότερα σημεία του προφίλ.

2.9 Υπολογιστικές επεξεργασίες δεδομένων CTD

Αυτό το τμήμα περιγράφει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι τιμές των ιδιοτήτων του νερού της θάλασσας από τα δεδομένα του CTD που ανάγονται στα πρότυπα επίπεδα.

Τα πρότυπα επίπεδα πίεσης που επιλέγονται συμπίπτουν αριθμητικά με τις τιμές των πρότυπων επιπέδων βάθους της IAPSO (Sverdrup, Johnson και Fleming, 1942). Επιπλέον οι τιμές που βρίσκονται εντός παρενθέσεως [] προστέθηκαν στα

επίπεδα της IAPSO σύμφωνα με τον Levitus (1982). Τα παρακάτω είναι τα διαστήματα για την πίεση σε dbars:

<u>0</u>	<u>100</u>	<u>1000</u>	<u>4500</u>
<u>10</u>	[<u>125</u>]	[<u>1100</u>]	<u>5000</u>
<u>20</u>	<u>150</u>	<u>1200</u>	<u>5500</u>
<u>30</u>	<u>200</u>	[<u>1300</u>]	<u>6000</u>
<u>50</u>	[<u>250</u>]	[<u>1400</u>]	<u>6500</u>
<u>75</u>	<u>300</u>	<u>1500</u>	<u>7000</u>
	<u>400</u>	[<u>1750</u>]	<u>7500</u>
	<u>500</u>	<u>2000</u>	<u>8000</u>
	<u>600</u>	<u>2500</u>	<u>8500</u>
	[<u>700</u>]	<u>3000</u>	<u>9000</u>
	<u>800</u>	<u>3500</u>	<u>9500</u>
	[<u>900</u>]	<u>4000</u>	<u>10000</u>

Μια περιγραφή των αλγορίθμων της Fortran για όλες τις παραμέτρους εκτός από εκείνες που περιλαμβάνουν τα ολοκληρώματα, τις κλίσεις και την αδιαβατική μετακίνηση έχει τεκμηριωθεί από τους Fofonoff και Millard στην Unesco (1983).

2.9.1 Επεξεργασία δεδομένων CTD

Οι ακόλουθες υποενότητες παρουσιάζουν τις θεμελιώδεις εξισώσεις που οδηγούν στην προέλευση των συναρτήσεων και εξηγούν την προσαρμογή τους για υπολογισμούς με το χέρι. Αυτοί οι υπολογισμοί μπορούν να εκτελεσθούν με την αναφορά στις γραφικές παραστάσεις αυτών των συναρτήσεων.

2.9.1.1 Απόκλιση πυκνότητας

Η απόκλιση της πυκνότητας $\gamma(S,t,0)$, στην ατμοσφαιρική πίεση ορίζονται ως εξής:

$$\gamma(S,t,0) = 1/\nu(S,t,0) - 1000[\text{kg}/\text{m}^3] \quad (2)$$

όπου v είναι ο ειδικός όγκος.

Οι τιμές της απόκλισης παρατίθενται στον πίνακα I (Παράρτημα II, σελίδες 164-165) με διαστήματα $t = 0,1$ °C και $S = 1$. Αυτά τα διαστήματα επιτρέπουν τη γραμμική παρεμβολή χωρίς τα σημαντικά λάθη που προκύπτουν από τη μη γραμμικότητα της καταστατικής εξίσωσης. Η διαδικασία είναι, εντούτοις, μάλλον κουραστική και επομένως δεν συνίσταται για υπολογισμούς με το χέρι. Για παράδειγμα ας εξετάσουμε για $t = 15,413$ °C, $S = 39,026$ (σταθμός 89, ορίζοντας 100 dbar). Η γραμμική παρεμβολή (υπογραμμισμένες τιμές) των γειτονικών τιμών δίνει:

t°C	Αλατότητα		
	39	<u>39.026</u>	40
15,400	28,969		29,741
<u>15.413</u>	<u>28.966</u>	<u>28.986</u>	<u>29.738</u>
15,500	28,946		29,718

Το αποτέλεσμα είναι $\gamma = 28,986$ που προσεγγίζει την τιμή 28.993 (απευθείας υπολογισμός).

Πριν από την εισαγωγή της EOS – 80, ήταν δυνατό να υπολογιστεί η απόκλιση της πυκνότητας (δηλ., σ_T) με τη χρήση των νομογραμμάτων (βλ. LaFond (1951), σελ. 17). Εντούτοις δεν έχει κατασκευαστεί κανένα νέο νομόγραμμα βασισμένος στην EOS – 80, αλλά το $\gamma(S,t,0)$ μπορεί να υπολογιστεί, όπως επίσης προτείνεται από τον LaFond (1951) για το σ_T , με τη σχεδίαση γραμμών σταθερής απόκλισης πυκνότητας σε ένα διάγραμμα $T - S$. Τέτοιες γραμμές μπορούν να κατασκευαστούν εύκολα με τη βοήθεια του πίνακα XXV του IOT-4, ο οποίος έχει παραχθεί με τη βοήθεια μιας αριθμητικής αντιστροφής του αλγόριθμου της πυκνότητας (Unesco, 1991).

2.9.1.2 Ειδικός όγκος και απόκλιση αυτού.

Εάν το $\gamma(S,t,0)$ είναι γνωστό, η απόκλιση του ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ μπορεί να υπολογιστεί από την απόκλιση πυκνότητας $\gamma(S,t,0)$ με τη βοήθεια του πίνακα II του IOT – 4 (σελίδα 166) ή με τη χρήση του τύπου:

$$\delta(S,t,0) = 1/[\gamma(S,t,0) + 1000] - \nu(35,0,0) \quad (3)$$

όπου $\nu(35,0,0) = 9,7266204 \times 10^{-4} \text{ m}^3/\text{kg}$

Στην περίπτωση του σταθμού 89 του Κρητικού Πελάγους ο ορίζοντας των 100 dbar, όπου $\gamma(S,t,0)$ είναι 28,986 (κεφ. 2.9.1.1) ο τύπος (3) δίνει $\delta(S,t,0) = -83,813 \times 10^{-8}$. Εναλλακτικά το $\delta(S,t,0)$ μπορεί να υπολογιστεί άμεσα με τη βοήθεια του πίνακα III από τον IOT – 4 (σελ. 167 – 173), που δίνουν -83,206. Το αποτέλεσμα έχει μικρή διαφορά από το -83,813 που προκύπτει απ' τον τύπο (3).

Οι λεπτομερείς συμβουλές για τη χρήση αυτών των πινάκων δίνονται στον IOT – 4.

Οι τιμές της απόκλισης του ειδικού όγκου στην ανώτερη πίεση (in situ) υπολογίζονται σύμφωνα με τον τύπο:

$$\delta(S,t,p) = \delta(S,t,p) + \delta(t,p) + \delta(S,p) \quad (4)$$

όπου $\delta(t,p)$ και $\delta(S,p)$ οι διορθώσεις θερμοκρασίας – πίεσης και αλατότητας – πίεσης σε ατμοσφαιρικές τιμές, υπολογιζόμενες από τους τύπους (13) και (14) του IOT – 4 και περιέχονται στους πίνακες V και VI του IOT – 4 αντίστοιχα.

Ο ειδικός όγκος, που ουσιαστικά είναι το αντίστροφο μέγεθος της πυκνότητας υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\nu(S,t,p) = \nu(35,0,p) + \delta(S,t,p) \quad (5)$$

όπου $\nu(35,0,p)$ είναι ο ειδικός όγκος στον «Πρότυπο Ωκεανό» και είναι ταξινομημένος στον πίνακα IV του IOT – 4.

Ο υπολογισμός με το χέρι της απόκλισης του ειδικού όγκου για τους σταθμούς I και 89 δίνεται στους **πίνακες 2.11 και 2.12 (σελίδες 89 – 92)**. Η επεξεργασία των βαθιών ωκεανογραφικών σταθμών περιέχει γενικά τον υπολογισμό της απόκλισης του ειδικού όγκου δ μόνο και όχι του ειδικού όγκου ν , αλλά αν είναι απαραίτητο,

μπορεί εύκολα να υπολογιστεί χρησιμοποιώντας τον τύπο (5). Αυτό διευκρινίζεται στην επεξήγηση των τίτλων των στηλών του πίνακα 2.11 (σελίδα 89).

2.9.1.3 Απόκλιση δυναμικού βάθους (ύψους) και απόκλιση δυναμικής ενέργειας

Οι αποκλίσεις δυναμικού ύψους (γεωδυναμικό) και δυναμικής ενέργειας χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της γεωστροφικής ταχύτητας καθώς και των μεταφορών όγκου και μάζας.

Εάν η μάζα είναι γνωστή, η εσωτερική πίεση μπορεί να οριστεί από την εξίσωση της στατικής ισορροπίας

$$dD = g dz = -v dp \quad (6)$$

όπου το D είναι το δυναμικό ύψος (J/kg ή m^2/s^2), g η επιτάχυνση της βαρύτητας (m/s^2), v ο ειδικός όγκος (m^3/kg) και p η πίεση (Pascals).

Κατά τους Sverdrup, Johnson και Fleming (1946) η απόκλιση δυναμικού ύψους ΔD σε δυναμικά μέτρα (1 δυναμικό μέτρο = $10 J/kg$), είναι:

$$\Delta D = 10^{-5} \int_{p_0}^{p_n} \delta dp \quad (7)$$

όπου δ είναι η απόκλιση του ειδικού όγκου ($10^{-8} m^3/kg$), η πίεση είναι σε dbar (1 dbar = 10^4 Pascals). Ο παράγοντας, 10^{-5} , είναι απαραίτητος για τη μετατροπή μεταξύ των μονάδων που επιλέγονται για τις μεταβλητές.

Χρησιμοποιώντας την τραπεζοειδή ολοκλήρωση έπεται:

$$\Delta D = 0,5 \cdot 10^{-5} [(\delta_0 + \delta_1)(p_1 - p_0) + (\delta_1 + \delta_{21})(p_2 - p_1) + \dots + (\delta_{n-1} + \delta_n)(p_n - p_{n-1})] \quad (8)$$

όπου $0,1,2,\dots,n$ είναι πρότυποι οριζόντες για αποτελέσματα υπολογισμένα με το χέρι υπολόγισε τα ή για μεμονωμένες παρατηρήσεις στα 2 dbar για τιμές παραγόμενες από υπολογιστή.

Η απόκλιση της δυναμικής ενέργειας χ σε μονάδες 10^{-5} J/m^2 , καθορίζεται από το ακόλουθο ολοκλήρωμα (Fofonoff, 1962b)

$$\chi = 10^{-5} \int_{p_0}^{p_n} \frac{p \delta}{g} dp \quad (9)$$

όπου το g είναι η επιτάχυνση της βαρύτητας (m/s^2). Η απόκλιση χ , χρησιμοποιείται για να υπολογίσει την γεωστροφική μεταφορά μάζας από τα δεδομένα. Μπορεί να οριστεί και ένα ανάλογο δυναμικό Q , ως εξής:

$$Q = 10^{-6} \int_{p_0}^{p_n} (z_0 - z) \delta dp \quad (10)$$

για τον υπολογισμό των μεταφορών όγκου από τα δεδομένα.

Οι υπολογισμοί για την απόκλιση δυναμικού βάθους και την απόκλιση δυναμικής ενέργειας διευκρινίζονται στους πίνακες 2.13 και 2.14 (σελίδες 93 – 96) για τους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους, αντίστοιχα.

2.9.1.4 Γεωστροφικά ρεύματα και μεταφορές όγκου και μάζας

Η γεωστροφική ταχύτητα v (m/s), που υπολογίζεται από τη διαφορά του δυναμικού ύψους μεταξύ ενός ζεύγους σταθμών για παράδειγμα A και B, δίνεται από τη σχέση:

$$v - v_r = \frac{10(\Delta D_r - \Delta D)}{fL} \Big|_A^B \quad (11)$$

όπου $f=2\omega \sin \phi$ είναι η Κοριόλια παράμετρος (s^{-1}), ω είναι η γωνιακή ταχύτητα της Γης που αντιστοιχεί σε $7,29 \times 10^{-5} \text{ s}^{-1}$, ϕ είναι το γεωγραφικό πλάτος, L είναι η απόσταση μεταξύ των δύο σταθμών σε μέτρα και το $v - v_r$ είναι η γεωστροφική ταχύτητα σε m/s , κάθετη στη γραμμή που ενώνει τους δύο σταθμούς και ανάλογη του επίπεδου αναφοράς της πίεσης. Ο παράγοντας 10 είναι απαραίτητος αν το δυναμικό ύψος εκφράζεται στα δυναμικά μέτρα. Η ταχύτητα v_r αναφοράς δεν είναι

γενικά γνωστή. Συνήθως υποτίθεται ότι τα ρεύματα στο επίπεδο αναφοράς είναι γενικά ασθενή.

Η μεταφορά όγκου T_y , μπορεί να υπολογιστεί σε σχέση με το επίπεδο αναφοράς p_r , σύμφωνα με τη σχέση:

$$T_y = \int_A^B \int_{z_n}^{z_0} (v - v_r) dz dx = L \int_{z_n}^{z_0} (v - v_r) dz \quad (12)$$

όπου τα A, B είναι τα οριζόντια όρια και τα z_0, z_n τα κάθετα όρια της ολοκλήρωσης.

Με αντικατάσταση από την (11) προκύπτει:

$$\begin{aligned} 10^6 T_y &= \frac{10}{f} \int_{z_n}^{z_0} [\Delta D_r - \Delta D] dz \Big|_A^B \\ &= \frac{10}{f} \int_{z_n}^{z_0} 10^{-5} \int_{p_0}^{p_n} \delta p dz \Big|_A^B \end{aligned} \quad (13)$$

Ολοκληρώνοντας

$$10^6 T_y = \frac{10^{-4}}{f} \left(z \int_{p_0}^{p_n} \delta p \Big|_{z_n}^{z_0} - \int_{z_n}^{z_0} z \left[\frac{d \int_{p_0}^{p_n} \delta p}{dz} \right] dz \right) \Big|_A^B = \frac{10^{-4}}{f} \int_{p_0}^{p_n} (z_0 - z) \delta p \Big|_A^B$$

όπου z_0 είναι η ανώτερη επιφάνεια, p_0 .

Κατ' αντιστοιχία με το δυναμικό Q:

$$T_y = \frac{Q_B - Q_A}{10^4 f} \quad (14)$$

Η διαφορά, $z_0 - z$, είναι το βάθος της παρατήρησης, αν το z_0 αντιστοιχεί στην ωκεάνια επιφάνεια. Η μεταφορά T_y είναι ανεξάρτητη από την απόσταση L μεταξύ των σταθμών. Για τις μονάδες που επιλέγονται, η μεταφορά είναι σε μονάδες Sverdrups, ($10^6 \text{ m}^3/\text{s}$).

Από ένα παρόμοιο επιχειρήμα, η μαζική μεταφορά M_y λαμβάνεται από τον τύπο:

$$10^9 M_y = \int_A^B \int_{z_n}^{z_0} \rho(v - v_r) dz dx = L \int_{z_n}^{z_0} \rho(v - v_r) dz$$

$$= \frac{10^5}{f} \int_{p_0}^{p_n} \frac{\rho \delta}{g} dp \Big|_A^B$$

ή

$$M_y = \frac{\chi_B - \chi_A}{10^4 f} \quad (15)$$

Για τις μονάδες που επιλέγονται, η μεταφορά μάζας είναι σε μονάδες 10^9 kg/s , που είναι περίπου αριθμητικό ισοδύναμο των Sverdrups.

2.9.1.5 Δυναμική θερμοκρασία και αδιαβατική ρύθμιση

Όπως δηλώνεται από τους Sverdrup, Johnson και Fleming (1942) η θερμοκρασία που θα είχε μια ποσότητα νερού αν μεταφερόταν αδιαβατικά στην επιφάνεια, χωρίς την προσθήκη ή απώλεια θερμότητας από το περιβάλλον ονομάζεται δυναμική θερμοκρασία (Helland – Hansen, 1912) και συμβολίζεται με Θ .

Κατά συνέπεια,

$$\Theta = t - \Delta T_A \quad (16)$$

όπου το t είναι η επιτόπια θερμοκρασία και το ΔT_A είναι το ποσό της αδιαβατικής μείωσης της θερμοκρασίας αν το δείγμα ανέβει στην επιφάνεια. Όπως εξηγείται στο

IOT – 4 «γενικότερα, η δυναμική θερμοκρασία μπορεί να οριστεί ως η θερμοκρασία που είναι αποτέλεσμα μιας αδιαβατικής μετατόπισης σε μια πίεση αναφοράς p_r η οποία μπορεί να είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από την αρχική πίεση p », (Unesco, 1991).

Ο δεύτερος όρος του δεξιού μέρους της (16) το ΔT_A είναι στην πραγματικότητα το ολοκλήρωμα στο βάθος του αδιαβατικού ποσοστού σφάλματος Kelvin, Γ. Η αξιολόγηση αυτού του ολοκληρώματος δεν είναι μια απλή διαδικασία, και γίνεται με «σταδιακούς υπολογισμούς» (Sverdrup, Johnson και Fleming, 1942, Fofonoff, 1977). Οι τεχνικές λεπτομέρειες αυτής της ολοκλήρωσης εξηγούνται στην Unesco (1983). Οι πρώτοι πίνακες για τους αδιαβατικούς υπολογισμούς συντάχθηκαν από τους Helland και Hansen (1930) και χρησιμοποιήθηκαν στη φυσική ωκεανογραφία έως ότου εκτοπίστηκαν από τους πίνακες του IOT – 4. Αυτοί οι νέοι πίνακες έχουν μια κάπως διαφορετική μορφή παρουσίασης και είναι βασισμένοι σε πρόσφατα δεδομένα όσον αφορά τη θερμική εκτόνωση και την ειδική θερμότητα (c_p) του θαλάσσιου νερού.

Η μέθοδος για τον υπολογισμό της δυναμικής θερμοκρασίας στην περίπτωση μετακίνησης μιας ποσότητας νερού περιγράφεται λανθασμένα στο IOT – 4 με τη χρήση των πινάκων XVII – XXI. Η σωστή διαδικασία είναι η ακόλουθη:

Μετακινείται αδιαβατικά μια ποσότητα νερού αρχικής θερμοκρασίας t , από το αρχικό επίπεδο p_i προς την επιφάνεια ($p = 0.0$) χρησιμοποιώντας τον πίνακα αδιαβατικής ψύξης (πίνακας XVIII) με διορθώσεις από τους Πίνακες XIX και XX σύμφωνα με την εξίσωση 44 του IOT-4. Κατόπιν μετακινείται η ποσότητα του νερού από την επιφάνεια στο τελικό επίπεδο πίεσης με τη χρήση του πίνακα αδιαβατικής θέρμανσης (πίνακας XXI) και της εξίσωσης 45 του IOT – 4. Σύμφωνα με το παράδειγμα που δίνεται στις σελίδες 114 – 115 του IOT – 4:

$$p_i = 3000\text{dbar}, T_i = 3^\circ\text{C}, S_i = 33, p_t = 6000\text{dbar}$$

$$\Theta(S_i, t_i, p_i, p_t) = \Theta(S_t, t_0, 0, p_t)$$

όπου το t_0 λαμβάνεται από τον πίνακα αδιαβατικής ψύξης XVIII χρησιμοποιώντας την εξίσωση 44.

1. Αδιαβατική άνοδος της ποσότητας του νερού στην επιφάνεια:

$$t_0 = \Theta(S_i, t_i, p_i, 0)$$

$$\Theta(S_i, t_i, p_i, 0) = \Theta(35, t_i, p_i, 0) + \Delta\Theta_1(S_i, 0, p_i, 0) + p_i \cdot \Delta\Theta_2(S_i, t_i, 1000, 0)/10000$$

Πίνακες	XVIII	XIX	XX
$\Theta(33,3,3000,0) = t_0 = 2,749 + 0,010 + 3 \cdot (-0.002) \text{ } ^\circ\text{C}$			
$t_0 = 2,7584 \text{ } ^\circ\text{C}$ (2,758474 $^\circ\text{C}$ άμεσα)			

2. Αδιαβατική βύθιση από την επιφάνεια στο τελικό επίπεδο πίεσης χρησιμοποιώντας τον πίνακα αδιαβατικής θέρμανσης (Πίνακας XXI) και την εξίσωση 45.

$$\Theta(S_i, t_0, 0, p_f) = \Theta(35, t_0, 0, p_f) + \Delta\Theta_1(S_i, 0, p_i, 0) - p_i \cdot \Delta\Theta_2(S_i, t_0, 1000, 0)/10000$$

Πίνακες	XXI	XIX	XX
$\Theta(33,2.7584,0,6000) = 3,396 - 0,018 - 0,6 \cdot (-0,002) \text{ } ^\circ\text{C}$			
$\Theta(33,3,3000,6000) = 3,3791 \text{ } ^\circ\text{C}$ (3,3784 $^\circ\text{C}$ άμεσα)			

Εδώ πρέπει να σημειωθεί η διαφωνία των 0,0007 $^\circ\text{C}$ ανάμεσα στο αποτέλεσμα του πίνακα και τους άμεσους μηχανικούς υπολογισμούς σε σύγκριση με τη διαφορά του IOT – 4 της τάξης των 0,004 $^\circ\text{C}$.

Για χάρη συντομίας στους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους η δυναμική θερμοκρασία υπολογίστηκε σε ηλεκτρονικό υπολογιστή με γλώσσα προγραμματισμού Fortran (Παράρτημα I, σελ. 160-161) και με αλγόριθμους από την Unesco (1983). Τα αποτελέσματα των υπολογισμών αυτών παρατίθενται στους Πίνακες 2.9 – 2.10.

2.9.1.6 Κατακόρυφη σταθερότητα και συχνότητα Brunt – Väisälä

Στην ωκεανογραφία συνήθως χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι για τον υπολογισμό της κατακόρυφης σταθερότητας. Δύο από αυτές, η τεχνική αδιαβατικής ισοπέδωσης (Bray και Fofonoff, 1981) και η κλασσική μέθοδος από τους Hesselberg και Sverdrup (1915) χρησιμοποιούνται σ' αυτό το εγχειρίδιο. Η πρώτη μέθοδος

χρησιμοποιείται σε υπολογισμούς με ηλεκτρονικό υπολογιστή των προφίλ σε ωκεανογραφικούς σταθμούς. Η δεύτερη μέθοδος χρησιμοποιείται σε υπολογισμούς με το χέρι. Μια σύγκριση των υπολογισμών μ' αυτές τις δύο μεθόδους για την κατακόρυφη σταθερότητα δίνεται από τους Millard, Owens και Fofonoff (1990).

Η σταθερότητα που χρησιμοποιεί τη μέθοδο Hesselberg – Sverdrup υπολογίζεται από τον τύπο:

$$gE = \rho g^2 \left[-\alpha \left(\frac{dt}{dp} - \Gamma \right) + \beta \frac{dS}{dp} \right] = N^2 \quad (17)$$

όπου το g είναι η επιτάχυνση της βαρύτητας, $E = (1/\rho)(dp/dz)$ είναι η παράμετρος σταθερότητας. Οι τιμές α , β είναι οι συντελεστές της θερμικής διαστολής και της αλατούχου συστολής, ενώ το Γ είναι το αδιαβατικό ποσοστό σφάλματος, δηλ.

$$\alpha = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial \rho}{\partial p}, \quad \beta = \frac{1}{\rho} \frac{\partial \rho}{\partial S}, \quad \Gamma = \frac{T}{C_p} \frac{\partial v}{\partial t} \quad (18)$$

όπου $T = t + 273,15$ είναι η απόλυτη θερμοκρασία (Kelvin) και C_p είναι η ειδική θερμότητα. Οι τιμές α , β και Γ , είναι συναρτήσεις των t , S και p και υπολογίζονται σύμφωνα με τους τύπους:

$$\alpha(S, t, p) = \alpha(S, t, 0) + \Delta\alpha'(t, p) + \Delta\alpha(S, p) \quad (19)$$

$$\beta(S, t, p) = \beta(S, t, 0) + \Delta\beta'(S, p) + \Delta\beta(t, p) \quad (20)$$

$$\Gamma(S, t, p) = \Gamma(S, t, 0) + \Delta\Gamma'(t, p) + \Delta\Gamma(S, p) \quad (21)$$

όπου οι όροι Δ είναι οι διορθώσεις θερμοκρασίας – πίεσης και αλατότητας – πίεσης σε τιμές ατμοσφαιρικής πίεσης. Ένα παράδειγμα του υπολογισμού αυτών των παραμέτρων με το χέρι παρουσιάζεται στους πίνακες 2.17 – 2.18 (σελ. 101 – 104).

Όπως φαίνεται στην εξίσωση (17), η σταθερότητα είναι ανάλογη προς το N^2 , το οποίο είναι το τετράγωνο της συχνότητας Brunt – Väisälä, η φυσική συχνότητα της

ταλάντωσης για μια ποσότητα νερού που μετατοπίζεται αδιαβατικά από τη θέση του. Κατά την πάροδο των ετών έχουν εξελιχθεί διάφορες μέθοδοι για τον υπολογισμό του N και περιγράφονται από τους Millard, Owens και Fofonoff (1990).

2.9.1.7 Αναλογία πυκνότητας

Η αναλογία πυκνότητας R_p ορίζεται ως η αναλογία του θερμικού μέρους της σταθερότητας προς το μέρος της αλατότητας, δηλαδή:

$$R_p = \frac{\alpha(dt/dp)}{\beta(dS/dp)} = -\frac{E_t}{E_s} \quad (22)$$

όπου α και β είναι οι συντελεστές της θερμικής διαστολής και της αλατούχου συστολής αντίστοιχα, (α/β είναι το ισόπυκνο παράγωγο). Η αντίστροφη αναλογία $-(E_t/E_s)$, βρίσκεται στην επιστημονική βιβλιογραφία.

Η αναλογία πυκνότητας παρουσιάζει σχετική επιρροή της θερμοκρασίας και της αλατότητας στη θερμοαλατική σταθερότητα στον ωκεανό ως ένδειξη του χαρακτήρα των εσωτερικών διαδικασιών μίξης και της σύνθεσης των υδάτινων μαζών. Η χρήση αυτής της ωκεανογραφικής μεταβλητής αποδεικνύεται μεταξύ άλλων και από τον Schmitt (1981). Τίθεται ως αξίωμα, ότι η αναλογία πυκνότητας μέσα στις Κεντρικές Υδάτινες Μάζες των ωκεανών είναι σχεδόν σταθερή σε κάθε ωκεανό. Στην περίπτωση της περιοχής του Ρεύματος του Κόλπου η αναλογία πυκνότητας, σε βάθη 100-1000 m (κεντρικά νερά) είναι περίπου -2.0, αλλά δεν μπορεί να αποδειχθεί άμεσα για την περιοχή του ρεύματος Κουροσίο.

Τα αποτελέσματα της αναλογίας πυκνότητας με υπολογισμούς το χέρι στους πίνακες 2.17 – 2.18 (σελ. 101 – 104).

2.9.1.8 Δυναμική περιδίνηση

Η δυναμική περιδίνηση (Q) για την απλή περίπτωση ενός ομοιογενούς ωκεανού ή ενός στρώματος με βάθος H είναι (βλέπε Stommel, 1966)

$$Q = \frac{f + \zeta}{H} \quad (23)$$

όπου f είναι η Κοριόλεια παράμετρος, το $\zeta = \partial v / \partial x - \partial u / \partial y$ είναι η σχετική περιδίνηση που εισάγεται από την οριζόντια τομή του ρεύματος.

Ο Rossby (1940) επέκτεινε την ιδέα της δυναμικής περιδίνησης στα πολυστρωματικά συστήματα συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης ενός συνεχώς στρωματοποιημένου ρευστού. Για συνθήκες πολύ μικρών οριζόντιων ρευμάτων το ζ παραλείπεται ($f \gg \zeta$) και η δυναμική περιδίνηση μπορεί να εκφραστεί ως εξής:

$$Q = \frac{f}{\rho_\theta} \frac{d\rho_\theta}{dp} = fE \quad (24)$$

όπου ρ_θ είναι η δυναμική πυκνότητα και E η παράμετρος σταθερότητας. Η θεωρητική παραγωγή αυτής της εξίσωσης μπορεί να βρεθεί, παραδείγματος χάριν, στους Luyten, Pedlosky και Stommel (1983).

Δυναμική περιδίνηση μιας στήλης νερού διατηρείται σε ωκεανό χωρίς τριβή. Αυτή είναι μια ιδιότητα η οποία αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τις μελέτες του δυναμικού ανιχνευτή των κινήσεων των υδάτινων μαζών και του μετασχηματισμού τους κάτω από τις διαφορετικές συνθήκες. Η πρακτική χρήση της δυναμικής περιδίνησης στις μελέτες της ωκεάνιας κυκλοφορίας και των υδάτινων μαζών, συμπεριλαμβανομένων των τρόπων επιλογής των ισόπυκνων στρωμάτων για τον υπολογισμό της. Η μεθοδολογία έχει μελετηθεί από τους Keffer (1985) και Talley (1988).

Η δυναμική περιδίνηση δεδομένου ότι είναι ανάλογη με το E , με τη σταθερά αναλογίας του f (εξίσωση (24)), συμπεριλαμβάνεται στους πίνακες **2.17 – 2.18 (σελ. 101 – 104)**.

2.9.1.9 Ταχύτητα του ήχου

Σύμφωνα με τη θεωρία της διάδοσης ηχητικών κυμάτων (Lamb, 1932), η ταχύτητα του ήχου δίνεται από τον τύπο:

$$c^2 = \left(\frac{dp}{d\rho} \right)_s \quad (25)$$

όπου $(dp/d\rho)_A$ είναι η αντίστροφη της αδιαβατικής κλίσης της πυκνότητας στο συμπίεσιμο ρευστό. Στην πράξη η ταχύτητα του ήχου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας εμπειρικούς τύπους, όπως των Chen και Millero (1977). Ο συμπυκνωμένος πίνακας για την ταχύτητα του ήχου στον ωκεανό ως συνάρτηση της πίεσης, της θερμοκρασίας και της αλατότητας δημοσιεύθηκε από την Unesco (1983) και επαναλήφθηκε από το IOT – 4. Δεδομένου ότι η ακρίβεια της ταχύτητας του ήχου του 1 m/s είναι ικανή για τη διόρθωση του ηχοβολιστή και άλλων εφαρμογών που χρησιμοποιούν αυτήν την παράμετρο είναι πέρα από το πεδίο αυτού του εγχειριδίου, δεν περιλαμβάνεται καμία πρόσθετη λεπτομέρεια εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται στον πίνακα XXIII του IOT – 4 και στις γραφικές παραστάσεις που παρουσιάζουν τη σχέση μεταξύ της ταχύτητας του ήχου και του βάθους στους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους (Διάγραμμα 6 σελ. 111, Παράρτημα Ι).

Στον ωκεανό η πίεση αυξάνεται σταθερά ενώ η θερμοκρασία μειώνεται κανονικά με την αύξηση του βάθους, ειδικά στα ανώτερα 1000 m, και πιο προοδευτικά κάτω από αυτά. Κατά συνέπεια, η επιρροή της μείωσης της θερμοκρασίας στην ταχύτητα του ήχου, στα ανώτερα στρώματα, είναι μεγαλύτερη από την αντίθετη επίδραση της αυξανόμενης πίεσης και η ταχύτητα του ήχου επομένως μειώνεται με το βάθος. Κάτω από το θερμοκλινές, η μειωμένη επιρροή της θερμοκρασίας στην ταχύτητα του ήχου οδηγεί σε μια αύξηση της με το βάθος. Κατά συνέπεια, το ελάχιστο της ταχύτητας του ήχου, εμφανίζεται στο βάθος στο οποίο η επίδραση της πίεσης ισορροπεί μ' αυτή της θερμοκρασίας, ανάλογα με τις τοπικές ωκεανογραφικές συνθήκες.

Οι ανωτέρω εκτιμήσεις είναι σαφείς στην ερμητική γραμμή της γραφικής παράστασης 11, η οποία είναι το σχεδιάγραμμα της ταχύτητας του ήχου από το Hakuho Maru, στο σταθμό I.T. Αυτό το παράδειγμα δείχνει ότι το ελάχιστο της ταχύτητας σ' αυτό το σταθμό είναι σε ένα βάθος περίπου 900 m. Το «κανάλι» της ελάχιστης ταχύτητας λειτουργεί ως ακουστικός κυματοδηγός, ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα που τον καθιστά ικανό να ανιχνεύει πλατφόρμες SOFAR σε μεγάλες αποστάσεις. Σε αυτό το κανάλι μερικά Watt ήχου μπορούν να ακουστούν περίπου 2000 km μακριά (Rossby, 1979).

2.9.1.10 Μετατροπή από βάθος σε πίεση

Οι πίνακες 2.9 και 2.10 δίνουν την πίεση σε dbars που λαμβάνεται από το βάθος σε m για τους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους. Ο πίνακας αυτός είναι βοήθημα του πίνακα XXIV του IOT – 4 για μετατροπή από πίεση σε βάθος και προορίζεται για τη μετατροπή των υπαρχόντων δεδομένων για τα οποία είναι διαθέσιμο μόνο το βάθος σε m.

Οι τιμές πίεσης που λαμβάνονται από την αριθμητική ολοκλήρωση της υδροστατικής σχέσης:

$$p = \sum_0^z g(\phi, p') \rho(35,0, p') \Delta z \quad (26)$$

με τη χρήση της τραπεζοειδούς μεθόδου ολοκλήρωσης.

Η βαρύτητα (g) και η πυκνότητα (ρ) περιλαμβάνουν την πίεση (p') η οποία υπολογίζεται παρακάτω. Η προηγούμενη εκτίμηση της πίεσης $p(z - \Delta z)$ χρησιμοποιείται για να διαμορφώσει μια πρώτη εκτίμηση της πίεσης (p') προκειμένου να εκτιμηθούν τα g και ρ .

$$p' = p(z - \Delta z) + \rho[35,0, p(z - \Delta z)] \cdot g \cdot [\phi, p(z - \Delta z)] \cdot \Delta z \quad (25)$$

όπου το ϕ είναι το γεωγραφικό πλάτος και $g(\rho, \phi)$ είναι η επιτάχυνση της βαρύτητας, ο τύπος για την οποία μπορεί να βρεθεί στην Unesco (1983), σελ. 27, και

$$\rho(35,0, p) = [1000 + \gamma(35,0, p)] \text{kg} / \text{m}^3$$

είναι η πυκνότητα πρότυπου ωκεανού αλατότητας 35 και θερμοκρασίας 0 °C. Το $\gamma(35,0, p)$ είναι η απόκλιση πυκνότητας που μπορεί να υπολογιστεί από την απόκλιση ειδικού όγκου που περιγράφεται στην Unesco (1983). Το $\rho(35,0, p)$ είναι επίσης ταξινομημένο σε πίνακες του IOT – 4 (πίνακας IV, σελ. 174).

Μια σύγκριση του $p(z)$ που υπολογίστηκε από αυτόν τον αλγόριθμο με την άμεση αντικατάσταση των πιέσεων που χρησιμοποιούν τον αλγόριθμο βάθους, δημοσιεύθηκε στην Unesco (1983) και παρουσίασε μέγιστη διαφορά σε

οποιοδήποτε γεωγραφικό πλάτος λιγότερο από 0,1 m. Αυτό εμπερικλείεται στην ακρίβεια του αλγορίθμου βάθους.

2.9.1.11 Αποτελέσματα – συζήτηση

Η πλειοψηφία των ωκεανογραφικών υπολογισμών γίνεται από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και η χρήση των υπολογισμών με το χέρι είναι πλέον ξεπερασμένη. Οι υπολογισμοί με το χέρι υπό αυτή τη μορφή δεν υποστηρίζονται, αλλά παρέχουν δυνατότητα πρόβλεψης και διασταύρωσης αποτελεσμάτων για διάφορες ωκεανογραφικές παραμέτρους.

Στην πραγματικότητα η σπονδυλική στήλη αποτελείται από το σύνολο της δουλειάς που πραγματοποιείται με το χέρι και ειδικά στο σύνολο των υπολογιστικών λαθών που αποκαλύφθηκαν μετά από την ευρεία χρήση των διαθέσιμων υπολογιστικών δυνατοτήτων. Πράγματι, οι περιπλοκές της EOS – 80 είναι τέτοιες που οι υπολογισμοί με το χέρι ως ρουτίνα πρέπει να αποθαρρυνθούν, αλλά είναι χρήσιμοι ως γνώσεις υποβάθρου για τους σπουδαστές που ασχολούνται με τη ωκεανογραφία. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι αποδίδονται οι θεμελιώδεις ιδιότητες της EOS – 80 και οι πίνακες που παρατίθενται δίνουν τη δυνατότητα στον ερευνητή να τους χρησιμοποιήσει ως παράδειγμα σε αντίστοιχες μελέτες. Ο αναγνώστης δεν πρέπει να επικεντρώνει την προσοχή του στις διαφορές ή τις ελλείψεις στην επεξεργασία με υπολογιστή ή με το χέρι. Σαφώς όμως οι υπολογισμοί με το χέρι παράγουν αποτελέσματα που είναι άμεσα συγκρίσιμα με εκείνους που παράγονται από τον υπολογιστή.

Σίγουρο είναι όμως ότι η εμφάνιση των υπολογιστών έχει δώσει τη δυνατότητα για καλύτερη κατανόηση της ωκεανογραφικής μεθοδολογίας, μειώνοντας το χρόνο των υπολογισμών και επιτρέποντας στους επιστήμονες την ανάληψη πιο εποικοδομητικών έργων.

ΠΙΝΑΚΕΣ 2^ο ΜΕΡΟΥΣ

Πίνακας 2.1 Συντελεστές της Διεθνούς Καταστατικής Εξίσωσης του Θαλάσσιου Νερού 1980 (πηγή Unesco, 1980)

	A	B	C	D
t^0	+999,842594	+8,24493E-	- 5,72466E-3	+4,8314E-4
		1		
t^1	+6,793952E-2	- 4,0899E-3	+1,0227E-4	
t^2	- 9,095290E-3	+7,6438E-5	- 1,6546E-6	
t^3	+1,001685E-4	- 8,2467E-7		
t^4	- 1,120083E-6	+5,3875E-9		
t^5	+6,536332E-9			
	E	F	G	
t^0	19652,21*	+54,6746	+7,944E-2	
t^1	+148,4206	- 0,603459	+1,6483E-2	
t^2	-2,327105	+1,09987E-	- 5,3009E-4	
		2		
t^3	+1,360477E-2	- 6,1670E-5		
t^4	- 5,155288E-5			
	H	I	J	
t^0	+3,239908*	+2,2838E-3	+1,91075E-4	
t^1	+1,43713E-3	- 1,0981E-5		
t^2	+1,16092E-4	- 1,6078E-6		
t^3	- 5,77905E-7			
	M	N		
t^0	+8,50935E-5*	- 9,9348E-7		
t^1	- 6,12293E-6	+2,0816E-7		
t^2	+5,2787E-8	+9,1697E-		
		10		

*Τροποποιημένοι συντελεστές για τον υπολογισμό των αποκλίσεων του ειδικού όγκου

Πίνακας 2.2 Συντελεστές για τα $v(35,0,p)$ και $K(35,0,p)$ στην EOS – 1980.

Συντελεστές	
$v(35,0,p)$	$= v(35,0,0)[1-p/K(35,0,p)]$
$K(35,0,p)$	$= E_{35}+H_{35}p+M_{35}p^2$
$\Delta K(S,t,p)$	$= K(S,t,p)-K(35,0,p)$ $= \Delta E_{35}+\Delta H_{35}p+\Delta M_{35}p^2$
$E_{35} = +21582,27$	$\Delta E_{35} = - 1930,06$
$H_{35} = +3,359406$	$\Delta H_{35} = - 0,1194975$
$M_{35} = +5,03217E-5$	$\Delta M_{35} = +3,47718^E-5$
$v(35,0,0) = 972,662039 \times 10^{-6} \text{ m}^3/\text{kg}$	
$\rho(35,0,0) = 1028,106331 \text{ kg/m}^3$	
$\rho(35,0,0) - \rho(0,0,0) = +28,263737 \text{ kg/m}^3$	

Η πίεση είναι σε bars.

(πηγή Unesco, 1980)

Πίνακας 2.3 Διαφορά αλατότητας $10^3 (S_{78} - S_{\text{Cox}})$ (ανώτερη γραμμή) και 10^3 (κατώτερη γραμμή) σε ατμοσφαιρική πίεση 1 Atm. Φαίνεται και η διαφορά μεταξύ της κλίμακας του Knudsen και της κλίμακας του Cox, η εξίσωση (16).

$t \text{ } ^\circ\text{C}$	Αλατότητα					
	2	10	20	30	35	40
-2	+29	+66	+50	+18	0	- 16
	+1	+45	+37	+14	0	- 12
0	+27	+59	+42	+15	0	- 14
	- 1	+38	+29	+11	0	- 10
10	+21	+41	+22	+6	- 10	- 8
	- 7	+20	+9	+2	- 10	- 4
20	+20	+39	+10	+4	0	- 8
	- 8	+18	+3	0	0	- 4
30	+22	+43	+15	+2	0	- 6
	- 6	+22	+2	- 2	0	- 2
$10^3(S_K - S_{\text{Cox}})$	+28	+21	+13	+4	0	- 4

(πηγή Unesco, 1980)

Πίνακας 2.4 Διαφορές πυκνότητας ($10^3 \Delta\rho \text{ kg/m}^3$), αποτελέσματα από τις διαφορές των κλιμάκων αλατότητας (άνωτερη γραμμή) και μεταξύ των διαφορών Knudsen και EOS - 80 (κατώτερη γραμμή) σε πρότυπη ατμοσφαιρική πίεση

t °C	Αλατότητα					
	5	10	20	30	35	40
-2	+16	+37	+29	+12	0	- 10
	+16	- 3	- 3	- 10	- 9	- 5
0	+12	+32	+23	- 10	0	- 8
	+20	+2	+3	- 7	- 6	- 2
10	+3	+16	+7	+2	+1	- 3
	+31	+20	+20	0	- 8	- 7
20	+2	+13	+2	0	0	- 3
	+33	+26	+27	+4	- 8	- 11
30	+2	+16	+1	- 2	0	- 2
	+26	+11	+15	- 1	- 9	- 3

(πηγή Unesco, 1980)

Πίνακας 2.5 Διαφορές πυκνοτήτων ($10^3 \Delta\rho \text{ kg/m}^3$). Knudsen - Ekman μείον EOS - 80 για αλατότητα S=35.

Πίεση (dbar)	t °C			
	- 2	0	4	10
0	- 9	- 6	- 4	- 7
2000	+17	+21	+20	+14
4000	+16	+20	+19	+14
6000	+8	+13	+13	
8000	+16	+21	+21	
10000	+580	+60	+56	

(πηγή Unesco, 1980)

Πίνακας 2.6 Διαφορές μεταξύ ειδικού όγκου και απόκλισης ειδικού όγκου ανάμεσα στην Knudsen – Ekman και την EOS – 80.

S	Δv (x 10 ⁻⁹ m ³ /kg)	$\Delta \delta$ (x 10 ⁻⁹ m ³ /kg)				
		0 °C	5 °C	10 °C	15 °C	20 °C
		p = 0 dbar				
34		- 1,6	- 2,3	- 0,3	0,7	0,1
35	- 18,9	0,0	-1,0	1,2	2,5	2,0
36		1,4	0,1	2,4	4,0	3,5
		p = 2000 dbar				
34		- 1,6	- 0,3	4,3	6,8	6,4
35	- 43,4	0,0	1,2	5,9	8,6	8,2
36		1,4	2,4	7,3	10,1	9,8
		p = 4000 dbar				
34		-1,6	- 0,9	3,4	5,4	5,1
35	- 41,6	0,0	0,7	5,1	7,1	6,9
36		1,5	2,0	6,5	8,7	8,5

(πηγή Unesco, 1980)

Πίνακας 2.7 Ο πρωτότυπος πίνακας από τον υπολογιστή του ερευνητικού σκάφους στο σταθμό 1 του Κρητικού Πελάγους.

STATION 1								
Latitude 36.25								
Longitude 22.5								
Bottom 2180								
Date 14 4 1994								
NLevel 41								
P(dbar)	T (C)	SAL	THETA	SIGMA0	SIGSTP	ALPHA	DELTA	GEOPOT
1	15,042	38,882	15,042	28,962	28,967	0,97185	-0,00081	0,00000
10	15,052	38,895	15,050	28,971	29,014	0,9718	-0,00081	-0,00730
20	15,036	38,898	15,033	28,977	29,064	0,97176	-0,00082	-0,01544
30	14,956	38,938	14,951	29,026	29,158	0,97167	-0,00086	-0,02381
50	14,701	38,903	14,693	29,057	29,276	0,97156	-0,00088	-0,04119
70	14,583	38,895	14,572	29,078	29,385	0,97145	-0,00089	-0,05892
100	14,564	38,920	14,549	29,103	39,541	0,97131	-0,00091	-0,08588
150	14,477	38,928	14,454	29,130	29,787	0,97107	-0,00091	-0,13133
200	14,422	38,922	14,352	29,139	30,015	0,97086	-0,00090	-0,17673
250	14,369	38,912	14,331	29,145	30,239	0,97065	-0,00089	-0,22161
300	14,359	38,912	14,313	29,149	30,462	0,97044	-0,00088	-0,26582
350	14,327	38,903	14,274	29,150	30,682	0,97023	-0,00086	-0,30927
400	14,220	38,876	14,159	29,155	30,904	0,97002	-0,00085	-0,35201
450	14,206	38,877	14,138	29,160	31,128	0,96981	-0,00084	-0,39411
500	14,107	38,844	14,031	29,158	31,344	0,96961	-0,00082	-0,43544
550	14,002	38,820	13,919	29,163	31,568	0,96940	-0,00081	-0,47603
600	13,976	38,815	13,885	29,167	31,789	0,96919	-0,00079	-0,51600
650	13,917	38,801	13,819	29,170	32,010	0,96898	-0,00078	-0,55529
700	13,870	38,788	13,764	29,172	32,230	0,96878	-0,00076	-0,59389
750	13,849	38,784	13,736	29,175	32,450	0,96857	-0,00075	-0,63176
800	13,843	38,780	13,722	29,175	32,666	0,96837	-0,00073	-0,66887
850	13,834	38,781	13,705	29,179	32,887	0,96816	-0,00072	-0,70522
900	13,837	38,778	13,701	29,178	33,101	0,96796	-0,00070	-0,74081
950	13,849	38,785	13,705	29,183	33,322	0,96775	-0,00069	-0,77563
1000	13,859	38,790	13,707	29,186	33,540	0,96755	-0,00068	-0,80978
1050	13,876	38,792	13,716	29,186	33,755	0,96735	-0,00066	-0,84315
1100	13,889	38,796	13,721	29,188	33,972	0,96714	-0,00064	-0,87571
1150	13,909	38,801	13,733	29,189	34,187	0,96694	-0,00063	-0,90749
1200	13,923	38,805	13,739	29,191	34,404	0,96674	-0,00061	-0,93849
1250	13,941	38,810	13,749	29,192	34,619	0,96654	-0,00060	-0,96872
1300	13,953	38,812	13,752	29,193	34,834	0,96634	-0,00058	-0,99816
1350	13,968	38,815	13,759	29,194	35,048	0,96614	-0,00056	-1,02679
1400	13,984	38,818	13,767	29,195	35,262	0,96594	-0,00055	-1,05461
1450	13,991	38,819	13,766	29,196	35,476	0,96574	-0,00053	-1,08161
1500	13,996	38,820	13,763	29,197	35,691	0,96554	-0,00052	-1,10784
1550	14,025	38,829	13,783	29,200	35,905	0,96534	-0,00050	-1,13332
1600	14,038	38,830	13,788	29,199	36,117	0,96514	-0,00049	-1,15799
1650	14,053	38,833	13,795	29,200	36,330	0,96494	-0,00047	-1,18184
1700	14,067	38,835	13,800	29,201	36,542	0,96475	-0,00045	-1,20487
1705	14,069	38,835	13,802	29,200	36,563	0,96473	-0,00045	-1,20713
1708	14,069	38,836	13,801	29,201	36,577	0,96451	-0,00045	-1,20848

Πίνακας 2.8 Ο πρωτότυπος πίνακας από τον υπολογιστή του ερευνητικού σκάφους στο σταθμό 89 του Κρητικού Πελάγους.

STATION 89								
Latitude 35								
Longitude 26.75								
Bottom 2400								
Date 17 3 1994								
Nlevel 59								
P(dbar)	T (C)	SAL	THETA	SIGMA0	SIGSTP	ALPHA	DELTA	GEOPOT
2	15,442	38,973	15,442	28,941	28,950	0,97186	-0,00079	0,00000
10	15,446	38,973	15,444	28,941	28,984	0,97183	-0,00078	-0,00629
20	15,453	38,976	15,450	28,942	29,029	0,97179	-0,00078	-0,01413
30	15,498	38,997	15,493	28,948	29,079	0,97174	-0,00078	-0,02195
50	15,434	39,000	15,426	28,966	29,184	0,97164	-0,00079	-0,03773
70	15,408	39,006	15,397	28,977	29,283	0,97155	-0,00080	-0,05362
100	15,413	39,026	15,397	28,993	29,429	0,97141	-0,00080	-0,07757
150	14,363	38,879	14,340	29,117	29,775	0,97109	-0,00090	-0,12009
200	14,056	38,826	14,026	29,145	30,022	0,97085	-0,00091	-0,16537
250	13,993	38,823	13,956	29,158	30,254	0,97063	-0,00091	-0,21077
300	13,955	38,816	13,910	29,162	30,478	0,97042	-0,00089	-0,25571
350	13,910	38,806	13,858	29,166	30,700	0,97021	-0,00088	-0,29999
415	13,814	38,783	13,752	29,171	30,989	0,96994	-0,00086	-0,35654
450	13,791	38,779	13,724	29,174	31,145	0,96980	-0,00085	-0,38653
500	13,764	38,772	13,698	29,176	31,365	0,96959	-0,00084	-0,42887
550	13,752	38,770	13,670	29,178	31,586	0,96938	-0,00082	-0,47027
600	13,756	38,770	13,666	29,179	31,804	0,96918	-0,00081	-0,51101
650	13,752	38,769	13,655	29,181	32,023	0,96897	-0,00079	-0,55095
700	13,732	38,764	13,627	29,183	32,242	0,96876	-0,00078	-0,59014
750	13,747	38,768	13,634	29,184	32,461	0,96856	-0,00076	-0,62857
800	13,755	38,769	13,635	29,185	32,678	0,96836	-0,00074	-0,66620
850	13,762	38,770	13,634	29,186	32,895	0,96815	-0,00073	-0,70302
900	13,772	38,772	13,636	29,187	33,112	0,96795	-0,00071	-0,73904
950	13,762	38,768	13,618	29,188	33,329	0,96775	-0,00070	-0,77426
1000	13,768	38,768	13,616	29,188	33,545	0,96754	-0,00068	-0,80867
1050	13,776	38,770	13,617	29,190	33,761	0,96734	-0,00066	-0,84229
1100	13,785	38,771	13,618	29,190	33,977	0,96714	-0,00065	-0,87511
1150	13,799	38,774	13,624	29,191	34,192	0,96694	-0,00063	-0,90713
1200	13,820	38,779	13,637	29,192	34,408	0,96674	-0,00062	-0,93835
1250	13,856	38,790	13,664	29,195	34,624	0,96653	-0,00060	-0,96879
1300	13,889	38,800	13,689	29,197	34,840	0,96633	-0,00059	-0,99848
1350	13,912	38,805	13,704	29,198	35,054	0,96613	-0,00057	-1,02737
1400	13,946	38,815	13,729	29,200	35,269	0,96593	-0,00055	-1,05548
1450	13,971	38,822	13,746	29,202	35,483	0,96573	-0,00054	-1,08281
1500	13,999	38,830	13,766	29,204	35,698	0,96553	-0,00052	-1,10937
1550	14,005	38,831	13,764	29,206	35,912	0,96533	-0,00051	-1,13515
1600	14,014	38,834	13,764	29,208	36,126	0,96513	-0,00049	-1,16019
1650	14,023	38,836	13,765	29,209	36,340	0,96493	-0,00048	-1,18446
1700	14,036	38,841	13,770	29,212	36,554	0,96473	-0,00046	-1,20800
1750	14,044	38,841	13,769	29,212	36,766	0,96454	-0,00045	-1,23077
1800	14,064	38,848	13,781	29,215	36,980	0,96434	-0,00043	-1,25276

(συνέχεια)

P(dbar)	T (C)	SAL	THETA	SIGMA0	SIGSTP	ALPHA	DELTA	GEOPOT
1850	14,095	38,862	13,803	29,221	37,197	0,96414	-0,00042	-1,27411
1900	14,115	38,869	13,815	29,224	37,410	0,96394	-0,00041	-1,29481
1950	14,128	38,872	13,819	29,225	37,622	0,96374	-0,00039	-1,31476
2005	14,140	38,874	13,822	29,226	37,855	0,96353	-0,00037	-1,33580
2050	14,148	38,874	13,822	29,226	38,044	0,96335	-0,00036	-1,35229
2100	14,157	38,875	13,823	29,227	38,255	0,96316	-0,00034	-1,36984
2150	14,168	38,877	13,825	29,228	38,465	0,96296	-0,00033	-1,38660
2200	14,182	38,879	13,830	29,228	38,675	0,96277	-0,00031	-1,40257
2250	14,191	38,880	13,831	29,229	38,885	0,96257	-0,00030	-1,41773
2300	14,201	38,881	13,832	29,230	39,095	0,96238	-0,00028	-1,43209
2340	14,208	38,881	13,832	29,230	39,262	0,96222	-0,00027	-1,44301
2342	14,208	38,882	13,832	29,230	39,271	0,96221	-0,00027	-1,44354
2344	14,209	38,881	13,833	29,229	39,278	0,96221	-0,00026	-1,44407
2346	14,209	38,881	13,832	29,230	39,287	0,96220	-0,00026	-1,44460
2348	14,209	38,881	13,832	29,230	39,295	0,96219	-0,00026	-1,44513
2350	14,210	38,881	13,833	29,229	39,303	0,96218	-0,00026	-1,44565
2352	14,210	38,881	13,832	29,230	39,312	0,96218	-0,00026	-1,44618
2353	14,210	38,881	13,832	29,230	39,316	0,96217	-0,00026	-1,44644

Πίνακας 2.9 Επεξήγηση των στηλών

1. Πίεση (p) σε dbar.
2. Θερμοκρασία (t) σε $^{\circ}\text{C}$ που βαθμονομείται από τη Διεθνή Πρακτική Κλίμακα Θερμοκρασίας του 1968 (IPTS – 1968) (Barber 1969).
3. Αλατότητα (S) που υπολογίζεται από την αγωγιμότητα (C), τη θερμοκρασία και την πίεση σύμφωνα με την Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας (1978). (Unesco, 1983, σελ. 6–12).
4. Δυναμική θερμοκρασία (Θ) σε $^{\circ}\text{C}$ που υπολογίζεται με την ολοκλήρωση τον αδιαβατικού ποσοστού σφάλματος (Bryden, 1973, Unesco, 1983). Το επίπεδο αναφοράς p_r για τον υπολογισμό είναι μηδέν dbar. $\Theta = \Theta(S, t, p, 0)$.
5. Ταχύτητα του ήχου σε m/s που υπολογίστηκε από τον πίνακα XXIII του IOT – 4.
6. Απόκλιση δυναμικής πυκνότητας (γ_{θ}) σε kg/m^3 . Εξήχθη από την απόκλιση πυκνότητας γ ($\rho - 1000 \text{ kg}/\text{m}^3$) σε ατμοσφαιρική πίεση και αντικατάσταση της επιτόπιας θερμοκρασίας με τη δυναμική Θ που έχει αναχθεί σε ατμοσφαιρική πίεση $\gamma_{\theta} = \gamma(S, \Theta, 0)$.
7. Επιτόπια απόκλιση πυκνότητας (γ) σε kg/m^3 , που λαμβάνεται με τον υπολογισμό απόκλισης πυκνότητας σε μετρημένη πίεση, θερμοκρασία, και αλατότητα. $\gamma = \gamma(S, t, p)$.
8. Απόκλιση ειδικού όγκου (δ), ο ειδικός όγκος μείον αυτού ενός πρότυπου ωκεανού ($t = 0 \text{ }^{\circ}\text{C}$, $S = 35$, πίεση) σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$.
9. Απόκλιση ειδικού όγκου (ΔD) σε μονάδες δυναμικών μέτρων ($10 \text{ m}^2/\text{s}^2$ ή $10 \text{ J}/\text{kg}$) είναι το ολοκλήρωμα του ειδικού όγκου με την πίεση.
10. Απόκλισης δυναμικής ενέργειας (χ) σε μονάδες $10 \text{ kg}/\text{s}^2$ ($10^5/\text{m}^2$) είναι το ολοκλήρωμα της απόκλισης του ειδικού όγκου με την πίεση (από Fofonoff, 1962).
11. Η παράμετρος σταθερότητας (E) σε μονάδες 10^{-8} m^{-1} που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αδιαβατικής συμπίεσης του Fofonoff (Bray και Fofonoff, 1981, Millard, Owens και Fofonoff, 1990).
12. Συχνότητα Brunt – Väisälä σε 10^{-3} s^{-1} . Αυτός ο υπολογισμός χρησιμοποιεί την αδιαβατική συμπίεση της απόκλισης του ειδικού όγκου (Fofonoff, 1985).
13. Το βάθος (z) σε m, υπολογισμός με Fortran (Παράρτημα I),(Unesco, 1983).

Πίνακας 2.9 Σταθμός 1, Κρητικό Πέλαγος. Αποτελέσματα επεξεργασίας σε πρότυπους ορίζοντες.

Σταθμός 1 Κρητικού Πελάγους 14/4/1994 Γ.Π.: 36.25 Γ.Μ.: 22.5 g=9.7984 m/s ² Βάθος: 2180m												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	15.042	38.882	15,042	1510,3	28,962	28,967	-80,6738	0,0000	0.0	0.0	0.0	0.99
10	15.052	38.895	15.050	1510.5	28.971	29.014	-81,3094	-0.7289	-0.4	87.1	2.92	9.93
20	15.036	38.898	15.033	1510.7	28.977	29.064	-81,1796	-0.8124	-1.6	61.5	2.45	19.85
30	14.956	38.938	14.951	1510.6	29.026	29.158	-85,3984	-0.8329	-3,8	481.0	6.87	29.78
50	14.701	38.903	14.693	1510.1	29.057	29.276	-87.4397	-1.7284	-10.8	153.7	3.88	49.63
70	14.583	38.895	14.572	1510.1	29.078	29.385	-88.5921	-1.7603	-21.5	102.5	3.17	69.48
100	14.564	38.920	14.549	1510.5	29.103	29.541	-89.6026	-2.6729	-44.6	79.8	2.80	99.24
150	14.477	38.928	14.454	1511.1	29.130	29.787	-90.9092	-4.5128	-102.0	53.5	2.29	148.85
200	14.422	38.922	14,352	1511.7	29.139	30.015	-89.9270	-4.5209	-182.5	18.5	1.35	198.44
250	14.369	38.912	14.331	1512.4	29.145	30.239	-88.9426	-4.4717	-284.8	11.8	1.08	248.02
300	14.359	38.912	14.313	1513.2	29.149	30.462	-87.7813	-4.4181	-408.4	7.9	0.88	297.59
350	14.327	38.903	14.274	1513.9	29.150	30.682	-85.5683	-4.3337	-551.7	4.1	0.63	347.14
400	14.220	38.876	14.159	1514.4	29.155	30.904	-84.2069	-4.2444	-713.6	10.2	1.00	396.68
450	14.206	38.877	14.138	1515.2	29.160	31.128	-82.9385	-4.1786	-894.2	11.2	1.05	446.22
500	14.107	38.844	14.031	1515.6	29.158	31.344	-81.0409	-4.0995	-1092.3	2.1	0.45	495.74
550	14.002	38.820	13.919	1516.1	29.163	31.568	-79.9927	-4.0258	-1307.3	13.8	1.16	545.24
600	13.976	38.815	13.885	1516.9	29.167	31.789	-78.6199	-3.9653	-1539.2	7.5	0.86	594.74
650	13.917	38.801	13.819	1517.5	29.170	32.010	-77.2697	-3.8972	-1786.9	8.6	0.92	644.23
700	13.870	38.788	13.764	1518.2	29.172	32.230	-75.7259	-3.8249	-2049.5	4.9	0.69	693.70
750	13.849	38.784	13.736	1518.9	29.175	32.450	-74.2816	-3.7502	-2326.1	7.0	0.83	743.16
800	13.843	38.780	13.722	1519.7	29.175	32.666	-72.5232	-3.6701	-2615.4	0.3	0.18	792.61
850	13.834	38.781	13.705	1520.5	29.179	32.887	-71.1901	-3.5928	-2916.9	9.2	0.95	842.05
900	13.837	38.778	13.701	1521.4	29.178	33.101	-69.3148	-3.5126	-3229.5	2.1	0.45	891.47
950	13.849	38.785	13.705	1522.2	29.183	33.322	-68.0411	-3.4339	-3552.6	8.8	0.93	940.88
1000	13.859	38.790	13.707	1523.1	29.186	33.540	-66.6649	-3.3677	-3886.6	6.8	0.82	990.29
1050	13.876	38.792	13.716	1524.0	29.186	33.755	-64.8930	-3.2889	-4229.5	0.9	0.30	1039.68
1100	13.889	38.796	13.721	1524.9	29.188	33.972	-63.3478	-3.2060	-4580.0	4.0	0.62	1089.06
1150	13.909	38.801	13.733	1525.8	29.189	34.187	-61.6659	-3.1253	-4937.6	2.3	0.47	1138.42
1200	13.923	38.805	13.739	1526,6	29.191	34.404	-60.0364	-3.0426	-5301.3	3,5	0,59	1187.78
1250	13.941	38.810	13,749	1527,5	29.192	34.619	-58.4348	-2.9618	-5670.3	3.2	0,56	1237.12
1300	13.953	38.812	13,752	1528,4	29.193	34.834	-56.7507	-2.8796	-6043.7	1.5	0.38	1286.45
1350	13.968	38.815	13,759	1529,3	29.194	35.048	-55.1484	-2.7975	-6420.8	1.6	0.40	1335.78
1400	13.984	38.818	13,767	1530,2	29.195	35.262	-53.5213	-2.7167	-6800.7	1.2	0.34	1385.08
1450	13.991	38.819	13,766	1531,0	29.196	35.476	-51.8729	-2.6349	-7182,6	2.4	0,48	1434.38
1500	13.996	38.820	13,763	1531,9	29.197	35.691	-50.2688	-2.5535	-7565,7	3,4	0,57	1483.67
1550	14.025	38.829	13,783	1532,8	29.200	35.905	-48.7197	-2.4747	-7949,6	4,2	0,64	1532.94
1600	14.038	38.830	13,788	1533,7	29.199	36.117	-46.9676	-2.3922	-8332,8	0,4	0,20	1582.20
1650	14.053	38.833	13,795	1534,6	29.200	36.330	-45.3088	-2.3069	-8714,1	1,7	0,41	1631.46
1700	14.067	38.835	13,800	1535,4	29.201	36.542	-43.6002	-2.2227	-9092,8	0,7	0,27	1680.70
1705	14.069	38.835	13,802	1535,5	29.200	36.563	-43.4052	-2.2215	-9130,5	5,1	0,71	1685.62
1708	14.069	38.836	13,801	1535,6	29.201	36.577	-43.3867	-2.2212	-9153,1	29,6	1,70	1688.57

Πίνακας 2.10 Επεξήγηση των στηλών

1. Πίεση (p) σε dbar.
2. Θερμοκρασία (t) σε $^{\circ}\text{C}$ που βαθμονομείται από τη Διεθνή Πρακτική Κλίμακα Θερμοκρασίας του 1968 (PTS – 1968) (Barber 1969).
3. Αλατότητα (S) που υπολογίζεται από την αγωγιμότητα (C), τη θερμοκρασία και την πίεση σύμφωνα με την Πρακτική Κλίμακα Αλατότητας (1978). (Unesco, 1983, σελ. 6 – 12).
4. Δυναμική θερμοκρασία (Θ) σε $^{\circ}\text{C}$ που υπολογίζεται με την ολοκλήρωση του αδιαβατικού ποσοστού σφάλματος (Bryden, 1973, Unesco, 1983). Το επίπεδο αναφοράς p_r για τον υπολογισμό είναι μηδέν dbar. $\Theta = \Theta(S, t, p, 0)$.
5. Ταχύτητα του ήχου σε m/s που υπολογίστηκε από τον πίνακα XXIII του IOT – 4.
6. Απόκλιση δυναμικής πυκνότητας (γ_{θ}) σε kg/m^3 . Εξήχθη από την απόκλιση πυκνότητας γ ($\rho - 1000 \text{ kg/m}^3$) σε ατμοσφαιρική πίεση και αντικατάσταση της επιτόπιας θερμοκρασίας με τη δυναμική Θ που έχει αναχθεί σε ατμοσφαιρική πίεση $\gamma_{\theta} = \gamma(S, \Theta, 0)$.
7. Επιτόπια απόκλιση πυκνότητας (γ) σε kg/m^3 , που λαμβάνεται με τον υπολογισμό απόκλισης πυκνότητας σε μετρημένη πίεση, θερμοκρασία και αλατότητα. $\gamma = \gamma(S, t, p)$.
8. Απόκλιση ειδικού όγκου (δ), ο ειδικός όγκος μείον αυτού ενός πρότυπου ωκεανού ($t = 0 \text{ }^{\circ}\text{C}$, $S = 35$, πίεση) σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$.
9. Απόκλιση ειδικού όγκου (ΔD) σε μονάδες δυναμικών μέτρων ($10 \text{ m}^2/\text{s}^2$ ή 10 J/kg) είναι το ολοκλήρωμα του ειδικού όγκου με την πίεση.
10. Απόκλισης δυναμικής ενέργειας (χ) σε μονάδες 10 kg/s^2 ($10^5/\text{m}^2$) είναι το ολοκλήρωμα της απόκλισης του ειδικού όγκου με την πίεση (από Fofonoff, 1962).
11. Η παράμετρος σταθερότητας (E) σε μονάδες 10^{-8} m^{-1} που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αδιαβατικής συμπίεσης του Fofonoff (Bray και Fofonoff, 1981, Millard, Owens και Fofonoff, 1990).
12. Συχνότητα Brunt – Väisälä σε 10^{-3} s^{-1} . Αυτός ο υπολογισμός χρησιμοποιεί την αδιαβατική συμπίεση της απόκλισης του ειδικού όγκου (Fofonoff, 1985).
13. Το βάθος (z) σε m υπολογισμός με Fortran (Παράρτημα I),(Unesco, 1983).

Πίνακας 2.10 Σταθμός 89, Κρητικό Πέλαγος. Αποτελέσματα επεξεργασίας σε πρότυπους ορίζοντες.

Σταθμός 89 Κρητικού Πελάγους 17/3/1994 Γ.Π.: 35 Γ.Μ.: 26.75 g=9.7973 m/s ² Βάθος: 2400m												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	15,442	38,973	15,442	1511,7	28,941	28,950	0	0	0	0	0	1,99
10	15,446	38,973	15,444	1511,9	28,941	28,984	-78,90	-621,1	-0,4	7,7	0	9,93
20	15,453	38,976	15,450	1512,1	28,942	29,029	-78,90	-776,2	-1,6	10,4	10,07	19,85
30	15,498	38,997	15,493	1512,4	28,948	29,079	-79,00	-778,7	-3,6	59,8	24,21	29,78
50	15,434	39,000	15,426	1512,5	28,966	29,184	-79,56	-1578,2	-10,0	86,8	29,17	49,63
70	15,408	39,006	15,397	1512,8	28,977	29,283	-81,26	-1603,5	-19,8	55,3	23,28	69,48
100	15,413	39,026	15,397	1513,3	28,993	29,429	-82,30	-2438,8	-41,0	49,9	22,11	99,25
150	14,363	38,879	14,340	1510,7	29,117	29,775	-83,81	-4285,5	-95,7	252,5	49,74	148,86
200	14,056	38,826	14,026	1510,5	29,145	30,022	-95,52	-4500,0	-176,0	56,1	23,45	198,46
250	13,993	38,823	13,956	1511,1	29,158	30,254	-98,17	-4517,4	-279,8	25,9	15,92	248,04
300	13,955	38,816	13,910	1511,8	29,162	30,478	-99,39	-4477,5	-405,5	9,1	9,45	297,62
350	13,910	38,806	13,858	1512,5	29,166	30,700	-99,77	-4415,9	-551,9	7,7	8,67	347,18
415	13,814	38,783	13,752	1513,2	29,171	30,989	-100,15	-5648,9	-772,5	8,5	9,12	411,59
450	13,791	38,779	13,724	1513,7	29,174	31,145	-100,62	-2999,4	-904,9	8,9	9,34	446,27
500	13,764	38,772	13,698	1514,5	29,176	31,365	-100,90	-4229,5	-1110,0	4,5	6,64	495,79
550	13,752	38,770	13,670	1515,3	29,178	31,586	-101,09	-4161,0	-1332,9	5,6	7,42	545,30
600	13,756	38,770	13,666	1516,1	29,179	31,804	-101,28	-4090,7	-1573,0	1,7	-	594,81
650	13,752	38,769	13,655	1516,9	29,181	32,023	-101,38	-4019,4	-1829,4	3,7	6,03	644,30
700	13,732	38,764	13,627	1517,7	29,183	32,242	-101,57	-3950,1	-2101,6	4,7	6,80	693,77
750	13,747	38,768	13,634	1518,6	29,184	32,461	-101,75	-3877,9	-2388,5	3,0	5,46	743,24
800	13,755	38,769	13,635	1519,4	29,185	32,678	-101,85	-3802,4	-2689,3	1,6	3,96	792,69
850	13,762	38,770	13,634	1520,3	29,186	32,895	-101,94	-3727,2	-3003,2	2,1	4,50	842,14
900	13,772	38,772	13,636	1521,1	29,187	33,112	-102,04	-3651,9	-3329,3	2,3	4,75	891,57
950	13,762	38,768	13,618	1521,9	29,188	33,329	-102,13	-3579,1	-3667,2	2,1	4,50	940,99
1000	13,768	38,768	13,616	1522,8	29,188	33,545	-102,23	-3505,9	-4016,1	1,1	-	990,39
1050	13,776	38,770	13,617	1523,6	29,190	33,761	-102,23	-3433,7	-4375,4	3,3	5,65	1039,79
1100	13,785	38,771	13,618	1524,5	29,190	33,977	-102,42	-3360,6	-4744,1	1,3	3,55	1089,18
1150	13,799	38,774	13,624	1525,4	29,191	34,192	-102,42	-3283,5	-5121,1	2,1	4,54	1138,55
1200	13,820	38,779	13,637	1526,3	29,192	34,408	-102,51	-3206,8	-5505,7	2,0	4,41	1187,91
1250	13,856	38,790	13,664	1527,2	29,195	34,624	-102,60	-3134,6	-5897,7	4,4	6,56	1237,26
1300	13,889	38,800	13,689	1528,2	29,197	34,840	-102,89	-3064,9	-6296,5	4,1	6,36	1286,56
1350	13,912	38,805	13,704	1529,1	29,198	35,054	-103,08	-2993,1	-6701,3	1,1	3,31	1335,92
1400	13,946	38,815	13,729	1530,0	29,200	35,269	-103,17	-2922,9	-7111,5	3,7	6,01	1385,24
1450	13,971	38,822	13,746	1531,0	29,202	35,483	-103,36	-2852,7	-7526,4	3,3	5,65	1434,54
1500	13,999	38,830	13,766	1531,9	29,204	35,698	-103,55	-2780,6	-7945,1	3,4	5,78	1483,83
1550	14,005	38,831	13,764	1532,7	29,206	35,912	-103,74	-2710,6	-8367,0	2,9	5,36	1533,11
1600	14,014	38,834	13,764	1533,6	29,208	36,126	-103,93	-2642,9	-8791,9	4,7	6,75	1582,38
1650	14,023	38,836	13,765	1534,5	29,209	36,340	-104,11	-2602,9	-9223,6	3,1	5,55	1631,63
1700	14,036	38,841	13,770	1535,3	29,212	36,554	-104,21	-2593,3	-9667,0	5,9	7,62	1680,88
1750	14,044	38,841	13,769	1536,2	29,212	36,766	-104,49	-2493,3	-10105,9	0,6	-	1730,11
1800	14,064	38,848	13,781	1537,1	29,215	36,980	-104,49	-2365,1	-10534,4	5,7	7,49	1779,34
1850	14,095	38,862	13,803	1538,0	29,221	37,197	-104,78	-2306,6	-10964,1	11,3	10,51	1828,55
1900	14,115	38,869	13,815	1538,9	29,224	37,410	-105,34	-2247,1	-11394,2	5,7	7,48	1877,75
1950	14,128	38,872	13,819	1539,8	29,225	37,622	-105,62	-2178,5	-11822,2	2,9	5,37	1926,93
2005	14,140	38,874	13,822	1540,8	29,226	37,855	-105,72	-2313,7	-12289,2	2,1	4,56	1981,03
2050	14,148	38,874	13,822	1541,5	29,226	38,044	-105,81	-1827,0	-12667,3	0,3	-	2025,28
2100	14,157	38,875	13,823	1542,4	29,227	38,255	-105,81	-1960,5	-13082,5	1,8	4,26	2074,43

Πίνακας 2.11 Επεξήγηση των στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2 Θερμοκρασία (t) σε $^{\circ}\text{C}$ (με 2 δεκαδικά ψηφία).
- 3 Αλατότητα (S) (με 3 δεκαδικά ψηφία).
- 4 Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$, όπως δίνεται από τον πίνακα II του IOT – 4.
- 5,6 Διορθώσεις θερμοκρασίας – πίεσης και αλατότητας – πίεσης $\delta(S,t,0)$, με παρεμβολή από τους πίνακες V και VI του IOT – 4.
- 7 Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,p)$ σε δεδομένη πίεση το σύνολο των τιμών από τις στήλες 4, 5 και 6 σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$.

Πίνακας 2.11 Σταθμός 1, Κρητικού Πελάγους. Υπολογισμός απόκλισης ειδικού όγκου.

1	2	3	4	5	6	7
1	15,04	38,882	-80,7086	0,029	0,006	-80,6738
10	15,05	38,895	-81,6578	0,291	0,058	-81,3094
20	15,04	38,898	-81,8763	0,581	0,116	-81,1796
30	14,96	38,938	-86,6231	1,048	0,176	-85,3984
50	14,70	38,903	-89,4621	1,732	0,290	-87,4397
70	14,58	38,895	-91,4124	2,415	0,405	-88,5921
100	14,56	38,920	-93,6343	3,448	0,584	-89,6026
150	14,48	38,928	-96,0262	4,235	0,882	-90,9092
200	14,42	38,922	-96,7302	5,627	1,177	-89,9270
250	14,37	38,912	-97,1003	6,967	1,191	-88,9426
300	14,36	38,912	-97,3080	8,318	1,209	-87,7813
350	14,33	38,903	-97,3150	9,700	2,047	-85,5683
400	14,22	38,876	-97,5645	11,032	2,326	-84,2069
450	14,21	38,877	-97,9283	12,376	2,614	-82,9385
500	14,11	38,844	-97,5731	13,657	2,875	-81,0409
550	14,00	38,820	-98,0003	14,902	3,106	-79,9927
600	13,98	38,815	-98,1708	16,199	3,352	-78,6199
650	13,92	38,801	-98,3618	17,471	3,621	-77,2697
700	13,87	38,788	-98,3613	18,747	3,888	-75,7259
750	13,85	38,784	-98,4894	20,045	4,162	-74,2816
800	13,84	38,780	-98,3171	21,358	4,436	-72,5232
850	13,83	38,781	-98,5705	22,654	4,726	-71,1901
900	13,84	38,778	-98,2911	23,965	5,011	-69,3148
950	13,85	38,785	-98,5625	25,262	5,260	-68,0411
1000	13,86	38,790	-98,7279	26,557	5,506	-66,6649
1050	13,88	38,792	-98,5337	27,853	5,788	-64,8930
1100	13,89	38,796	-98,5661	29,145	6,074	-63,3478
1150	13,91	38,801	-98,5265	30,489	6,372	-61,6659
1200	13,92	38,805	-98,5309	31,826	6,669	-60,0364
1250	13,94	38,810	-98,5260	33,133	6,958	-58,4348
1300	13,95	38,812	-98,4251	34,432	7,243	-56,7507
1350	13,97	38,815	-98,3355	35,698	7,489	-55,1484
1400	13,98	38,818	-98,2253	36,968	7,736	-53,5213
1450	13,99	38,819	-98,1542	38,261	8,020	-51,8729
1500	14,00	38,820	-98,1242	39,551	8,304	-50,2688
1550	14,03	38,829	-98,1802	40,895	8,565	-48,7197
1600	14,04	38,830	-97,9833	42,207	8,809	-46,9676
1650	14,05	38,833	-97,8909	43,475	9,108	-45,3088
1700	14,07	38,835	-97,7463	44,742	9,404	-43,6002
1705	14,07	38,835	-97,7048	44,871	9,428	-43,4052
1708	14,07	38,836	-97,7778	44,946	9,445	-43,3867

Πίνακας 2.12 Επεξήγηση των στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2 Θερμοκρασία (t) σε °C (με 2 δεκαδικά ψηφία).
- 3 Αλατότητα (S) (με 3 δεκαδικά ψηφία).
- 4 Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$, όπως δίνεται από τον πίνακα II του IOT – 4.
- 5,6 Διορθώσεις θερμοκρασίας – πίεσης και αλατότητας – πίεσης $\delta(S,t,0)$, με παρεμβολή από τους πίνακες V και VI του IOT – 4.
- 7 Απόκλιση ειδικού όγκου στη δεδομένη πίεση ανύψωσης $\delta(S,t,p)$ το σύνολο των τιμών από τις στήλες 4, 5 και 6 σε μονάδες $10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$.

Πίνακας 2.12 Σταθμός 89 Κρητικού Πελάγους. Υπολογισμός της απόκλισης ειδικού όγκου.

1	2	3	4	5	6	7
2	15,44	38,973	-78,902	0,2574	0,012	-78,6326
10	15,45	38,973	-78,902	0,2640	0,058	-78,5793
20	15,45	38,976	-78,996	0,2736	0,117	-78,6054
30	15,50	38,997	-79,563	0,3068	0,179	-79,0767
50	15,43	39,000	-81,263	0,2778	0,300	-80,6852
70	15,41	39,006	-82,302	0,2709	0,420	-81,6106
100	15,41	39,026	-83,813	0,2891	0,603	-82,9214
150	14,36	38,879	-95,523	4,2099	0,870	-90,4431
200	14,06	38,826	-98,166	5,5168	1,148	-91,5019
250	13,99	38,823	-99,394	6,8274	1,429	-91,1372
300	13,96	38,816	-99,772	8,1578	1,708	-89,9057
350	13,91	38,806	-100,149	9,4832	1,993	-88,6727
415	13,81	38,783	-100,621	11,1871	2,353	-87,0809
450	13,79	38,779	-100,904	12,1021	2,545	-86,2571
500	13,76	38,772	-101,093	13,4101	2,818	-84,8656
550	13,75	38,770	-101,282	14,7016	3,066	-83,5145
600	13,76	38,770	-101,377	16,0053	3,316	-82,0552
650	13,75	38,769	-101,565	17,3144	3,592	-80,6588
700	13,73	38,764	-101,754	18,6066	3,864	-79,2835
750	13,75	38,768	-101,849	19,9342	4,145	-77,7695
800	13,76	38,769	-101,943	21,2558	4,423	-76,2644
850	13,76	38,770	-102,037	22,5649	4,713	-74,7600
900	13,77	38,772	-102,132	23,8790	4,998	-73,2543
950	13,76	38,768	-102,226	25,1416	5,237	-71,8478
1000	13,77	38,768	-102,226	26,4259	5,475	-70,3251
1050	13,78	38,770	-102,415	27,7018	5,755	-68,9582
1100	13,79	38,771	-102,415	28,9803	6,034	-67,4011
1150	13,80	38,774	-102,509	30,3063	6,327	-65,8760
1200	13,82	38,779	-102,604	31,6468	6,624	-64,3327
1250	13,86	38,790	-102,887	32,9794	6,922	-62,9857
1300	13,89	38,800	-103,076	34,3113	7,220	-61,5445
1350	13,91	38,805	-103,170	35,5893	7,470	-60,1112
1400	13,95	38,815	-103,359	36,8920	7,730	-58,7371
1450	13,97	38,822	-103,548	38,2200	8,026	-57,3017
1500	14,00	38,830	-103,737	39,5579	8,326	-55,8528
1550	14,01	38,831	-103,926	40,8511	8,570	-54,5047
1600	14,01	38,834	-104,114	42,1519	8,818	-53,1442
1650	14,02	38,836	-104,209	43,4041	7,901	-52,9037
1700	14,04	38,841	-104,492	44,6671	7,065	-52,7596
1750	14,04	38,841	-104,492	45,9291	9,660	-48,9024
1800	14,06	38,848	-104,775	47,2226	9,920	-47,6326
1850	14,10	38,862	-105,342	48,5380	10,241	-46,5624
1900	14,12	38,869	-105,625	49,8282	10,546	-45,2503
1950	14,13	38,872	-105,719	51,1020	10,798	-43,8192
2005	14,14	38,874	-105,814	52,4963	11,074	-42,2431
2050	14,15	38,874	-105,814	53,6128	11,317	-40,8836
2100	14,16	38,875	-105,908	54,8548	11,590	-39,4631
2150	14,17	38,877	-106,002	56,1040	11,866	-38,0323
2200	14,18	38,879	-106,002	57,3638	12,142	-36,4961

Πίνακας 2.13 Επεξήγηση των στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2 Θερμοκρασία (t) σε °C (ανά δεκαδικές θέσεις).
- 3 Αλατότητα (S) (ανά 3 δεκαδικές θέσεις).
- 4 Απόκλιση ειδικού όγκου in situ $\delta(S,t,0)$ από τον Πίνακα 2.5.
- 5 $\bar{\delta}$ η μέση τιμή του $\delta(S,t,0)$ ανάμεσα σε δυο συνεχόμενα επίπεδα ($\Delta p = p_n - p_{n-1}$)
- 6 Απόκλιση δυναμικού βάθους για κάθε στρώμα (ΔD), ($10^{-5} \bar{\delta} \Delta p$, σε δυναμικά μέτρα)
- 7 Απόκλιση δυναμικού βάθους από την επιφάνεια σε κάθε επίπεδο ($\Sigma \Delta D$), σε δυναμικά μέτρα.
- 8 Τιμές του μεγέθους $10^{-5} \bar{\rho} \bar{\delta} \Delta p$ (προϊόν της στήλης 6 και του $\bar{\rho}$, της κεντρικής πίεσης του στρώματος), για κάθε στρώμα.
- 9 Σύνολο των τιμών της στήλης 8 από επάνω.
- 10 Απόκλιση δυναμικής ενέργειας χ σε μονάδες 10^{-3} kg/s^2 (10^{-5} J/m^2). (Διαίρεση της στήλης 9 με την επιτάχυνση βαρύτητας g , για κάθε σταθμό)

Πίνακας 2.13 Σταθμός 1 Κρητικό Πέλαγος. Υπολογισμός αποκλίσεων δυναμικού ύψους και δυναμικής ενέργειας

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	15,042	38,882	-80,7086			0		0	0
10	15,052	38,895	-81,6578	-80,991580	-0,7289	-0,7289	-4,01	-4,01	-0,4
20	15,036	38,898	-81,8763	-81,244479	-0,8124	-1,5414	-12,19	-16,20	-1,6
30	14,956	38,938	-86,6231	-83,288970	-0,8329	-2,3743	-20,82	-37,02	-3,8
50	14,701	38,903	-89,4621	-86,419060	-1,7284	-4,1026	-69,14	-106,15	-10,8
70	14,583	38,895	-91,4124	-88,015931	-1,7603	-5,8630	-105,62	-211,77	-21,5
100	14,564	38,920	-93,6343	-89,097349	-2,6729	-8,5359	-227,20	-438,97	-44,6
150	14,477	38,928	-96,0262	-90,255910	-4,5128	-13,0487	-564,10	-1003,07	-102,0
200	14,422	38,922	-96,7302	-90,418106	-4,5209	-17,5696	-791,16	-1794,23	-182,5
250	14,369	38,912	-97,1003	-89,434768	-4,4717	-22,0413	-1006,14	-2800,37	-284,8
300	14,359	38,912	-97,3080	-88,361909	-4,4181	-26,4594	-1214,98	-4015,35	-408,4
350	14,327	38,903	-97,3150	-86,674782	-4,3337	-30,7932	-1408,47	-5423,81	-551,7
400	14,220	38,876	-97,5645	-84,887582	-4,2444	-35,0375	-1591,64	-7015,45	-713,6
450	14,206	38,877	-97,9283	-83,572664	-4,1786	-39,2162	-1775,92	-8791,37	-894,2
500	14,107	38,844	-97,5731	-81,989687	-4,0995	-43,3156	-1947,26	-10738,63	-1092,3
550	14,002	38,820	-98,0003	-80,516790	-4,0258	-47,3415	-2113,57	-12852,19	-1307,3
600	13,976	38,815	-98,1708	-79,306280	-3,9653	-51,3068	-2280,06	-15132,25	-1539,2
650	13,917	38,801	-98,3618	-77,944807	-3,8972	-55,2040	-2435,78	-17568,02	-1786,9
700	13,870	38,788	-98,3613	-76,497813	-3,8249	-59,0289	-2581,80	-20149,83	-2049,5
750	13,849	38,784	-98,4894	-75,003727	-3,7502	-62,7791	-2718,89	-22868,71	-2326,1
800	13,843	38,780	-98,3171	-73,402384	-3,6701	-66,4492	-2844,34	-25713,05	-2615,4
850	13,834	38,781	-98,5705	-71,856653	-3,5928	-70,0421	-2964,09	-28677,14	-2916,9
900	13,837	38,778	-98,2911	-70,252466	-3,5126	-73,5547	-3073,55	-31750,68	-3229,5
950	13,849	38,785	-98,5625	-68,677978	-3,4339	-76,9886	-3176,36	-34927,04	-3552,6
1000	13,859	38,790	-98,7279	-67,353013	-3,3677	-80,3562	-3283,46	-38210,50	-3886,6
1050	13,876	38,792	-98,5337	-65,778932	-3,2889	-83,6452	-3371,17	-41581,67	-4229,5
1100	13,889	38,796	-98,5661	-64,120404	-3,2060	-86,8512	-3446,47	-45028,14	-4580,0
1150	13,909	38,801	-98,5265	-62,506854	-3,1253	-89,9766	-3516,01	-48544,15	-4937,6
1200	13,923	38,805	-98,5309	-60,851115	-3,0426	-93,0191	-3575,00	-52119,16	-5301,3
1250	13,941	38,810	-98,5260	-59,235568	-2,9618	-95,9809	-3628,18	-55747,33	-5670,3
1300	13,953	38,812	-98,4251	-57,592725	-2,8796	-98,8605	-3671,54	-59418,87	-6043,7
1350	13,968	38,815	-98,3355	-55,949522	-2,7975	-101,6580	-3706,66	-63125,53	-6420,8
1400	13,984	38,818	-98,2253	-54,334814	-2,7167	-104,3747	-3735,52	-66861,05	-6800,7
1450	13,991	38,819	-98,1542	-52,697074	-2,6349	-107,0096	-3754,67	-70615,71	-7182,6
1500	13,996	38,820	-98,1242	-51,070837	-2,5535	-109,5631	-3766,47	-74382,19	-7565,7
1550	14,025	38,829	-98,1802	-49,494265	-2,4747	-112,0379	-3773,94	-78156,12	-7949,6
1600	14,038	38,830	-97,9833	-47,843693	-2,3922	-114,4300	-3767,69	-81923,81	-8332,8
1650	14,053	38,833	-97,8909	-46,138247	-2,3069	-116,7369	-3748,73	-85672,55	-8714,1
1700	14,067	38,835	-97,7463	-44,454503	-2,2227	-118,9597	-3723,06	-89395,61	-9092,8

Πίνακας 2.14 Επεξήγηση των στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2 Θερμοκρασία (t) σε $^{\circ}\text{C}$ (ανά δεκαδικές θέσεις).
- 3 Αλατότητα (S) (ανά 3 δεκαδικές θέσεις).
- 4 Απόκλιση ειδικού όγκου *in situ* $\delta(S,t,0)$ από τον Πίνακα 2.5.
- 5 $\bar{\delta}$ η μέση τιμή του $\delta(S,t,0)$ ανάμεσα σε δυο συνεχόμενα επίπεδα ($\Delta p = p_n - p_{n-1}$)
- 6 Απόκλιση δυναμικού βάθους για κάθε στρώμα (ΔD), ($10^{-5} \bar{\delta} \Delta p$, σε δυναμικά μέτρα)
- 7 Απόκλιση δυναμικού βάθους από την επιφάνεια σε κάθε επίπεδο ($\Sigma \Delta D$), σε δυναμικά μέτρα.
- 8 Τιμές του μεγέθους $10^{-5} \bar{\rho} \bar{\delta} \Delta p$ (προϊόν της στήλης 6 και του $\bar{\rho}$, της κεντρικής πίεσης του στρώματος), για κάθε στρώμα.
- 9 Σύνολο των τιμών της στήλης 8 από επάνω.
- 10 Απόκλιση δυναμικής ενέργειας χ σε μονάδες 10^{-5} kg/s^2 (10^{-5} J/m^2). (Διαίρεση της στήλης 9 με την επιτάχυνση βαρύτητας g , για κάθε σταθμό)

Πίνακας 2.14 Σταθμός 89 Κρητικό Πέλαγος. Υπολογισμός αποκλίσεων δυναμικού ύψους και δυναμικής ενέργειας.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	15.44	38.973	-78.6326			0		0	0
10	15.45	38.973	-78,5793	-78,6060	-0,6211	-0,6211	-3,73	-3,73	-0,4
20	15.45	38.976	-78.6054	-78,5924	-0,7762	-1,3973	-11,64	-15,37	-1,6
30	15.50	38,997	-79,0767	-78,8410	-0,7787	-2,1759	-19,47	-34,84	-3,6
50	15.43	39,000	-80,6852	-79,8809	-1,5782	-3,7541	-63,13	-97,96	-10,0
70	15.41	39,006	-81,6106	-81,1479	-1,6035	-5,3576	-96,21	-194,17	-19,8
100	15.41	39,026	-82,9214	-82,2660	-2,4388	-7,7964	-207,30	-401,47	-41,0
150	14.36	38,879	-90,4431	-86,6822	-4,2855	-12,0819	-535,69	-937,16	-95,7
200	14.06	38,826	-91,5019	-90,9725	-4,5000	-16,5820	-787,51	-1724,67	-176,0
250	13.99	38,823	-91,1372	-91,3195	-4,5174	-21,0994	-1016,41	-2741,08	-279,8
300	13.96	38,816	-89,9057	-90,5215	-4,4775	-25,5769	-1231,31	-3972,39	-405,5
350	13.91	38,806	-88,6727	-89,2892	-4,4159	-29,9928	-1435,17	-5407,56	-551,9
415	13.81	38,783	-87,0809	-87,8768	-5,6489	-35,6416	-2160,70	-7568,26	-772,5
450	13.79	38,779	-86,2571	-86,6690	-2,9994	-38,6411	-1297,26	-8865,51	-904,9
500	13.76	38,772	-84,8656	-85,5613	-4,2295	-42,8706	-2009,03	-10874,54	-1110,0
550	13.75	38,770	-83,5145	-84,1900	-4,1610	-47,0316	-2184,52	-13059,06	-1332,9
600	13.76	38,770	-82,0552	-82,7849	-4,0907	-51,1224	-2352,17	-15411,24	-1573,0
650	13.75	38,769	-80,6588	-81,3570	-4,0194	-55,1417	-2512,10	-17923,33	-1829,4
700	13.73	38,764	-79,2835	-79,9712	-3,9501	-59,0918	-2666,30	-20589,64	-2101,6
750	13.75	38,768	-77,7695	-78,5265	-3,8779	-62,9696	-2811,44	-23401,08	-2388,5
800	13.76	38,769	-76,2644	-77,0169	-3,8024	-66,7720	-2946,85	-26347,93	-2689,3
850	13.76	38,770	-74,7600	-75,5122	-3,7272	-70,4992	-3074,91	-29422,84	-3003,2
900	13.77	38,772	-73,2543	-74,0072	-3,6519	-74,1511	-3195,43	-32618,26	-3329,3
950	13.76	38,768	-71,8478	-72,5511	-3,5791	-77,7302	-3310,69	-35928,96	-3667,2
1000	13.77	38,768	-70,3251	-71,0864	-3,5059	-81,2361	-3418,26	-39347,21	-4016,1
1050	13.78	38,770	-68,9582	-69,6417	-3,4337	-84,6698	-3519,52	-42866,73	-4375,4
1100	13.79	38,771	-67,4011	-68,1797	-3,3606	-88,0304	-3612,63	-46479,37	-4744,1
1150	13.80	38,774	-65,8760	-66,6385	-3,2835	-91,3139	-3693,99	-50173,35	-5121,1
1200	13.82	38,779	-64,3327	-65,1043	-3,2068	-94,5208	-3768,04	-53941,39	-5505,7
1250	13.86	38,790	-62,9857	-63,6592	-3,1346	-97,6554	-3839,88	-57781,28	-5897,7
1300	13.89	38,800	-61,5445	-62,2651	-3,0649	-100,7203	-3907,75	-61689,03	-6296,5
1350	13.91	38,805	-60,1112	-60,8279	-2,9931	-103,7133	-3965,80	-65654,82	-6701,3
1400	13.95	38,815	-58,7371	-59,4242	-2,9229	-106,6362	-4018,96	-69673,78	-7111,5
1450	13.97	38,822	-57,3017	-58,0194	-2,8527	-109,4889	-4065,03	-73738,81	-7526,4
1500	14.00	38,830	-55,8528	-56,5773	-2,7806	-112,2694	-4101,32	-77840,13	-7945,1
1550	14.01	38,831	-54,5047	-55,1788	-2,7106	-114,9801	-4133,73	-81973,86	-8367,0
1600	14.01	38,834	-53,1442	-53,8245	-2,6429	-117,6230	-4162,62	-86136,48	-8791,9
1650	14.02	38,836	-52,9037	-53,40239	-2,6029	-120,2259	-4229,75	-90366,23	-9223,6
1700	14.04	38,841	-52,7596	-52,8316	-2,5933	-122,8192	-4343,81	-94710,03	-9667,0
1750	14.04	38,841	-48,9024	-50,8310	-2,4933	-125,3125	-4300,93	-99010,96	-10105,9
1800	14.06	38,848	-47,6326	-48,2675	-2,3651	-127,6777	-4198,11	-103209,07	-10534,4
1850	14.10	38,862	-46,5624	-47,0975	-2,3066	-129,9843	-4209,62	-107418,69	-10964,1
1900	14.12	38,869	-45,2503	-45,9063	-2,2471	-132,2314	-4213,30	-111631,99	-11394,2
1950	14.13	38,872	-43,8192	-44,5347	-2,1785	-134,4099	-4193,66	-115825,65	-11822,2
2005	14.14	38,874	-42,2431	-43,0311	-2,3137	-136,7236	-4575,32	-120400,98	-12289,2
2050	14.15	38,874	-40,8836	-41,5634	-1,8270	-138,5506	-3704,20	-124105,18	-12667,3
2100	14.16	38,875	-39,4631	-40,1734	-1,9605	-140,5111	-4068,01	-128173,19	-13082,5

Πίνακας 2.15 Επεξήγηση στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar. 2.3
- 2,3 Θερμοκρασία (t) και αλατότητα (S).
- 4,5 Μέσες τιμές της θερμοκρασίας και της αλατότητας.
- 6-8 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (19)
- 9 Άθροισμα των στηλών 6, 7 και 8 ($\alpha(S,t,p)$).
- 10 Κάθετη κλίση θερμοκρασίας ($\times 10^{-4}$)(dt/dp).
- 11-13 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (21)
- 14 Άθροισμα των στηλών 11, 12 και 13 ($\Gamma(S,t,p)$).
- 15 Στήλη 10 μείον τη στήλη 14 ($dt/dp - \Gamma$).
- 16 Θερμοκρασία ως μέρος της σταθερότητας (το αρνητικό γινόμενο των στηλών 9 και 15) ($-\alpha(dt/dp) = E_t$)
- 17-19 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (18)
- 20 Άθροισμα των στηλών 17, 18 και 19 ($\beta(S,t,p)$).
- 21 Κατακόρυφη κλίση αλατότητας ($\times 10^4$) (dS/dp).
- 22 Αλατότητα ως μέρος της σταθερότητας (το γινόμενο των στηλών 20 και 21) (E_s).
- 23 Συνολική σταθερότητα (το άθροισμα των στηλών 16 και 22) (E).

Σημείωση: Οι τιμές των στηλών 16, 22 και 23 είναι σε μονάδες 10^{-8} m^{-1} .

Πίνακας 2.15 Σταθμός 1 Κρητικού Πελάγους, υπολογισμός της κατακόρυφης σταθερότητας Ε με τη μέθοδο Hesselberg – Sverdrup.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	15,042	38,882	15,0	38,9	2,22	0,00	0,0	2,22	11,1	1,55	0,00	0	1,55	9,6	-21,2	7,50	0,00	0,00	7,50	14,44	108,3	87,1	
10	15,052	38,895	15,0	38,9	2,22	0,00	0,0	2,22	-16,0	1,55	0,00	0	1,55	-17,6	39,0	7,50	0,00	0,00	7,50	3,00	22,5	61,5	
20	15,036	38,898	15,0	38,9	2,22	0,00	0,0	2,22	-80,0	1,55	0,00	0	1,55	-81,6	181,0	7,50	0,00	0,00	7,50	40,00	300,0	481,0	
30	14,956	38,938	15,0	38,9	2,22	0,00	0,0	2,22	-127,5	1,53	0,00	0	1,53	-129,0	285,2	7,51	0,00	0,00	7,51	-17,50	-131,4	153,7	
50	14,701	38,903	14,8	38,9	2,20	0,01	0,0	2,21	-59,0	1,52	0,00	0	1,52	-60,5	132,5	7,51	0,00	0,00	7,51	-4,00	-30,0	102,5	
70	14,583	38,895	14,6	38,9	2,18	0,01	0,0	2,19	-6,3	1,53	0,01	0	1,54	-7,9	17,2	7,52	-0,01	0,00	7,51	8,33	62,6	79,8	
100	14,564	38,920	14,6	38,9	2,18	0,01	0,0	2,19	-17,4	1,54	0,02	0	1,56	-19,0	41,5	7,52	-0,01	0,00	7,51	1,60	12,0	53,5	
150	14,477	38,928	14,5	38,9	2,17	0,02	0,0	2,19	-11,0	1,53	0,03	0	1,56	-12,6	27,5	7,52	-0,02	0,00	7,50	-1,20	-9,0	18,5	
200	14,422	38,922	14,4	38,9	2,17	0,02	0,0	2,19	-10,6	1,54	0,04	0	1,58	-12,2	26,8	7,52	-0,02	0,00	7,50	-2,00	-15,0	11,8	
250	14,369	38,912	14,4	38,9	2,17	0,03	0,0	2,20	-2,0	1,54	0,05	0	1,59	-3,6	7,9	7,52	-0,03	0,00	7,49	0,00	0,0	7,9	
300	14,359	38,912	14,4	38,9	2,17	0,04	0,0	2,21	-6,4	1,54	0,06	0	1,6	-8,0	17,6	7,53	-0,03	0,00	7,50	-1,80	-13,5	4,1	
350	14,327	38,903	14,3	38,9	2,15	0,05	0,0	2,20	-21,4	1,55	0,07	0	1,62	-23,0	50,6	7,53	-0,04	0,00	7,49	-5,40	-40,4	10,2	
400	14,220	38,876	14,3	38,9	2,15	0,05	0,0	2,20	-2,8	1,55	0,07	0	1,62	-4,4	9,7	7,53	-0,04	0,00	7,49	0,20	1,5	11,2	
450	14,206	38,877	14,2	38,9	2,14	0,06	0,0	2,20	-19,8	1,55	0,07	0	1,62	-21,4	47,3	7,53	-0,05	0,01	7,49	-6,60	-49,4	2,1	
500	14,107	38,844	14,0	38,8	2,12	0,08	0,0	2,20	-5,2	1,55	0,08	0	1,63	-6,8	15,0	7,53	-0,06	0,01	7,48	-1,00	-7,5	7,5	
600	13,976	38,815	13,9	38,8	2,12	0,09	0,0	2,21	-9,4	1,55	0,09	0	1,64	-11,0	24,4	7,53	-0,07	0,03	7,49	-2,60	-19,5	4,9	
700	13,870	38,788	13,8	38,8	2,10	0,13	0,0	2,23	-1,2	1,55	0,09	0	1,64	-2,8	6,3	7,52	-0,09	0,05	7,48	-0,80	-6,0	0,3	
800	13,843	38,780	13,8	38,8	2,10	0,14	0,0	2,24	0,6	1,55	0,10	0	1,65	-1,0	2,4	7,52	-0,10	0,06	7,48	-0,60	-4,5	2,1	
900	13,837	38,778	13,8	38,8	2,10	0,14	0,0	2,24	2,0	1,58	0,11	0	1,69	0,3	-0,7	7,53	-0,11	0,08	7,50	1,00	7,5	6,8	
1000	13,859	38,790	13,9	38,8	2,12	0,15	0,0	2,27	2,6	1,59	0,12	0	1,71	0,9	-2,0	7,53	-0,12	0,10	7,51	0,80	6,0	4,0	
1100	13,889	38,796	13,9	38,8	2,12	0,17	0,0	2,29	2,8	1,59	0,13	0	1,72	1,1	-2,5	7,53	-0,13	0,12	7,52	0,80	6,0	3,5	
1200	13,923	38,805	13,9	38,8	2,12	0,18	0,0	2,30	2,4	1,59	0,14	0	1,73	0,7	-1,6	7,53	-0,14	0,14	7,53	0,40	3,0	1,5	
1300	13,953	38,812	14,0	38,8	2,13	0,21	0,0	2,34	3,2	1,63	0,15	0	1,78	1,4	-3,3	7,54	-0,15	0,16	7,55	0,60	4,5	1,2	
1400	13,984	38,818	14,0	38,8	2,13	0,22	0,0	2,35	1,0	1,63	0,16	0	1,79	-0,8	1,9	7,54	-0,16	0,18	7,56	0,20	1,5	3,4	
1500	13,996	38,820	14,0	38,8	2,13	0,23	0,0	2,36	2,6	1,63	0,16	0	1,79	0,8	-1,9	7,54	-0,18	0,19	7,55	0,20	1,5	0,4	
1600	14,038	38,830	14,1	38,8	2,14	0,25	0,0	2,39	2,8	1,66	0,18	0	1,84	1,0	-2,3	7,54	-0,19	0,20	7,55	0,40	3,0	0,7	
1700	14,067	38,835																					

Πίνακας 2.16 Επεξήγηση στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar. 2.3
- 2,3 Θερμοκρασία (t) και αλατότητα (S).
- 4,5 Μέσες τιμές της θερμοκρασίας και της αλατότητας.
- 6-8 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (19)
- 9 Άθροισμα των στηλών 6, 7 και 8 ($\alpha(S,t,p)$).
- 10 Κάθετη κλίση θερμοκρασίας ($\times 10^{-4}$)(dt/dp).
- 11-13 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (21)
- 14 Άθροισμα των στηλών 11, 12 και 13 ($\Gamma(S,t,p)$).
- 15 Στήλη 10 μείον τη στήλη 14 ($dt/dp - \Gamma$).
- 16 Θερμοκρασία ως μέρος της σταθερότητας (το αρνητικό γινόμενο των στηλών 9 και 15) ($-\alpha(dt/dp) = E_t$)
- 17-19 Τιμές σύμφωνα με τον τύπο (18)
- 20 Άθροισμα των στηλών 17, 18 και 19 ($\beta(S,t,p)$).
- 21 Κατακόρυφη κλίση αλατότητας ($\times 10^{-4}$) (dS/dp).
- 22 Αλατότητα ως μέρος της σταθερότητας (το γινόμενο των στηλών 20 και 21) (E_s).
- 23 Συνολική σταθερότητα (το άθροισμα των στηλών 16 και 22) (E).

Σημείωση: Οι τιμές των στηλών 16, 22 και 23 είναι σε μονάδες 10^{-8} m^{-1} .

Πίνακας 2.16 Σταθμός 89 Κριτικού Πελάγους, υπολογισμός της κατακόρυφης σταθερότητας με τη μέθοδο Hesselberg – Sverdrup.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2	15,44	38,973	15,4	39,0	2,24	0,01	0	2,25	1,7	1,58	0,01	0	1,59	0,1	-0,2	7,50	0,01	0,00	7,51	6,67	50,1	49,9
100	15,41	39,026	14,2	38,9	2,13	0,03	0	2,16	-61,4	1,52	0,02	0	1,54	-62,9	136,0	7,51	0,02	0,00	7,53	-10,60	-79,8	56,1
200	14,06	38,826	14,0	38,8	2,11	0,04	0	2,15	-7,6	1,52	0,03	0	1,55	-9,2	19,7	7,51	0,03	0,00	7,54	-1,40	-10,6	9,1
300	13,96	38,816	13,9	38,8	2,11	0,05	0	2,16	-14,8	1,52	0,03	0	1,55	-16,3	35,2	7,52	0,04	0,00	7,56	-3,54	-26,8	8,5
415	13,81	38,783	13,8	38,8	2,10	0,07	0	2,17	-5,4	1,52	0,04	0	1,56	-7,0	15,1	7,52	0,05	0,00	7,57	-1,40	-10,6	4,5
500	13,76	38,772	13,8	38,8	2,10	0,09	0	2,19	0,8	1,52	0,06	0	1,58	-0,8	1,7	7,52	0,06	0,01	7,59	0,00	0,0	1,7
600	13,76	38,770	13,7	38,8	2,09	0,11	0	2,20	-4,0	1,54	0,07	0	1,61	-5,6	12,3	7,53	0,07	0,02	7,62	-1,00	-7,6	4,7
700	13,73	38,764	13,8	38,8	2,10	0,12	0	2,22	1,6	1,55	0,08	0	1,63	0,0	0,1	7,54	0,09	0,02	7,65	0,20	1,5	1,6
800	13,76	38,769	13,8	38,8	2,10	0,13	0	2,23	2,0	1,57	0,09	0	1,66	0,3	-0,8	7,54	0,09	0,02	7,65	0,40	3,1	2,3
900	13,77	38,772	13,8	38,8	2,10	0,15	0	2,25	1,2	1,58	0,09	0	1,67	-0,5	1,1	7,54	0,11	0,02	7,67	0,00	0,0	1,1
1000	13,77	38,768	13,8	38,8	2,10	0,17	0	2,27	1,8	1,59	0,1	0	1,69	0,1	-0,2	7,54	0,12	0,02	7,68	0,20	1,5	1,3
1100	13,79	38,771	13,8	38,8	2,10	0,19	0	2,29	4,2	1,60	0,11	0	1,71	2,5	-5,7	7,54	0,13	0,02	7,69	1,00	7,7	2,0
1200	13,82	38,779	13,9	38,8	2,11	0,2	0	2,31	6,6	1,61	0,12	0	1,73	4,9	-11,2	7,53	0,14	0,02	7,69	2,00	15,4	4,1
1300	13,89	38,800	13,9	38,8	2,11	0,21	0	2,32	6,8	1,62	0,13	0	1,75	5,0	-11,7	7,53	0,15	0,02	7,70	2,00	15,4	3,7
1400	13,95	38,815	14,0	38,8	2,12	0,22	0	2,34	5,6	1,64	0,15	0	1,79	3,8	-8,9	7,52	0,16	0,02	7,70	1,60	12,3	3,4
1500	14,00	38,830	14,0	38,8	2,12	0,24	0	2,36	1,8	1,65	0,16	0	1,81	0,0	0,0	7,52	0,17	0,03	7,72	0,60	4,6	4,7
1600	14,01	38,834	14,0	38,8	2,12	0,25	0	2,37	2,6	1,66	0,18	0	1,84	0,8	-1,8	7,52	0,18	0,03	7,73	1,00	7,7	5,9
1700	14,04	38,841	14,1	38,8	2,13	0,26	0	2,39	4,0	1,67	0,19	0	1,86	2,1	-5,1	7,51	0,19	0,04	7,74	1,40	10,8	5,7
1800	14,06	38,848	14,1	38,9	2,14	0,28	0	2,42	4,0	1,68	0,19	0	1,87	2,1	-5,2	7,51	0,20	0,05	7,76	1,40	10,9	5,7
1900	14,12	38,869	14,1	38,9	2,14	0,28	0	2,42	4,0	1,69	0,2	0	1,89	0,3	-0,7	7,51	0,21	0,05	7,77	0,36	2,8	2,1
2005	14,14	38,874	14,2	38,9	2,13	0,29	0	2,42	1,8	1,71	0,21	0	1,92	-0,1	0,3	7,52	0,22	0,05	7,79	0,20	1,6	1,8
2100	14,16	38,875	14,2	38,9	2,13	0,31	0	2,44	2,8	1,71	0,22	0	1,93	0,9	-2,1	7,52	0,23	0,05	7,80	0,40	3,1	1,0
2200	14,18	38,879	14,2	38,9	2,13	0,32	0	2,45	2,0	1,72	0,23	0	1,95	0,0	-0,1	7,52	0,24	0,05	7,81	0,20	1,6	1,4
2300	14,20	38,881	14,2	38,9	2,13	0,32	0	2,45	2,0	1,72	0,23	0	1,95	0,0	-0,1	7,52	0,24	0,05	7,81	0,20	1,6	1,4

Πίνακας 2.17 Επεξήγηση των στηλών

- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2,3 Θερμοκρασία (t) και αλατότητα (S).
- 4 Θερμοκρασία ως τμήμα της ευστάθειας E_t (από τη στήλη 16 του Πίνακα 2.13)
- 5 Αλατότητα ως μέρος της σταθερότητας E_S (από τη στήλη 22 του πίνακα 2.13)
- 6 Ολική σταθερότητα $E = E_t + E_S$ (από τη στήλη 23 του πίνακα 2.13)
- 7 Αναλογία πυκνότητας $R_p = E_t/E_S$ (στήλη 4/στήλη 5) – αδιάστατη ποσότητα.
- 8 Συχνότητα Brunt – Väisälä \sqrt{gE} (σε μονάδες $10^{-3} s^{-1}$)
- 9 Δυναμική περιδίνηση fE (μονάδες $10^{-11} m^{-1} s^{-1}$)

Πίνακας 2.17 Σταθμός 1 Κρητικού Πελάγους. Υπολογισμός της αναλογίας πυκνότητας, της συχνότητας Brunt – Väisälä και της δυναμικής περιδίνησης

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	15,042	38,882						
10	15,052	38,895	-21,2	108,3	87,1	-0,20	2,92	-12,61
20	15,036	38,898	39,0	22,5	61,5	1,73	2,45	-8,89
30	14,956	38,938	181,0	300,0	481,0	0,60	6,87	-69,62
50	14,701	38,903	285,2	-131,4	153,7	-2,17	3,88	-22,25
70	14,583	38,895	132,5	-30,0	102,5	-4,41	3,17	-14,83
100	14,564	38,920	17,2	62,6	79,8	0,28	2,80	-11,55
150	14,477	38,928	41,5	12,0	53,5	3,46	2,29	-7,75
200	14,422	38,922	27,5	-9,0	18,5	-3,06	1,35	-2,68
250	14,369	38,912	26,8	-15,0	11,8	-1,79	1,08	-1,71
300	14,359	38,912	7,9	0,0	7,9	-	-	-
350	14,327	38,903	17,6	-13,5	4,1	-1,30	0,63	-0,59
400	14,220	38,876	50,6	-40,4	10,2	-1,25	1,00	-1,48
450	14,206	38,877	9,7	1,5	11,2	6,49	1,05	-1,62
500	14,107	38,844	47,3	-49,4	2,1	-0,96	0,45	-0,30
550	14,002	38,820	49,8	-36,0	13,8	-1,38	1,16	-2,00
600	13,976	38,815	15,0	-7,5	7,5	-2,01	0,86	-1,09
650	13,917	38,801	29,5	-21,0	8,6	-1,41	0,92	-1,24
700	13,870	38,788	24,4	-19,5	4,9	-1,25	0,69	-0,71
750	13,849	38,784	13,0	-6,0	7,0	-2,16	0,83	-1,01
800	13,843	38,780	6,3	-6,0	0,3	-1,06	0,18	-0,05
850	13,834	38,781	7,7	1,5	9,2	5,17	0,95	-1,33
900	13,837	38,778	2,4	-4,5	2,1	-0,52	0,45	-0,30
950	13,849	38,785	-1,7	10,5	8,8	-0,16	0,93	-1,27
1000	13,859	38,790	-0,7	7,5	6,8	-0,09	0,82	-0,98
1050	13,876	38,792	-3,9	3,0	0,9	-1,30	0,30	-0,13
1100	13,889	38,796	-2,0	6,0	4,0	-0,34	0,62	-0,57
1150	13,909	38,801	-5,3	7,5	2,3	-0,70	0,47	-0,33
1200	13,923	38,805	-2,5	6,0	3,5	-0,41	0,59	-0,51
1250	13,941	38,810	-4,3	7,5	3,2	-0,58	0,56	-0,46
1300	13,953	38,812	-1,6	3,0	1,5	-0,52	0,38	-0,21
1350	13,968	38,815	-2,9	4,5	1,6	-0,64	0,40	-0,24
1400	13,984	38,818	-3,3	4,5	1,2	-0,73	0,34	-0,17
1450	13,991	38,819	0,9	1,5	2,4	0,59	0,48	-0,35
1500	13,996	38,820	1,9	1,5	3,4	1,23	0,57	-0,49
1550	14,025	38,829	-9,4	13,6	4,2	-0,69	0,64	-0,61
1600	14,038	38,830	-1,9	1,5	0,4	-1,27	0,20	-0,06
1650	14,053	38,833	-2,8	4,5	1,7	-0,63	0,41	-0,24
1700	14,067	38,835	-2,3	3,0	0,7	-0,76	0,27	-0,11
1705	14,069	38,835	-5,1	0,0	5,1	-	-	-
1708	14,069	38,836	4,4	25,2	29,6	0,18	1,70	-4,28

Πίνακας 2.18 Επεξήγηση στηλών

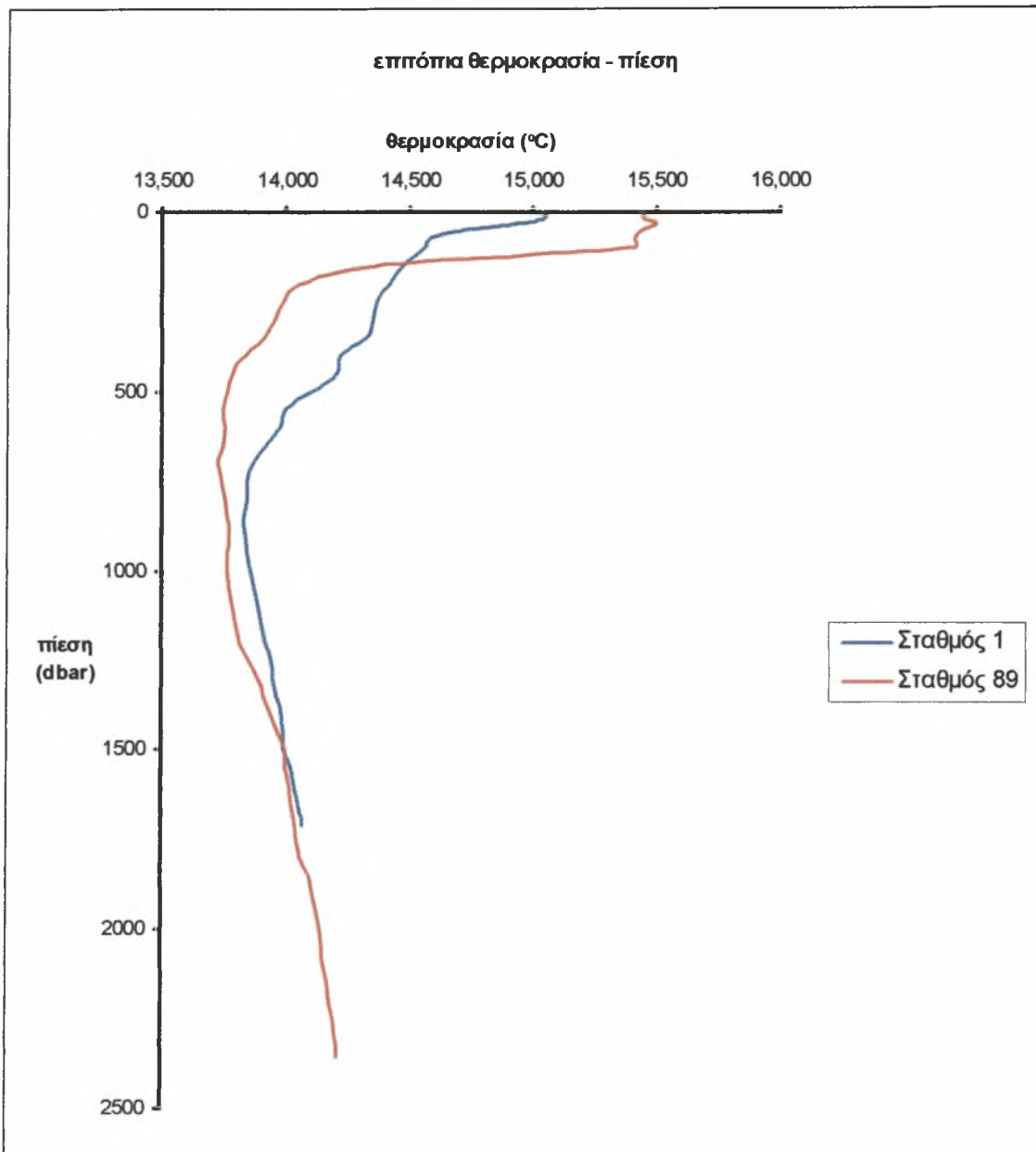
- 1 Πίεση (p) σε dbar.
- 2,3 Θερμοκρασία (t) και αλατότητα (S).
- 4 Θερμοκρασία ως τμήμα της ευστάθειας E_t (από τη στήλη 16 του Πίνακα 2.13)
- 5 Αλατότητα ως μέρος της σταθερότητας E_s (από τη στήλη 22 του πίνακα 2.13)
- 6 Ολική σταθερότητα $E = E_t + E_s$ (από τη στήλη 23 του πίνακα 2.13)
- 7 Αναλογία πυκνότητας $R_p = E_t/E_s$ (στήλη 4/στήλη 5) – αδιάστατη ποσότητα.
- 8 Συχνότητα Brunt – Väisälä \sqrt{gE} (σε μονάδες 10^{-3} s^{-1})
- 9 Δυναμική περιδίνηση fE (μονάδες $10^{-11} \text{ m}^{-1} \text{ s}^{-1}$)

Πίνακας 2.18 Σταθμός 89 Κρητικού Πελάγους. Υπολογισμός της αναλογίας πυκνότητας, της συχνότητας Brunt – Väisälä και της δυναμικής περιδίνησης

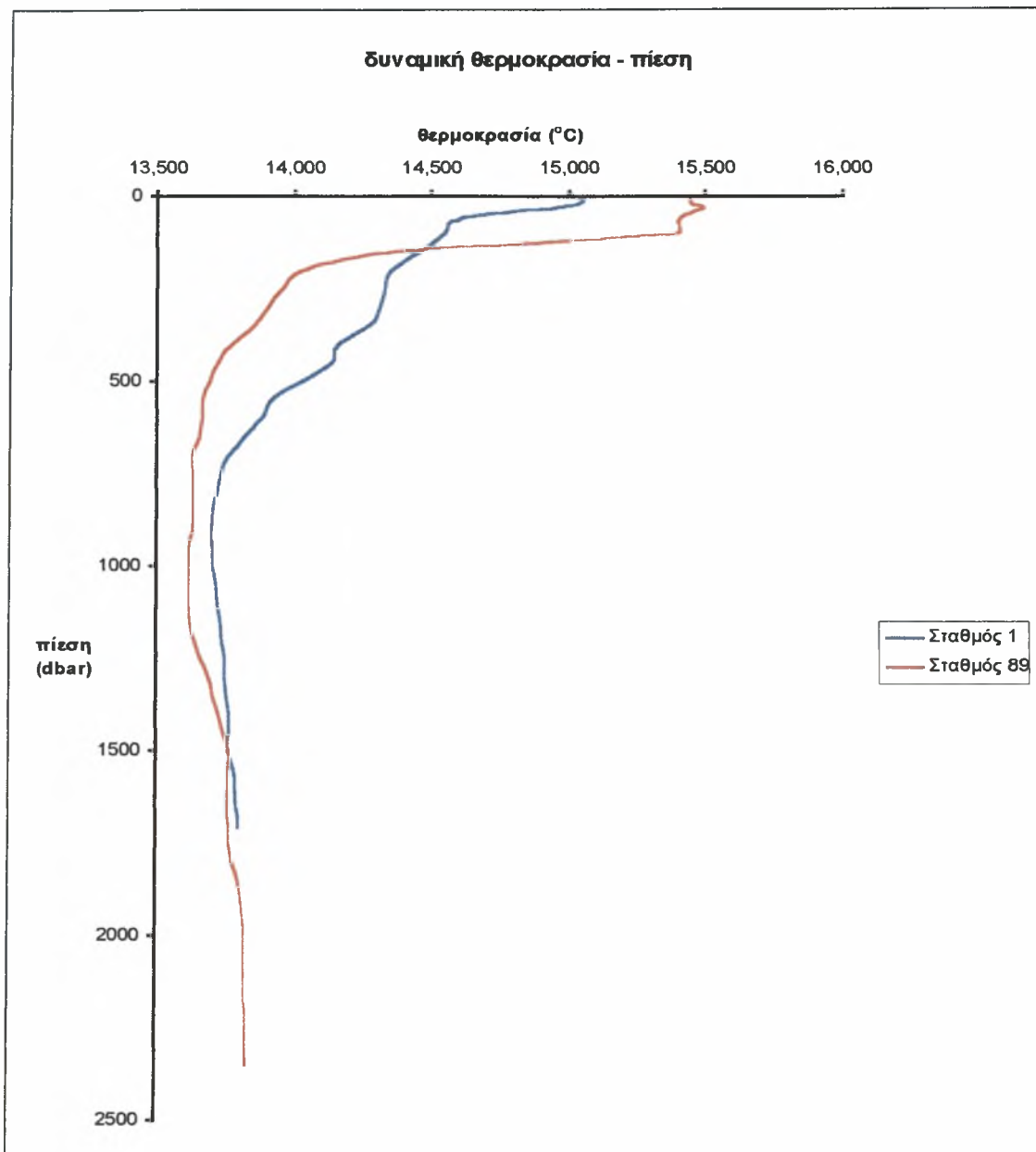
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	15,44	38,973						
10	15,45	38,973	-7,7	0,0	7,7	-	-	-
20	15,45	38,976	-12,1	22,5	10,4	-0,54	10,07	-0,65
30	15,50	38,997	-97,7	157,5	59,8	-0,62	24,21	-3,73
50	15,43	39,000	75,6	11,3	86,8	6,72	29,17	-5,42
70	15,41	39,006	32,8	22,5	55,3	1,46	23,28	-3,45
100	15,41	39,026	-0,2	50,1	49,9	0,00	22,11	-3,11
150	14,36	38,879	473,9	-221,4	252,5	-2,14	49,74	-15,77
200	14,06	38,826	136,0	-79,8	56,1	-1,70	23,45	-3,50
250	13,99	38,823	30,4	-4,5	25,9	-6,72	15,92	-1,61
300	13,96	38,816	19,7	-10,6	9,1	-1,86	9,45	-0,57
350	13,91	38,806	22,8	-15,1	7,7	-1,51	8,67	-0,48
415	13,81	38,783	35,2	-26,8	8,5	-1,32	9,12	-0,53
450	13,79	38,779	17,6	-8,7	8,9	-2,03	9,34	-0,56
500	13,76	38,772	15,1	-10,6	4,5	-1,43	6,64	-0,28
550	13,75	38,770	8,7	-3,0	5,6	-2,85	7,42	-0,35
600	13,76	38,770	1,7	0,0	1,7	-	-	-
650	13,75	38,769	5,2	-1,5	3,7	-3,44	6,03	-0,23
700	13,73	38,764	12,3	-7,6	4,7	-1,62	6,80	-0,29
750	13,75	38,768	-3,1	6,1	3,0	-0,50	5,46	-0,19
800	13,76	38,769	0,1	1,5	1,6	0,04	3,96	-0,10
850	13,76	38,770	0,5	1,5	2,1	0,35	4,50	-0,13
900	13,77	38,772	-0,8	3,1	2,3	-0,25	4,75	-0,14
950	13,76	38,768	8,2	-6,1	2,1	-1,34	4,50	-0,13
1000	13,77	38,768	1,1	0,0	1,1	-	-	-
1100	13,79	38,771	-0,2	1,5	1,3	-0,16	3,55	-0,08
1200	13,82	38,779	-5,7	7,7	2,0	-0,74	4,41	-0,12
1300	13,89	38,800	-11,2	15,4	4,1	-0,73	6,36	-0,26
1400	13,95	38,815	-11,7	15,4	3,7	-0,76	6,01	-0,23
1500	14,00	38,830	-8,9	12,3	3,4	-0,72	5,78	-0,21
1600	14,01	38,834	0,0	4,6	4,7	0,01	6,75	-0,29
1700	14,04	38,841	-1,8	-7,7	5,9	-0,23	7,62	-0,37
1800	14,06	38,848	-5,1	10,8	5,7	-0,47	7,49	-0,36
1900	14,12	38,869	-5,2	10,9	5,7	-0,47	7,48	-0,36
2005	14,14	38,874	-0,7	2,8	2,1	-0,25	4,56	-0,13
2100	14,16	38,875	0,3	1,6	1,8	0,19	4,26	-0,12
2200	14,18	38,879	-2,1	3,1	1,0	-0,68	3,13	-0,06
2300	14,20	38,881	-0,1	1,6	1,4	-0,08	3,76	-0,09
2340	14,21	38,881	0,5	0,0	0,5	-	-	-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 2^ο ΜΕΡΟΥΣ

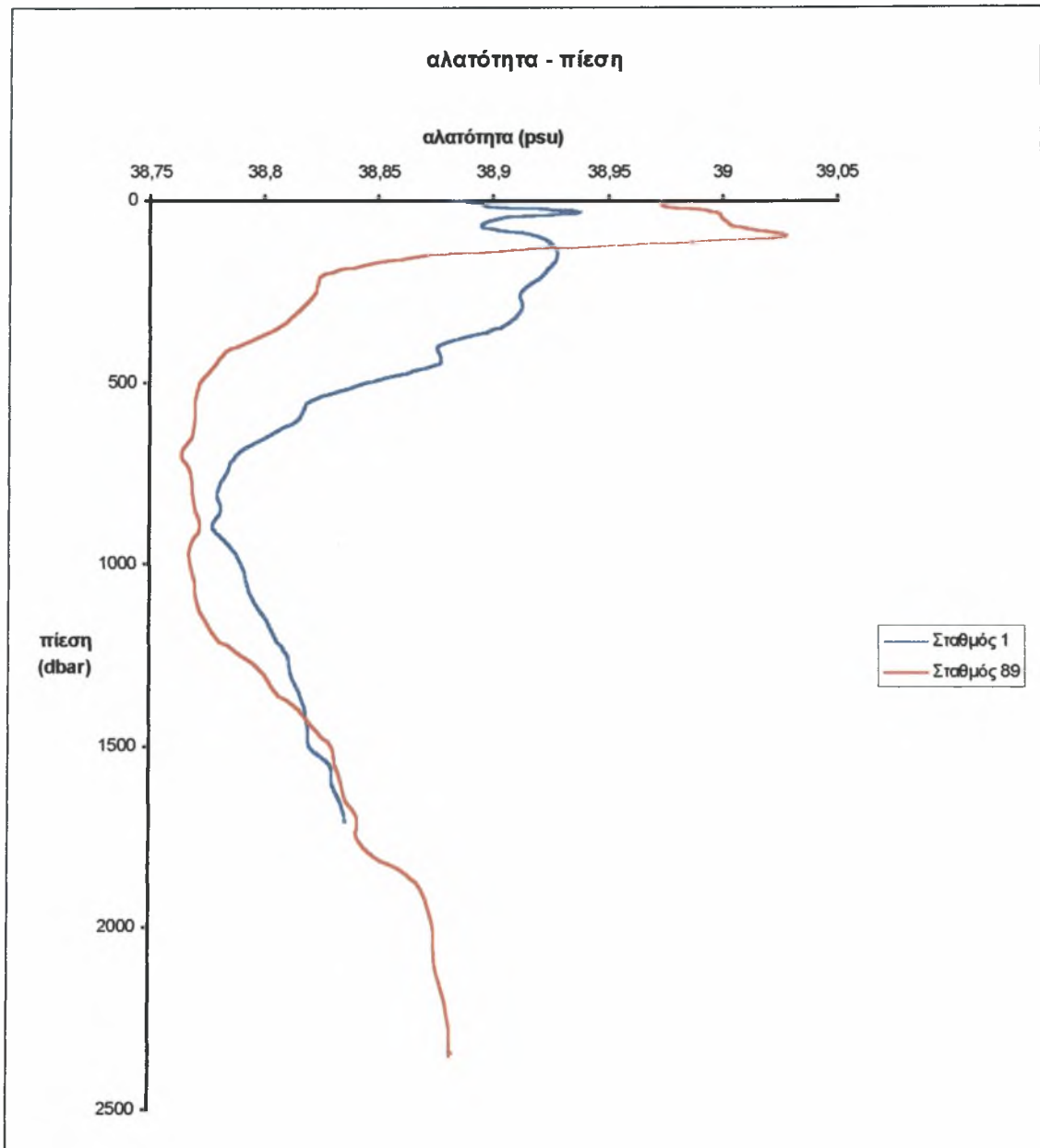
Διάγραμμα 1: Επιτόπια θερμοκρασία (°C) στους δύο υπό μελέτη σταθμούς του Κρητικού Πελάγους

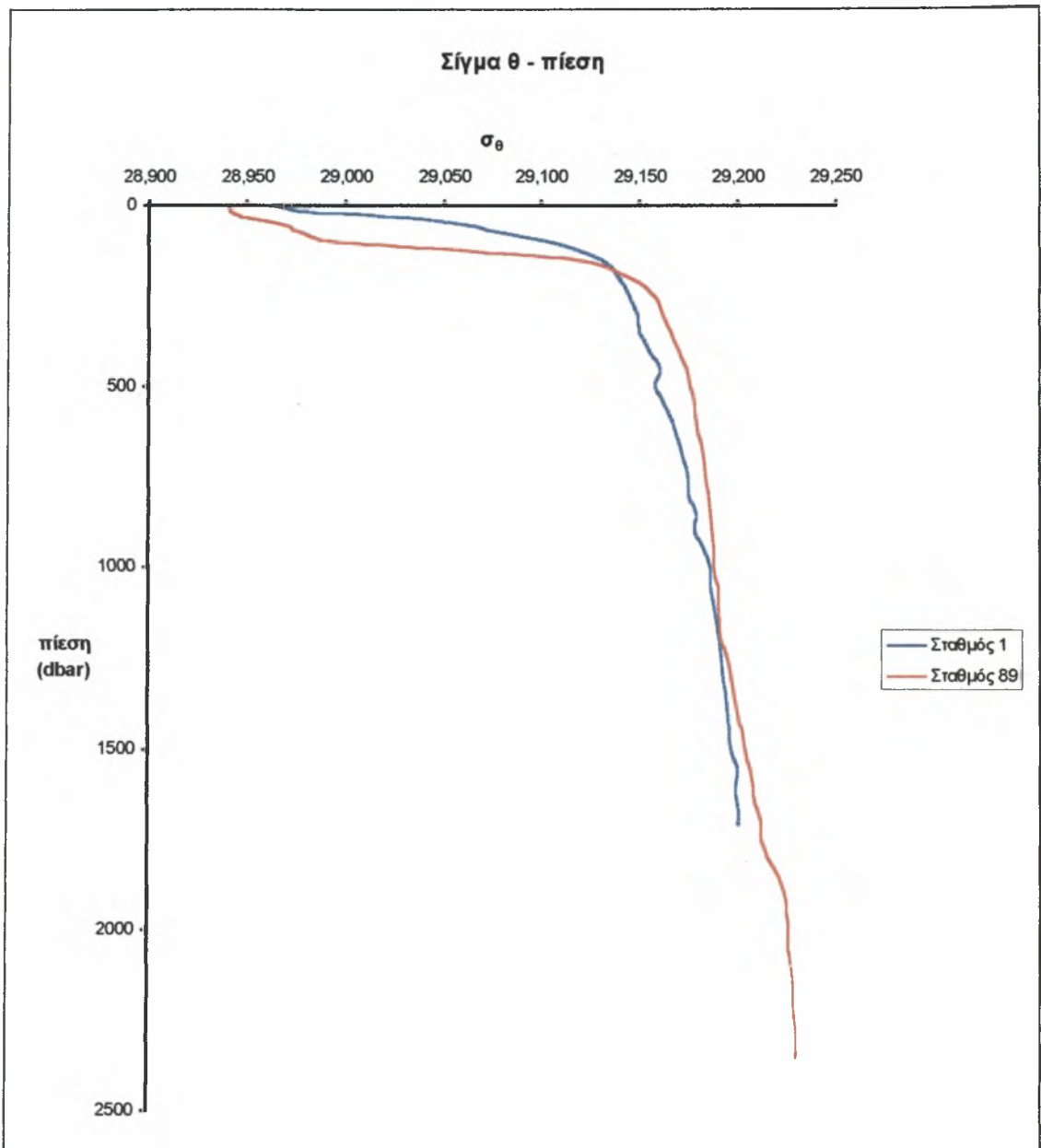
Διάγραμμα 2: Δυναμική θερμοκρασία (°C) στους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους

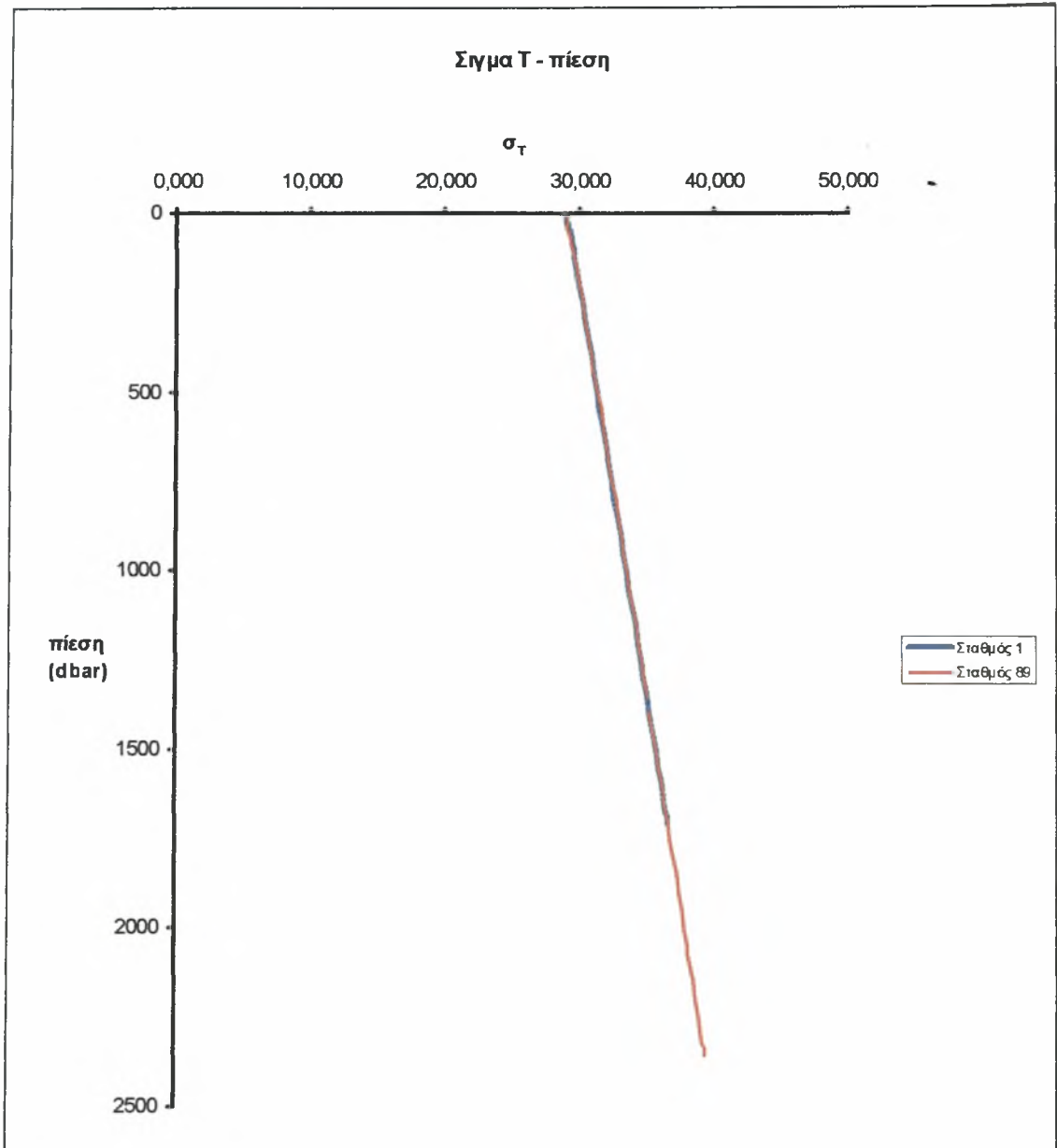
Διάγραμμα 3: Αλατότητα με την πίεση για τους δύο σταθμούς του Κρητικού Πελάγους

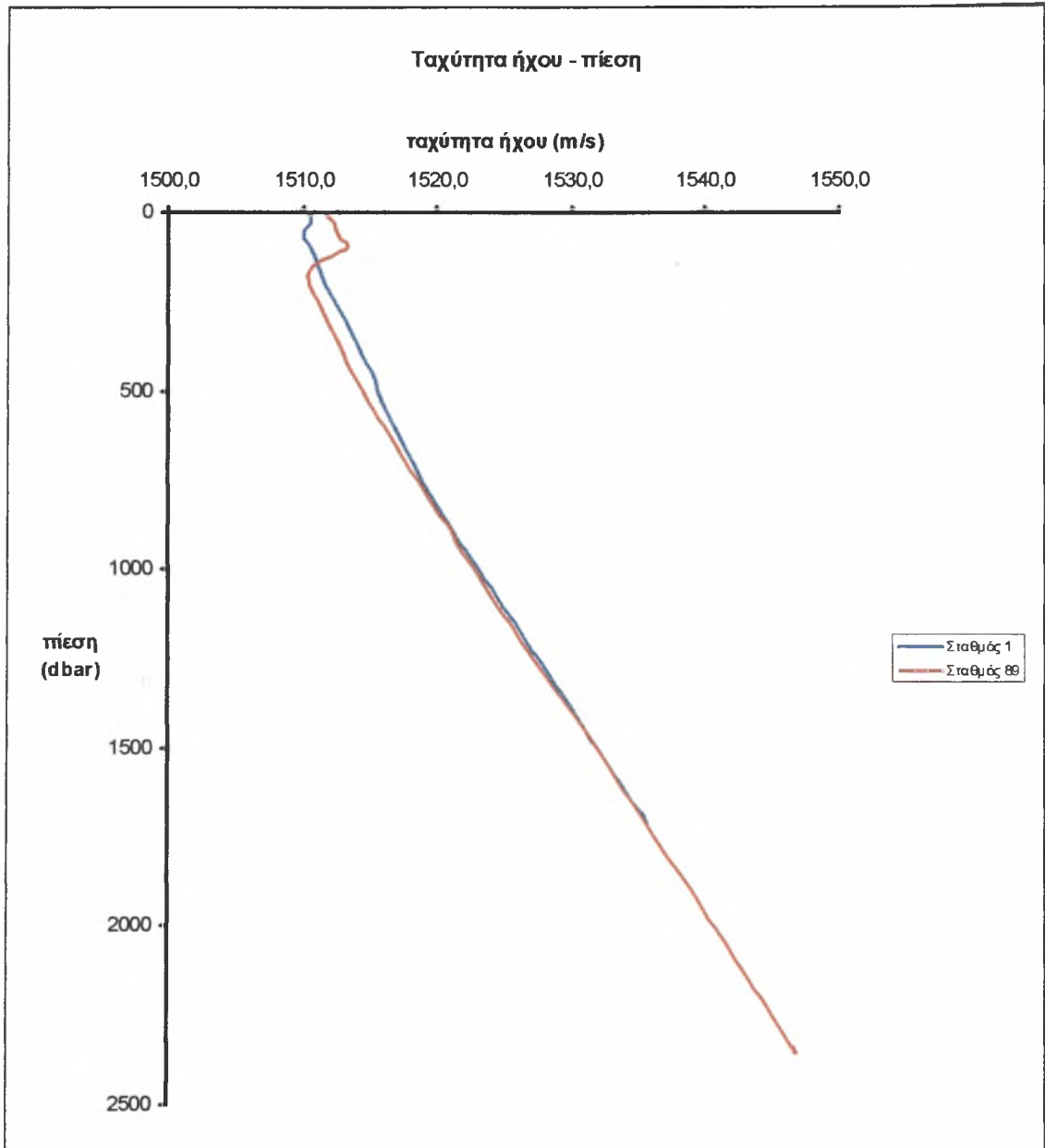
Διάγραμμα 4: Απόκλιση πυκνότητας (σ_θ) στους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους.

Διάγραμμα 5: Ο συντελεστής σ_T με το βάθος για τους σταθμούς 1 και 89 του Κρητικού Πελάγους.

Διάγραμμα 6: Ταχύτητα του ήχου (m/s) με το βάθος στους δύο σταθμούς του Κρητικού Πελάγους

3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

3.1 Εισαγωγή

Η ανάλυση των περισσότερων ωκεανογραφικών αρχείων καθιστά απαραίτητη κάποια πρώτη ματιά στη δυνατότητα εικονικής αναπαράστασης. Ακόμη και η επεξεργασία των στοιχείων απαιτεί ένα στάδιο πρώτης γραφικής αναπαράστασης, όπως παραδείγματος χάριν στον ακριβή προσδιορισμό της έναρξης και του τέλους μιας χρονικής σειράς ή στη διαλογή και την παρεμβολή των λανθασμένων τιμών. Χρήσιμη είναι, σε περίπτωση αμφιβολίας, η εξέταση των δεδομένων. Προκειμένου να εξετάσουμε τα στοιχεία, χρειαζόμαστε τις συγκεκριμένες διαδικασίες παρουσίασης. Ένα ενιαίο σύνολο διαδικασιών απεικόνισης για όλες τις εφαρμογές δεν είναι δυνατό, δεδομένου ότι τα διαφορετικά ωκεανογραφικά σύνολα δεδομένων χρήζουν διαφορετικής απεικόνισης. Συχνά, η ανάπτυξη μιας νέας μεθόδου ψηφιακής απεικόνισης μπορεί να είναι η ουσία ενός ιδιαίτερου ερευνητικού προγράμματος. Παραδείγματος χάριν, η εμφάνιση της δορυφορικής ωκεανογραφίας έχει αυξήσει πολύ την ανάγκη για τη γραφική αναπαράσταση και την ψηφιακή ανάλυση της εικόνας.

Η παρούσα εργασία συνεχίζει με τις παραδοσιακές μεθόδους παρουσίασης δεδομένων και ανάλυσης. Οι μέθοδοι αυτοί έχουν αναπτυχθεί καθώς οι ωκεανογράφοι προσπάθησαν να αποτυπώσουν τον ωκεανό που παρατηρούσαν. Οι πιο πρόσφατες μετρήσεις αποτελούνταν από τις θερμοκρασίες που λήφθηκαν στην επιφάνεια θάλασσας και τις μετρήσεις ηχητικών σημάτων του ωκεάνιου πυθμένα. Αυτά τα στοιχεία σχεδιάστηκαν στους χάρτες με σκοπό να αντιπροσωπεύσουν τη γεωγραφική μεταβλητότητά τους. Τα στοιχεία περιγράφηκαν μετά με το χέρι για να παρέχουν μια ομαλή εικόνα της κατανομής κάθε μεταβλητής στην περιοχή ερευνών. Παραδείγματα ιστορικού ενδιαφέροντος αποτελούν οι μετρήσεις της αλατότητας από τις ανατολικές και δυτικές λεκάνες του Βόρειου Ατλαντικού, βασισμένες στα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της γερμανικής αποστολής Meteor του 1925-1927. Οι χάρτες των ιδιοτήτων του νερού από αυτήν την αποστολή ήταν μεταξύ των πρώτων που έδειξαν τις μετακινήσεις των μαζών του νερού σε βορρά-νότο μέσα στην ατλαντική λεκάνη.

Εφ' όσον οι μετρήσεις περιορίστηκαν στην επιφάνεια ή τον πυθμένα της θάλασσας, το θέμα του κάθετου επιπέδου για την παρουσίαση δεν τέθηκε ποτέ. Δεδομένου ότι η ωκεανογραφική δειγματοληψία έγινε περιπλοκότερη και η κάθετη απεικόνιση των ιδιοτήτων του νερού ήταν δυνατή, απαιτήθηκαν νέα δεδομένα.

Αμέσου ενδιαφέροντος ήταν οι κάθετες κατανομές της θερμοκρασίας και της αλατότητας. Αυτά τα προφίλ ιδιοτήτων, βασισμένα σε έναν περιορισμένο αριθμό δειγμάτων που ελήφθησαν από τους δειγματολήπτες σε πρότυπα υδρογραφικά βάθη, χρησίμευσαν αρχικά για να απεικονίσουν την κάθετη στρωματοποίηση της μετρούμενης παραμέτρου και να ανιχνεύσουν οποιαδήποτε μπουκάλια δειγματοληψίας που δεν είχαν λειτουργήσει κατάλληλα. Τα σημεία των λανθασμένων δεδομένων θα μπορούσαν έπειτα είτε να διορθωθούν είτε να απορριφθούν από το σύνολό τους. Η διαρροή των υδατοστεγών δακτυλίων, τα ελαττωματικά μπουκάλια δειγματοληψίας και η ζημία στα πλευρά του σκάφους είναι οι σημαντικότερες αιτίες της απώλειας δειγμάτων. Τα προβλήματα διαρροής μπορούν να είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ανιχνευθούν.

Τα στοιχεία που συλλέγονται από ένα ερευνητικό σκάφος σε μια σειρά σταθμών μπορούν να αντιπροσωπευθούν ως αποτυπώσεις κάθετων τμημάτων. Εδώ τα ασυνεχώς επιλεγέντα στοιχεία εισάγονται σε σύστημα αξόνων δυο διαστάσεων στα βάθη δειγματοληψίας και απεικονίζονται γραφικά στον κάθετο άξονα που περιγράφουν. Δύο πράγματα πρέπει να εξεταστούν σε αυτήν την παρουσίαση. Κατ' αρχάς, το βάθος του ωκεανού, σχετικά με τις οριζόντιες αποστάσεις, είναι πολύ μικρό και είναι απαραίτητη η κάθετη υπερβολή για να διαμορφώσει ευανάγνωστα μέρη. Δεύτερον, η στρωματοποίηση μπορεί να χωριστεί κατά προσέγγιση σε δύο κοντινά και ομοιόμορφα στρώματα με ένα ισχυρό στρώμα πυκνοκλινούς. Αυτό το σύστημα των δυο στρωμάτων οδήγησε πρώτα τους γερμανούς ωκεανογράφους να εισάγουν τους όρους «τροπόσφαιρα» και «στρατόσφαιρα» που περιέγραψαν τον ωκεανό ως σφαίρες θερμού και κρύου νερού. Αναλογικά με την ατμοσφαιρική κάθετη δομή, αυτή η ονοματολογία δεν έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως στην ωκεανογραφία. Η συνέπεια αυτής της φυσικής κάθετης στρωματοποίησης, εντούτοις, είναι ότι τα κατακόρυφα τμήματα συχνά αποτελούνται από δύο μέρη, ένα ρηχό ανώτερο στρώμα, με μεγάλη κλίμακα και ένα βαθύ στρώμα με μια συμπιεσμένη κάθετη ανάλυση.

Η δυνατότητα που υπάρχει για τη δημιουργία κάθετων προφίλ καθιστά πιθανή τη χαρτογράφηση των ποσοτήτων σε διαφορετικούς τύπους οριζόντιων επιφανειών. Συνήθως, τα συγκεκριμένα επίπεδα βάθους επιλέγονται για να χαρακτηρίσουν τη χωρική μεταβλητότητα μέσα σε ορισμένα στρώματα. Η κάθετη ομοιογένεια των βαθύτερων στρωμάτων σημαίνει ότι πρέπει να χαρτογραφηθούν λιγότερες

επιφάνειες για να περιγράψουν το χαμηλότερο μέρος της υδάτινης στήλης. Πιο κοντά στην ωκεάνια επιφάνεια, τα πρόσθετα στρώματα μπορούν να είναι κατάλληλα για τις ισχυρές οριζόντιες κλίσεις.

Η συνειδητοποίηση από τους ωκεανογράφους της σημασίας και των δυο ισόπυκνων οδήγησε στην πρακτική της αναπαράστασης των ιδιοτήτων του νερού σε συγκεκριμένες ισόπυκνες επιφάνειες. Δεδομένου ότι αυτές οι επιφάνειες δεν συμπίπτουν συνήθως με σταθερά επίπεδα βάθους, μερικές φορές σχεδιάζεται και το βάθος της ισόπυκνης επιφάνειας. Οι επιφάνειες αυτές επιλέγονται για να χαρακτηρίσουν χωριστά τα ανώτερα και χαμηλότερα στρώματα. Αυτή η πρακτική είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην αναζήτηση της πλευρικής κατανομής των ιδιοτήτων των ανιχνευτών όπως τα βαθιά και ενδιάμεσα μέγιστα πυριτικών αλάτων στο βόρειο Ειρηνικό ή τη διάδοση των υδροθερμικών στηλών που έχουν ανέλθει σε μια επιφάνεια πυκνότητας που αντιστοιχεί στο επίπεδο ουδέτερης πλεύσης τους.

Μια άλλη πρόκληση στη γραφική παρουσίαση των ωκεανογραφικών στοιχείων είναι η παραγωγή της χρονικής σειράς σε συγκεκριμένες θέσεις. Αρχικά, οι μετρημένες κλιμακωτές ποσότητες επιδειχθήκαν απλά ως σχέδια χρονοσειρών. Οι διανυσματικές ποσότητες, εντούτοις, χρήζουν μια πλοκή δύο παραμέτρων σε σχέση με το χρόνο. Μια κοινή λύση είναι η χρήση της ραβδογράμματος, όπου κάθε ραβδί (άνυσμα) αντιστοιχεί σε μια μετρημένη ταχύτητα στον καθορισμένο χρόνο. Η μόνη προσοχή που χρειάζεται είναι ότι τα διανύσματα των ρευμάτων σχεδιάζονται ως κατεύθυνση, το ρεύμα ως κατεύθυνση είναι προς το σημείο του ορίζοντα που κινείται (ωκεανογραφική σύμβαση) ενώ οι άνεμοι σχεδιάζονται μερικές φορές ως κατεύθυνση που ο αέρας είναι από το σημείο που προέρχεται (μετεωρολογική σύμβαση). Δηλαδή ανατολικό ρεύμα σημαίνει ότι κινείται προς της ανατολή, ενώ ανατολικός άνεμος δηλώνει ότι προέρχεται από ανατολάς.

Ένα διάγραμμα που αφορά μια ιδιότητα σε σχέση με άλλη είναι ιδιαίτερης αξίας στην ωκεανογραφία. Γνωστό ως «χαρακτηριστικό διάγραμμα» και πιο κοινό, είναι ο συσχετισμός της θερμοκρασίας και της αλατότητας και που αποκαλείται διάγραμμα $T - S$. Αρχικά σε μετρήσεις τιμών θερμοκρασίας και αλατότητας, που λήφθηκαν από τα ίδια μπουκάλια δειγματοληψίας, η σχέση $T - S$ χρησιμοποιήθηκε για να ανιχνεύσει τα ανακριβή δείγματα και να ορίσει τις ωκεάνιες υδάτινες μάζες. Τα διαγράμματα $T - S$ χρησιμοποιούνται για να παρέχουν τις συνεπείς σχέσεις, πέρα από τις μεγάλες οριζόντιες περιοχές και είναι πρόσφατα η εστίαση των

μελετών στο σχηματισμό των υδάτινων μαζών, διαγράμματα της πιθανής θερμοκρασίας σε σχέση με την αλατότητα ή της πιθανής πυκνότητας έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμο στον καθορισμό του μέγιστου ύψους της ανόδου των υδροθερμικών στηλών που διαμορφώνονται με τον εξαερισμό περιοχών κατά μήκος μεσοωκεάνιων κορυφογραμμών.

Εκτός από μερικές ανεπαίσθητες αλλαγές, τα κάθετα προφίλ, οι κάθετες τομές, οι οριζόντιοι χάρτες και οι χρονοσειρές συνεχίζουν να χρησιμεύουν ως βασικές τεχνικές παρουσίασης για τους ωκεανογράφους και τις οποίες θα προσεγγίσουμε παρακάτω. Η ανάπτυξη των ηλεκτρονικών οργάνων, με τις γρήγορες ικανότητες δειγματοληψίας και η αυξανόμενη χρήση των μεγάλων όγκων από δορυφορικά δεδομένα, μπορεί να είχε αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται ορισμένα δεδομένα αλλά οι βασικές τεχνικές αναπαράστασης παραμένουν οι ίδιες. Στις μέρες μας ένας υπολογιστής με το κατάλληλο λογισμικό μπορεί να πραγματοποιήσει τους απαραίτητους υπολογισμούς και να σχεδιάσει τα αποτελέσματα. Οι διατάξεις των εικόνων, που είναι κοινές με τα δορυφορικά δεδομένα, απαιτούν περαιτέρω περίπλοκη συμμετοχική επεξεργασία για να παράγουν εικόνες με τις ακριβείς γεωγραφικές αναλογίες. Πάραυτα, ο συνδυασμός κάθετων τομών και οριζόντιων χαρτών συνεχίζει να παρέχει στους περισσότερους ερευνητές την απαραίτητη γεωμετρική ικανότητα παρουσίασης.

3.2 Κατακόρυφα προφίλ

Τα κατακόρυφα προφίλ που λαμβάνονται από τα σκάφη, τα αγκυροβόλια, τα αεροσκάφη ή άλλες πλατφόρμες παρέχουν έναν κατάλληλο τρόπο να παρουσιαστεί η ωκεάνια δομή. Η προσοχή που πρέπει να δοθεί είναι στην επιλογή της κατάλληλης κλίμακας για τον κατακόρυφο και τον οριζόντιο άξονα των ιδιοτήτων. Ο κάθετος άξονας μπορεί να έχει διαφορετική κλίμακα ή να μεταβάλλεται με μη γραμμικό ρυθμό για να περιγράψει τις χαρακτηριστικές μεταβολές στον ανώτερο ωκεανό έναντι της σχετικής ομοιογένειας των βαθύτερων στρωμάτων. Ο άξονας της ιδιότητας πρέπει να έχει αρκετή κλίμακα ώστε να καθοριστούν οι μικρές κάθετες κλίσεις στο βαθύτερο στρώμα χωρίς το ανώτερο στρώμα που βγαίνει εκτός κλίμακας.

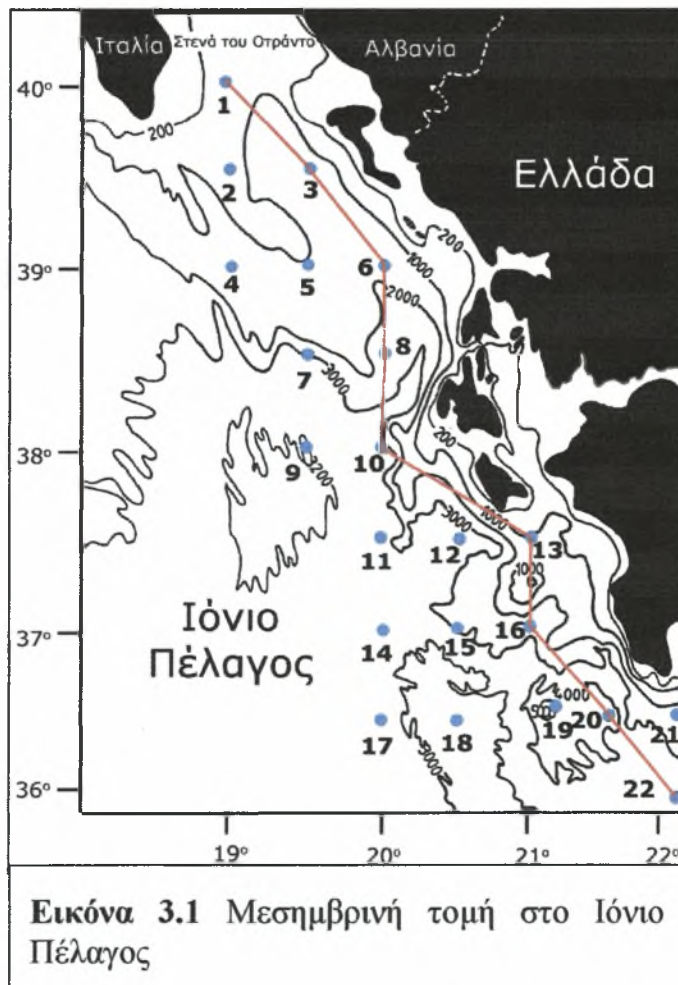
Τα τελευταία χρόνια έχει συντελεστεί ριζική αλλαγή στις αναλυτικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα κάθετα διαγράμματα. Η ανάπτυξη και η ευρεία χρήση των ηλεκτρονικών σχεδιαστικών συστημάτων υψηλής ευκρίνειας δίνουν πληροφορίες σχετικά με τις μικροδομές. Τα κάθετα προφίλ από τα σύγχρονα συστήματα CTD είναι υψηλής ανάλυσης είτε υπολογίζονται κάθετα κατά μέσο όρο είτε λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά μέρη για να μειωθεί ο μεγάλος όγκος των δεδομένων σε ένα εύχρηστο επίπεδο για αναπαράσταση. Παραδείγματος χάριν, με τις μεγάλες συχνότητες δειγματοληψίας (10 Hz) των σύγχρονων συστημάτων CTD, οι παράμετροι όπως η θερμοκρασία και η αλατότητα, που παράγονται περίπου κάθε 0,01 m δεν είναι εύκολο να παρουσιαστούν σε ένα σχέδιο λογικού μεγέθους. Κατά συνέπεια τα δεδομένα είτε υπολογίζονται κατά μέσο όρο είτε επιλέγονται για να δημιουργήσουν αρχεία με δειγματοληψίες τις τάξης του 1m και πάνω.

Οι μελέτες της μεταβλητότητας της μικροδομής (κλίμακα cm) απαιτούν ενδείξεις υψηλής ψηφιακής ανάλυσης του CTD και περιορίζονται γενικά σε επιλεγμένες περιοχές του κάθετου προφίλ. Αυτές οι περιοχές επιλέγονται για να απεικονίσουν εκείνο το μέρος της υδάτινης στήλης που έχει το μέγιστο ενδιαφέρον για τη μελέτη. Τα ψηφιακά διαγράμματα από CTD αποκαλύπτουν τη δομή της μικροδομής για τη θερμοκρασία και την αλατότητα, ενώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη μελέτη των διαδικασιών μίξης όπως η διπλή διάχυση. Οι εκφράσεις αυτών των διαδικασιών είναι επίσης προφανείς στα διαγράμματα πλήρους ψηφιακής ανάλυσης T – S που χρησιμοποιούν δεδομένα από CTD. Πρέπει όμως να δοθεί προσοχή, να μη συγχυστεί ο θόρυβος των οργάνων (π.χ. εκείνοι λόγω κραδασμών ή κινήσεων του καλωδίου υποστήριξης που προκαλείται από το νερό) με την ωκεάνια δομή. Η επεξεργασία πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να διαχωρίσει ο θόρυβος των οργάνων από τον αριθμό των κυμάτων, το σήμα περιορισμένης συχνότητας των διαδικασιών μίξης.

Συχνά, τα προγράμματα υπολογιστών για τα δεδομένα από CTD περιέχουν μια σειρά διαφορετικών επιλογών αναπαράστασης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το χειρισμό των ψηφιακών αυτών δεδομένων. Η αφθονία των ανεπεξέργαστων ψηφιακών δεδομένων από CTD και η ποικιλία των διαδικασιών βαθμονόμησης, καθιστούν δύσκολη την ερμηνεία και την ανάλυση χρησιμοποιώντας μια καθολική φόρμα. Αυτό είναι ένα θεμελιώδες πρόβλημα στη συγκέντρωση ενός ιστορικού αρχείου των παρατηρήσεων CTD. Η όλο και πιο ευρεία χρήση συνδυασμών CTD

και ροζέτας έχει οδηγήσει σε μια δραματική μείωση στον αριθμό των δειγματοληπτικών μπουκαλιών.

Για την κατανόηση της σημασίας των κατακόρυφων προφίλ θα χρησιμοποιήσουμε δεδομένα από μετρήσεις της θαλάσσιας περιοχής του Ιονίου Πελάγους, η οποία βρίσκεται μεταξύ των γεωγραφικών πλατών 36°B και 40°B και ανατολικά του 19°A μεσημβρινού. Προς το σκοπό αυτό και μέσα στα πλαίσια του προγράμματος μελέτης της φυσικής ωκεανογραφίας της ανατολικής Μεσογείου, γνωστού ως P.O.E.M (Physical Oceanography of Eastern Mediterranean), συγκεντρώθηκαν, μεταξύ 15 και 24 Απριλίου 1986,

ωκεανογραφικά στοιχεία με το ερευνητικό ωκεανογραφικό σκάφος "ΑΙΓΑΙΟ" σε δίκτυο 22 σταθμών, οι οποίοι απέχουν μεταξύ τους $0,5^{\circ}$ γεωγραφικού πλάτους και $0,5^{\circ}$ γεωγραφικού μήκους. Οι μετρήσεις θερμοκρασίας και αλατότητας έγιναν με δειγματολήπτη CTD τύπου 9 της S.B.E (Sea Bird Electronics). Το δίκτυο των 22 σταθμών καθώς και η μεσημβρινή τομή φαίνονται στην εικόνα 3.1 (Theodorou, 1991).

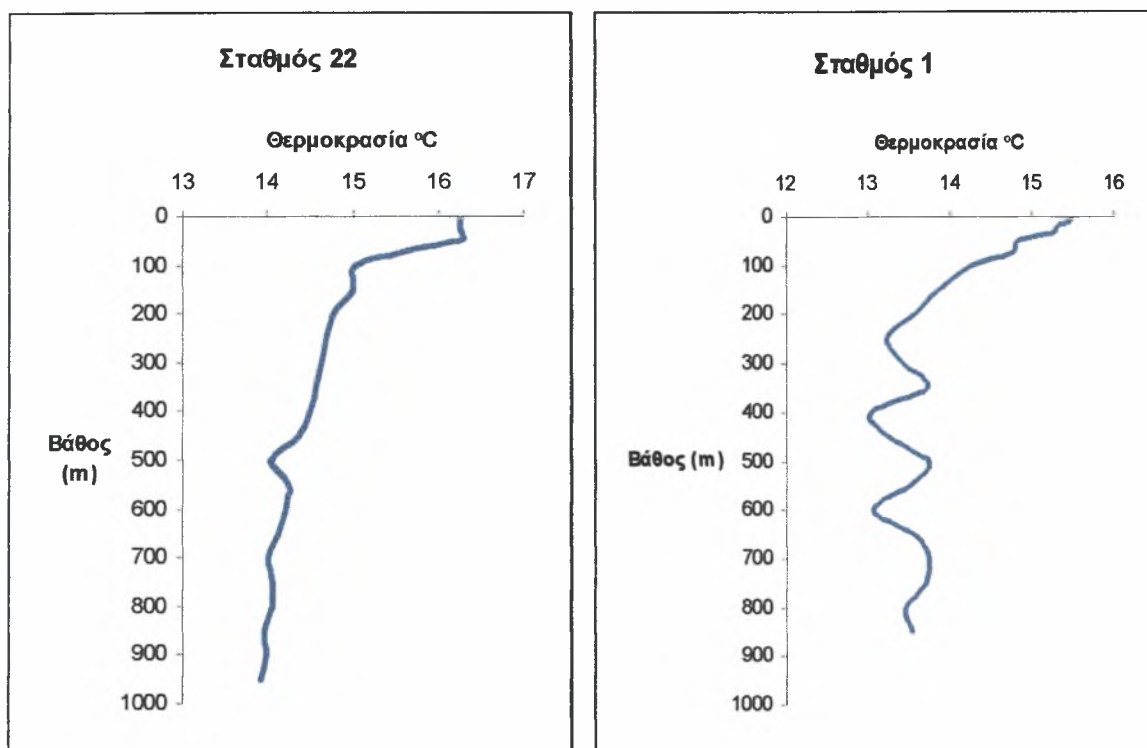
Οι μετρήσεις θερμοκρασίας στους σταθμούς που περιγράφονται από τη μεσημβρινή τομή φαίνονται στον πίνακα 3.1.

Πίνακας 3.1: Τιμές θερμοκρασίας για τους σταθμούς που περιγράφουν τη μεσημβρινή τομή στο Ιόνιο Πέλαγος

Σταθμοί	22	20	16	13	10	8	6	3	1
Βάθος (m)									
2	16,27	15,95	16,52	16,24	15,98	16,51	15,09	16,01	15,49
10	16,27	15,92	16,05	16,22	15,85	16,01	15,89	15,68	15,45
20	16,27	15,92	15,82	16,05	15,81	15,84	15,57	15,05	15,32
30	16,27	15,87	15,07	15,98	15,79	15,79	15,59	15,44	15,28
50	16,28	15,82	15,68	15,99	15,25	15,57	15,15	14,09	14,84
75	15,61	15,35	15,29	15,21	14,85	14,97	14,64	14,71	14,78
100	15,03	15,18	15,12	15,18	14,74	14,86	14,59	14,67	14,26
150	15,01	15,06	15,18	14,97	14,09	14,84	14,07	14,58	13,86
200	14,78	15,07	15,15	14,08	14,74	14,75	14,72	14,73	13,59
250	14,69	15,07	15,12	14,76	14,67	14,64	14,64	14,53	13,23
300	14,64	15,06	15,11	14,68	14,53	14,54	14,55	14,44	13,43
350	14,58	14,96	14,86	14,63	14,43	14,46	14,04	14,38	13,74
400	14,51	14,79	14,68	14,57	14,31	14,32	14,29	14,31	13,04
450	14,37	14,71	14,57	14,05	14,26	14,25	14,25	14,25	13,28
500	14,03	14,65	14,51	14,41	14,21	14,17	14,19	14,22	13,76
550	14,25	14,56	14,05	14,35	14,14	14,01	14,12	14,16	13,53
600	14,22	14,05	14,45	14,25	14,06	14,06	14,08	14,09	13,06
650	14,14	14,37	14,36	14,15	14,01	14,01	14,07	14,01	13,56
700	14,01	14,03	14,03	14,08	14,01	13,97	14,04	14,00	13,75
750	14,06	14,22	14,26	14,03	13,96	13,93	14,00	13,96	13,71
800	14,06	14,13	14,02	13,95	13,91	13,89	13,96	13,93	13,47
850	13,96	14,08	14,15	13,86	13,89	13,85	13,91	13,89	13,54
900	13,99	14,01	14,01		13,86	13,83	13,87	13,85	
950	13,92	13,99	14,08		13,82	13,08	13,83	13,81	
1000					13,08	13,78	13,08	13,78	

(Πηγή Theodorou, 1991)

Για να δημιουργήσουμε τα κατακόρυφα προφίλ σε επιλεγμένους σταθμούς χρησιμοποιούμε το πρόγραμμα Microsoft Excel (MS Office XP), όπως φαίνεται στο Παράρτημα Ι (σελίδες 144 – 148). Για την επίτευξη του στόχου αυτού στον άξονα των δύο διαστάσεων ως x και y ορίζουμε τη θερμοκρασία και τη θερμοκρασία αντίστοιχα.

Εικόνα 3.2: Κατακόρυφα προφίλ της θερμοκρασίας στους σταθμούς 1 και 22 του Ιονίου πελάγους.

Στα παραπάνω κατακόρυφα προφίλ διακρίνουμε την ύπαρξη εποχιακού θερμοκλινούς (Απρίλιος) και στο σταθμό 1 το μέτωπο από τα στενά του Οτράντο, κάτι το οποίο θα φανεί εντονότερα στην κατακόρυφη τομή.

Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει η κατασκευή των προφίλ για την αλατότητα, την πυκνότητα, το οξυγόνο και τα θρεπτικά, εφόσον αντικαταστήσουμε τα δεδομένα της θερμοκρασίας με αυτά, κάποιου από τα παραπάνω.

3.3 Κατακόρυφες τομές

Οι κάθετες τομές είναι ένας τρόπος να παρουσιαστούν τα κάθετα σχεδιασμένα δεδομένα που συλλέγονται περιφερειακά κατά μήκος της διαδρομής ενός ερευνητικού σκάφους ή που λαμβάνονται από εκτεταμένους πλόες μιας ωκεάνιας λεκάνης (συνήθως μεσημβρινές ή ζωνικές τομές). Η ενδεικτική κάθετη υπερβολή είναι απαραίτητη για να καταστήσει την ωκεάνια δομή ορατή σ' αυτές τις τομές. Μια βασική παραδοχή σε οποιαδήποτε κάθετη τομή είναι ότι η δομή που χαρτογραφείται έχει μια κλίμακα σταθερότητας μακροχρόνια σε σχέση με το χρόνο που απαιτείται για τη συλλογή των δεδομένων. Ανάλογα με τον τύπο των στοιχείων που συλλέγονται σε κάθε σταθμό και το μήκος της τομής, οι χρόνοι συλλογής μπορούν να διαμορφωθούν από μερικές ημέρες σε μερικές εβδομάδες. Ο χρόνος δειγματοληψίας μειώνεται καθώς μειώνεται ο αριθμός των διαγραμμάτων και τα δείγματα που λαμβάνονται πλησιάζουν σε αντιπροσωπευτικές τιμές (δείγματα που συλλέγονται συγχρόνως). Οι έρευνες μέσω αέρος που χρησιμοποιούν τα αναλώσιμα όργανα όπως το AXBT (βλ. κεφ. 1.3.4) από τα αεροσκάφη και τα ελικόπτερα συλλέγουν τις περισσότερες συνοπτικές πληροφορίες αλλά είναι περιορισμένες στον τύπο μέτρησης που μπορεί να γίνει και στο εύρος βάθους μιας δεδομένης μέτρησης.

Λιγότερες κατατομές δειγμάτων σημαίνουν μεγαλύτερο διάστημα μεταξύ των σταθμών και μειωμένη ανάλυση, μεταβλητότητα μικρότερης χρονικής περιόδου. Το σχέδιο συλλογής δεδομένων πρέπει να έχει ως σκοπό είτε να επιλύσει είτε να αποβάλει (με το φιλτράρισμα) τις κλίμακες της ωκεάνιας μεταβλητότητας που είναι μικρότερες απ' αυτές που μελετώνται. Με το συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για το ωκεάνιο κλίμα και σε μία εποχή που έχει αναγνωριστεί η σημασία των ωκεάνιων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της κυκλοφορίας οι ερευνητές πρέπει να δώσουν σοβαρή προσοχή στο πρόγραμμα δειγματοληψίας για να βελτιστοποιήσουν τη μελλοντική χρησιμότητα των στοιχείων που συλλέγονται (Emery και Thomson, 1998).

Τα παραδοσιακά υδρογραφικά δειγματοληπτικά όργανα προορίστηκαν να επιλύσουν την αργά μεταβαλλόμενη δομή των ιδιοτήτων του νερού που συνδέθηκαν με τη μέση σταθερή κυκλοφορία. Κατά συνέπεια, οι αποστάσεις των σταθμών ήταν συνήθως πολύ μεγάλες για να παρουσιάσουν επαρκώς τα χαρακτηριστικά ωκεάνια γνωρίσματα. Επιπλέον, το δειγματοληπτικό μπουκάλι απαιτεί μακροχρόνιες δειγματοληψίες που οδηγούν σε σχετικά μεγάλες περιόδους για κάθε τομή. Το

γεγονός ότι αυτά τα στοιχεία έχουν παράσχει μια σημαντική εικόνα του ωκεανού, παραπέμπει στο γεγονός ότι υπάρχει ένα ισχυρό συστατικό των ωκεάνιων ιδιοτήτων του νερού σχετικών με την ωκεάνια κυκλοφορία. Για αυτούς τους λόγους, οι κάθετες τομές που είναι βασισμένες σε παραδοσιακά δεδομένα σταθμών παρέχουν χρήσιμους ορισμούς των ζωνικών κατανομών σε διάφορες υδάτινες μάζες.

Η σημασία της ωκεάνιας μεταβλητότητας έχει προτρέψει πολλούς ωκεανογράφους να μειώσουν τα διαστήματα των δειγμάτων τους. Τα σύγχρονα ηλεκτρονικά συστήματα, όπως το CTD και η ροζέτα, απαιτούν το λιγότερο χρόνο ανά διάγραμμα από το μεμονωμένο δειγματοληπτικό μπουκάλι ώστε η συνολική περίοδος ανά τομή έχει μειωθεί κατά τη διάρκεια των ετών παρά την ανάγκη για μεγαλύτερη ψηφιακή ανάλυση των στοιχείων. Ακόμα, οι περισσότεροι ωκεανογραφικοί σταθμοί είναι μακριά και δεν μπορούν να γίνουν συνοπτικές δειγματοληψίες εξ' αιτίας των χαμηλών ταχυτήτων των ερευνητικών σκαφών. Παραδείγματος χάριν, υποθέτουμε ότι επιθυμούμε να ερευνήσουμε μια ωκεάνια τομή μήκους 1000 km και να συλλέξουμε 20 προφίλ αλατότητας – θερμοκρασίας έως το βάθος 2000 m. Με μια μέση ταχύτητα 12 κόμβων, η έρευνα θα ανέλθει σε περίπου δύο ημέρες. Κάθε πόντιση δειγματοληπτικού μπουκαλιού θα έπαιρνε περίπου δύο ώρες και κάθε πόντιση CTD περίπου μια ώρα. Ο χρόνος ερευνών μας θα κυμαινόταν από τρεις έως τέσσερις ημέρες, το οποίο είναι πιο σύντομο από τα περισσότερα ωκεανογραφικά πρότυπα.

Τα σύγχρονα αναλώσιμα όργανα όπως το XBT και το XCTD, δίνουν τη δυνατότητα μείωσης του χρόνου δειγματοληψίας εφόσον επιτρέπουν τη δημιουργία του ωκεάνιου προφίλ από ερευνητικά σκάφη που βρίσκονται εν πλω. Στα σκάφη αυτά υπάρχει και η δυνατότητα εγκατάστασης συστημάτων ακουστικής ρευματογραφίας (ADCP), για τη μέτρηση των ρευμάτων στο ανώτερο ωκεάνιο στρώμα της τάξεως κάποιων εκατοντάδων μέτρων ενώ αυτά βρίσκονται εν κινήσει. Το βάθος της μέτρησης προσδιορίζεται από τη συχνότητα και είναι περίπου 500 m για πομπούς 150 KHz που χρησιμοποιούνται συνήθως. Τα περισσότερα ερευνητικά σκάφη διαθέτουν συστήματα SAIL (Shipboard ASCII Interrogation Loop) για ταχύτερη λήψη δεδομένων αλατότητας και θερμοκρασίας, κοντά στην επιφάνεια, από την εισαγωγή του συστήματος ψύξης της μηχανής. Μια άλλη τεχνική για λεπτομερή δειγματοληψία της υδάτινης στήλης είναι η τοποθέτηση διάταξης αισθητήρων σε μορφή οδόντωσης πριονιού, πίσω από το σκάφος. Η μέθοδος αυτή

βρίσκει ευρεία εφαρμογή για τη μελέτη των μετώπων κοντά στην επιφάνεια, της τυρβώδους ανάμιξης σε μικροκλίμακα και της υδροθερμικής ανανέωσης των νερών. Αυτές οι τεχνολογικές αναβαθμίσεις έχουν μειώσει στο ελάχιστο το χρόνο δειγματοληψίας, ενώ έχουν αυξήσει την κάθετη ανάλυση.

Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, μια κοινή πρακτική κατά τη χάραξη των τομών είναι να διαιρεθεί ο κάθετος άξονας σε δύο μέρη, με την ανώτερη περιοχή να έχει διαφορετική κλίμακα ώστε να επιδείξει τις μεγαλύτερες αλλαγές του ανώτερου ωκεανού, από τα βαθύτερα ωκεάνια στρώματα. Τα διαστήματα που χρησιμοποιούνται στο ανώτερο μέρος μπορεί να είναι μεγαλύτερα απ' αυτά των κάθετων κλίσεων του βαθύτερου στρώματος. Είναι σημαντικό, εντούτοις, να διατηρηθεί ένα σταθερό διάστημα μέσα σε κάθε στρώμα για να αντιπροσωπεύει πιστά τις κλίσεις. Όλα τα περιγράμματα πρέπει να περιγραφούν με σαφήνεια. Το χρώμα είναι συχνά πολύ ενδεικτικό των κλίσεων που αντιπροσωπεύονται στη διάκριση από τα περιγράμματα. Ενώ είναι κοινή πρακτική να χρησιμοποιούνται διαβαθμίσεις τόνων του κόκκινου για να δείξουν τις θερμές περιοχές, και διαβαθμίσεις του μπλε για το κρύο, δεν υπάρχει καμία συνιστώμενη κωδικοποίηση χρώματος για τις ιδιότητες όπως η αλατότητα, το διαλυμένο οξυγόνο ή τα θρεπτικά. Ο άτλαντας χρώματος των ιδιοτήτων του νερού για τον Ειρηνικό ωκεανό που δημοσιεύθηκε από τον Reid (1965) παρέχει ένα χρήσιμο συνδυασμό των χρωμάτων.

Στα τμήματα που προέρχονται από τα δείγματα των δειγματοληπτικών μπουκαλιών, τα μεμονωμένα σημεία δεδομένων υποδεικνύονται συνήθως από ένα σημείο ή από την πραγματική αξία τους. Επιπλέον, ο αριθμός των σταθμών είναι υποδειγμένος στο περιθώριο επάνω ή κάτω από το διάγραμμα. Οι σταθμοί που συλλέγονται με CTD συνήθως δείχνουν τη θέση τους αλλά δεν έχουν πλέον τα σημεία ή τις τιμές των δειγμάτων για τα μεμονωμένα σημεία των δεδομένων.

Ο οριζόντιος άξονας αντιπροσωπεύει συνήθως την απόσταση κατά μήκος της τομής και πολλές τομές έχουν έναν μικρό ένθετο χάρτη που παρουσιάζει τη θέση τους. Εναλλακτικά, ο αναγνώστης αναφέρεται σε έναν άλλο χάρτη που παρουσιάζει όλες τις θέσεις των τομών. Δεδομένου ότι πολλές τομές λαμβάνονται κατά μήκος των παραλλήλων του γεωγραφικού πλάτους ή των μεσημβρινών του γεωγραφικού μήκους, είναι σύνηθες να περιληφθεί η κατάλληλη κλίμακα γεωγραφικού πλάτους ή μήκους στην κορυφή ή το κατώτατο σημείο κάθε τομής. Ακόμα και όταν η τομή προσεγγίζει τις ζωνικές γραμμές ή μεσημβρινές τομές, οι εκτιμήσεις του

γεωγραφικού πλάτους ή του γεωγραφικού μήκους συμπεριλαμβάνονται συχνά στην ετικέτα του άξονα για να βοηθήσουν και να προσανατολίσουν τον αναγνώστη. Απαραίτητη είναι και η προσθήκη της ετικέτας κάθε σταθμού πάνω στους άξονες.

Ένα μοναδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στη χάραξη των βαθιών κάθετων τομών της πυκνότητας, είναι η ανάγκη να υπάρξουν διαφορετικά επίπεδα αναφοράς πίεσης για τη μέτρηση της πυκνότητας, ώστε να φανεί η συμπίεστικότητα του νερού της θάλασσας λόγω της θερμοκρασίας. Δεδομένου ότι η θερμοκρασία του νερού μειώνεται γενικά με την πίεση (ανάλογα μεγέθη), οι τεχνητά χαμηλές πυκνότητες θα υπολογιστούν στα μέγιστα βάθη με τη χρήση της επιφανειακής πίεσης ως αναφορά. Όταν θέλουμε να αναλύσουμε τη βαθιά δομή της πυκνότητας, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζουμε και το ανώτερο στρώμα, τότε για διαφορετικά διαστήματα βάθους, χρησιμοποιούμε διαφορετικά επίπεδα αναφοράς. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη ασυνέχειας στις καμπύλες της πυκνότητας, στην περιοχή που αλλάζει το σημείο αναφοράς.

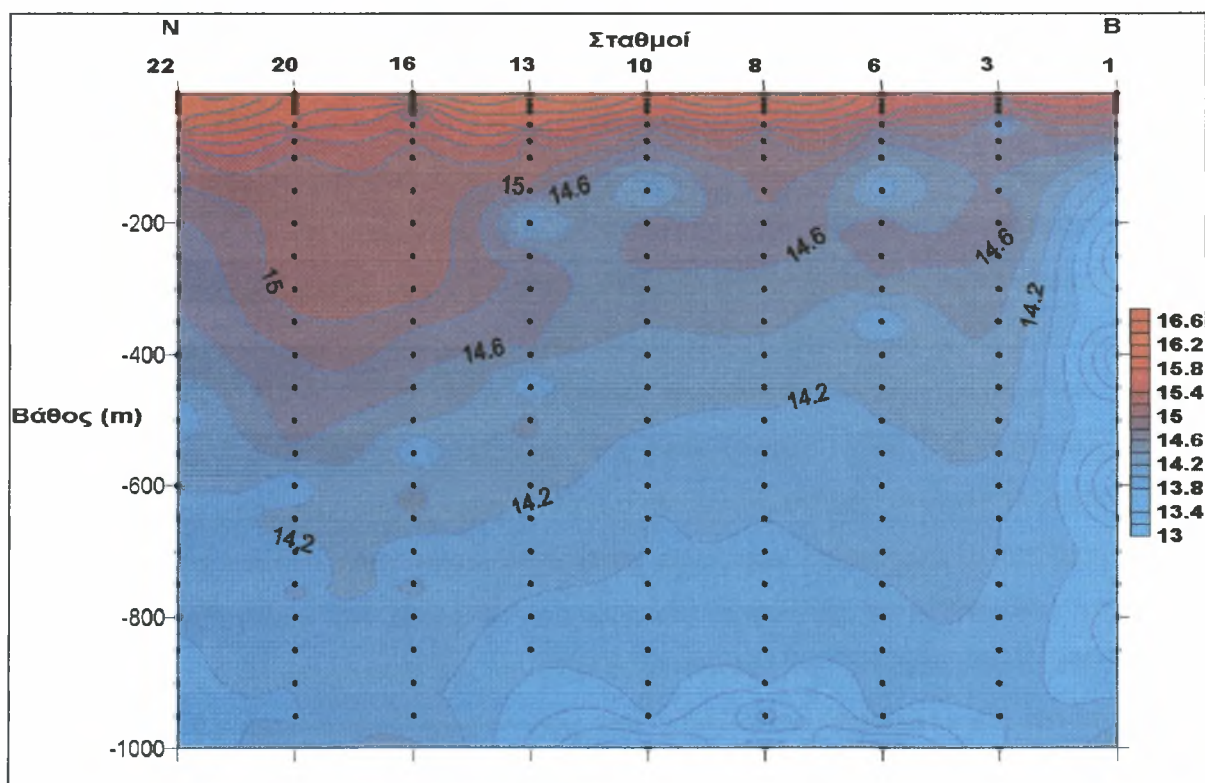
Στις κάθετες τομές οφείλουμε να συμπεριλάβουμε, για καλύτερη παρουσίαση και τη βυθομετρία της τομής. Η προϋπόθεση για κατακόρυφη υπερβολή (μεγαλύτερη κλίμακα στο κατακόρυφο απ' ότι στον οριζόντιο άξονα) επιβάλει την παρουσίαση της τοπογραφία του πυθμένα με υπερβολική κλίμακα. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μεγαλοποίηση του πυθμενικού ανάγλυφου στον κάθετο άξονα. Αυτό συνιστά την παράβλεψη της βυθομετρίας στις κατακόρυφες τομές, αλλά για το λόγο του ότι η βυθομετρία είναι βασικό στοιχείο της ωκεάνιας κυκλοφορίας, θεωρείται απαραίτητη η παρουσίασή της (Emery και Thomson, 1998).

Σε εφαρμογή στον Ελλαδικό χώρο θα χρησιμοποιηθούν οι τιμές του πίνακα 3.1. Το πρόγραμμα του υπολογιστή που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή της κατακόρυφης τομής είναι το Surfer για Windows από την Golden Software. Εισάγουμε τα δεδομένα σε σύστημα τριών διαστάσεων x, y, z (γεωγραφικό πλάτος, βάθος, θερμοκρασία) όπως φαίνεται στο Παράρτημα I (σελίδα 149).

Στην εικόνα 3.3 φαίνεται η κατακόρυφη τομή της θερμοκρασίας όπου μπορούμε να εξάγουμε τα εξής συμπεράσματα:

✓ Στο βόρειο άκρο της τομής από το σταθμό 1 έως τον σταθμό 3 και σε βάθος μεταξύ 100 και 200m παρατηρείται μια πολύ ισχυρή πύκνωση των ισόθερμων. Η πύκνωση αυτή των ισόθερμων συνιστά ένα μέτωπο το οποίο διαχωρίζει το σχετικά ψυχρότερο και πιο ομογενές (θερμοκρασιακά) υποεπιφανειακό νερό από το θερμότερο νερό που υπέρκειται αυτού. Η προέλευση του ψυχρότερου υποεπιφανειακού νερού φαίνεται να είναι από τα βόρεια, πιθανώς η θάλασσα της Αδριατικής, αν λάβουμε υπόψη τη θέση του σταθμού 1 και την επιφανειακή κατανομή της θερμοκρασίας στην εν λόγω περιοχή.

✓ Καθ' όλο το μήκος της τομής από το βορειότερο έως το νοτιότερο άκρο της αναπτύσσεται θερμοκλινές το οποίο διαχωρίζει τα θερμότερα επιφανειακά νερά από τα σχετικά ψυχρότερα υποεπιφανειακά. Το θερμοκλινές κλίνει προς τα νότια. Ξεκινώντας από το βάθος των 50m στα βόρεια το θερμοκλινές φθάνει τα 100m στα νότια.

Εικόνα 3.3 Κατακόρυφη τομή της θερμοκρασίας στο Ιόνιο Πέλαγος

✓ Στους σταθμούς 16 και 8 παρατηρούνται δύο πυρήνες σχετικά θερμότερων νερών (βύθιση ισόθερμων καμπύλων) οι οποίοι μπορούν να αποδοθούν στις

αντικυκλωνικές δίνες που αναγνωρίστηκαν στην επιφανειακή κατανομή της θερμοκρασίας στις αντίστοιχες περιοχές. Η αντικυκλωνική δίνη στο σταθμό 16 φαίνεται να είναι περισσότερο αναπτυγμένη καθώς η βύθιση των ισόθερμων καμπύλων που προκαλεί φθάνει μέχρι τον πυθμένα.

3.4 Οριζόντιοι χάρτες

Στην εισαγωγή, αναφέραμε την πρόωρη χαρτογράφηση των ωκεάνιων ιδιοτήτων της επιφάνειας και των κατώτατων βαθών των ωκεανών.

Ένα μεγάλο μέρος αυτών που ξέρουμε για τη γενική δομή του ωκεανού, ιδιαίτερα για το βαθύ ωκεανό, έχει προκύψει από τους μεγάλης κλίμακας χάρτες των ιδιοτήτων του νερού. Μια παρουσίαση που αναπτύχθηκε από τον Wüst (1935) για την καλύτερη αναπαράσταση των οριζόντιων μεταβολών συγκεκριμένων υδάτινων μαζών, είναι βασισμένη στη μέθοδο στρώματος – πυρήνα. Χρησιμοποιώντας τα κάθετα διαγράμματα ιδιοτήτων, τις κάθετες τομές, και τα χαρακτηριστικά διαγράμματα (π.χ. $T - S$), ο Wüst καθόρισε ένα στρώμα – πυρήνα ως μέγιστη ιδιότητα και επισήμανε έπειτα την κατανομή των ιδιοτήτων κατά μήκος της επιφάνειας, που καθορίστηκε απ' αυτό το μέγιστο. Δεδομένου ότι κάθε στρώμα πυρήνων δεν είναι αυστηρά οριζόντιο, είναι πρώτα απαραίτητο να παρουσιαστεί ένας χάρτης που να παρουσιάζει το βάθος του εν λόγω στρώματος – πυρήνα. Ιδιότητες όπως η θερμοκρασία, η αλατότητα, το οξυγόνο, και τα θρεπτικά συστατικά μπορούν επίσης να σχεδιαστούν κατά μήκος αυτών των στρωμάτων μαζί με το ποσοστό της κατάλληλης υδάτινης μάζας του νερού που ορίζεται από τα χαρακτηριστικά διαγράμματα. Μια παρόμοια παρουσίαση είναι η χάραξη των ιδιοτήτων σε επιλεγμένες επιφάνειες της πυκνότητας. Αυτή η πρακτική δημιουργήθηκε από το Montgomery (1938) ο οποίος υποστήριξε ότι η μετατόπιση και η μίξη θα εμφανίζονταν ευκολότερα κατά μήκος των επιφανειών με σταθερή εντροπία. Δεδομένου ότι αυτές οι ισηντροπικές επιφάνειες είναι δύσκολο να καθοριστούν, ο Montgomery πρότεινε ότι οι επιφάνειες της σταθερής δυναμικής πυκνότητας θα ήταν στενές προσεγγίσεις στα χαμηλότερα στρώματα και ότι το σίγμα- τ θα ήταν κατάλληλο για τα ανώτερα στρώματα. Γνωστή ως ισηντροπική ανάλυση λόγω του θερμοδυναμικού χαρακτήρα της, αυτή η τεχνική οδήγησε στην πρακτική της παρουσίασης των σίγμα – τ ή σίγμα – θ σε οριζόντιους χάρτες. Ενώ μπορεί να είναι δύσκολο να απεικονιστεί η μορφή των επιφανειών πυκνότητας,

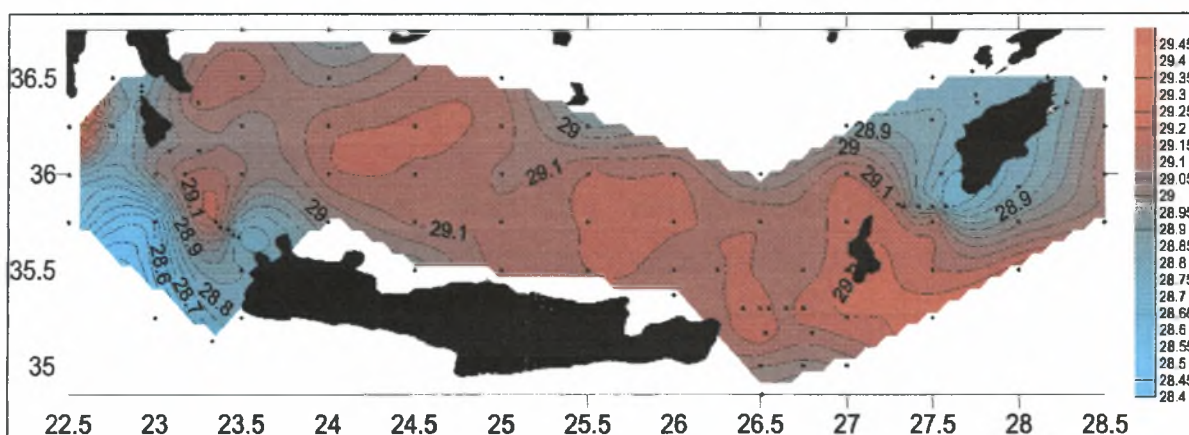
αυτός ο τύπος σχήματος είναι συχνά καλύτερος στην αποκάλυψη των κλίσεων κάθε ιδιότητας. Όπως με τη μέθοδο στρώματος – πυρήνα, που περιγράφει τους χάρτες στην πυκνότητα οι επιφάνειες περιλαμβάνουν τη χάραξη των χαρακτηριστικών διαγραμμάτων ιδιοτήτων για να προσδιορίσουν το καλύτερο σύνολο επιφανειών πυκνότητας. Εγγενής σ' αυτόν τον τύπο παρουσίασης είναι η υπόθεση ότι δεν εμφανίζεται διαπυκνική μίξη (δεν τέμνει τις ισόπυκνες). Μερικές φορές αντί της πυκνότητας επιλέγονται για χάραξη οι επιφάνειες θερμοστατικής ανωμαλίας.

Ο καθορισμός και η κατασκευή των γραμμών περιγράμματος στους οριζόντιους χάρτες έχουν εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια από μια υποκειμενική διαδικασία σχεδίασης χειρός σε μια αντικειμενικότερη διαδικασία που πραγματοποιείται από έναν υπολογιστή. Οι αναλύσεις στο χέρι εμφανίζονται συνήθως αρκετά ομαλές αλλά είναι αδύνατο να καθοριστεί επαρκώς η διαδικασία λείανσης που εφαρμόζεται στα δεδομένα και ποικίλλει με την εμπειρία των χρηστών. Μόνο εάν το ίδιο πρόσωπο περιέγραφε όλα τα στοιχεία, θα ήταν δυνατό να συγκριθούν άμεσα τα αποτελέσματα των χαρτών. Οι διαφορές που δημιουργούνται με την υποκειμενική χάραξη των καμπύλων είναι λιγότερο σοβαρές για μακροπρόθεσμες και στάσιμες διαδικασίες, οι οποίες είναι πιθανό να αντιπροσωπευθούν καλά, ανεξάρτητα από την υποκειμενική σχεδίαση. Οι μικρότερης περιόδου χρονικές μεταβολές, εντούτοις, θα σχεδιαστούν διαφορετικά από κάθε ερευνητή και θα είναι αδύνατο να συγκριθούν τα αποτελέσματα. Εν προκειμένης, σημειώνεται ότι οι καιρικοί χάρτες που χρησιμοποιούνται για τις εξάωρες καιρικές προβλέψεις σχεδιάζονταν ακόμα με το χέρι δεδομένου ότι αυτό επιτρέπει τις αναγκαίες υποκειμενικές αποφάσεις βασισμένες στη συσσωρευμένη εμπειρία του μετεωρολόγου.

Η αντικειμενική ανάλυση και άλλες διαδικασίες χαρτογράφησης βασισμένες σε υπολογιστή, έχουν αναπτυχθεί για να πραγματοποιήσουν την οριζόντια χαρτογράφηση και τη χάραξη περιγράμματος. Εντούτοις, χρειάζεται προσοχή στη χρήση οποιασδήποτε τυποποιημένης διαδικασίας χαρτογράφησης, έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι υποθέσεις και οι στόχοι των δεδομένων που χαρτογραφούνται. Για παράδειγμα, η διαδικασία χαρτογράφησης γνωστή ως αντικειμενική ανάλυση ή βέλτιστη παρεμβολή, είναι εγγενώς μια λειτουργία λείανσης. Κατά συνέπεια, τα πλέγματα των δεδομένων που παράγονται μπορούν να λειανθούν σε μια οριζόντια κλίμακα μήκους μεγαλύτερου από την κλίμακα ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη

έρευνα. Άρα πρώτα πρέπει να καθοριστεί πως θα διατηρηθεί η μεταβλητότητα που μας ενδιαφέρει, ενώ η διαδικασία χαρτογράφησης θα είναι σαφής για τα δεδομένα που απέχουν κατά ακανόνιστα διαστήματα.

Στην εικόνα 3.4 παρουσιάζονται για ένα δίκτυο 93 σταθμών του Κρητικού Πελάγους, οι τιμές της επιφανειακής πυκνότητας, που υπολογίστηκαν βάσει των μετρήσεων θερμοκρασίας και αλατότητας που μετρήθηκαν με αυτογραφικό δειγματολήπτη CTD μεταξύ 14 Μαρτίου και 14 Απριλίου 1994. Στο **Παράρτημα Ι**

Εικόνα 3.4 Επιφανειακή κατανομή της πυκνότητας στο Κρητικό Πέλαγος

παρουσιάζεται ο τρόπος κατασκευής της επιφανειακής κατανομής με το πρόγραμμα Surfer.

Στο νοτιοδυτικό άκρο της περιοχής μελέτης νοτίως των στενών των Αντικυθήρων η επιφανειακή κατανομή της πυκνότητας παρουσιάζει τις ελάχιστες τιμές της (28,430). Αντίστοιχα χαμηλές τιμές επιφανειακής πυκνότητας εμφανίζονται στα βορειοανατολικά, περιφερειακά των ακτών της Ρόδου.

Το κεντρικό Κρητικό Πέλαγος παρουσιάζει σχετικά υψηλές τιμές επιφανειακής πυκνότητας, ενώ οι μέγιστες τιμές της πυκνότητας απαντώνται στο νοτιοανατολικό άκρο της περιοχής μελέτης νοτιοανατολικά της Καρπάθου (29,246).

Η κατανομή των ακραίων τιμών της επιφανειακής πυκνότητας στο Κρητικό Πέλαγος εξηγείται από την παρουσία κυκλωνικών και αντικυκλωνικών δινών που προκαλούν αντίστοιχα αποκλίσεις και συγκλίσεις των επιφανειακών νερών. Έτσι σχετικά μεγάλες πυκνότητες, στο κεντρικό Κρητικό και στα νοτιοανατολικά της περιοχής μελέτης, οφείλονται στην ανάδυση σχετικά ψυχρότερων και πυκνότερων μαζών από μεγαλύτερα βάθη, εξαιτίας της κυκλωνικής κυκλοφορίας στις

αντίστοιχες περιοχές. Από την άλλη πλευρά οι χαμηλές επιφανειακές πυκνότητες στο νοτιοδυτικό άκρο της περιοχής μελέτης αποδίδονται αντίστοιχα σε σύγκριση και καταβύθιση των σχετικά θερμότερων και λιγότερο πυκνών επιφανειακών νερών, λόγω της παρουσίας αντικυκλωνικών συνθηκών.

Οι σχετικά χαμηλές επιφανειακές πυκνότητες περιφερειακά των ακτών της Ρόδου, οφείλονται στην ιδιαίτερη ρευματική κυκλοφορία των νερών της περιοχής (μιανδρικό ρεύμα) η οποία τροποποιείται από τις κυκλωνικές και αντικυκλωνικές κινήσεις στην ευρύτερη περιοχή.

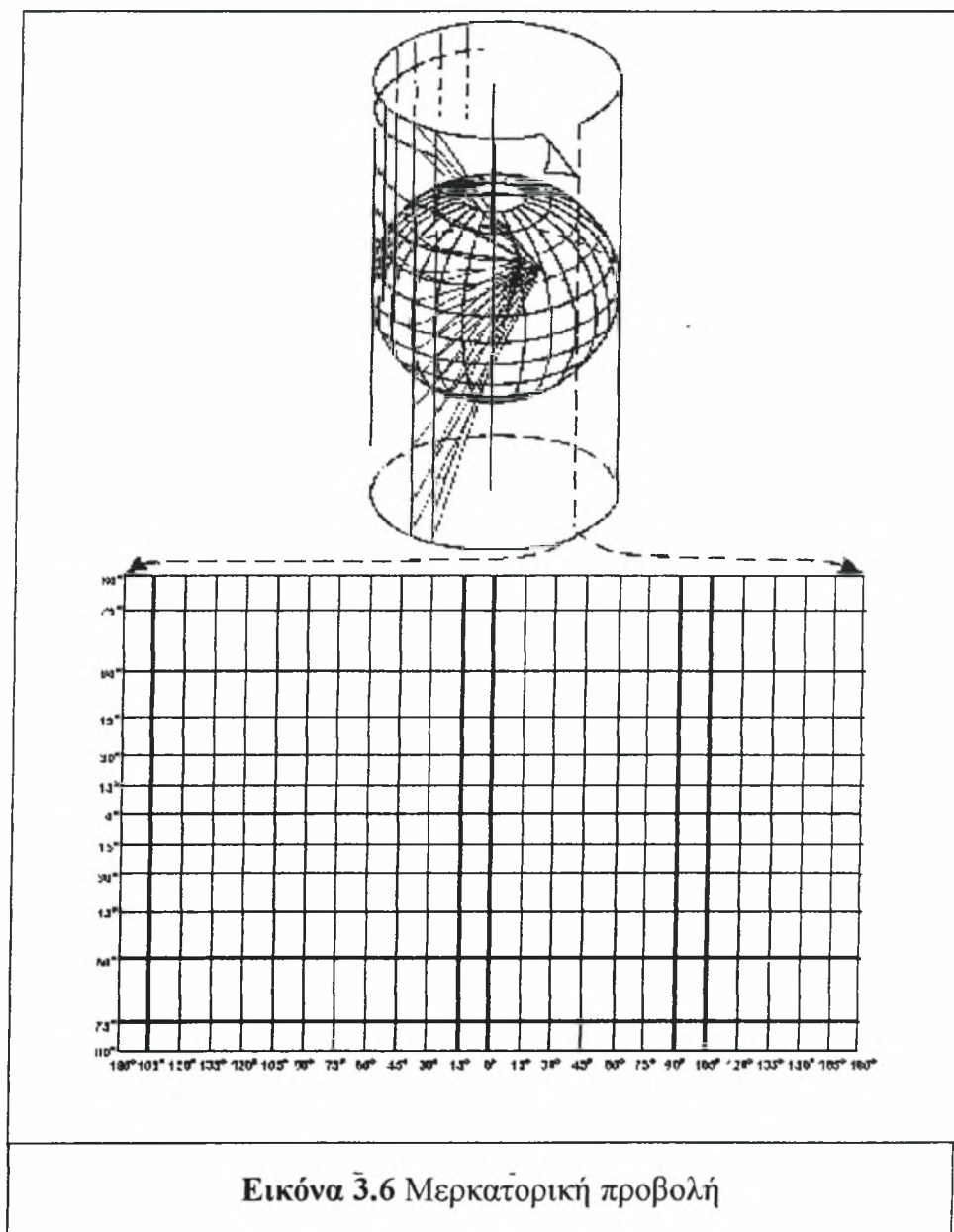
3.5 Προβολές χαρτών

Μια παραμελημένη πτυχή στη χαρτογράφηση των ωκεανογραφικών μεταβλητών είναι η επιλογή μιας κατάλληλης προβολής χαρτών. Στο παρελθόν έχει χρησιμοποιηθεί μια μεγάλη ποικιλία προβολών. Η φύση της ανάλυσης, η κλίμακα και η γεωγραφική περιοχή ενδιαφέροντός υπαγορεύουν τον τύπο προβολής χαρτών που χρησιμοποιείται. Οι πολιτικές μελέτες χρήζουν γενικά μιας κωνικής ή άλλης πολικής προβολής για να αποφευχθεί τη διαστρέβλωση των ζωνικών διακυμάνσεων κοντά στους πόλους (εικόνα 3.5). Σε αυτήν την

περίπτωση, ο κώνος εφάπτεται σε ένα ενιαίο γεωγραφικό πλάτος (τυποποιημένος παράλληλος) που μπορεί να επιλεχτεί με την αλλαγή της γωνίας του κώνου. Οι προκύπτουσες κλίμακες γεωγραφικού πλάτους – μήκους είναι διαφορετικές γύρω από κάθε σημείο και η προβολή καλείται μη σύμμορφη. Μια σύμμορφη κωνική προβολή είναι η σύμμορφη προβολή Lambert που κόβει τη γη σε δύο γεωγραφικά πλάτη. Σε αυτήν την προβολή, το διάστημα των γραμμών γεωγραφικού πλάτους αλλάζει έτσι ώστε η διαστρέβλωση να είναι η ίδια κατά μήκος των μεσημβρινών. Αυτή είναι η ευρύτερα χρησιμοποιημένη κωνική προβολή για τη ναυσιπλοΐα δεδομένου ότι οι ευθείες γραμμές αντιστοιχούν σχεδόν στις μεγάλες διαδρομές των κύκλων. Μια παραλλαγή αυτής της χαρτογράφησης είναι η «τροποποιημένη

σύμμορφη προβολή Lambert». Αυτή η προβολή καλείται να επιλέξει κορυφαίο τυποποιημένο τον παράλληλο πολύ κοντά στον πόλο, κλείνοντας κατά συνέπεια μακριά την κορυφή του κώνου. Μια τέτοια κωνική προβολή είναι σύμμορφη πέρα από το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής της. Οι μετεωρολόγοι χρησιμοποιούν την

Εικόνα 3.6 Μερκατορική προβολή

πολική στερεογραφική προβολή. Πιθανώς, τα πλεονεκτήματα αυτής της προβολής είναι η δυνατότητά της να καλύψει ένα ολόκληρο ημισφαίριο και η χαμηλή διαστρέβλωσή της στα διάφορα γεωγραφικά πλάτη.

Σε μεσαία και μικρά γεωγραφικά πλάτη, χρησιμοποιείται η Μερκατορική προβολή. Οι Μερκατορικοί χάρτες είναι σύμμορφοι υπό την έννοια ότι οι διαστρεβλώσεις στο γεωγραφικό πλάτος και το γεωγραφικό μήκος είναι παρόμοιες.

Η πιο κοινή προβολή είναι η εγκάρσια Μερκατορική ή κυλινδρική προβολή. Όπως φανερώνει το όνομα είναι η προβολή της γήινης επιφάνειας επάνω σε έναν κύλινδρο που είναι εφαπτόμενος στον ισημερινό (ισημερινός κυλινδρικός). Αυτός ο τύπος προβολής, εξ ορισμού, δεν μπορεί να περιλάβει τους πόλους. Μια παραλλαγή αυτού καλείται πλάγια Μερκατορική προβολή, που αντιστοιχεί σε έναν κύλινδρο που είναι εφαπτόμενος στη γη σύμφωνα με μια γραμμή που έχει κλίση σε σχέση με τον ισημερινό. Αντίθετα από την κυλινδρική προβολή αυτή η πλάγια προβολή μπορεί να παρουσιάσει και τους πόλους. Αυτή η μορφή προβολής έχει επίσης έναν σύμμορφο χαρακτήρα, με τις ίσες διαστρεβλώσεις στις γραμμές γεωγραφικού πλάτους και γεωγραφικού μήκους. Η πιο γνωστή Μερκατορική χαρτογράφηση είναι το παγκόσμιο εγκάρσιο πλέγμα του Μερκάτορα (UTM) που είναι ένα στρατιωτικό πλέγμα το οποίο χρησιμοποιεί την ισημερινή κυλινδρική προβολή. Μια άλλη δημοφιλής προβολή μέσου πλάτους είναι η ορθογώνια ή προβολή ίσων περιοχών η οποία είναι μια κυλινδρική προβολή με ομοιόμορφο διάστημα μεταξύ των γραμμών γεωγραφικού πλάτους και μήκους. Στις εφαρμογές όπου η πραγματική γήινη διαστρέβλωση δεν είναι σημαντική, αυτός ο τύπος χρησιμοποιείται συχνά. Εκτιμώντας ότι οι Μερκατορικές προβολές είναι χρήσιμες για τα διανύσματα, οι προβολές ίσης περιοχής είναι χρήσιμες για τις μονοδιάστατες ιδιότητες. Για τις μελέτες ορισμένων περιοχών, μπορούν να αναπτυχθούν ειδικές προβολές όπως η αζιμουθιακή, η οποία αποτελείται από ένα επίπεδο εφαπτόμενο στη γη σε ένα συγκεκριμένο σημείο. Οι αζιμουθιακές προβολές χρησιμοποιούν το κέντρο της γης ως σημείο αναφοράς, ενώ οι στερεογραφικές προβολές χρησιμοποιούν ένα σημείο στην επιφάνεια της γης.

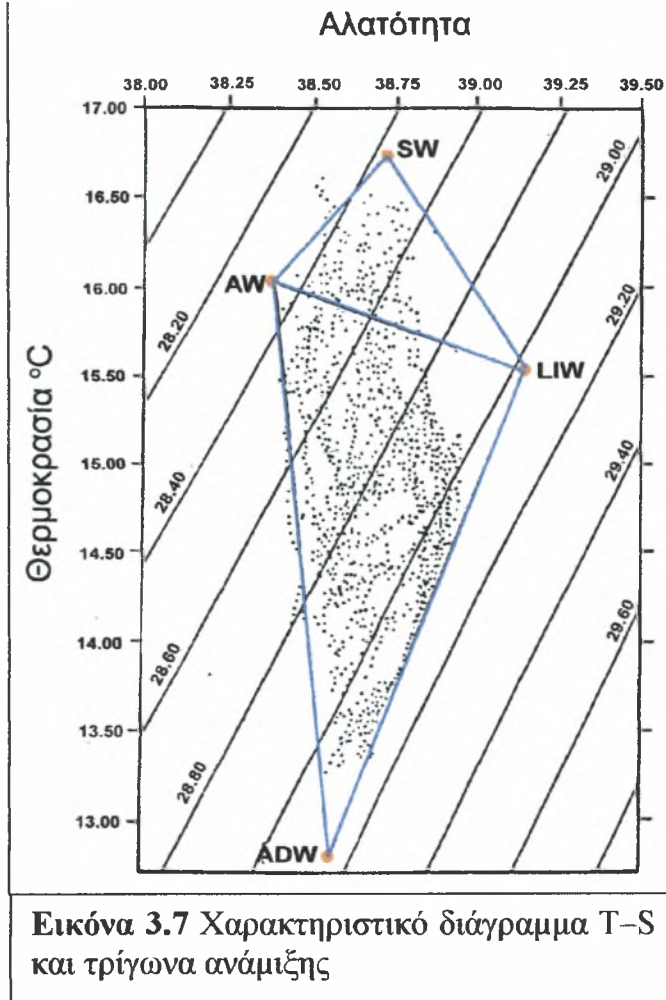
Τα αποτελέσματα της προβολής των χαρτών στις χαρτογραφημένες ωκεανογραφικές ιδιότητες πρέπει πάντα να λαμβάνονται υπόψη. Συχνά η διαστρέβλωση είναι ασήμαντη, δεδομένου ότι μόνο η κατανομή είναι σημαντική σε σχέση με τη γεωγραφία (όρια εδάφους) της περιοχής μελέτης. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως στη σχεδίαση τροχιών των ρευμάτων (μέθοδος Lagrange), για τη σύγκριση χαρτών είναι σημαντική η χρήση της ίδιας προβολής και από τους οποίους θα γίνει μια πρόχειρη εκτίμηση των ταχυτήτων στις τροχιές αυτές. Οι παραλλαγές στις προβολές χαρτών μπορούν επίσης να προκαλέσουν ανεπιθύμητες μεταβολές στις παρουσιάσεις των ιδιοτήτων.

3.6 Χαρακτηριστικά διαγράμματα

Σε πολλές ωκεανογραφικές εφαρμογές, είναι χρήσιμο να συσχετίζονται δύο ταυτόχρονα παρατηρηθείσες μεταβλητές. Πρώτοι οι Helland και Hansen (1918) πρότειναν τη χρησιμότητα της χάραξης της θερμοκρασίας (T) σε σχέση με την αλατότητα (S). Διαπίστωσαν ότι τα διαγράμματα T-S (εικόνα 3.7) ήταν παρόμοια σε μεγάλες περιοχές του ωκεανού και παρέμεναν σταθερά σε πολλές θέσεις. Μια πρόωρη εφαρμογή του διαγράμματος T-S ήταν η δοκιμή και η επεξεργασία υδρογραφικών δεδομένων που συλλέχθηκαν από δειγματοληπτικά μπουκάλια. Σε σύγκριση με τις υπάρχουσες καμπύλες T-S για μια συγκεκριμένη περιοχή, οι καμπύλες T-S από τα συλλεχθέντα στοιχεία έδωσαν έμφαση γρήγορα στα λανθασμένα δείγματα που θα μπορούσαν έπειτα να διορθωθούν ή να αποβληθούν. Τα παρόμοια χαρακτηριστικά διαγράμματα αναπτύχθηκαν για άλλες ωκεάνιες ιδιότητες, πολλές από αυτές, εντούτοις, δεν ήταν συντηρητικές και δεν θα μπορούσαν να αναμένονται για να ανταγωνιστούν τη σταθερότητα της σχέσης T-S (θα χρησιμοποιηθεί το T-S ως αντιπροσωπευτικό όλων των χαρακτηριστικών διαγραμμάτων).

Η ωκεάνια μεταβλητότητα μέσα στο χρόνο έχει σημαντικές συνέπειες για τον υπολογισμό των μέσων διαγραμμάτων T-S, όπου τα ζεύγη T και S, από διαφορετικό μπουκάλι ή CTD, υπολογίζονται κατά μέσο όρο μαζί για να προσδιορίσουν τη σχέση T-S για μια δεδομένη περιοχή ή ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η μέση σχέση T και S διατυπώνεται ως ο μέσος όρος του S σε διαστήματα των τιμών του T. Στο διάγραμμα μπορούν να συμπεριληφθούν και οι τιμές του βάθους, να παραστήσουν τα βάθη που παρατηρούνται μοναδικά ζεύγη T και S. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να καθοριστεί ένα μοναδικό διάγραμμα για τις τιμές T, S και βάθους για ένα σύνολο διαφορετικών υδρογραφικών διαγραμμάτων.

Η παραδοσιακή καμπύλη T-S είναι μέρος ενός συνόλου καμπυλών που αφορούν μετρημένες μεταβλητές όπως η θερμοκρασία, η αλατότητα, η πυκνότητα (σ_t) ή η θερμική ανωμαλία ($\Delta_{s,T}$). Η κυρτότητα αυτών των καμπυλών οφείλεται στη μη γραμμική φύση της καταστατικής εξίσωσης του ωκεανού. Σε ένα παραδοσιακό διάγραμμα T-S, η σταθερότητα της υδάτινης στήλης, που αντιπροσωπεύεται από την καμπύλη μπορεί εύκολα να αξιολογηθεί. Εκτός αν κάποιος είναι σε μια ασταθή περιοχή, η πυκνότητα πρέπει πάντα να αυξάνεται με το βάθος κατά μήκος της καμπύλης T-S. Επιπλέον η ανάλυση των καμπυλών T-S

μπορεί να ρίξει σημαντικό φως στις διαδικασίες μίξης που συντελούνται στον ωκεανό. Σημειώνεται ότι η θερμική ανωμαλία, $\Delta_{s,T}$ χρησιμοποιείται στις καμπύλες T-S παρά την ανωμαλία όγκου $\delta_{s,T}$, εφόσον η πίεση συμπεριλαμβάνεται στο $\delta_{s,T}$, αν και έχει βρεθεί να είναι αμελητέα για τον υδροστατικό υπολογισμό, ενώ μπορεί να προσεγγιστεί από το $\Delta_{s,T}$ που στερείται την ποσότητα της πίεσης.

Μια άλλη ευρύτερα χρησιμοποιούμενη παραλλαγή του διαγράμματος T-S είναι γνωστή ως ογκομετρική καμπύλη T-S. Εισήχθη από τον Montgomery (1958) και παρουσιάζει μια ογκομετρική καταγραφή της μάζας του νερού σε σχέση με τις αντίστοιχες ιδιότητες T-S.

Σε μια συγκεκριμένη εφαρμογή των καμπυλών T-S, ο McDuff (1988) εξέτασε τα αποτελέσματα των διαφορετικών αλατοτήτων στις θερμικές ανωμαλίες που παράγονται από τις υδροθερμικές πηγές.

Τα διαγράμματα T-S δεν διαφέρουν σε κατασκευή απ' αυτή των κατακόρυφων προφίλ, μόνο που τις θέσεις των τιμών στους άξονες αντικαθιστά στον κατακόρυφο

η θερμοκρασία και στον οριζόντιο η αλατότητα. Η ακολουθία των βημάτων εξηγείται στο Παράρτημα Ι για το πρόγραμμα Microsoft Excel.

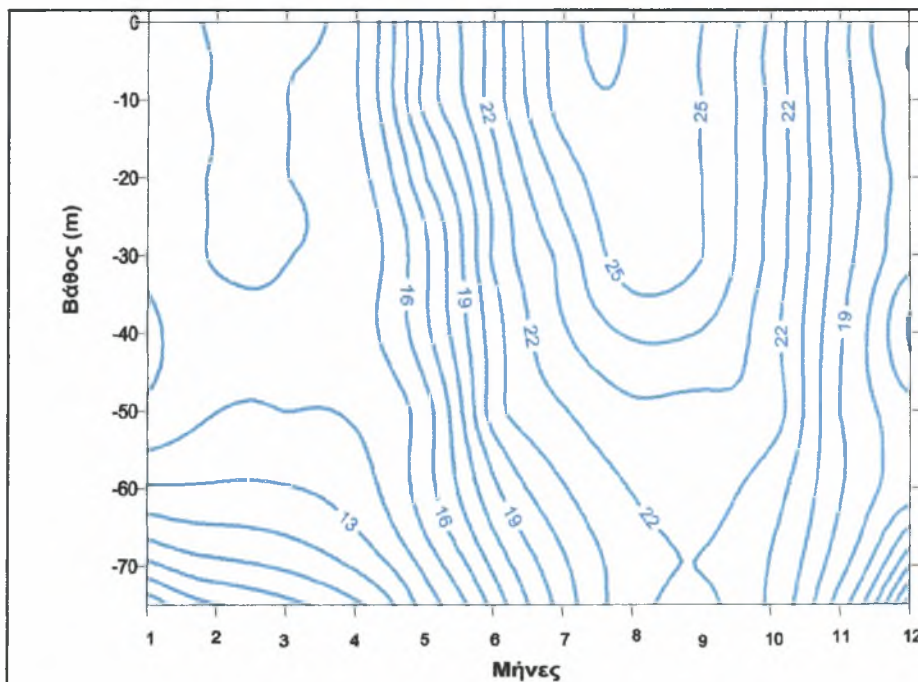
Τα δεδομένα που θα χρησιμοποιηθούν προέρχονται από το Ιόνιο Πέλαγος και από το ίδιο πλόα που προέρχονται τα δεδομένα για την κατασκευή των κατακόρυφων προφίλ (Κεφ. 2.10.2).

Η εικόνα 3.7 το σύνθετο διάγραμμα T-S βασισμένο σε όλες τις θερμοαλατικές μετρήσεις και των 22 σταθμών. Η διασπορά των σημείων του διαγράμματος T-S υποδηλώνει τη συμμετοχή τεσσάρων υδάτινων τύπων στη σύσταση των υδάτινων μαζών της περιοχής μελέτης. Έτσι, η επί τοις εκατό (%) συμμετοχή του LIW μπορεί να υπολογισθεί με τη μέθοδο των «τριγώνων ανάμιξης» (Mamayev, 1975). Οι τιμές των θερμοαλατικών παραμέτρων, που ορίζουν τους τέσσερις υδάτινους τύπους είναι οι γενικά αποδεκτές τιμές του Hopkins (1978):

- ✓ Λεβαντινό Ενδιάμεσο Νερό (LIW): 15,1°C, 39,10
- ✓ Ατλαντικό Νερό (AW): 16,0°C, 38,35
- ✓ Επιφανειακό Νερό (SW): 16,7°C, 38,70
- ✓ Αδριατικό Βαθύ Νερό (ADW): 12,7°C, 38,5

3.7 Χρονοσειρές

Στην ωκεανογραφία, όπως και σε άλλες περιβαλλοντικές επιστήμες, υπάρχει η ανάγκη να παρουσιαστούν οι πληροφορίες σε χρονοσειρές. Οι χρονοσειρές είναι τα διαγράμματα κάποιας ιδιότητας σε σχέση με το χρόνο. Η αρχή της εφαρμογής και χρήσης τους έγινε με βάση μετρήσεις σε παράκτιες περιοχές, της επιφανειακής θερμοκρασίας και άλλων σχετικών παραμέτρων. Δεδομένου ότι η κυκλοφορία των σκαφών αυξήθηκε, η ανάγκη για παράκτια αναγνωριστικά σήματα οδήγησε στην καθιέρωση πειραματικών σκαφών που χρησίμευσαν ως πλατφόρμες για την παράκτια συλλογή δεδομένων. Μερικές από τις πρώτες μελέτες, που έγιναν από τους γεωγράφους στον ανερχόμενο τομέα της φυσικής ωκεανογραφίας, πραγματοποιήθηκαν από πλωτούς φάρους. Οι μεταβολές του αέρα, των κυμάτων, των ρευμάτων επιφάνειας και της θερμοκρασίας επιφάνειας που συλλέχθηκαν από αυτά τα σκάφη έπρεπε να συσχετισθούν με το χρόνο. Αργότερα, τα ερευνητικά

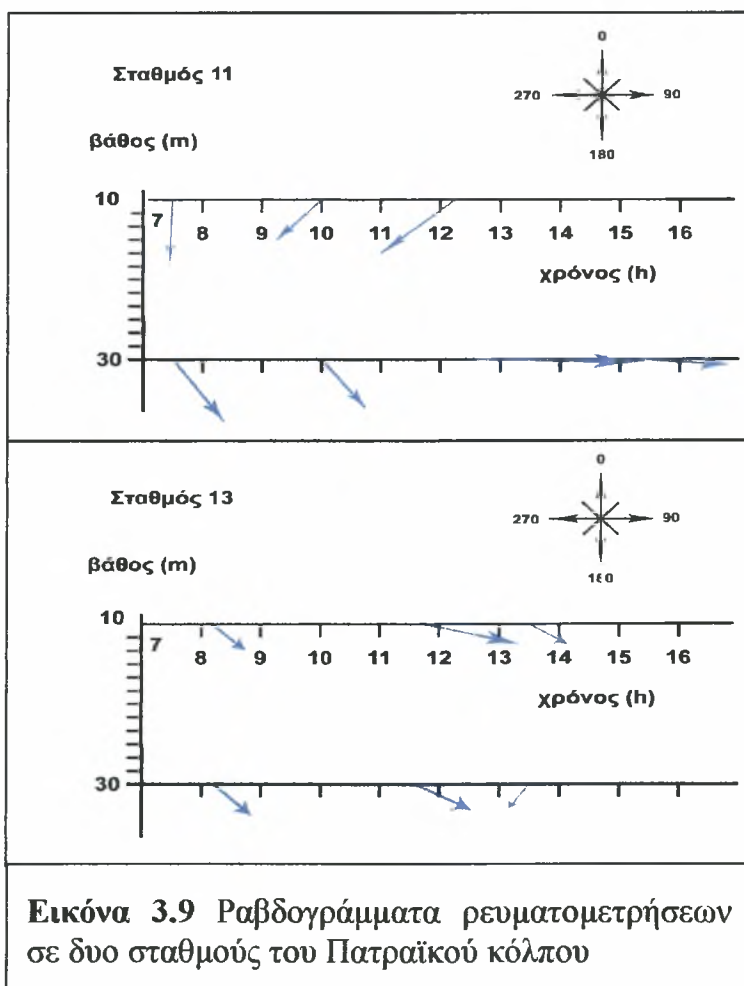

Εικόνα 3.8 Χρονοσειρά θερμοκρασίας στο Σαρωνικό κόλπο κατά τη διάρκεια ενός έτους. Φαίνεται ο σχηματισμός και η καταστροφή του εποχιακού θερμοκλινούς.

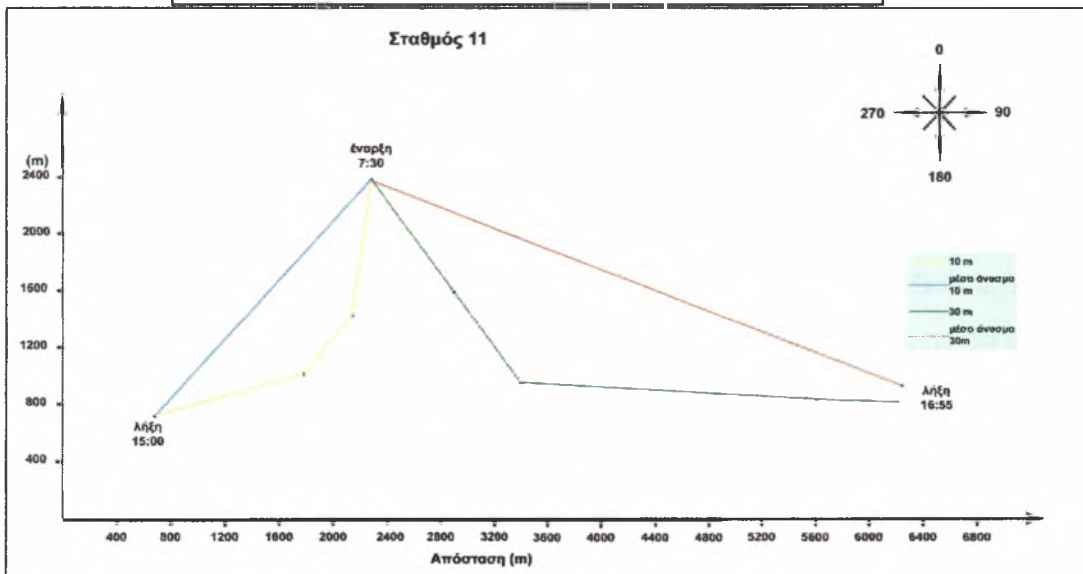
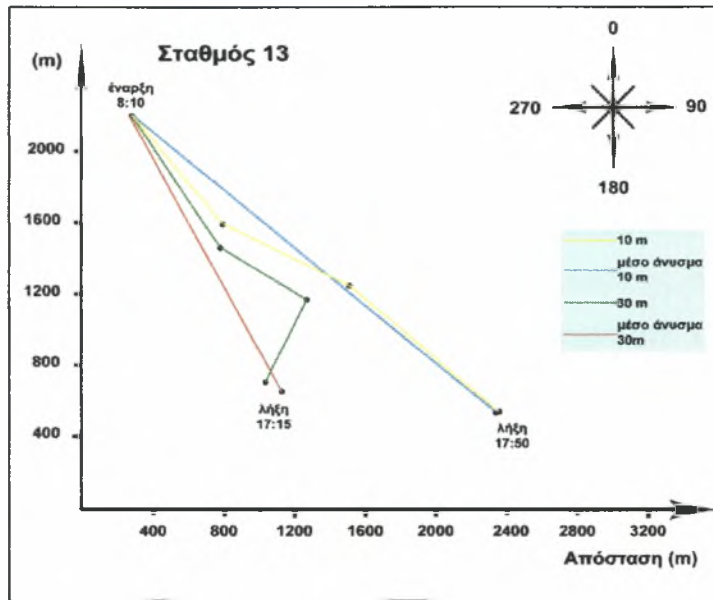
σκάφη η χρησιμοποιήθηκαν ως δεμένες πλατφόρμες για να παρατηρήσουν τα ρεύματα και τις ιδιότητες του νερού ως χρονοσειρά. Σήμερα, πολλές χρονοσειρές συλλέγονται από τα δεμένα όργανα και είτε αποθηκεύονται είτε μεταφέρονται

τηλεμετρικά πίσω σε έναν σταθμό ξηράς. Η ανάγκη για την απόκτηση στοιχείων σε πραγματικό χρόνο για την ωκεανογραφία και τη μετεωρολογία έχει δημιουργήσει ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για τις νέες μεθόδους τηλεμετρίας των δεδομένων. Η ανάπτυξη των συστημάτων συλλογής δορυφορικών δεδομένων όπως η υπηρεσία ARGOS έχουν ανοίξει νέες δυνατότητες για τη διαβίβαση ωκεανογραφικών στοιχείων σε επίγειους σταθμούς και για τη μετάδοση των εντολών λειτουργίας πίσω στις παράκτιες περιοχές, όπου βρίσκονται όργανα μέτρησης και δειγματοληψίας.

Ο απλούστερος τρόπος να παρουσιαστούν οι πληροφορίες της χρονοσειράς (εικόνα 3.8) είναι να σχεδιαστεί μια κλιμακωτή μεταβλητή (ή τα κλιμακωτά συστατικά μιας διανυσματικής σειράς) σε σχέση με το χρόνο. Το χρονικό διάστημα εξαρτάται από το σύνολο των δεδομένων που σχεδιάζεται και μπορεί να διακυμανθεί από δευτερόλεπτα ως έτη. Αξιοσημείωτο είναι ότι είναι κοινή πρακτική στην ωκεανογραφία να περιστρέφονται οι άξονες χ και ψ της ταχύτητας ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον επικρατέστερο γεωγραφικό ή τοπογραφικό

Εικόνα 3.9 Ραβδογράμματα ρευματομετρήσεων σε δυο σταθμούς του Πατραϊκού κόλπου

Εικόνα 3.10 Διαγράμματα προοδευτικών ανυσμάτων (PVD) μεταφοράς μάζας στους σταθμούς 11 και 13 του Πατραϊκού κόλπου σε βάθη 10 και

προσανατολισμό της περιοχής μελέτης. Οι οριζόντιοι ορθογώνιοι άξονες μπορούν να είναι κάθετοι και διαγώνιοι στην ακτή ή κατά μήκος και διασταυρούμενες με τις ισοβαθής καμπύλες. Δεδομένου ότι οι ρευματογράφοι μετρούν πραγματικά την ταχύτητα και την κατεύθυνση, είναι επίσης σύνηθες να δημιουργούνται οι χρονικές σειρές ταχύτητας (απόλυτη τιμή) και κατεύθυνσης καθώς επίσης και οι συνιστώσες της ταχύτητας.

Δύο πολύ κοινές μεθοδολογίες παρουσίασης του πραγματικού διανυσματικού χαρακτήρα της ταχύτητας σε συνάρτηση με το χρόνο είναι τα ραβδογράμματα και

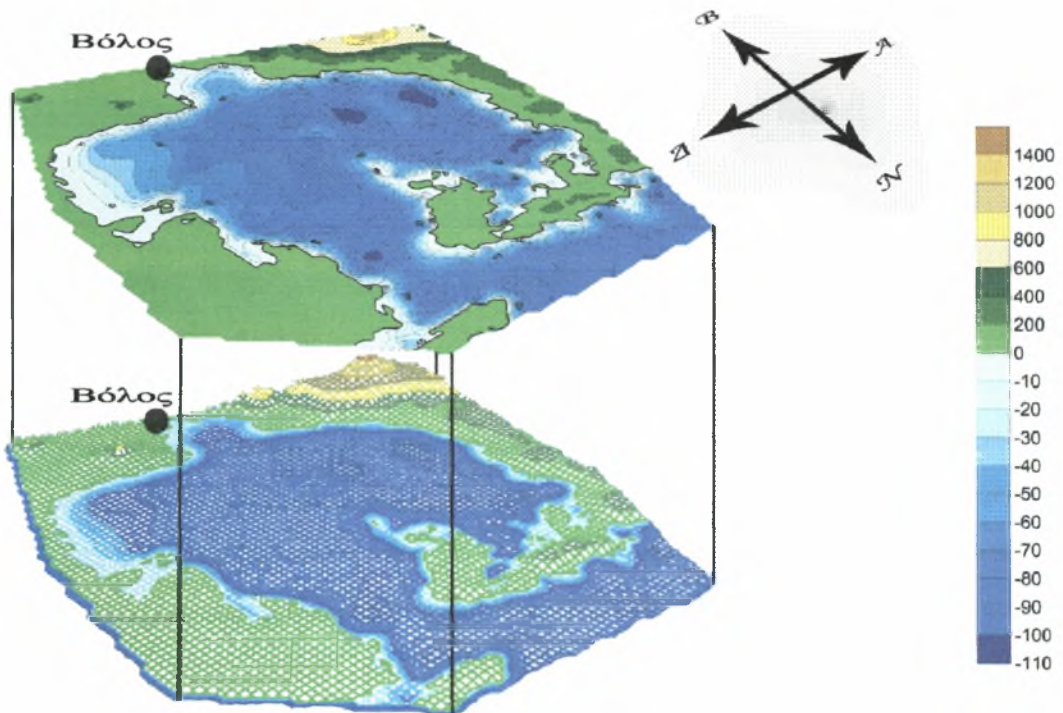
τα διαγράμματα (PVD). Ένα ραβδόγραμμα προοδευτικών ανυσμάτων (εικόνα 3.9) απεικονίζει το διάνυσμα του ρεύματος για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα με το μήκος και τον προσανατολισμό της ράβδου (ή του διανύσματος) να παριστούν το μέγεθος και τη διεύθυνση της ταχύτητας, αντίστοιχα. Η παρουσίαση με ραβδόγραμμα είναι ιδανική για την απεικόνιση των μεταβολών της κατεύθυνσης των μετρούμενων ρευμάτων. Το PVD (εικόνα 3.10) παρουσιάζει το διανυσματικό σύνολο (συνισταμένη) των ξεχωριστών συνιστωσών του ρεύματος, σχεδιάζοντας τα στο συνολικό μήκος τους (των ρευμάτων) κατά το διάστημα που μας ενδιαφέρει. Είναι εμφανή επίσης τα κατάλοιπα και τα μακροπρόθεσμα κατώτερα διανύσματα του ρεύματος, καθώς και η περιστροφική συμπεριφορά τους. Τα αδρανειακά ή τα παλιρροιακά ρεύματα μπορούν να διακριθούν με ευκολία. Το βασικό πρόβλημα με τα διαγράμματα PVD είναι ότι έχουν την εμφάνιση μετατοπίσεων (κατά Lagrange) με το χρόνο, σαν να είχαμε τη δυνατότητα από τις μετρήσεις σε μια περιοχή, να έχουμε πληροφορίες για την κατάντη τροχιά των ποσοτήτων του νερού με το που διέρχονται από το σημείο μέτρησης. Το PVD μπορεί να παραστήσει την κίνηση κατά Lagrange, μόνο αν η ροή ήταν χωρικά ομοιόμορφη και χρονικά σταθερή, πράγμα που δε μπορεί να συμβεί στον ευμετάβλητο ωκεανό. Σ' αυτή την περίπτωση, αξίζει να παρατηρηθεί ότι δεδομένα που προέρχονται από μεθόδους που χρησιμοποιούν τη θεωρία του Lagrange, παρουσιάζονται είτε ως τροχιές, μέσα στις οποίες η θέση του ακυβέρνητου πλωτού μέσου σκιαγραφείται σε διάγραμμα, είτε ως χρονοσειρές του γεωγραφικού πλάτους $\chi(t)$ και του γεωγραφικού μήκους $\psi(t)$. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αποστάσεις σε χιλιόμετρα ή ναυτικά μίλια σε σχέση με τις συντεταγμένες παρόλο που υπάρχουν σαφή πλεονεκτήματα στη χρήση των Μερκατορικών προβολών.

Ένα άλλο είδος χρονοσειράς αποτελείται από ένα σύνολο κάθετων προφίλ στις ίδιες περιοχές συναρτήσεων του χρόνου (εικόνα 2.10). Η κάθετη χρονοσειρά έχει έναν κάθετο άξονα όπως οι κάθετες τομές με τα χρονικά διαστήματα να υποκαθιστούν τον οριζόντιο άξονα της απόστασης. Παρομοίως, μια χρονοσειρά με οριζόντιες διατομές κατά μήκος μιας επαναλαμβανόμενης τοπογραφικής γραμμής, μοιάζουν με ένα οριζόντιο χάρτη, με το χρόνο να υποκαθιστά έναν από τους χωρικούς άξονες. Οι τιμές των ιδιοτήτων από διαφορετικά ζεύγη βάθους – χρόνου ή απόστασης – χρόνου περιγράφονται με καμπύλες, για τη δημιουργία χρονοσειρών που μοιάζουν με κάθετες τομές ή με οριζόντιους χάρτες αντίστοιχα. Αυτός ο τύπος παρουσίασης

είναι χρήσιμος για να απεικονίσει χρονικά σήματα που αποδίδουν την κάθετη δομή όπως η εποχιακή θέρμανση και ψύξη. Σ' αυτές τις χρονοσειρές αποδίδονται πολύ ωραία κι άλλου είδους χρονικές αλλαγές όπως η κατακόρυφη στρωμάτωση (π.χ. θερμοκλινές, αλοκλινές κ.λ.π.).

3.8 Νέες κατευθύνσεις στη γραφική παρουσίαση

Η χάραξη των ωκεανογραφικών στοιχείων μετατραπεί από καθαρά ανθρώπινη διαδικασία σε μία που πραγματοποιείται πρώτιστα από τους υπολογιστές. Η ηλεκτρονική γραφιστική παρέχει στους ωκεανογράφους ποικίλα νέα σχήματα παρουσίασης. Παραδείγματος χάριν, όλα τα σχήματα απεικόνισης δεδομένων που αναλύθηκαν προηγουμένως μπορούν πλέον να πραγματοποιηθούν από πακέτα λογισμικών σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Συχνά, η λείανση και η χάραξη περιγράμματος μπορούν να εκτελεστούν από το υπάρχον λογισμικό.

Εικόνα 3.11 Συνδυασμός απεικόνισης 3D και οριζόντιου χάρτη, για τον Παγασητικό κόλπο από το πρόγραμμα Surfer (διαδικασίες Contour, Wireframe και Blanking, βλ. Παράρτημα I)

Μερικές φορές προκύπτουν προβλήματα με αυτά τα προγράμματα, όπως η συνέχιση των καμπυλών πάνω στο έδαφος ή τον περιορισμό σε καθορισμένα διαστήματα περιγράμματος. Αυτά τα προβλήματα πρέπει είτε να υπερνικηθούν, είτε ν' αλλάξουν τα δεδομένα με κάποιο τρόπο ώστε να αποφευχθούν τα προβλήματα.

Εκτός από τη χαρτογράφηση μπορούν να πραγματοποιηθούν και άλλες παρουσιάσεις στον υπολογιστή που δε μπορούν να παρουσιαστούν με το χέρι. Ο

τρισδιάστατος σχεδιασμός είναι ένα από τα προφανέστερα παραδείγματα των βελτιωμένων στοιχείων μέσω των υπολογιστών. Ένα κύριο πλεονέκτημα της τρισδιάστατης σχεδίασης είναι η γεωμετρική ερμηνεία που δίνεται. Μπορούμε να δούμε σαφέστερα τα σχετικά μεγέθη των κυρίαρχων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων. Ένα περαιτέρω όφελος αυτής της μορφής παρουσίασης είναι η δυνατότητα να παρουσιαστούν οι απόψεις της απεικόνισης των δεδομένων από διαφορετικές γωνίες και προοπτικές. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα του συνδυασμού τρισδιάστατης παρουσίασης και οριζόντιου χάρτη (εικόνα 3.11). Στην εικόνα 3.11 μπορούμε να διακρίνουμε βασικά βαθυμετρικά στοιχεία του Παγασητικού κόλπου, όπως το μικρό συνολικό βάθος του, την απότομη αύξηση του βάθους στον ανατολικό Παγασητικό και βαθμιαία μεταβολή του βάθους στη δυτική πλευρά του. Ένα επιπλέον πλεονέκτημα της μεθόδου είναι η δυνατότητα της παρουσίασης από διαφορετικές γωνίες και προοπτικές. Κάθε ανάλυση που προκύπτει από μια μεταβλητή σε σχέση με δύο άλλες είναι παραστατικότερη με τρισδιάστατη παρουσίαση.

Η εισαγωγή του χρώματος στα επιστημονικά περιοδικά υπήρξε σημαντική αλλαγή στη μέθοδο παρουσίασης. Όπως αναφέρθηκε στην παρουσίαση των κάθετων τομών χρησιμοποιούνται διαβαθμίσεις των χρωμάτων ώστε να φανερώνονται οι οριζόντιες και κάθετες κλίσεις. Οι νέες διαδικασίες εκτύπωσης έχουν καταστήσει το χρώμα πιο προσιτό και γίνεται ευρύτερη χρήση στις έγχρωμες απεικονίσεις. Ένας τομέας της επιστήμης της ωκεανογραφίας, όπου η χρωματική απεικόνιση έχει διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο, είναι στην παρουσίαση των δορυφορικών εικόνων. Εδώ, η χρήση του χρώματος επιτρέπει στον ερευνητή να διευρύνει τη δυναμική περιοχή των συνηθισμένων γκριζών σκιών έτσι ώστε να είναι ευκολότερα αναγνωρίσιμες από το μάτι. Το χρώμα χρησιμοποιείται επίσης για να ενισχύσει ορισμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα όπως τα σχέδια της επιφανειακής θερμοκρασίας που προκύπτουν από τις υπέρυθρες δορυφορικές εικόνες. Οι αναβαθμίσεις με χρώμα και οι εικόνες ψευδοχρώματος, μπορούν να παραχθούν χρησιμοποιώντας μια αυστηρά καθορισμένη λειτουργία ή μπορούν να αναπτυχθούν με τρόπο κατά τον οποίο ο ερευνητής μπορεί να παράγει μια απεικόνιση προσφορότερη στην ανάγνωση. Σημαντική σημασία σε οποιοδήποτε εκτίμηση δορυφορικών δεδομένων έχουν τα πρωτόκολλα εικόνων πάνω σε επίγειους χάρτες γνωστά ως «πλοήγηση εικόνας» στην ωκεανογραφική ορολογία. Αυτή η διαδικασία

ναυσιπλοΐας μπορεί να πραγματοποιηθεί χρησιμοποιώντας τα ετήσια δορυφορικά στοιχεία (τροχιακές παράμετροι) για τη διόρθωση της γήινης κυρτότητας και της περιστροφής. Τα λάθη τοποθέτησης και συγχρονισμού των διαστημικών σκαφών προϋποθέτουν συχνά την εικόνα για την εφαρμογή των χαρτών με ακρίβεια. Μια εναλλακτική μέθοδος διόρθωσης εικόνας είναι να χρησιμοποιηθεί μια σειρά ελέγχων επίγειων σημείων (GCP). Τα GCP είναι συνήθως χαρακτηριστικά γνωρίσματα όπως οι κόλποι ή τα ακρωτήρια που ξεχωρίζουν και στη δορυφορική εικόνα και στο χάρτη.

Η πρόσβαση στην ψηφιακή επεξεργασία εικόνας έχει αυξήσει πολύ την ικανότητα του ερευνητή να παρουσιάσει και να επιδειξει τα στοιχεία. Χρησιμοποιώντας ένα συμμετοχικό σύστημα ελέγχου ο επιστήμονας – χειριστής μπορεί να αλλάξει όχι μόνο την κλίμακα φωτεινότητας αλλά και τον προσανατολισμό, το μέγεθος (zoom) και τη γενική θέση της οπτικής θέσης χρησιμοποιώντας ένα πηδάλιο ή ένα ποντίκι. Με αυτό το σύστημα ελέγχου η τρισδιάστατη απεικόνιση μπορεί να μετατοπιστεί και να περιστραφεί για να φανούν όλες οι πλευρές του αποτελέσματος. Αυτό επιτρέπει στο χρήστη να απεικονίσει και τις περιοχές που κρύβονται πίσω από χαρακτηριστικά ανάγλυφα της περιοχής.

Καθότι όλο και περισσότεροι ωκεανογράφοι ασχολούνται με την επεξεργασία της ψηφιακής εικόνας, δημιουργείται όλο και μεγαλύτερη ποικιλία από παρουσιάσεις. Όλα αυτά δεν προσθέτουν απλά πληροφορίες αλλά προσδίδουν στις απεικονίσεις περισσότερο ενδιαφέρον και πολυχρωμία. Η παροιμία που λέει ότι μια εικόνα αντιστοιχεί σε χίλιες λέξεις είναι συχνά σωστή και στον τομέα της ωκεανογραφίας ενώ τα ενδιαφέροντα των ερευνητών εξυπηρετούνται όταν τα αποτελέσματά τους μπορούν να προβληθούν μέσω καλοσχηματισμένων και πολύχρωμων γραφικών ή εικόνων (Emery και Thomson, 1998).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Η/Υ

(**Σημείωση:** Οι εφαρμογές στον ηλεκτρονικό υπολογιστή έγιναν σε πλατφόρμα Microsoft Windows XP Home Edition.)

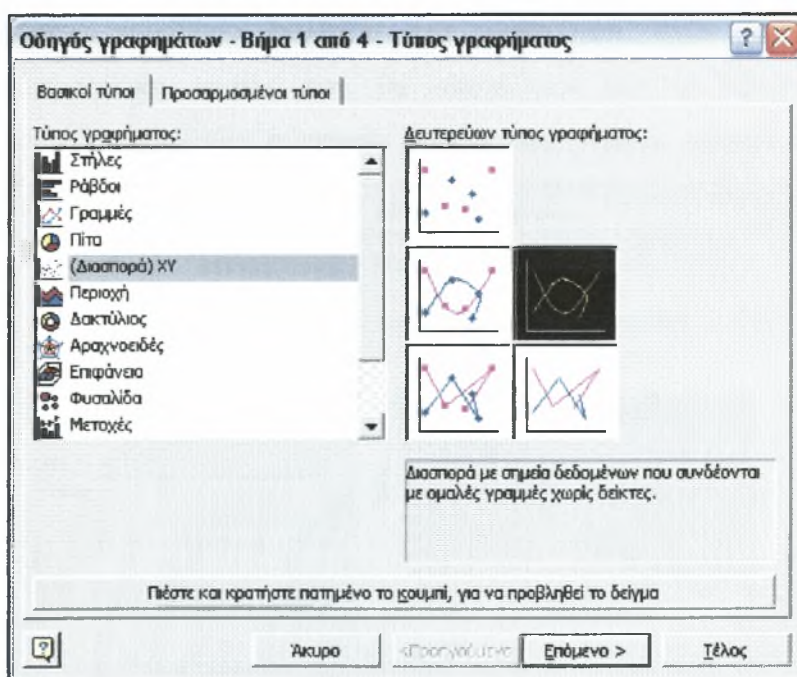
Εφαρμογή 1. Χρήση Microsoft Excel (MS Office XP), για τη δημιουργία κατακόρυφου προφίλ.

- Εκτελούμε την εφαρμογή Excel κάνοντας διπλό κλικ στο αντίστοιχο εικονίδιο που εμφανίζεται στην Επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή ή ακολουθούμε τη διαδρομή Έναρξη → Όλα τα προγράμματα → Microsoft Excel.
- Στο φύλλο εργασίας που εμφανίζεται τοποθετούμε τις τιμές του βάθους και της παραμέτρου, που θέλουμε να δημιουργήσουμε το προφίλ (π.χ. θερμοκρασία), στις στήλες A και B.

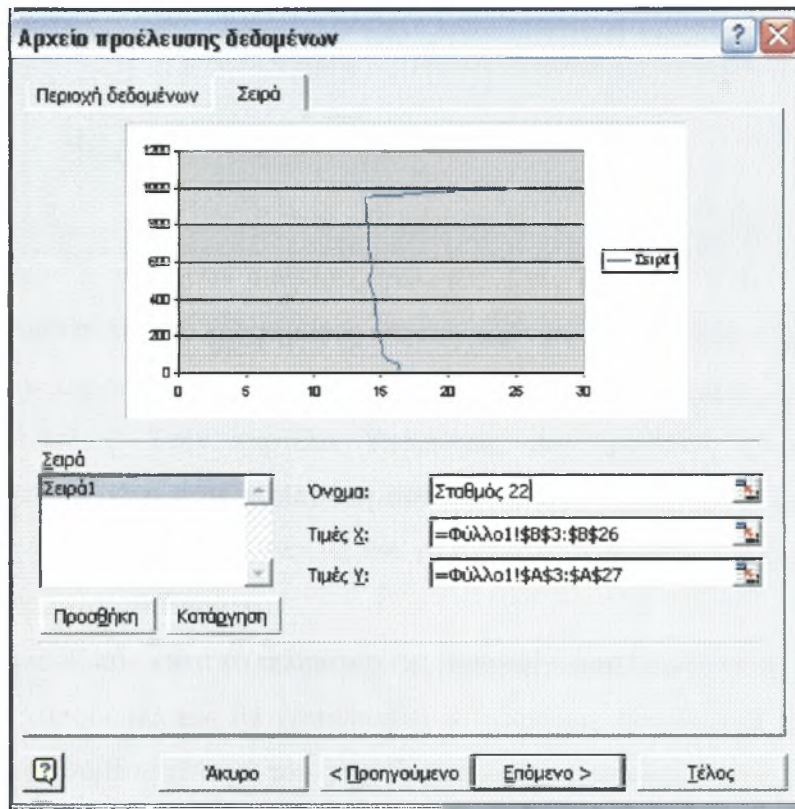
The screenshot shows the Microsoft Excel interface with the 'Εισαγωγή' (Insert) menu open. The menu options include Γραμμές, Στήλες, Φύλλο εργασίας, Γράφημα..., Συνάρτηση..., Όνομα, Εικόνα, and Υπερ-σύνδεση... The spreadsheet data is as follows:

	A	B	C	D
1	Σταθμοί	22	20	16
2	Βάθος			
3	2	16,27	15,95	16,51
4	10	16,27	15,92	16,04
5	20	16,27	15,92	15,81
6	30	16,27	15,87	15,01
7	50	16,28	15,82	15,66
8	75	15,61	15,35	15,29

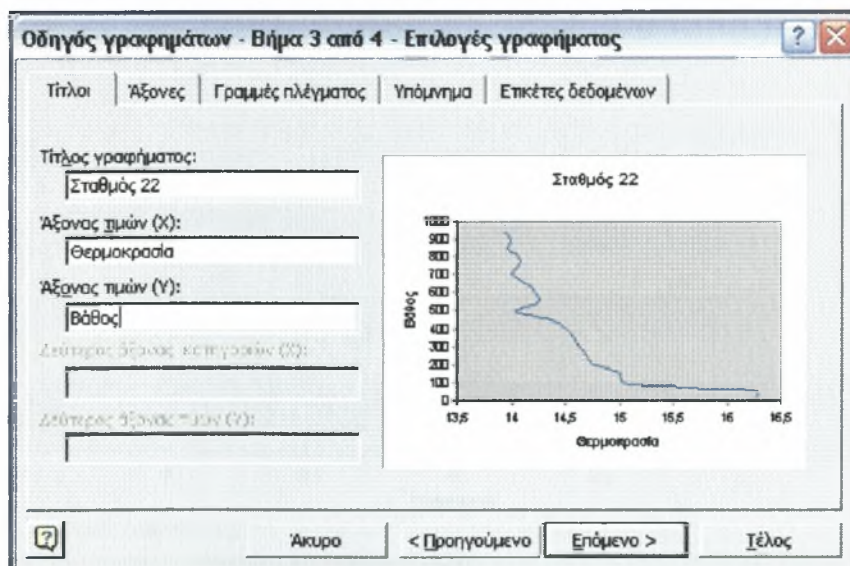
- Στη γραμμή εντολών επιλέγουμε Εισαγωγή → Γράφημα, όπως φαίνεται στην εικόνα.

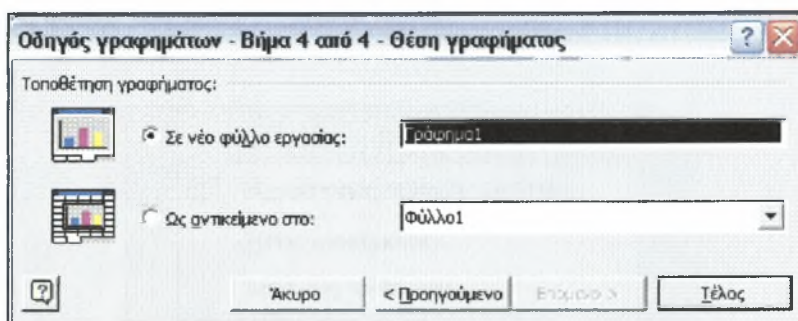
- Εμφανίζεται το παρακάτω παράθυρο διαλόγου, το οποίο ζητάει την εισαγωγή του τύπου γραφήματος που θα χρησιμοποιήσουμε.
- Επιλέγουμε Διασπορά XY (με σημεία δεδομένων που συνδέονται με ομαλές γραμμές χωρίς δείκτες) και πατάμε Επόμενο.

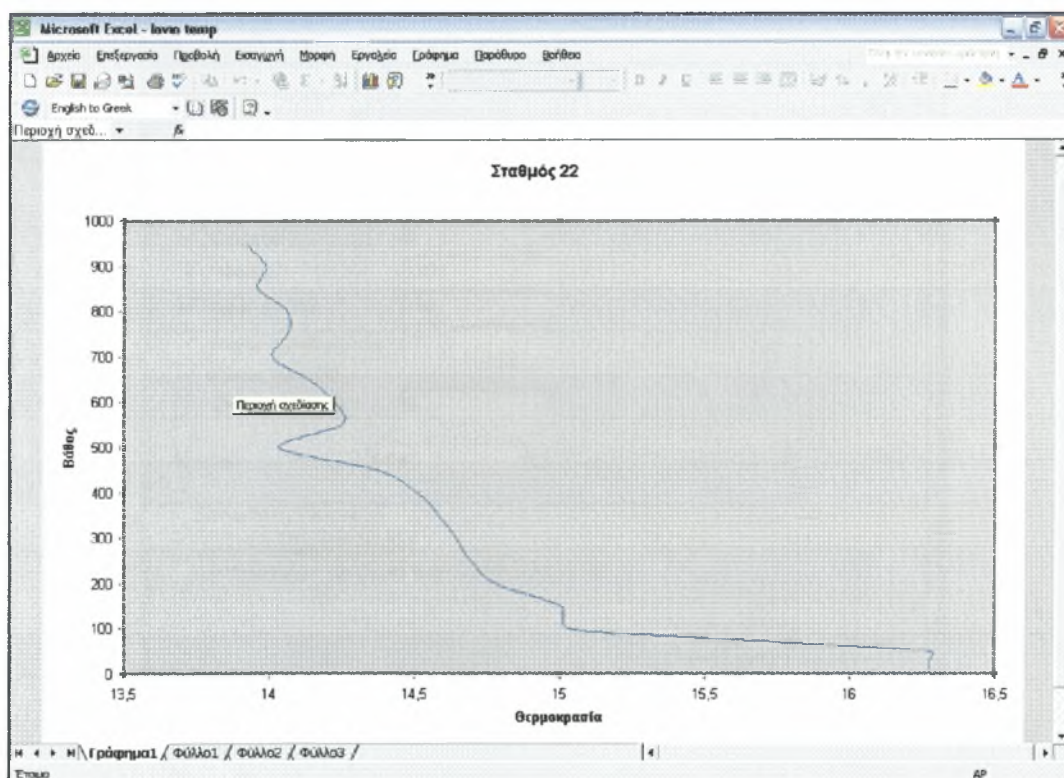
- Στο επόμενο παράθυρο διαλόγου που εμφανίζεται, στην καρτέλα Σειρά, επιλέγουμε προσθήκη σειράς που θα αποτελέσει και το προφίλ που θα δημιουργηθεί. Αν επιθυμούμε σύγκριση μεταξύ διαφορετικών προφίλ στους ίδιους

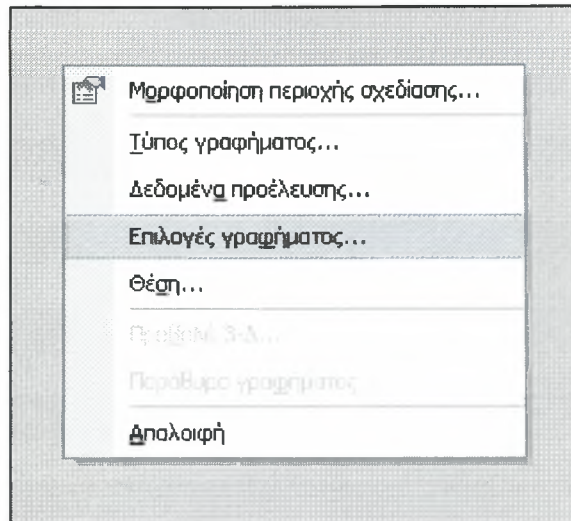
άξονες κάνουμε προσθήκη Σειρών, τόσων όσα και τα προφίλ που θα κατασκευαστούν. Εφόσον εισάγουμε τις τιμές, πατώντας το κουμπί δεξιά των κελιών x και y, καθώς και το όνομα του προφίλ πατάμε Επόμενο.

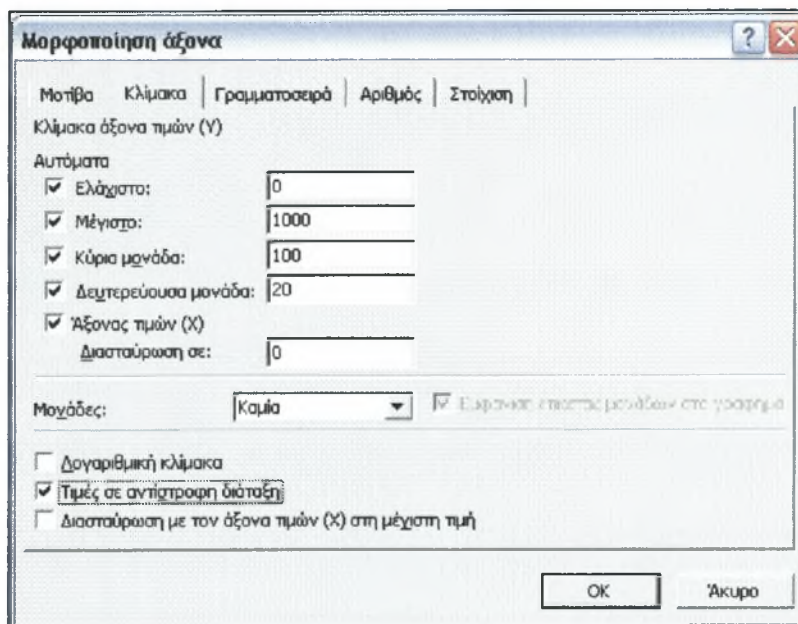
- Στο Βήμα 3, υπάρχουν διάφορες επιλογές. Στην καρτέλα Τίτλοι εισάγουμε τα ονόματα των τίτλων του γραφήματος και των αξόνων x και y. Στην καρτέλα άξονες αφήνουμε τις προεπιλογές, ενώ στην καρτέλα Γραμμές πλέγματος, αφαιρούμε τις επιλογές εντελώς. Στην καρτέλα Υπόμνημα, την εμφάνιση υπομνήματος τη χρησιμοποιούμε μόνο στην περίπτωση των πολλαπλών προφίλ, ώστε ανάλογα με το χρώμα της γραμμής να διακρίνουμε και το αντίστοιχο προφίλ. Αφού τελειώσουμε τις ρυθμίσεις, πατάμε Επόμενο.
- Στο Βήμα 4, που είναι το τελευταίο της βασικής κατασκευής, το πρόγραμμα μας ζητάει την τοποθεσία που θα τοποθετηθεί το γράφημα. Επιλέγουμε Σε νέο φύλλο εργασίας, ορίζουμε και όνομά του (π.χ. Γράφημα 1) και πατάμε Τέλος.

- Το αποτέλεσμα φαίνεται παρακάτω:
- Για να δώσουμε την τελική μορφή στο κατακόρυφο προφίλ πατάμε δεξί κλικ πάνω στην περιοχή σχεδίασης (γκρι χρώμα) και επιλέγουμε Απαλοιφή. Μ' αυτόν τον τρόπο το φόντο του προφίλ γίνεται λευκό.

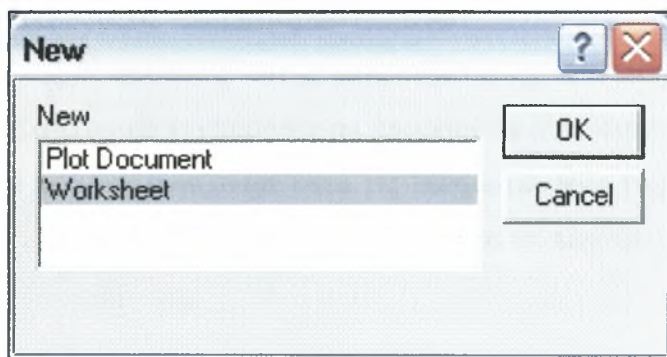
- Ολοκληρώνοντας ο άξονας του βάθους πρέπει να τέμνεται με τον άξονα των x στο μέγιστο βάθος και όχι στο 0. Με δεξί κλικ πάνω στον άξονα του Βάθους ανοίγει το παρακάτω παράθυρο διαλόγου.

- Η ρύθμιση που χρειαζόμαστε για τον άξονα του βάθους είναι οι Τιμές σε αντίστροφη διάταξη, που το ενεργοποιούμε πατώντας πάνω με το ποντίκι.
- Οι ρυθμίσεις που μπορούν να γίνουν είναι απεριόριστες για την κάλλιστη παρουσίαση του αποτελέσματος, όπως τα χρώματα, τα μεγέθη των γραμματοσειρών κ.λ.π., οι οποίες δεν θα αναφερθούν διότι δεν θεωρείται απαραίτητο.

Εφαρμογή 2. Χρήση του Golden Software Surfer 8 για τη δημιουργία οριζόντιων χαρτών και κατακόρυφων τομών.

- Το Surfer είναι ένα πρόγραμμα δημιουργίας καμπυλών (contour lines) ή τρισδιάστατων κατανομών μιας παραμέτρου. Ουσιαστικά αναλαμβάνει να μετατρέπει την ακανόνιστη ΧΨΖ πληροφορία των δειγματοληψιών μας σε ισόθερμες, ισοβαρείς κ.λ.π. καμπύλες και να αποθηκεύει την επεξεργασμένη αυτή πληροφορία σε ειδικά (*.grd) αρχεία.
- Μια άλλη δυνατότητα του λογισμικού, που το κάνει χρήσιμο εργαλείο στην απεικόνιση των ωκεανογραφικών δεδομένων, είναι η ικανότητα του για δημιουργία τομών κατά μήκος της υπό μελέτη γεωγραφικής περιοχής, ώστε να είναι δυνατή η αντίληψη της διακύμανσης της παραμέτρου κατά μήκος της τομής αυτής. Πέρα από τις γραφικές, το Surfer διαθέτει και κάποιες υπολογιστικές ικανότητες, όπως για παράδειγμα ο υπολογισμός του όγκου κάτω από την επιφάνεια των τρισδιάστατων γραφημάτων.
- Τέλος στους παραγόμενους χάρτες ο χρήστης έχει την ικανότητα να προσαρμόζει εικόνες (για παράδειγμα το γεωγραφικό χάρτη της μελετούμενης περιοχής), να θέτει γεωγραφικά όρια η να προσαρμόζει πάνω τους τα σημεία των μετρήσεων με τις αντίστοιχες τιμές της παραμέτρου.
- Στο αντίστοιχο εικονίδιο του προγράμματος που εμφανίζεται στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή μας κάνουμε διπλό κλικ οπότε εμφανίζεται το αρχικό φύλο εργασίας, που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία των διαφόρων τύπων γραφικών αναπαραστάσεων (plots) που το Surfer μας δίνει τη δυνατότητα να δημιουργήσουμε
- Στην περίπτωση που δεν έχουμε δώσει ακόμη στο πρόγραμμα τα αριθμητικά δεδομένα μας για τη δημιουργία plots, επιλέγουμε File → New και στο παράθυρο διαλόγου που εμφανίζεται επιλέγουμε Worksheet.

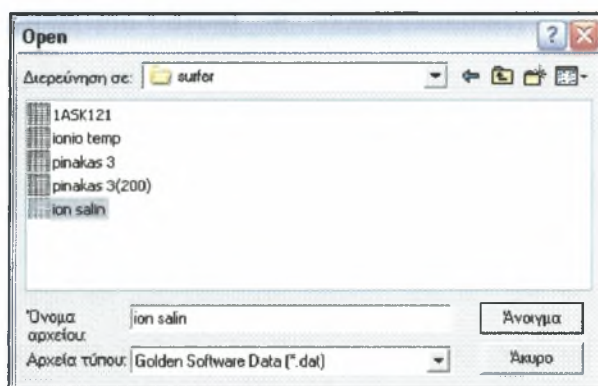

- Αποτέλεσμα είναι η εμφάνιση του φύλου εισαγωγής δεδομένων, το οποίο έχει την τυπική μορφή των αντίστοιχων φύλων και των άλλων στατιστικών υπολογιστικών πακέτων (Excel, SPSS κ.λ.π.).
- Ανάλογα με το περιεχόμενο των δεδομένων μπορούμε να το ονομάσουμε μέσω της επιλογής Save as του μενού File. Έτσι έστω ότι τα στοιχεία μας αφορούν τις τιμές της επιφανειακής αλατότητας, σε κάποια βάθη. Στο αρχείο μας δίνουμε το όνομα ionio salin. Η προέκταση *.dat ορίζει τα αρχεία αυτού του τύπου.

E12				
	A	B	C	D
1	x	y	salinity	
2	22	2	38,92	
3	22	10	38,95	
4	22	20	38,95	
5	22	30	38,95	
6	22	50	38,95	
7	22	75	38,94	
8	22	100	38,94	
9	22	150	38,95	
10	22	200	38,92	
11	22	250	38,91	

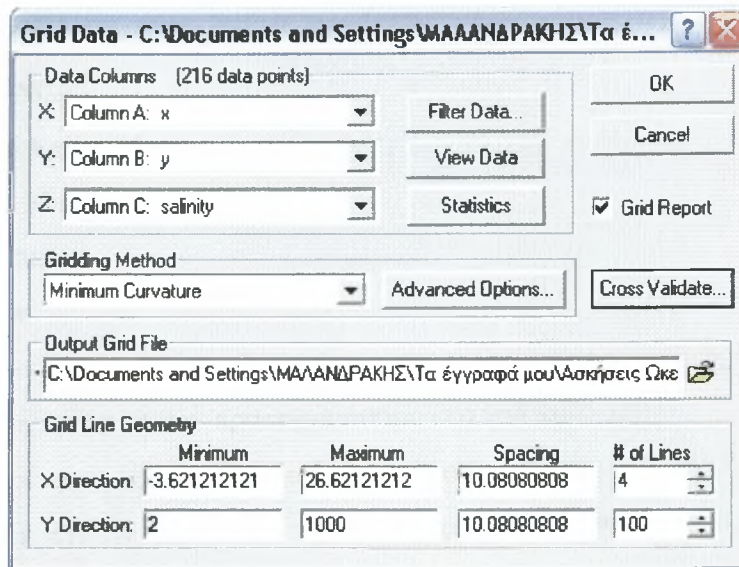
-
- Η εισαγωγή των δεδομένων συνήθως γίνεται ως εξής. Στις στήλες A και B εισάγουμε τις γεωγραφικές παραμέτρους των δειγματοληπτικών σταθμών, (γεωγραφικό πλάτος ή μήκος – βάθος, για κατακόρυφες τομές και γεωγραφικό πλάτος – γεωγραφικό μήκος, για οριζόντιες κατανομές) και στις υπόλοιπες στήλες τις αντίστοιχες τιμές των παραμέτρων μας.
- Ο κανόνας βέβαια αυτός δεν είναι αυστηρός, εφόσον το ίδιο το πρόγραμμα όπως θα δούμε, μας δίνει τη δυνατότητα να επιλέξουμε σε ποιους άξονες θα διευθετήσουμε τα δεδομένα των διαφόρων στηλών.
- Επίσης μέσω της δυνατότητας αυτής, μπορούμε να έχουμε ένα πολυπαραμετρικό φύλο δεδομένων, στο οποίο για παράδειγμα μπορούν να συνυπάρχουν οι τιμές όλων των παραμέτρων που υπολογίζονται κατά τις δειγματοληψίες (π.χ. θερμοκρασία, πίεση κι αλατότητα) έτσι ώστε να μην χανόμαστε μέσα σε πληθώρα αρχείων.

- Το surfer είναι συμβατό και με άλλα στατιστικά πακέτα, γεγονός που επιτρέπει τη μεταφορά δεδομένων από το ένα υπολογιστικό περιβάλλον στο άλλο με τις απλούστερες διαδικασίες του copy (αντιγραφή) και paste (επικόλληση), η με άμεσα συμβατότητα μεταξύ των αρχείων. Το Surfer για παράδειγμα αναγνωρίζει τα αρχεία *.xls του Microsoft Excel.
- Το compute τέλος δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη αφενός να υπολογίσει κάποια στατιστικά δεδομένα για μια επιλεγμένη περιοχή μέσα από το statistics κι αφετέρου να κάνει κάποιες μαθηματικές πράξεις, είτε μεταξύ των στηλών είτε μέσα στη ίδια τη στήλη (εργαλείο χρήσιμο στην περίπτωση που δουλεύουμε με δεδομένα υπό κάποια κλίμακα).
- Εφόσον ολοκληρώσουμε την εισαγωγή και επεξεργασία των δεδομένων μας στο worksheet πρέπει να τα απεικονίσουμε σύμφωνα με τα εργαλεία δημιουργίας γραφημάτων του surfer.
- Είτε λοιπόν κλείνουμε το worksheet, είτε αν θέλουμε να διατηρήσουμε το παράθυρο του πατάμε Ctrl+N (File → New) απ' όπου και ανοίγουμε το φύλο

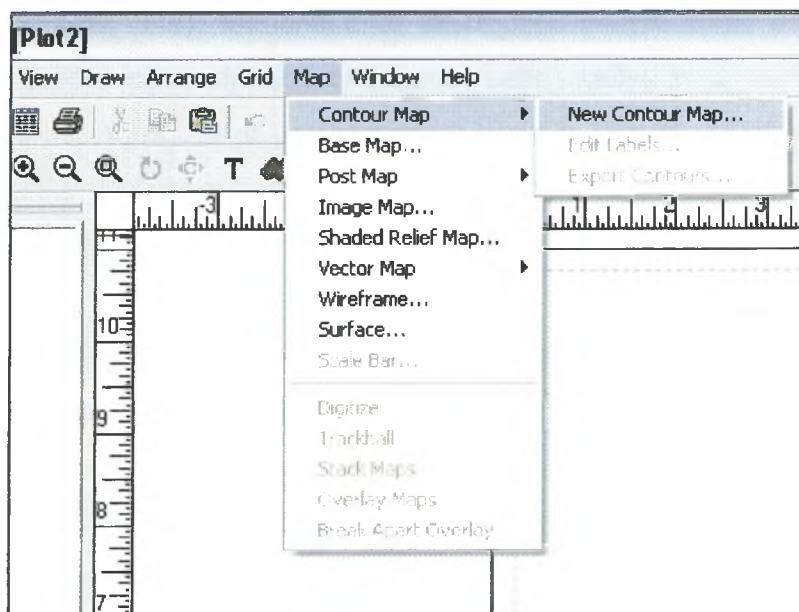
εργασίας plot.

- Είμαστε λοιπόν στη φάση που διαθέτουμε ένα *.dat αρχείο και θέλουμε να οργανώσουμε τη σχεδίασή (Plot) του. Επιλέγουμε το μενού Grid → Data οπού μέσα από την κατάλληλη διαδρομή (browsing) στα αρχεία του δίσκου οπού έχουμε φυλαγμένο το *.dat αρχείο που μας ενδιαφέρει (π.χ. το ionio salin.dat που δημιουργήσαμε προηγουμένως) και πατάμε Άνοιγμα.

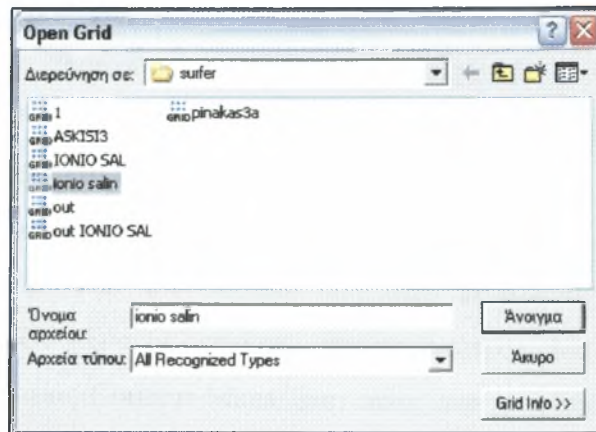

- Το Grid Data είναι το παράθυρο που μας δίνει τις δυνατότητες:
 - ✓ Να επιλέξουμε τους άξονες στους οποίους θα αντιστοιχήσουμε τα δεδομένα από τις στήλες του *.dat αρχείου (Data Columns).
 - ✓ Να καθορίσουμε το ανώτατο και το κατώτατο γεωγραφικό όριο στο οποίο θέλουμε να σχεδιάσουμε 'την κατανομή της παραμέτρου που μας ενδιαφέρει, καθώς επίσης και να καθορίσουμε το βήμα και τον αριθμό των γραμμών του πλέγματος (Grid Line Geometry)
 - ✓ Να επιλέξουμε τη μέθοδο παρεμβολής που θα χρησιμοποιηθεί καθώς και τις παραμέτρους για την κάθε παρεμβολή (Gridding Method). Η πλέον ευρέως πάντως χρησιμοποιούμενη μέθοδος που χρησιμοποιούμε στην Ωκεανογραφία είναι αυτή της Minimum Curvature (Ελάχιστη Κυρτότητα).
 - ✓ Να διαλέξουμε αν το όνομα του εξαγόμενου *.grd αρχείου που δημιουργήσαμε θα έχει τους ίδιους χαρακτήρες με το *.dat αρχείο ή αν θα το αλλάξουμε (Output Grid File).
- Επίσης μέσα από το data info μπορούμε να πάρουμε κάποια στατιστικά στοιχεία για καθεμιά από ης στήλες μας.
- Το *.grd αρχείο που δημιουργήσαμε, περιέχει όλες τις χρήσιμες εντολές για να μπούμε στην τελική φάση της χαρτογράφησης των δεδομένων μας. Πηγαίνουμε λοιπόν στο μενού Map οπού ανοίγοντας βλέπουμε και τους δυνατούς τύπους διαγραμματικής απεικόνισης του surfer. Αυτοί είναι οι:

- ✓ Contour Map
 - ✓ Base Map
 - ✓ Post Map
 - ✓ Image Map
 - ✓ Shaded Relief Map
 - ✓ Vector Map
 - ✓ Wireframe
 - ✓ Surface
- Από το Base map έχουμε τη δυνατότητα να φορτώσουμε το χάρτη της περιοχής που μας ενδιαφέρει και να τον προσαρμόσουμε στο γράφημα μας.
 - Το surfer είναι συμβατό με τα διαδεδομένα αρχεία εικόνας *.gif, *.bmp, *.jpeg και *.tiff, οπότε σχεδόν πάντα αποσοβείται η επίπονη διαδικασία της μετατροπής των χαρτών μας σε συνεργάσιμα αρχεία. Πολύ σημαντικό επίσης είναι και το γεγονός, ότι την παραγόμενη απεικόνιση μπορούμε μέσα από τη διαδρομή File → Export να την εξάγουμε ως αρχείο *.jpeg, *.tiff, *.gif, *.wmf, *.clp και .dxf κάνοντας πάνω της διάφορες γραφιστικές επεμβάσεις, μέσα από προγράμματα επεξεργασίας εικόνας (π.χ. Photoshop, CorelDraw) και τελικά να την εισάγουμε σε κάποιο κείμενο.
 - Έστω λοιπόν ότι ενδιαφερόμαστε να δημιουργήσουμε ένα Contour Map(χάρτης με ισοποσοτικές καμπύλες) του *.grd αρχείου μας.

- Επιλέγοντας Contour Map → New Contour Map εμφανίζεται το παράθυρο Open Grid απ' όπου μπορούμε να επιλέξουμε το αρχείο που μας ενδιαφέρει (έστω το ιονίο salin.grd).

- Πατώντας Άνοιγμα εμφανίζεται το πλέγμα. Με διπλό κλικ πάνω στο πλέγμα ανοίγει το παράθυρο διαλόγου Map: Contour Properties. Στην καρτέλα Levels μπορούμε να κάνουμε κάποιες τελικές διορθωτικές παρεμβάσεις στην απόσταση (Level) καθώς και στον αριθμό των καμπυλών (Add-Delete) του γραφήματος. Μπορούμε να καθορίσουμε τον τύπο όλων των καμπυλών μαζί ή και καθεμιάς καμπύλης χωριστά (Line) καθώς επίσης και να επιλέξουμε τον τύπο του χρωματισμού τους (Fill). Μπορούμε να διαλέξουμε αν και ποιες καμπύλες στο πλέγμα θα φέρουν την τιμή της παραμέτρου (Label) καθώς κι αν κάποιες απ' τις καμπύλες θα μαρκαριστούν με μικρές κάθετες γραμμές (Hatch). Τέλος μέσα από το παράθυρο επιλέγουμε αν ο χώρος ανάμεσα στις καμπύλες θα γεμιστεί με χρώμα η όχι (Background).
- Τις επιλογές μας μπορούμε να τις σώσουμε ως *.lvl αρχείο και να τις ξαναεφαρμόσουμε (load) σε κάποιο επόμενο *.grd αρχείο.
- Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω το Surfer μας παρέχει τη δυνατότητα της προσαρμογής των καμπυλών πάνω στο χάρτη της μελετούμενης περιοχής. Έτσι μέσα από το υπομενού Base Map επιλέγουμε το αρχείο του χάρτη που προϋποτίθεται πως έχουμε εισάγει με scanner στη μνήμη του υπολογιστή και συνδυάζουμε τις δύο επιφάνειες. Επειδή η εικόνα του χάρτη εισάγεται σε πρώτο επίπεδο, με αποτέλεσμα να καλύπτει τις καμπύλες, μπορούμε εφόσον τον

επιλέξουμε να πάμε στο μενού arrange και να τον μεταφέρουμε στο φόντο (move to back).

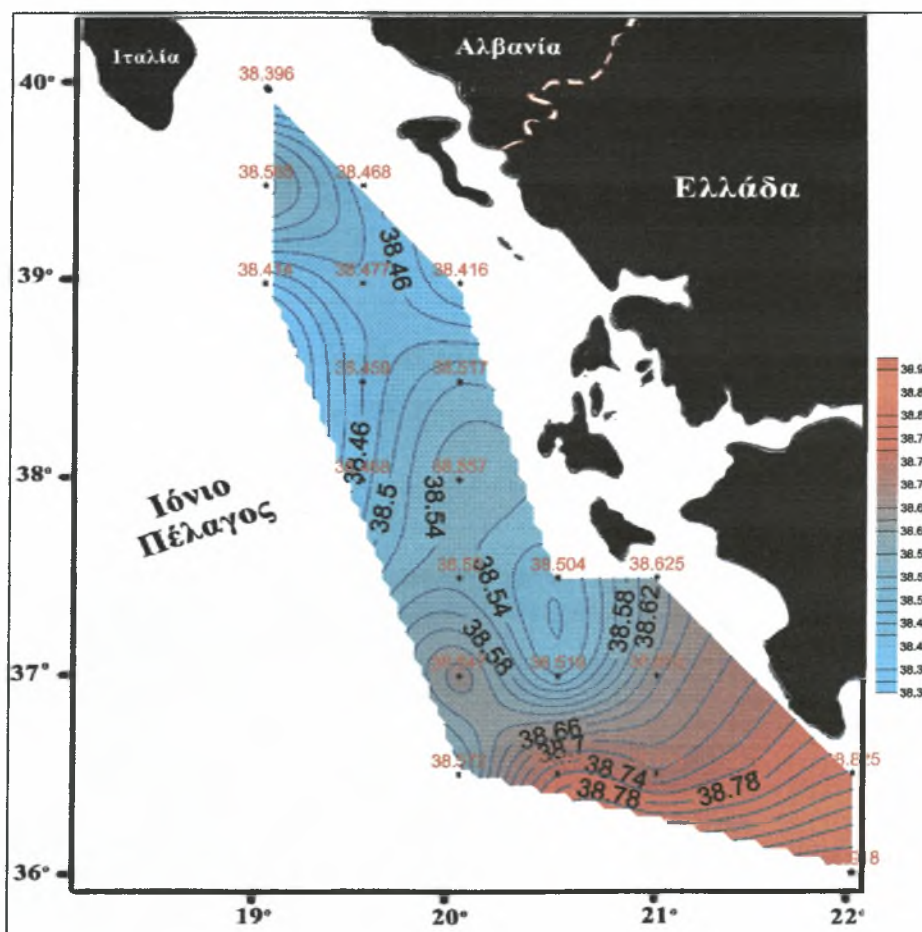
- Τέλος το μενού draw παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα εισαγωγής διαφόρων σχημάτων στην τελική μορφή του χάρτη (κάτι που δεν θα το συνιστούσαμε ιδιαίτερα μιας και υπάρχουν πολύ πιο ισχυρά εργαλεία στον τομέα αυτό όπως είναι για παράδειγμα το Photoshop), ενώ με τα Combine και Break Apart του μενού Arrange μπορούμε να ενώσουμε ή να ξαναχωρίσουμε τα πλέγματα και τους χάρτες που έχουμε φορτώσει πάνω στην επιφάνεια εργασίας.
- Μια άλλη σημαντική δυνατότητα που δίνει το Surfer στους χρήστες του, είναι η οριοθέτηση των καμπυλών του Contour Map στην έκταση των δειγματοληπτικών σταθμών που έλαβαν χώρα οι μετρήσεις της παραμέτρου. Για παράδειγμα με την διαδικασία δημιουργίας Contour Maps, έτσι όπως περιγράφηκε στις προηγούμενες παραγράφους, είναι αναπόφευκτη η εμφάνιση στο χάρτη καμπυλών που βγαίνουν έξω από τα όρια των δειγματοληπτικών μας σταθμών. Το surfer λοιπόν μέσω της δημιουργίας *.bln αρχείων μας δίνει τη δυνατότητα να ορίσουμε σε ποια (ή σε ποιες) περιοχές του χάρτη, ενδιαφερόμαστε να εμφανίζονται οι καμπύλες. Ουσιαστικά όπως θα γίνει κατανοητό και παρακάτω ο χρήστης δίνει στο πρόγραμμα τις συντεταγμένες για τη δημιουργία ενός πολυγωνικού σχήματος το οποίο θα περιέχει το σύνολο των γεωγραφικών σημείων στα οποία έχουν λάβει χώρα οι μετρήσεις των παραμέτρων που μας ενδιαφέρουν.
- Η δημιουργία των *.bln αρχείων δεν διαφέρει ουσιαστικά σε τίποτα από εκείνη των *.dat αρχείων. Γίνεται και αυτή στο φύλο εργασίας worksheet κι ο τρόπος εισαγωγής των δεδομένων μας είναι ο ίδιος. Η διάσωση του δημιουργούμενου αρχείου στους δίσκους του συστήματος γίνεται με τη γνωστή διαδικασία Save As, μόνο που στην περίπτωση αυτή το αρχείο αποθηκεύεται με την προέκταση *.bln.
- Ένας προτεινόμενος τρόπος δημιουργίας *.bln αρχείων είναι ο εξής: όπως αναφέρθηκε, τα αρχεία αυτά ουσιαστικά δίνουν στο πρόγραμμα τα στοιχεία για τη δημιουργία μιας πολυγωνικής επιφάνειας η οποία και θα περιέχει το σύνολο των δειγματοληπτικών σταθμών. Παίρνουμε το χάρτη της μελετούμενης περιοχής και σχεδιάζουμε τα πολύγωνα που θα περιέχουν τους σταθμούς στους οποίους έλαβαν χώρα οι δειγματοληψίες μας. Στη συνέχεια σημειώνουμε τα σημεία που θεωρούμε ότι ορίζουν καλύτερα τα πολυγωνικά αυτά σχήματα (π.χ. τις γωνίες τους) και σημειώνουμε τα ζεύγη των συντεταγμένων (A και B, όπως σε *.dat). Στην τελευταία

σειρά σημειώνουμε τις τιμές της πρώτης σειράς. Το επιπρόσθετο (τελευταίο) αυτό ζεύγος, ουσιαστικά θα «κλείσει» το πολυγωνικό σχήμα, στο οποίο θέλουμε να απομονώσουμε τις καμπύλες του χάρτη μας.

	D15	8		
	A	B	C	D
1	9	0		
2	19	40		
3	19	39		
4	20	36,5		
5	22	36		
6	22	36,5		
7	21	37,5		
8	20,5	37,5		
9	20	39		
10	19	40		
11				
12				
13				
14				
15				

- Σαν επικεφαλίδα των δύο στηλών, θα βάλουμε στη μεν πρώτη τον αριθμό των ζευγών των τιμών μας ενώ στη δεύτερη τον αριθμό 0 ή 1 ανάλογα με το αν θέλουμε να απαλείψουμε τις καμπύλες από το εξωτερικό ή το εσωτερικό του σχήματος αντίστοιχα (στην περίπτωση μας είναι προφανές ότι μας ενδιαφέρει το πρώτο). Κάνουμε λοιπόν Save και το .bln αρχείο είναι έτοιμο.
- Αξίζει να σημειωθεί ότι με τον παραπάνω τρόπο μπορούμε να δημιουργήσουμε *.bln αρχεία που να περιέχουν περισσότερες της μιας πολυγωνικές επιφάνειες, αρκεί κάτω ακριβώς από τα στοιχεία της μιας επιφάνειας στο worksheet να παραβάλλονται τα στοιχεία της άλλης κ.ο.κ.
- Είμαστε λοιπόν στο στάδιο που διαθέτουμε ένα *.grd αρχείο, για τη δημιουργία του contour map της ωκεανογραφικής παραμέτρου (λ.χ. της αλατότητας) σε σχέση με τη γεωγραφική περιοχή που μας ενδιαφέρει, καθώς και το αντίστοιχο *.bln αρχείο για την οριοθέτηση των ισόθερμων π.χ. καμπυλών στην έκταση των δειγματοληπτικών μας σταθμών. Συνεπώς δεν μένει παρά να δημιουργήσουμε το καινούργιο .grd αρχείο που θα δίνει στο surfer τα στοιχεία για τη δημιουργία του νέου τροποποιημένου Contour Map.
- Το νέο αυτό *.grd αρχείο θα το δημιουργήσουμε με τη διαδικασία του blanking.

- Πηγαίνοντας στο μενού File επιλέγουμε το New κι από εκεί το Plot. Στη συνέχεια από το μενού του Grid επιλέγουμε Blank... οπότε εμφανίζεται το παράθυρο Open Grid. Επιλέγουμε το ionio salin.grd και πατάμε Άνοιγμα. Στη συνέχεια εμφανίζεται και το παράθυρο για την επιλογή του *.bln αρχείου.
- Αφού ανοίξουμε κι από εκεί το ion salin.bln που δημιουργήσαμε προηγουμένως, πατάμε Άνοιγμα για να εμφανιστεί το τελευταίο παράθυρο της διαδικασίας το οποίο και θα μας ζητήσει να εισάγουμε το όνομα του νέου *.grd αρχείου. Έστω ότι αυτό είναι το ionio salin1.grd. Πατάμε Άνοιγμα και το σύστημα μας θα ετοιμάσει μέσα σε ελάχιστο χρόνο το νέο αυτό αρχείο. Σύμφωνα με τη γνωστή λοιπόν πλέον διαδικασία επιλέγουμε το υπό μενού Contour Map από το μενού Map κι από το open *.grd το αρχείο που μόλις δημιουργήσαμε (το ionio salin1.grd).

Ο χάρτης επιφανειακής αλατότητας μετά από τη διαδικασία του Blanking και του Base Map

Εφαρμογή 3. Αλγόριθμος της Compaq Visual Fortran 6.6.0 για τον υπολογισμό του βάθους από την πίεση και το γεωγραφικό πλάτος (Unesco, 1983)

```

! depth to pressure.f90
!
! FUNCTIONS:
! depth to pressure conversion
!
!*****
!Depth in meters from pressure in decibars
!f=latitude
!g=gravity acceleration
!p=pressure
!d=depth
!checkvalue: Depth=9712.652 m for P=10000 dbars, Latitude=30 deg
!*****

program depthpressure
implicit none
real f,g,p,x,d,e
print*, 'pressure='
read*,p
print*, 'latitude='
read*,f
x=SIN(f/57.29578)
e=x*x
g=9.780318*(1+(5.2788E-3+2.36E-5*e)*e)+1.092E-6*p
d=(((-1.82E-15*p+2.279E-10)*p-2.2512E-5)*p+9.72659)*p
d=d/g
print *, 'depth=',d
end program

```

Μετά τη σύνταξη (compilation) και την εκτέλεση (execution) του προγράμματος depth to pressure.exe, ζητούνται οι τιμές της πίεσης (dbar) και του

```

"C:\Program Files\Microsoft Visual Studio\MyProjects\depth to pressure\Debug\depth to pr...
pressure=
1500
latitude=
36.25
depth= 1483.667
Press any key to continue_

```

γεωγραφικού πλάτους (°). Εισάγουμε τις τιμές και το αποτέλεσμα που τυπώνεται στην οθόνη (depth=) είναι το βάθος σε μέτρα.

(Σημείωση: Όταν γίνεται επεξεργασία σε ένα συγκεκριμένο σταθμό δηλ. Latitude=σταθερό, αντικαθιστούμε στον κώδικα τις γραμμές

```
print*, 'latitude'
```

```
read*,f
```

με

f=σταθερό. Μ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγουμε κάθε φορά την εισαγωγή του γεωγραφικού πλάτους για τον συγκεκριμένο σταθμό.)

Εφαρμογή 4. Αλγόριθμος της Compaq Visual Fortran 6.6.0 για τον υπολογισμό της δυναμικής θερμοκρασίας Θ από την πίεση, την αλατότητα, την επιτόπια θερμοκρασία και το τελικό επίπεδο πίεσης (Unesco,1983)

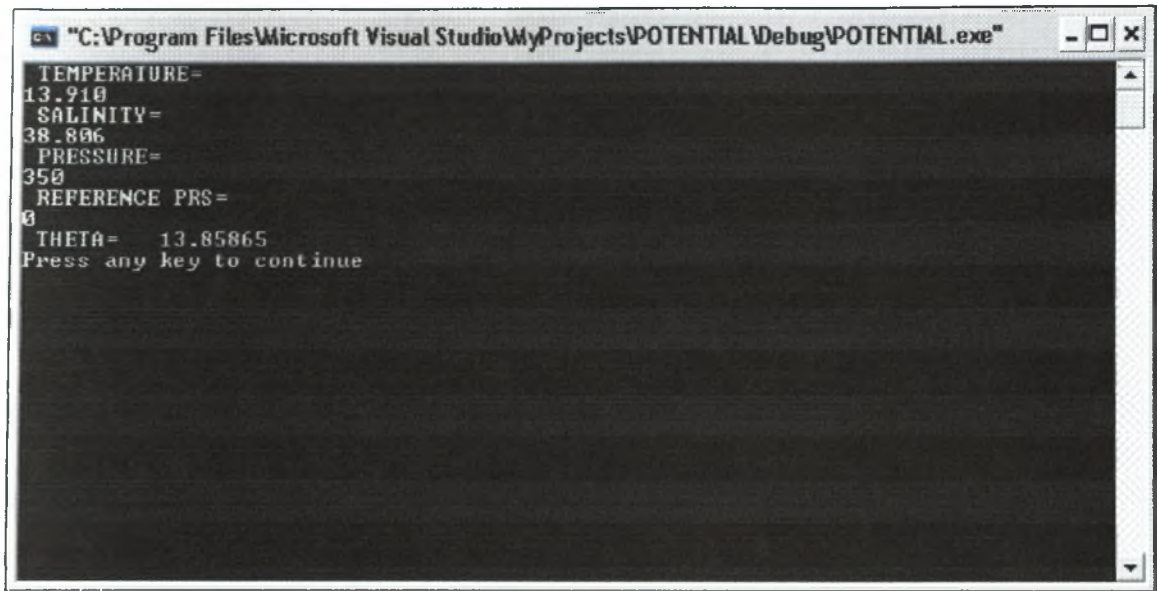
```

*****
!PROGRAM: POTENTIAL TEMPERATURE
!S=SALINITY
!P=PRESSURE
!T=TEMPERATURE (in situ)
!ATG=ADIABATIC TEMPERATURE GRADIENT
!PR=REFERENCE PRESSURE
*****

program POTENTIAL
implicit none
real S, T, P, ATG, PR, Q, XK, H, @, DS, P0, T0
print*, 'TEMPERATURE='
read*, T0
print*, 'SALINITY='
read*, S
print*, 'PRESSURE='
read*, P0
print*, 'REFERENCE PRS='
read*, PR
P=P0
T=T0
H=PR-P
ATG=(((-2.1687E-16*T+1.8676E-14)*T-4.6206E-13)*P&
+((2.7759E-12*T-1.1351E-10)*DS+((-5.4481E-14*T&
+8.733E-12)*T-6.7795E-10)*T+1.8741E-8))*P&
+((-4.2393E-8*T+1.8932E-6)*DS&
+((6.6228E-10*T-6.836E-8)*T+8.5258E-6)*T+3.5803E-5
DS=S-35
XK=H*ATG
T=T+0.5*XK
Q=XK
P=P+0.5*H
T=T+0.29289322*(XK-Q)
Q=0.58578644*XK+0.121320344*Q
T=T+1.707106781*(XK-Q)
Q=3.414213562*XK-4.121320344*Q
P=P+0.5*H
@=T+(XK-2*Q)/6
PRINT*, 'THETA=', @
end program POTENTIAL

```

Με την εκτέλεση του προγράμματος POTENTIAL.exe της Fortran ζητείται να εισάγουμε τις τιμές της επιτόπιας θερμοκρασίας (T), της αλατότητας (S), της αρχικής πίεσης (P) και της τελικής πίεσης που θα τελικά θα μεταφερθεί αδιαβατικά η ποσότητα του νερού (PR). Αν μας ενδιαφέρει η αδιαβατική άνοδος στην επιφάνεια εισάγουμε PR=0.

The image shows a screenshot of a Windows command prompt window. The title bar at the top reads "C:\Program Files\Microsoft Visual Studio\MyProjects\POTENTIAL\Debug\POTENTIAL.exe". The window contains the following text output:

```
TEMPERATURE=  
13.910  
SALINITY=  
38.806  
PRESSURE=  
350  
REFERENCE PRS=  
0  
THEIA= 13.85865  
Press any key to continue
```

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟΙ
ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΟΜΟΣ 4 (ΙΟΤ – 4)

(Σημείωση: Οι αριθμοί των πινάκων συμπίπτουν με τους αντίστοιχους πίνακες του ΙΟΤ – 4).

Πίνακας	Περιγραφή
I	Απόκλιση πυκνότητας $\gamma(S,t,0)$ [kg/m^3] σε ατμοσφαιρική πίεση
II	Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8}\text{m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση
III	Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8}\text{m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση
IV	Ειδικός όγκος «Πρότυπου Ωκεανού» $V(35,0,p)$ ($10^3\text{m}^3/\text{kg}$)
VI	Διόρθωση αλατότητας – πίεσης $\delta(S,0,p) - \delta(S,0,0)$ [$10^{-8}\text{m}^3/\text{kg}$]
VII	Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$ σε ατμοσφαιρική πίεση
VIII	Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$ σε πιέσεις 1000, 2000 και 3000 dbar.
IX	Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$ σε ατμοσφαιρική πίεση
X	Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$ σε πιέσεις 1000, 2000 και 3000 dbar.
XI	Συντελεστής ισόθερμης συμπίεσης $10^7 k = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial p)[1/\text{dbar}]$ σε ατμοσφαιρική πίεση
XIII	Ισόπυκνη παράγωγος $(\partial S/\partial t)_p$ [$^\circ\text{C}^{-1}$] σε ατμοσφαιρική πίεση.
XIV	Ισόπυκνη παράγωγος $(\partial S/\partial t)_p$ [$^\circ\text{C}^{-1}$] σε πιέσεις 1000, 2000 dbar.
XVI	Αναλογία αδιαβατικής εκτροπής (Γ) [$^\circ\text{C}/1000\text{dbar}$] σε ατμοσφαιρική πίεση.
XVII	Αναλογία αδιαβατικής-εκτροπής (F) [$^\circ\text{C}/1000\text{dbar}$] σε πιέσεις 1000, 2000 και 3000 dbar.
XVIII	$\Theta(35,t,p,0)$ αδιαβατική ψύξη θαλασσινού νερού που ανέρχεται στην επιφάνεια
XXI	$\Theta(35,t,0,p)$ αδιαβατική θέρμανση θαλασσινού νερού που βυθίζεται από την επιφάνεια
XIX	$\Delta\Theta_1(S,0,p,0)$ [$^\circ\text{C}$] για $S \neq 35$ σε σχέση με την πίεση.
XX	$\Delta\Theta_2(S,t,1000,0)$ [$^\circ\text{C}$] θερμοκρασία σε σχέση με την αλατότητα.

Πίνακας Ι

Απόκλιση πυκνότητας $\gamma(S,t,0)[\text{kg/m}^3]$ σε ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ °C	Αλατότητα										
	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
9.0	23.206	23.988	24.770	25.553	26.335	27.119	27.902	28.686	29.470	30.255	31.040
9.1	23.191	23.973	24.755	25.537	26.319	27.102	27.886	28.669	29.453	30.238	31.022
9.2	23.176	23.957	24.739	25.521	26.303	27.086	27.869	28.653	29.436	30.220	31.005
9.3	23.161	23.942	24.723	25.505	26.287	27.070	27.853	28.636	29.419	30.203	30.987
9.4	23.145	23.926	24.708	25.489	26.271	27.053	27.836	28.619	29.402	30.186	30.970
9.5	23.130	23.911	24.692	25.473	26.255	27.037	27.819	28.602	29.385	30.168	30.952
9.6	23.114	23.895	24.676	25.457	26.238	27.020	27.802	28.585	29.368	30.151	30.934
9.7	23.099	23.879	24.660	25.441	26.222	27.003	27.785	28.568	29.350	30.133	30.917
9.8	23.083	23.863	24.643	25.424	26.205	26.986	27.768	28.550	29.333	30.115	30.899
9.9	23.067	23.847	24.627	25.408	26.188	26.969	27.751	28.533	29.315	30.098	30.881
10.0	23.051	23.831	24.611	25.391	26.171	26.952	27.734	28.515	29.297	30.080	30.862
10.1	23.035	23.814	24.594	25.374	26.155	26.935	27.716	28.498	29.279	30.062	30.844
10.2	23.019	23.798	24.578	25.357	26.137	26.918	27.699	28.480	29.262	30.043	30.826
10.3	23.003	23.782	24.561	25.340	26.120	26.901	27.681	28.462	29.244	30.025	30.807
10.4	22.986	23.765	24.544	25.323	26.103	26.883	27.663	28.444	29.225	30.007	30.789
10.5	22.970	23.748	24.527	25.306	26.086	26.865	27.646	28.426	29.207	29.988	30.770
10.6	22.953	23.731	24.510	25.289	26.068	26.848	27.628	28.408	29.189	29.970	30.751
10.7	22.936	23.714	24.493	25.272	26.051	26.830	27.610	28.390	29.170	29.951	30.733
10.8	22.919	23.697	24.476	25.254	26.033	26.812	27.592	28.372	29.152	29.933	30.714
10.9	22.903	23.680	24.458	25.236	26.015	26.794	27.573	28.353	29.133	29.914	30.695
11.0	22.886	23.663	24.441	25.219	25.997	26.776	27.555	28.335	29.115	29.895	30.675
11.1	22.868	23.646	24.423	25.201	25.979	26.758	27.537	28.316	29.096	29.876	30.656
11.2	22.851	23.628	24.406	25.183	25.961	26.740	27.518	28.297	29.077	29.857	30.637
11.3	22.834	23.611	24.388	25.165	25.943	26.721	27.500	28.279	29.058	29.837	30.618
11.4	22.816	23.593	24.370	25.147	25.925	26.703	27.481	28.260	29.039	29.818	30.598
11.5	22.799	23.575	24.352	25.129	25.906	26.684	27.462	28.241	29.020	29.799	30.578
11.6	22.781	23.557	24.334	25.111	25.888	26.665	27.443	28.222	29.000	29.779	30.559
11.7	22.763	23.539	24.316	25.092	25.869	26.647	27.424	28.202	28.981	29.760	30.539
11.8	22.746	23.521	24.297	25.074	25.851	26.628	27.405	28.183	28.961	29.740	30.519
11.9	22.728	23.503	24.279	25.055	25.832	26.609	27.386	28.164	28.942	29.720	30.499
12.0	22.710	23.485	24.261	25.037	25.813	26.590	27.367	28.144	28.922	29.700	30.479
12.1	22.691	23.467	24.242	25.018	25.794	26.571	27.347	28.125	28.902	29.680	30.459
12.2	22.673	23.448	24.223	24.999	25.775	26.551	27.328	28.105	28.882	29.660	30.438
12.3	22.655	23.430	24.205	24.980	25.756	26.532	27.308	28.085	28.862	29.640	30.418
12.4	22.636	23.411	24.186	24.961	25.736	26.512	27.289	28.065	28.842	29.620	30.398
12.5	22.618	23.392	24.167	24.942	25.717	26.493	27.269	28.045	28.822	29.599	30.377
12.6	22.599	23.373	24.148	24.922	25.698	26.473	27.249	28.025	28.802	29.579	30.356
12.7	22.580	23.354	24.129	24.903	25.678	26.453	27.229	28.005	28.782	29.558	30.336
12.8	22.561	23.335	24.109	24.884	25.658	26.434	27.209	27.985	28.761	29.538	30.315
12.9	22.542	23.316	24.090	24.864	25.639	26.414	27.189	27.965	28.741	29.517	30.294
13.0	22.523	23.297	24.070	24.844	25.619	26.394	27.169	27.944	28.720	29.496	30.273
13.1	22.504	23.277	24.051	24.825	25.599	26.373	27.148	27.924	28.699	29.475	30.252
13.2	22.485	23.258	24.031	24.805	25.579	26.353	27.128	27.903	28.678	29.454	30.231
13.3	22.466	23.238	24.011	24.785	25.559	26.333	27.107	27.882	28.658	29.433	30.209
13.4	22.446	23.219	23.992	24.765	25.538	26.312	27.087	27.861	28.637	29.412	30.188
13.5	22.427	23.199	23.972	24.745	25.518	26.292	27.066	27.841	28.615	29.391	30.167
13.6	22.407	23.179	23.952	24.724	25.498	26.271	27.045	27.820	28.594	29.369	30.145
13.7	22.387	23.159	23.931	24.704	25.477	26.251	27.024	27.798	28.573	29.348	30.123
13.8	22.367	23.139	23.911	24.684	25.457	26.230	27.003	27.777	28.552	29.326	30.102
13.9	22.347	23.119	23.891	24.663	25.436	26.209	26.982	27.756	28.530	29.305	30.080
14.0	22.327	23.099	23.870	24.643	25.415	26.188	26.961	27.735	28.509	29.283	30.058
14.1	22.307	23.078	23.850	24.622	25.394	26.167	26.940	27.713	28.487	29.261	30.036
14.2	22.287	23.058	23.829	24.601	25.373	26.146	26.918	27.692	28.465	29.239	30.014
14.3	22.267	23.037	23.809	24.580	25.352	26.124	26.897	27.670	28.443	29.217	29.991
14.4	22.246	23.017	23.788	24.559	25.331	26.103	26.875	27.648	28.421	29.195	29.969

Πίνακας Ι (συνέχεια)

Απόκλιση πυκνότητας $\gamma(S,t,\theta)[\text{kg/m}^3]$ σε ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ °C	Αλατότητα										
	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
14.5----	22.226	22.996	23.767	24.538	25.310	26.081	26.854	27.626	28.399	29.173	29.947
14.6----	22.205	22.975	23.746	24.517	25.288	26.060	26.832	27.604	28.377	29.151	29.924
14.7----	22.184	22.954	23.725	24.496	25.267	26.038	26.810	27.582	28.355	29.128	29.902
14.8----	22.164	22.933	23.704	24.474	25.245	26.017	26.788	27.560	28.333	29.106	29.879
14.9----	22.143	22.912	23.682	24.453	25.224	25.995	26.766	27.538	28.310	29.083	29.856
15.0----	22.122	22.891	23.661	24.431	25.202	25.973	26.744	27.516	28.288	29.061	29.834
15.1----	22.101	22.870	23.640	24.410	25.180	25.951	26.722	27.493	28.265	29.038	29.811
15.2----	22.079	22.848	23.618	24.388	25.158	25.929	26.700	27.471	28.243	29.015	29.788
15.3----	22.058	22.827	23.596	24.366	25.136	25.906	26.677	27.448	28.220	28.992	29.765
15.4----	22.037	22.805	23.575	24.344	25.114	25.884	26.655	27.426	28.197	28.969	29.741
15.5----	22.015	22.784	23.553	24.322	25.092	25.862	26.632	27.403	28.174	28.946	29.718
15.6----	21.994	22.762	23.531	24.300	25.069	25.839	26.610	27.380	28.151	28.923	29.695
15.7----	21.972	22.740	23.509	24.278	25.047	25.817	26.587	27.357	28.128	28.900	29.671
15.8----	21.950	22.718	23.487	24.255	25.025	25.794	26.564	27.334	28.105	28.876	29.648
15.9----	21.928	22.696	23.464	24.233	25.002	25.771	26.541	27.311	28.082	28.853	29.624
16.0----	21.906	22.674	23.442	24.211	24.979	25.748	26.518	27.288	28.058	28.829	29.600
16.1----	21.884	22.652	23.420	24.188	24.957	25.726	26.495	27.265	28.035	28.806	29.577
16.2----	21.862	22.630	23.397	24.165	24.934	25.703	26.472	27.241	28.011	28.782	29.553
16.3----	21.840	22.607	23.375	24.143	24.911	25.679	26.449	27.218	27.988	28.758	29.529
16.4----	21.818	22.585	23.352	24.120	24.888	25.656	26.425	27.194	27.964	28.734	29.505
16.5----	21.795	22.562	23.329	24.097	24.865	25.633	26.402	27.171	27.940	28.710	29.481
16.6----	21.773	22.539	23.306	24.074	24.841	25.610	26.378	27.147	27.916	28.686	29.456
16.7----	21.750	22.517	23.283	24.051	24.818	25.586	26.355	27.123	27.892	28.662	29.432
16.8----	21.727	22.494	23.260	24.027	24.795	25.563	26.331	27.099	27.868	28.638	29.408
16.9----	21.705	22.471	23.237	24.004	24.771	25.539	26.307	27.075	27.844	28.614	29.383
17.0----	21.682	22.448	23.214	23.981	24.748	25.515	26.283	27.051	27.820	28.589	29.359
17.1----	21.659	22.425	23.191	23.957	24.724	25.491	26.259	27.027	27.796	28.565	29.334
17.2----	21.636	22.401	23.167	23.934	24.700	25.468	26.235	27.003	27.771	28.540	29.309
17.3----	21.613	22.378	23.144	23.910	24.677	25.444	26.211	26.979	27.747	28.515	29.284
17.4----	21.589	22.355	23.120	23.886	24.653	25.419	26.187	26.954	27.722	28.491	29.260
17.5----	21.566	22.331	23.097	23.862	24.629	25.395	26.162	26.930	27.698	28.466	29.235
17.6----	21.543	22.308	23.073	23.839	24.605	25.371	26.138	26.905	27.673	28.441	29.209
17.7----	21.519	22.284	23.049	23.814	24.580	25.347	26.113	26.880	27.648	28.416	29.184
17.8----	21.496	22.260	23.025	23.790	24.556	25.322	26.089	26.856	27.623	28.391	29.159
17.9----	21.472	22.236	23.001	23.766	24.532	25.298	26.064	26.831	27.598	28.366	29.134
18.0----	21.448	22.212	22.977	23.742	24.507	25.273	26.039	26.806	27.573	28.340	29.108
18.1----	21.424	22.188	22.953	23.718	24.483	25.248	26.014	26.781	27.548	28.315	29.083
18.2----	21.400	22.164	22.928	23.693	24.458	25.224	25.990	26.756	27.523	28.290	29.057
18.3----	21.376	22.140	22.904	23.669	24.433	25.199	25.964	26.731	27.497	28.264	29.032
18.4----	21.352	22.116	22.880	23.644	24.409	25.174	25.939	26.705	27.472	28.239	29.006
18.5----	21.328	22.091	22.855	23.619	24.384	25.149	25.914	26.680	27.446	28.213	28.980
18.6----	21.303	22.067	22.830	23.594	24.359	25.124	25.889	26.655	27.421	28.187	28.954
18.7----	21.279	22.042	22.806	23.570	24.334	25.098	25.864	26.629	27.395	28.161	28.928
18.8----	21.255	22.018	22.781	23.545	24.309	25.073	25.838	26.603	27.369	28.135	28.902
18.9----	21.230	21.993	22.756	23.520	24.283	25.048	25.813	26.578	27.343	28.109	28.876
19.0----	21.205	21.968	22.731	23.494	24.258	25.022	25.787	26.552	27.317	28.083	28.850
19.1----	21.181	21.943	22.706	23.469	24.233	24.997	25.761	26.526	27.291	28.057	28.823
19.2----	21.156	21.918	22.681	23.444	24.207	24.971	25.735	26.500	27.265	28.031	28.797
19.3----	21.131	21.893	22.655	23.418	24.182	24.945	25.710	26.474	27.239	28.004	28.770
19.4----	21.106	21.868	22.630	23.393	24.156	24.920	25.684	26.448	27.213	27.978	28.744
19.5----	21.081	21.843	22.605	23.367	24.130	24.894	25.658	26.422	27.186	27.952	28.717
19.6----	21.056	21.817	22.579	23.342	24.104	24.868	25.631	26.395	27.160	27.925	28.690
19.7----	21.030	21.792	22.554	23.316	24.079	24.842	25.605	26.369	27.133	27.898	28.663
19.8----	21.005	21.766	22.528	23.290	24.053	24.816	25.579	26.343	27.107	27.871	28.637
19.9----	20.979	21.741	22.502	23.264	24.027	24.789	25.552	26.316	27.080	27.845	28.610

Πίνακας II

Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση

$\delta(S,t,0)$	0 0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
1 0	2633 9	2623 9	2613 9	2604 0	2594 0	2584 0	2574 1	2564 1	2554 1	2544 1
2 0	2534 2	2524 2	2514 3	2504 3	2494 4	2484 4	2474 5	2464 5	2454 6	2444 6
3 0	2434 7	2424 8	2414 8	2404 9	2394 9	2385 0	2375 1	2365 2	2355 2	2345 3
4 0	2335 4	2325 5	2315 6	2305 6	2295 7	2285 8	2275 9	2266 0	2256 1	2246 2
5 0	2236 3	2226 4	2216 5	2206 6	2196 7	2186 8	2176 9	2167 0	2157 1	2147 3
6 0	2137 4	2127 5	2117 6	2107 7	2097 9	2088 0	2078 1	2068 3	2058 4	2048 5
7 0	2038 7	2028 8	2018 9	2009 1	1999 2	1989 4	1979 5	1969 7	1959 8	1950 0
8 0	1940 1	1930 3	1920 5	1910 6	1900 8	1891 0	1881 1	1871 3	1861 5	1851 6
9 0	1841 8	1832 0	1822 2	1812 4	1802 5	1792 7	1782 9	1773 1	1763 3	1753 5
10 0	1743 7	1733 9	1724 1	1714 3	1704 5	1694 7	1684 9	1675 1	1665 3	1655 5
11 0	1645 8	1636 0	1626 2	1616 4	1606 6	1596 9	1587 1	1577 3	1567 6	1557 8
12 0	1548 0	1538 3	1528 5	1518 7	1509 0	1499 2	1489 5	1479 7	1470 0	1460 2
13 0	1450 5	1440 7	1431 0	1421 3	1411 5	1401 8	1392 0	1382 3	1372 6	1362 8
14 0	1353 1	1343 4	1333 7	1324 0	1314 2	1304 5	1294 8	1285 1	1275 4	1265 7
15 0	1256 0	1246 3	1236 5	1226 8	1217 2	1207 5	1197 8	1188 1	1178 4	1168 7
16 0	1159 0	1149 3	1139 6	1129 9	1120 3	1110 6	1100 9	1091 2	1081 6	1071 9
17 0	1062 2	1052 5	1042 9	1033 2	1023 6	1013 9	1004 2	994 6	984 9	975 3
18 0	965 6	956 0	946 3	936 7	927 0	917 4	907 8	898 1	888 5	878 8
19 0	869 2	859 6	850 0	840 3	830 7	821 1	811 5	801 9	792 2	782 6
20 0	773 0	763 4	753 8	744 2	734 6	725 0	715 4	705 8	696 2	686 6
21 0	677 0	667 4	657 8	648 2	638 6	629 0	619 5	609 9	600 3	590 7
22 0	581 2	571 6	562 0	552 4	542 9	533 3	523 7	514 2	504 6	495 1
23 0	485 5	475 9	466 4	456 8	447 3	437 8	428 2	418 7	409 1	399 6
24 0	390 0	380 5	371 0	361 4	351 9	342 4	332 9	323 3	313 8	304 3
25 0	294 8	285 3	275 7	266 2	256 7	247 2	237 7	228 2	218 7	209 2
26 0	199 7	190 2	180 7	171 2	161 7	152 2	142 7	133 2	123 7	114 3
27 0	104 8	95 3	85 8	76 3	66 9	57 4	47 9	38 5	29 0	19 5
28 0	10 1	0 6	-8 9	-18 3	-27 8	-37 2	-46 7	-56 1	-65 6	-75 0
29 0	-84 5	-93 9	-103 4	-112 8	-122 2	-131 7	-141 1	-150 5	-160 0	-169 4
30 0	-178 8	-188 2	-197 7	-207 1	-216 5	-225 9	-235 4	-244 8	-254 2	-263 6
31 0	-273 0	-282 4	-291 8	-301 2	-310 6	-320 0	-329 4	-338 8	-348 2	-357 6
32 0	-367 0	-376 4	-385 8	-395 1	-404 5	-413 9	-423 3	-432 7	-442 0	-451 4
33 0	-460 8	-470 2	-479 5	-488 9	-498 3	-507 6	-517 0	-526 3	-535 7	-545 1

Πίνακας III

Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση

S = 38

T	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
-1....	-234.1 -0.5 -76.4	-234.6 -0.5 -76.4	-235.0 -0.4 -76.4	-235.5 -0.4 -76.4	-235.9 -0.4 -76.5	-236.3 -0.4 -76.5	-236.7 -0.4 -76.5	-237.1 -0.4 -76.6	-237.5 -0.4 -76.6	-237.8 -0.3 -76.6
-0....	-228.8 -0.6 -76.1	-229.3 -0.6 -76.1	-229.9 -0.6 -76.1	-230.5 -0.6 -76.1	-231.0 -0.5 -76.2	-231.6 -0.5 -76.2	-232.1 -0.5 -76.2	-232.6 -0.5 -76.3	-233.1 -0.5 -76.3	-233.6 -0.5 -76.3
0....	-228.8 0.6 -76.1	-228.2 0.6 -76.0	-227.5 0.6 -76.0	-226.9 0.6 -76.0	-226.3 0.7 -75.9	-225.6 0.7 -75.9	-224.9 0.7 -75.9	-224.3 0.7 -75.9	-223.6 0.7 -75.8	-222.9 0.7 -75.8
1....	-222.2 0.7 -75.8	-221.4 0.7 -75.8	-220.7 0.7 -75.7	-219.9 0.8 -75.7	-219.2 0.8 -75.7	-218.4 0.8 -75.6	-217.6 0.8 -75.6	-216.8 0.8 -75.6	-216.0 0.8 -75.6	-215.2 0.8 -75.5
2....	-214.4 0.8 -75.5	-213.5 0.9 -75.5	-212.7 0.9 -75.5	-211.8 0.9 -75.4	-210.9 0.9 -75.4	-210.0 0.9 -75.4	-209.1 0.9 -75.4	-208.2 0.9 -75.3	-207.3 0.9 -75.3	-206.3 0.9 -75.3
3....	-206.4 1.0 -75.3	-204.4 1.0 -75.2	-203.5 1.0 -75.2	-202.5 1.0 -75.2	-201.5 1.0 -75.2	-200.5 1.0 -75.1	-199.5 1.0 -75.1	-198.4 1.0 -75.1	-197.4 1.0 -75.1	-196.4 1.1 -75.0
4....	-195.3 1.1 -75.0	-194.2 1.1 -75.0	-193.1 1.1 -75.0	-192.1 1.1 -75.0	-191.0 1.1 -74.9	-189.8 1.1 -74.9	-188.7 1.1 -74.9	-187.6 1.1 -74.9	-186.4 1.2 -74.8	-185.3 1.2 -74.8
5....	-184.1 1.2 -74.8	-182.9 1.2 -74.8	-181.7 1.2 -74.7	-180.5 1.2 -74.7	-179.3 1.2 -74.7	-178.1 1.2 -74.7	-176.9 1.2 -74.7	-175.6 1.3 -74.6	-174.4 1.3 -74.6	-173.1 1.3 -74.6
6....	-171.8 1.3 -74.6	-170.5 1.3 -74.5	-169.2 1.3 -74.5	-167.9 1.3 -74.5	-166.6 1.3 -74.5	-165.3 1.3 -74.5	-164.0 1.3 -74.4	-162.6 1.4 -74.4	-161.3 1.4 -74.4	-159.9 1.4 -74.4
7....	-158.5 1.4 -74.4	-157.1 1.4 -74.3	-155.7 1.4 -74.3	-154.3 1.4 -74.3	-152.9 1.4 -74.3	-151.5 1.4 -74.3	-150.0 1.4 -74.2	-148.6 1.5 -74.2	-147.1 1.5 -74.2	-145.7 1.5 -74.2
8....	-144.2 1.5 -74.2	-142.7 1.5 -74.1	-141.2 1.5 -74.1	-139.7 1.5 -74.1	-138.2 1.5 -74.1	-136.6 1.5 -74.1	-135.1 1.5 -74.0	-133.5 1.6 -74.0	-132.0 1.6 -74.0	-130.4 1.6 -74.0
9....	-128.8 1.6 -74.0	-127.3 1.6 -74.0	-125.7 1.6 -73.9	-124.1 1.6 -73.9	-122.4 1.6 -73.9	-120.8 1.6 -73.9	-119.2 1.6 -73.9	-117.5 1.7 -73.8	-115.9 1.7 -73.8	-114.2 1.7 -73.8
10....	-112.5 1.7 -73.8	-110.9 1.7 -73.8	-109.2 1.7 -73.8	-107.5 1.7 -73.7	-105.8 1.7 -73.7	-104.0 1.7 -73.7	-102.3 1.7 -73.7	-100.6 1.7 -73.7	-98.8 1.8 -73.7	-97.1 1.8 -73.6
11....	-95.3 1.8 -73.6	-93.5 1.8 -73.6	-91.7 1.8 -73.6	-89.9 1.8 -73.6	-88.1 1.8 -73.6	-86.3 1.8 -73.5	-84.5 1.8 -73.5	-82.7 1.8 -73.5	-80.8 1.9 -73.5	-79.0 1.9 -73.5
12....	-77.1 1.9 -73.5	-75.2 1.9 -73.4	-73.4 1.9 -73.4	-71.5 1.9 -73.4	-69.6 1.9 -73.4	-67.7 1.9 -73.4	-65.8 1.9 -73.4	-63.8 1.9 -73.3	-61.9 1.9 -73.3	-60.0 1.9 -73.3
13....	-58.0 2.0 -73.3	-56.1 2.0 -73.3	-54.1 2.0 -73.3	-52.1 2.0 -73.3	-50.1 2.0 -73.2	-48.1 2.0 -73.2	-46.1 2.0 -73.2	-44.1 2.0 -73.2	-42.1 2.0 -73.2	-40.1 2.0 -73.2

Πίνακας III (συνέχεια)

Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8} \text{m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση

S = 38

T	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
14----	-38.0 2.0 -73.2	-36.0 2.1 -73.1	-33.9 2.1 -73.1	-31.9 2.1 -73.1	-29.8 2.1 -73.1	-27.7 2.1 -73.1	-25.6 2.1 -73.1	-23.5 2.1 -73.1	-21.4 2.1 -73.0	-19.3 2.1 -73.0
15----	-17.2 2.1 -73.0	-15.1 2.1 -73.0	-12.9 2.2 -73.0	-10.8 2.2 -73.0	-8.6 2.2 -73.0	-6.4 2.2 -72.9	-4.3 2.2 -72.9	-2.1 2.2 -72.9	0.1 2.2 -72.9	2.3 2.2 -72.9
16----	4.5 2.2 -72.9	6.7 2.2 -72.9	9.0 2.2 -72.9	11.2 2.2 -72.8	13.5 2.3 -72.8	15.7 2.3 -72.8	18.0 2.3 -72.8	20.2 2.3 -72.8	22.5 2.3 -72.8	24.8 2.3 -72.8
17----	27.1 2.3 -72.7	29.4 2.3 -72.7	31.7 2.3 -72.7	34.0 2.3 -72.7	36.4 2.3 -72.7	38.7 2.3 -72.7	41.0 2.4 -72.7	43.4 2.4 -72.7	45.7 2.4 -72.7	48.1 2.4 -72.6
18----	50.5 2.4 -72.6	52.9 2.4 -72.6	56.3 2.4 -72.6	57.7 2.4 -72.6	60.1 2.4 -72.6	62.5 2.4 -72.6	64.9 2.4 -72.6	67.3 2.4 -72.5	69.8 2.4 -72.5	72.2 2.5 -72.5
19----	74.7 2.5 -72.5	77.2 2.5 -72.5	79.6 2.5 -72.5	82.1 2.5 -72.5	84.6 2.5 -72.5	87.1 2.5 -72.5	89.6 2.5 -72.4	92.1 2.5 -72.4	94.6 2.5 -72.4	97.2 2.5 -72.4
20----	99.7 2.5 -72.4	102.3 2.6 -72.4	104.8 2.6 -72.4	107.4 2.6 -72.4	109.9 2.6 -72.4	112.5 2.6 -72.4	115.1 2.6 -72.3	117.7 2.6 -72.3	120.3 2.6 -72.3	122.9 2.6 -72.3
21----	125.5 2.6 -72.3	128.2 2.6 -72.3	130.8 2.6 -72.3	133.4 2.6 -72.3	136.1 2.7 -72.3	138.7 2.7 -72.3	141.4 2.7 -72.2	144.1 2.7 -72.2	146.7 2.7 -72.2	149.4 2.7 -72.2
22----	152.1 2.7 -72.2	154.8 2.7 -72.2	157.5 2.7 -72.2	160.3 2.7 -72.2	163.0 2.7 -72.2	165.7 2.7 -72.2	168.5 2.7 -72.1	171.2 2.8 -72.1	174.0 2.8 -72.1	176.7 2.8 -72.1
23----	179.5 2.8 -72.1	182.3 2.8 -72.1	185.1 2.8 -72.1	187.9 2.8 -72.1	190.7 2.8 -72.1	193.5 2.8 -72.1	196.3 2.8 -72.1	199.1 2.8 -72.1	201.9 2.8 -72.0	204.8 2.8 -72.0
24----	207.6 2.9 -72.0	210.5 2.9 -72.0	213.4 2.9 -72.0	216.2 2.9 -72.0	219.1 2.9 -72.0	222.0 2.9 -72.0	224.9 2.9 -72.0	227.8 2.9 -72.0	230.7 2.9 -72.0	233.6 2.9 -72.0
25----	236.5 2.9 -71.9	239.5 2.9 -71.9	242.4 2.9 -71.9	245.3 3.0 -71.9	248.3 3.0 -71.9	251.2 3.0 -71.9	254.2 3.0 -71.9	257.2 3.0 -71.9	260.2 3.0 -71.9	263.2 3.0 -71.9
26----	266.2 3.0 -71.9	269.2 3.0 -71.9	272.2 3.0 -71.9	275.2 3.0 -71.8	278.2 3.0 -71.8	281.3 3.0 -71.8	284.3 3.0 -71.8	287.3 3.1 -71.8	290.4 3.1 -71.8	293.5 3.1 -71.8
27----	296.5 3.1 -71.8	299.6 3.1 -71.8	302.7 3.1 -71.8	305.8 3.1 -71.8	308.9 3.1 -71.8	312.0 3.1 -71.8	315.1 3.1 -71.8	318.2 3.1 -71.7	321.3 3.1 -71.7	324.5 3.1 -71.7
28----	327.6 3.1 -71.7	330.8 3.2 -71.7	333.9 3.2 -71.7	337.1 3.2 -71.7	340.3 3.2 -71.7	343.4 3.2 -71.7	346.6 3.2 -71.7	349.8 3.2 -71.7	353.0 3.2 -71.7	356.2 3.2 -71.7
29----	359.4 3.2 -71.7	362.7 3.2 -71.7	365.9 3.2 -71.6	369.1 3.2 -71.6	372.4 3.2 -71.6	375.6 3.3 -71.6	378.9 3.3 -71.6	382.1 3.3 -71.6	385.4 3.3 -71.6	388.7 3.3 -71.6

Πίνακας III (συνέχεια)

Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση

S = 39

T	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
-1....	-310.5 -0.5 -76.3	-311.0 -0.5 -76.3	-311.4 -0.5 -76.3	-311.9 -0.5 -76.3	-312.4 -0.4 -76.4	-312.8 -0.4 -76.4	-313.3 -0.4 -76.4	-313.7 -0.4 -76.5	-314.1 -0.4 -76.5	-314.5 -0.4 -76.5
-0....	-304.8 0.6 -76.0	-305.4 0.6 -76.0	-306.0 0.6 -76.0	-306.6 0.6 -76.1	-307.2 0.6 -76.1	-307.8 0.6 -76.1	-308.4 0.5 -76.1	-308.9 0.5 -76.2	-309.4 0.5 -76.2	-310.0 0.5 -76.2
0....	-304.8 0.6 -76.0	-304.2 0.6 -75.9	-303.5 0.7 -75.9	-302.9 0.7 -75.9	-302.2 0.7 -75.9	-301.5 0.7 -75.8	-300.8 0.7 -75.8	-300.1 0.7 -75.8	-299.4 0.7 -75.7	-298.7 0.7 -75.7
1....	-297.9 0.8 -75.7	-297.2 0.8 -75.7	-296.4 0.8 -75.6	-295.6 0.8 -75.6	-294.9 0.8 -75.6	-294.1 0.8 -75.6	-293.2 0.8 -75.5	-292.4 0.8 -75.5	-291.6 0.8 -75.5	-290.7 0.9 -75.5
2....	-289.9 0.9 75.4	-289.0 0.9 75.4	-288.1 0.9 75.4	-287.2 0.9 75.4	-286.3 0.9 75.3	-285.4 0.9 75.3	-284.5 0.9 75.3	-283.5 1.0 75.3	-282.6 1.0 75.2	-281.6 1.0 75.2
3....	-280.7 1.0 -75.2	-279.7 1.0 -75.2	-278.7 1.0 -75.1	-277.7 1.0 -75.1	-276.7 1.0 -75.1	-275.6 1.0 -75.1	-274.6 1.1 -75.0	-273.5 1.1 -75.0	-272.5 1.1 -75.0	-271.4 1.1 -75.0
4....	-270.3 1.1 -74.9	-269.2 1.1 -74.9	-268.1 1.1 -74.9	-267.0 1.1 -74.9	-265.9 1.1 -74.8	-264.7 1.1 -74.8	-263.6 1.2 -74.8	-262.4 1.2 -74.8	-261.3 1.2 -74.8	-260.1 1.2 -74.7
5....	-258.9 1.2 -74.7	-257.7 1.2 -74.7	-256.5 1.2 -74.7	-255.3 1.2 -74.6	-254.0 1.2 -74.6	-252.8 1.3 -74.6	-251.5 1.3 -74.6	-250.3 1.3 -74.6	-249.0 1.3 -74.5	-247.7 1.3 -74.5
6....	-246.4 1.3 -74.5	-245.1 1.3 -74.5	-243.8 1.3 -74.4	-242.4 1.3 -74.4	-241.1 1.3 -74.4	-239.8 1.4 -74.4	-238.4 1.4 -74.4	-237.0 1.4 -74.3	-235.7 1.4 -74.3	-234.3 1.4 -74.3
7....	-232.9 1.4 -74.3	-231.5 1.4 -74.3	-230.0 1.4 -74.2	-228.6 1.4 -74.2	-227.2 1.4 -74.2	-225.7 1.5 -74.2	-224.3 1.5 -74.2	-222.8 1.5 -74.1	-221.3 1.5 -74.1	-219.8 1.5 -74.1
8....	-218.3 1.5 -74.1	-216.8 1.5 -74.1	-215.3 1.5 -74.0	-213.8 1.5 -74.0	-212.2 1.5 -74.0	-210.7 1.6 -74.0	-209.1 1.6 -74.0	-207.6 1.6 -73.9	-206.0 1.6 -73.9	-204.4 1.6 -73.9
9....	-202.8 1.6 -73.9	-201.2 1.6 -73.9	-199.6 1.6 -73.9	-198.0 1.6 -73.8	-196.3 1.6 -73.8	-194.7 1.7 -73.8	-193.0 1.7 -73.8	-191.4 1.7 -73.8	-189.7 1.7 -73.7	-188.0 1.7 -73.7
10....	-186.3 1.7 -73.7	-184.6 1.7 -73.7	-182.9 1.7 -73.7	-181.2 1.7 -73.7	-179.5 1.7 -73.6	-177.7 1.7 -73.6	-176.0 1.8 -73.6	-174.2 1.8 -73.6	-172.5 1.8 -73.6	-170.7 1.8 -73.6
11....	-168.9 1.8 -73.5	-167.1 1.8 -73.5	-165.3 1.8 -73.5	-163.5 1.8 -73.5	-161.7 1.8 -73.5	-159.9 1.8 -73.5	-158.0 1.8 -73.4	-156.2 1.9 -73.4	-154.3 1.9 -73.4	-152.4 1.9 -73.4
12....	-150.6 1.9 -73.4	-148.7 1.9 -73.4	-146.8 1.9 -73.3	-144.9 1.9 -73.3	-143.0 1.9 -73.3	-141.1 1.9 -73.3	-139.1 1.9 -73.3	-137.2 1.9 -73.3	-135.2 2.0 -73.3	-133.3 2.0 -73.2
13....	-131.3 2.0 -73.2	-129.3 2.0 -73.2	-127.4 2.0 -73.2	-125.4 2.0 -73.2	-123.4 2.0 -73.2	-121.4 2.0 -73.2	-119.4 2.0 -73.1	-117.3 2.0 -73.1	-115.3 2.0 -73.1	-113.2 2.1 -73.1

Πίνακας III (συνέχεια)

Απόκλιση ειδικού όγκου $\delta(S,t,0)$ [$10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$] σε ατμοσφαιρική πίεση

S = 39

T	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
14----	-111.2 2.1 -73.1	-109.1 2.1 -73.1	-107.1 2.1 -73.1	-105.0 2.1 -73.0	-102.9 2.1 -73.0	-100.8 2.1 -73.0	-98.7 2.1 -73.0	-96.6 2.1 -73.0	-94.5 2.1 -73.0	-92.3 2.1 -73.0
15----	-90.2 2.1 -72.9	-88.0 2.2 -72.9	-85.9 2.2 -72.9	-83.7 2.2 -72.9	-81.6 2.2 -72.9	-79.4 2.2 -72.9	-77.2 2.2 -72.9	-75.0 2.2 -72.8	-72.8 2.2 -72.8	-70.6 2.2 -72.8
16----	-68.3 2.2 -72.8	-66.1 2.2 -72.8	-63.9 2.2 -72.8	-61.6 2.3 -72.8	-59.4 2.3 -72.8	-57.1 2.3 -72.7	-54.8 2.3 -72.7	-52.5 2.3 -72.7	-50.3 2.3 -72.7	-48.0 2.3 -72.7
17----	-45.7 2.3 -72.7	-43.3 2.3 -72.7	-41.0 2.3 -72.7	-38.7 2.3 -72.6	-36.3 2.3 -72.6	-34.0 2.4 -72.6	-31.6 2.4 -72.6	-29.3 2.4 -72.6	-26.9 2.4 -72.6	-24.5 2.4 -72.6
18----	-22.1 2.4 -72.6	-19.7 2.4 -72.5	-17.3 2.4 -72.5	-14.9 2.4 -72.5	-12.5 2.4 -72.5	-10.1 2.4 -72.5	-7.6 2.4 -72.5	-5.2 2.5 -72.5	-2.7 2.5 -72.5	-0.3 2.5 -72.5
19----	2.2 2.5 -72.4	4.7 2.5 -72.4	7.1 2.5 -72.4	9.6 2.5 -72.4	12.1 2.5 -72.4	14.6 2.5 -72.4	17.2 2.5 -72.4	19.7 2.5 -72.4	22.2 2.5 -72.4	24.8 2.5 -72.4
20----	27.3 2.6 -72.3	29.9 2.6 -72.3	32.4 2.6 -72.3	35.0 2.6 -72.3	37.6 2.6 -72.3	40.2 2.6 -72.3	42.8 2.6 -72.3	45.4 2.6 -72.3	48.0 2.6 -72.3	50.6 2.6 -72.2
21----	53.2 2.6 -72.2	55.9 2.6 -72.2	58.5 2.7 -72.2	61.2 2.7 -72.2	63.8 2.7 -72.2	66.5 2.7 -72.2	69.2 2.7 -72.2	71.8 2.7 -72.2	74.5 2.7 -72.2	77.2 2.7 -72.2
22----	79.9 2.7 -72.1	82.6 2.7 -72.1	85.4 2.7 -72.1	88.1 2.7 -72.1	90.8 2.7 -72.1	93.6 2.8 -72.1	96.3 2.8 -72.1	99.1 2.8 -72.1	101.8 2.8 -72.1	104.6 2.8 -72.1
23----	107.4 2.8 -72.1	110.2 2.8 -72.0	113.0 2.8 -72.0	115.8 2.8 -72.0	118.6 2.8 -72.0	121.4 2.8 -72.0	124.2 2.8 -72.0	127.1 2.8 -72.0	129.9 2.8 -72.0	132.7 2.9 -72.0
24----	135.6 2.9 -72.0	138.5 2.9 -72.0	141.3 2.9 -71.9	144.2 2.9 -71.9	147.1 2.9 -71.9	150.0 2.9 -71.9	152.9 2.9 -71.9	155.8 2.9 -71.9	158.7 2.9 -71.9	161.6 2.9 -71.9
25----	164.6 2.9 -71.9	167.5 2.9 -71.9	170.5 3.0 -71.9	173.4 3.0 -71.9	176.4 3.0 -71.9	179.3 3.0 -71.8	182.3 3.0 -71.8	185.3 3.0 -71.8	188.3 3.0 -71.8	191.3 3.0 -71.8
26----	194.3 3.0 -71.8	197.3 3.0 -71.8	200.3 3.0 -71.8	203.3 3.0 -71.8	206.4 3.0 -71.8	209.4 3.0 -71.8	212.5 3.1 -71.8	215.5 3.1 -71.8	218.6 3.1 -71.7	221.7 3.1 -71.7
27----	224.7 3.1 -71.7	227.8 3.1 -71.7	230.9 3.1 -71.7	234.0 3.1 -71.7	237.1 3.1 -71.7	240.2 3.1 -71.7	243.3 3.1 -71.7	246.5 3.1 -71.7	249.6 3.1 -71.7	252.8 3.1 -71.7
28----	255.9 3.2 -71.7	259.1 3.2 -71.7	262.2 3.2 -71.7	265.4 3.2 -71.6	268.6 3.2 -71.6	271.8 3.2 -71.6	274.9 3.2 -71.6	278.1 3.2 -71.6	281.3 3.2 -71.6	284.6 3.2 -71.6
29----	287.8 3.2 -71.6	291.0 3.2 -71.6	294.2 3.2 -71.6	297.5 3.2 -71.6	300.7 3.3 -71.6	304.0 3.3 -71.6	307.3 3.3 -71.6	310.5 3.3 -71.5	313.8 3.3 -71.6	317.1 3.3 -71.5

Πίνακας III (α)
Παρεμβολή θερμοκρασίας για τον Πίνακα III

Διαφορά Θερμ.	Θερμοκρασία								
	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09
0.10----	0 0	0 0	0 0	0 0	0 1	0 1	0 1	0 1	0 1
0.20----	0 0	0 0	0 1	0 1	0 1	0 1	0 1	0 2	0 2
0.30----	0 0	0 1	0 1	0 1	0 2	0 2	0 2	0 2	0 3
0.40----	0 0	0 1	0 1	0 2	0 2	0 2	0 3	0 3	0 4
0.50----	0 1	0 1	0 1	0 2	0 3	0 3	0 3	0 4	0 4
0.60----	0 1	0 1	0 2	0 2	0 3	0 4	0 4	0 5	0 5
0.70----	0 1	0 1	0 2	0 3	0 4	0 4	0 5	0 6	0 6
0.80----	0 1	0 2	0 2	0 3	0 4	0 5	0 6	0 6	0 7
0.90----	0 1	0 2	0 3	0 4	0 5	0 5	0 6	0 7	0 8
1.00----	0 1	0 2	0 3	0 4	0 5	0 6	0 7	0 8	0 9
1.10----	0 1	0 2	0 3	0 4	0 6	0 7	0 8	0 9	1 0
1.20----	0 1	0 2	0 4	0 5	0 6	0 7	0 8	1 0	1 1
1.30----	0 1	0 3	0 4	0 5	0 7	0 8	0 9	1 0	1 2
1.40----	0 1	0 3	0 4	0 6	0 7	0 8	1 0	1 1	1 3
1.50----	0 2	0 3	0 5	0 6	0 8	0 9	1 1	1 2	1 4
1.60----	0 2	0 3	0 5	0 6	0 8	1 0	1 1	1 3	1 4
1.70----	0 2	0 3	0 5	0 7	0 9	1 0	1 2	1 4	1 5
1.80----	0 2	0 4	0 5	0 7	0 9	1 1	1 3	1 4	1 6
1.90----	0 2	0 4	0 6	0 8	1 0	1 1	1 3	1 5	1 7
2.00----	0 2	0 4	0 6	0 8	1 0	1 2	1 4	1 6	1 8
2.10----	0 2	0 4	0 6	0 8	1 1	1 3	1 5	1 7	1 9
2.20----	0 2	0 4	0 7	0 9	1 1	1 3	1 5	1 8	2 0
2.30----	0 2	0 5	0 7	0 9	1 1	1 4	1 6	1 8	2 1
2.40----	0 2	0 5	0 7	1 0	1 2	1 4	1 7	1 9	2 2
2.50----	0 2	0 5	0 7	1 0	1 2	1 5	1 7	2 0	2 2
2.60----	0 3	0 5	0 8	1 0	1 3	1 6	1 8	2 1	2 3
2.70----	0 3	0 5	0 8	1 1	1 3	1 6	1 9	2 2	2 4
2.80----	0 3	0 6	0 8	1 1	1 4	1 7	2 0	2 2	2 5
2.90----	0 3	0 6	0 9	1 2	1 4	1 7	2 0	2 3	2 6
3.00----	0 3	0 6	0 9	1 2	1 5	1 8	2 1	2 4	2 7
3.10----	0 3	0 6	0 9	1 2	1 5	1 9	2 2	2 5	2 8
3.20----	0 3	0 6	1 0	1 3	1 6	1 9	2 2	2 6	2 9
3.30----	0 3	0 7	1 0	1 3	1 6	2 0	2 3	2 6	3 0
3.40----	0 3	0 7	1 0	1 4	1 7	2 0	2 4	2 7	3 1

Πίνακας III (b)

Παρεμβολή αλατότητας για τον Πίνακα III

Αλατότητα	Διαφορά Αλατότητας													
	-71.5	-72.0	-72.5	-73.0	-73.5	-74.0	-74.5	-75.0	-75.5	-76.0	-76.5	-77.0	-77.5	-78.0
0.01	-0.7	-0.7	-0.7	-0.7	-0.7	-0.7	-0.7	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8	-0.8
0.02	-1.4	-1.4	-1.4	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5
0.03	-2.1	-2.2	-2.2	-2.2	-2.2	-2.2	-2.2	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3
0.04	-2.9	-2.9	-2.9	-2.9	-2.9	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0	-3.0	-3.1	-3.1	-3.1	-3.1
0.05	-3.6	-3.6	-3.6	-3.7	-3.7	-3.7	-3.7	-3.8	-3.8	-3.8	-3.8	-3.9	-3.9	-3.9
0.06	-4.3	-4.3	-4.4	-4.4	-4.4	-4.4	-4.5	-4.5	-4.5	-4.6	-4.6	-4.6	-4.7	-4.7
0.07	-5.0	-5.0	-5.1	-5.1	-5.1	-5.2	-5.2	-5.3	-5.3	-5.3	-5.4	-5.4	-5.4	-5.5
0.08	-5.7	-5.8	-5.8	-5.8	-5.9	-5.9	-6.0	-6.0	-6.0	-6.1	-6.1	-6.2	-6.2	-6.2
0.09	-6.4	-6.5	-6.5	-6.6	-6.6	-6.7	-6.7	-6.7	-6.8	-6.8	-6.9	-6.9	-7.0	-7.0
0.10	-7.1	-7.2	-7.2	-7.3	-7.3	-7.4	-7.4	-7.5	-7.5	-7.6	-7.6	-7.7	-7.7	-7.8
0.11	-7.9	-7.9	-8.0	-8.0	-8.1	-8.1	-8.2	-8.2	-8.3	-8.4	-8.4	-8.5	-8.5	-8.6
0.12	-8.6	-8.6	-8.7	-8.8	-8.8	-8.9	-8.9	-9.0	-9.1	-9.1	-9.2	-9.2	-9.3	-9.4
0.13	-9.3	-9.4	-9.4	-9.5	-9.6	-9.6	-9.7	-9.8	-9.8	-9.9	-9.9	-10.0	-10.1	-10.1
0.14	-10.0	-10.1	-10.1	-10.2	-10.3	-10.4	-10.4	-10.5	-10.6	-10.6	-10.7	-10.8	-10.9	-10.9
0.15	-10.7	-10.8	-10.9	-11.0	-11.0	-11.1	-11.2	-11.3	-11.3	-11.4	-11.5	-11.6	-11.6	-11.7
0.16	-11.4	-11.5	-11.6	-11.7	-11.8	-11.8	-11.9	-12.0	-12.1	-12.2	-12.2	-12.3	-12.4	-12.5
0.17	-12.2	-12.2	-12.3	-12.4	-12.5	-12.6	-12.7	-12.8	-12.8	-12.9	-13.0	-13.1	-13.2	-13.3
0.18	-12.9	-13.0	-13.1	-13.1	-13.2	-13.3	-13.4	-13.5	-13.6	-13.7	-13.8	-13.9	-14.0	-14.0
0.19	-13.6	-13.7	-13.8	-13.9	-14.0	-14.1	-14.2	-14.3	-14.3	-14.4	-14.5	-14.6	-14.7	-14.8
0.20	-14.3	-14.4	-14.5	-14.6	-14.7	-14.8	-14.9	-15.0	-15.1	-15.2	-15.3	-15.4	-15.5	-15.6
0.21	-15.0	-15.1	-15.2	-15.3	-15.4	-15.5	-15.6	-15.8	-15.9	-16.0	-16.1	-16.2	-16.3	-16.4
0.22	-15.7	-15.8	-16.0	-16.1	-16.2	-16.3	-16.4	-16.5	-16.6	-16.7	-16.8	-16.9	-17.1	-17.2
0.23	-16.4	-16.6	-16.7	-16.8	-16.9	-17.0	-17.1	-17.3	-17.4	-17.5	-17.6	-17.7	-17.8	-17.9
0.24	-17.2	-17.3	-17.4	-17.5	-17.6	-17.8	-17.9	-18.0	-18.1	-18.2	-18.4	-18.5	-18.6	-18.7
0.25	-17.9	-18.0	-18.1	-18.3	-18.4	-18.5	-18.6	-18.8	-18.9	-19.0	-19.1	-19.3	-19.4	-19.5
0.26	-18.6	-18.7	-18.9	-19.0	-19.1	-19.2	-19.4	-19.5	-19.6	-19.8	-19.9	-20.0	-20.2	-20.3
0.27	-19.3	-19.4	-19.6	-19.7	-19.8	-20.0	-20.1	-20.3	-20.4	-20.5	-20.7	-20.8	-20.9	-21.1
0.28	-20.0	-20.2	-20.3	-20.4	-20.6	-20.7	-20.9	-21.0	-21.1	-21.3	-21.4	-21.6	-21.7	-21.8
0.29	-20.7	-20.9	-21.0	-21.2	-21.3	-21.5	-21.6	-21.8	-21.9	-22.0	-22.2	-22.3	-22.5	-22.6
0.30	-21.5	-21.6	-21.8	-21.9	-22.1	-22.2	-22.4	-22.5	-22.7	-22.8	-23.0	-23.1	-23.3	-23.4
0.31	-22.2	-22.3	-22.5	-22.6	-22.8	-22.9	-23.1	-23.3	-23.4	-23.6	-23.7	-23.9	-24.0	-24.2
0.32	-22.9	-23.0	-23.2	-23.4	-23.5	-23.7	-23.8	-24.0	-24.2	-24.3	-24.5	-24.6	-24.8	-25.0
0.33	-23.6	-23.8	-23.9	-24.1	-24.3	-24.4	-24.6	-24.7	-24.9	-25.1	-25.2	-25.4	-25.6	-25.7
0.34	-24.3	-24.5	-24.6	-24.8	-25.0	-25.2	-25.3	-25.5	-25.7	-25.8	-26.0	-26.2	-26.3	-26.5
0.35	-25.0	-25.2	-25.4	-25.5	-25.7	-25.9	-26.1	-26.2	-26.4	-26.6	-26.8	-26.9	-27.1	-27.3
0.36	-25.7	-25.9	-26.1	-26.3	-26.5	-26.6	-26.8	-27.0	-27.2	-27.4	-27.5	-27.7	-27.9	-28.1
0.37	-26.5	-26.6	-26.8	-27.0	-27.2	-27.4	-27.6	-27.7	-27.9	-28.1	-28.3	-28.5	-28.7	-28.9
0.38	-27.2	-27.4	-27.5	-27.7	-27.9	-28.1	-28.3	-28.5	-28.7	-28.9	-29.1	-29.3	-29.4	-29.6
0.39	-27.9	-28.1	-28.3	-28.5	-28.7	-28.9	-29.1	-29.2	-29.4	-29.6	-29.8	-30.0	-30.2	-30.4
0.40	-28.6	-28.8	-29.0	-29.2	-29.4	-29.6	-29.8	-30.0	-30.2	-30.4	-30.6	-30.8	-31.0	-31.2
0.41	-29.3	-29.5	-29.7	-29.9	-30.1	-30.3	-30.5	-30.7	-31.0	-31.2	-31.4	-31.6	-31.8	-32.0
0.42	-30.0	-30.2	-30.4	-30.7	-30.9	-31.1	-31.3	-31.5	-31.7	-31.9	-32.1	-32.3	-32.5	-32.8
0.43	-30.7	-31.0	-31.2	-31.4	-31.6	-31.8	-32.0	-32.2	-32.5	-32.7	-32.9	-33.1	-33.3	-33.5
0.44	-31.5	-31.7	-31.9	-32.1	-32.3	-32.6	-32.8	-33.0	-33.2	-33.4	-33.7	-33.9	-34.1	-34.3
0.45	-32.2	-32.4	-32.6	-32.8	-33.1	-33.3	-33.5	-33.7	-34.0	-34.2	-34.4	-34.6	-34.9	-35.1
0.46	-32.9	-33.1	-33.3	-33.6	-33.8	-34.0	-34.3	-34.5	-34.7	-35.0	-35.2	-35.4	-35.6	-35.9
0.47	-33.6	-33.8	-34.1	-34.3	-34.5	-34.8	-35.0	-35.2	-35.5	-35.7	-36.0	-36.2	-36.4	-36.7
0.48	-34.3	-34.6	-34.8	-35.0	-35.3	-35.5	-35.8	-36.0	-36.2	-36.5	-36.7	-37.0	-37.2	-37.4
0.49	-35.0	-35.3	-35.5	-35.8	-36.0	-36.3	-36.5	-36.7	-37.0	-37.2	-37.5	-37.7	-38.0	-38.2
0.50	-35.7	-36.0	-36.2	-36.5	-36.7	-37.0	-37.2	-37.5	-37.7	-38.0	-38.2	-38.5	-38.7	-39.0

Πίνακας ΙΙΙ (b) (συνέχεια)

Παρεμβολή αλατότητας για τον Πίνακα ΙΙΙ

Αλατότητα	Διαφορά Αλατότητας														
	-71.5	-72.0	-72.5	-73.0	-73.5	-74.0	-74.5	-75.0	-75.5	-76.0	-76.5	-77.0	-77.5	-78.0	-78.5
0.51	-36.5	-36.7	-37.0	-37.2	-37.5	-37.7	-38.0	-38.2	-38.5	-38.8	-39.0	-39.3	-39.5	-39.6	-40.0
0.52	-37.2	-37.4	-37.7	-38.0	-38.2	-38.5	-38.7	-39.0	-39.3	-39.5	-39.8	-40.0	-40.3	-40.6	-40.8
0.53	-37.9	-38.2	-38.4	-38.7	-39.0	-39.2	-39.5	-39.7	-40.0	-40.3	-40.5	-40.8	-41.1	-41.3	-41.6
0.54	-38.6	-38.9	-39.1	-39.4	-39.7	-40.0	-40.2	-40.5	-40.8	-41.0	-41.3	-41.6	-41.8	-42.1	-42.4
0.55	-39.3	-39.6	-39.9	-40.1	-40.4	-40.7	-41.0	-41.2	-41.5	-41.8	-42.1	-42.3	-42.6	-42.9	-43.2
0.56	-40.0	-40.3	-40.6	-40.9	-41.2	-41.4	-41.7	-42.0	-42.3	-42.6	-42.8	-43.1	-43.4	-43.7	-44.0
0.57	-40.8	-41.0	-41.3	-41.6	-41.9	-42.2	-42.5	-42.7	-43.0	-43.3	-43.6	-43.9	-44.2	-44.5	-44.7
0.58	-41.5	-41.8	-42.0	-42.3	-42.6	-42.9	-43.2	-43.5	-43.8	-44.1	-44.4	-44.7	-44.9	-45.2	-45.5
0.59	-42.2	-42.5	-42.8	-43.1	-43.4	-43.7	-44.0	-44.2	-44.5	-44.8	-45.1	-45.4	-45.7	-46.0	-46.3
0.60	-42.9	-43.2	-43.5	-43.8	-44.1	-44.4	-44.7	-45.0	-45.3	-45.6	-45.9	-46.2	-46.5	-46.8	-47.1
0.61	-43.6	-43.9	-44.2	-44.5	-44.8	-45.1	-45.4	-45.7	-46.0	-46.4	-46.7	-47.0	-47.3	-47.6	-47.9
0.62	-44.3	-44.6	-44.9	-45.3	-45.6	-45.9	-46.2	-46.5	-46.8	-47.1	-47.4	-47.7	-48.0	-48.4	-48.7
0.63	-45.0	-45.4	-45.7	-46.0	-46.3	-46.6	-46.9	-47.2	-47.6	-47.9	-48.2	-48.5	-48.8	-49.1	-49.5
0.64	-45.8	-46.1	-46.4	-46.7	-47.0	-47.4	-47.7	-48.0	-48.3	-48.6	-49.0	-49.3	-49.6	-49.9	-50.2
0.65	-46.5	-46.8	-47.1	-47.4	-47.8	-48.1	-48.4	-48.7	-49.1	-49.4	-49.7	-50.0	-50.4	-50.7	-51.0
0.66	-47.2	-47.5	-47.8	-48.2	-48.5	-48.8	-49.2	-49.5	-49.8	-50.2	-50.5	-50.8	-51.1	-51.5	-51.8
0.67	-47.9	-48.2	-48.6	-48.9	-49.2	-49.6	-49.9	-50.2	-50.6	-50.9	-51.3	-51.6	-51.9	-52.3	-52.6
0.68	-48.6	-49.0	-49.3	-49.6	-50.0	-50.3	-50.7	-51.0	-51.3	-51.7	-52.0	-52.4	-52.7	-53.0	-53.4
0.69	-49.3	-49.7	-50.0	-50.4	-50.7	-51.1	-51.4	-51.7	-52.1	-52.4	-52.8	-53.1	-53.5	-53.8	-54.2
0.70	-50.0	-50.4	-50.7	-51.1	-51.4	-51.8	-52.1	-52.5	-52.8	-53.2	-53.5	-53.9	-54.2	-54.6	-54.9
0.71	-50.8	-51.1	-51.5	-51.8	-52.2	-52.5	-52.9	-53.2	-53.6	-54.0	-54.3	-54.7	-55.0	-55.4	-55.7
0.72	-51.5	-51.8	-52.2	-52.6	-52.9	-53.3	-53.7	-54.0	-54.4	-54.7	-55.1	-55.5	-55.8	-56.2	-56.5
0.73	-52.2	-52.6	-52.9	-53.3	-53.7	-54.0	-54.4	-54.7	-55.1	-55.5	-55.8	-56.2	-56.6	-56.9	-57.3
0.74	-52.9	-53.3	-53.6	-54.0	-54.4	-54.8	-55.1	-55.5	-55.8	-56.2	-56.6	-57.0	-57.3	-57.7	-58.1
0.75	-53.6	-54.0	-54.4	-54.7	-55.1	-55.5	-55.9	-56.2	-56.6	-57.0	-57.4	-57.7	-58.1	-58.5	-58.9
0.76	-54.3	-54.7	-55.1	-55.5	-55.9	-56.2	-56.6	-57.0	-57.4	-57.8	-58.1	-58.5	-58.9	-59.3	-59.7
0.77	-55.1	-55.4	-55.8	-56.2	-56.6	-57.0	-57.4	-57.7	-58.1	-58.5	-58.9	-59.3	-59.7	-60.1	-60.4
0.78	-55.8	-56.2	-56.5	-56.9	-57.3	-57.7	-58.1	-58.5	-58.9	-59.3	-59.7	-60.1	-60.4	-60.8	-61.2
0.79	-56.5	-56.9	-57.3	-57.7	-58.1	-58.5	-58.9	-59.2	-59.6	-60.0	-60.4	-60.8	-61.2	-61.6	-62.0
0.80	-57.2	-57.6	-58.0	-58.4	-58.8	-59.2	-59.6	-60.0	-60.4	-60.8	-61.2	-61.6	-62.0	-62.4	-62.8
0.81	-57.9	-58.3	-58.7	-59.1	-59.5	-59.9	-60.3	-60.7	-61.2	-61.6	-62.0	-62.4	-62.8	-63.2	-63.6
0.82	-58.6	-59.0	-59.4	-59.8	-60.3	-60.7	-61.1	-61.5	-61.9	-62.3	-62.7	-63.1	-63.5	-64.0	-64.4
0.83	-59.3	-59.8	-60.2	-60.6	-61.0	-61.4	-61.8	-62.2	-62.7	-63.1	-63.5	-63.9	-64.3	-64.7	-65.2
0.84	-60.1	-60.5	-60.9	-61.3	-61.7	-62.2	-62.6	-63.0	-63.4	-63.8	-64.3	-64.7	-65.1	-65.5	-65.9
0.85	-60.8	-61.2	-61.6	-62.0	-62.5	-62.9	-63.3	-63.7	-64.2	-64.6	-65.0	-65.4	-65.9	-66.3	-66.7
0.86	-61.5	-61.9	-62.3	-62.8	-63.2	-63.6	-64.1	-64.5	-64.9	-65.4	-65.8	-66.2	-66.6	-67.1	-67.5
0.87	-62.2	-62.6	-63.1	-63.5	-63.9	-64.4	-64.8	-65.2	-65.7	-66.1	-66.6	-67.0	-67.4	-67.9	-68.3
0.88	-62.9	-63.4	-63.8	-64.2	-64.7	-65.1	-65.6	-66.0	-66.4	-66.9	-67.3	-67.8	-68.2	-68.6	-69.1
0.89	-63.6	-64.1	-64.5	-65.0	-65.4	-65.9	-66.3	-66.7	-67.2	-67.6	-68.1	-68.5	-69.0	-69.4	-69.9
0.90	-64.3	-64.8	-65.2	-65.7	-66.1	-66.6	-67.0	-67.5	-67.9	-68.4	-68.8	-69.3	-69.7	-70.2	-70.6
0.91	-65.1	-65.5	-66.0	-66.4	-66.9	-67.3	-67.8	-68.2	-68.7	-69.1	-69.6	-70.1	-70.5	-71.0	-71.4
0.92	-65.8	-66.2	-66.7	-67.2	-67.6	-68.1	-68.5	-69.0	-69.5	-69.9	-70.4	-70.8	-71.3	-71.8	-72.2
0.93	-66.5	-67.0	-67.4	-67.9	-68.4	-68.8	-69.3	-69.7	-70.2	-70.7	-71.1	-71.6	-72.1	-72.5	-73.0
0.94	-67.2	-67.7	-68.1	-68.6	-69.1	-69.6	-70.0	-70.5	-71.0	-71.4	-71.9	-72.4	-72.9	-73.3	-73.8
0.95	-67.9	-68.4	-68.9	-69.3	-69.8	-70.3	-70.8	-71.2	-71.7	-72.2	-72.7	-73.1	-73.6	-74.1	-74.5
0.96	-68.6	-69.1	-69.6	-70.1	-70.6	-71.0	-71.5	-72.0	-72.5	-73.0	-73.4	-73.9	-74.4	-74.9	-75.4
0.97	-69.4	-69.8	-70.3	-70.8	-71.3	-71.8	-72.3	-72.7	-73.2	-73.7	-74.2	-74.7	-75.2	-75.7	-76.1
0.98	-70.1	-70.6	-71.0	-71.5	-72.0	-72.5	-73.0	-73.5	-74.0	-74.5	-75.0	-75.5	-76.0	-76.4	-76.9
0.99	-70.8	-71.3	-71.8	-72.3	-72.8	-73.3	-73.8	-74.2	-74.7	-75.2	-75.7	-76.2	-76.7	-77.2	-77.7

Πίνακας IV

Ειδικός όγκος «Πρότυπου Ωκεανού» V(35,0,p) (10³ m³/kg)

Πίεση dbar	0	100	200	300	400	500	600	700	800	900
0....	972662	972212	971763	971316	970870	970426	969983	969541	969101	968662
1000...	968224	967788	967353	966920	966487	966056	965627	965199	964772	964346
2000...	963921	963498	963076	962656	962237	961819	961402	960986	960572	960159
3000...	959748	959337	958928	958520	958113	957707	957303	956900	956498	956097
4000...	955698	955299	954902	954506	954111	953717	953325	952934	952543	952154
5000....	951767	951380	950994	950610	950227	949844	949463	949083	948705	948327
6000....	947950	947575	947200	946827	946455	946083	945713	945344	944976	944609
7000....	944244	943879	943515	943153	942791	942430	942071	941712	941355	940998
8000....	940643	940288	939935	939583	939231	938881	938532	938183	937836	937489
9000....	937144	936800	936456	936114	935772	935431	935092	934753	934416	934079
10000....	933743	933408	933074	932741	932409	932078	931748	931419	931091	930763

Πίνακας VI

Διόρθωση αλατότητας - πίεσης $\delta(S,0,p) - \delta(S,0,0)$ [$10^{-8} \text{ m}^3/\text{kg}$]

Πίεση dbars	Αλατότητα											
	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	
0.....	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
100.....	-0.8	-0.6	-0.5	-0.3	-0.2	0.0	0.2	0.3	0.4	0.6	0.7	0.7
200.....	-1.5	-1.2	-0.9	-0.6	-0.3	0.0	0.3	0.6	0.9	1.2	1.5	1.5
300.....	-2.3	-1.8	-1.4	-0.9	-0.5	0.0	0.4	0.9	1.3	1.8	2.2	2.2
400.....	-3.0	-2.4	-1.8	-1.2	-0.6	0.0	0.6	1.2	1.8	2.4	3.0	3.0
500.....	-3.8	-3.0	-2.3	-1.5	-0.7	0.0	0.7	1.5	2.2	3.0	3.7	3.7
600.....	-4.5	-3.6	-2.7	-1.8	-0.9	0.0	0.9	1.8	2.7	3.5	4.4	4.4
700.....	-5.3	-4.2	-3.1	-2.1	-1.0	0.0	1.0	2.1	3.1	4.1	5.1	5.1
800.....	-6.0	-4.8	-3.6	-2.4	-1.2	0.0	1.2	2.4	3.5	4.7	5.9	5.9
900.....	-6.8	-5.4	-4.0	-2.7	-1.3	0.0	1.3	2.7	4.0	5.3	6.6	6.6
1000.....	-7.5	-6.0	-4.5	-3.0	-1.5	0.0	1.5	2.9	4.4	5.8	7.3	7.3
1100.....	-8.2	-6.6	-4.9	-3.3	-1.6	0.0	1.6	3.2	4.8	6.4	8.0	8.0
1200.....	-8.9	-7.1	-5.3	-3.5	-1.8	0.0	1.8	3.5	5.3	7.0	8.7	8.7
1300.....	-9.7	-7.7	-5.8	-3.8	-1.9	0.0	1.9	3.8	5.7	7.6	9.4	9.4
1400.....	-10.4	-8.3	-6.2	-4.1	-2.1	0.0	2.0	4.1	6.1	8.1	10.1	10.1
1500.....	-11.1	-8.9	-6.6	-4.4	-2.2	0.0	2.2	4.4	6.5	8.7	10.8	10.8
1600.....	-11.8	-9.4	-7.1	-4.7	-2.3	0.0	2.3	4.6	6.9	9.2	11.5	11.5
1700.....	-12.5	-10.0	-7.5	-5.0	-2.5	0.0	2.5	4.9	7.4	9.8	12.2	12.2
1800.....	-13.2	-10.6	-7.9	-5.3	-2.6	0.0	2.6	5.2	7.8	10.3	12.9	12.9
1900.....	-13.9	-11.1	-8.3	-5.5	-2.8	0.0	2.7	5.5	8.2	10.9	13.6	13.6
2000.....	-14.6	-11.7	-8.7	-5.8	-2.9	0.0	2.9	5.8	8.6	11.4	14.3	14.3
2500.....	-18.1	-14.4	-10.8	-7.2	-3.6	0.0	3.6	7.1	10.6	14.2	17.6	17.6
3000.....	-21.5	-17.1	-12.8	-8.5	-4.3	0.0	4.2	8.4	12.6	16.8	20.9	20.9
3500.....	-24.8	-19.8	-14.8	-9.8	-4.9	0.0	4.9	9.7	14.6	19.4	24.2	24.2
4000.....	-28.0	-22.4	-16.7	-11.1	-5.5	0.0	5.5	11.0	16.5	21.9	27.3	27.3

Πίνακας VII

Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7 (1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$ σε ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
2 0	1056	-844	-644	-453	-268	88	85	119	153	187	220	254	287	320	353	385	418
1 0	865	661	469	285	108	64	230	263	295	328	360	392	424	455	487	518	549
0 0	680	484	300	124	46	211	371	402	433	464	495	526	556	586	616	646	676
1 0	500	313	137	33	196	364	507	537	567	596	626	655	684	713	742	771	799
2 0	327	148	22	184	341	492	638	667	696	724	753	781	809	836	864	892	919
3 0	160	13	175	331	481	626	766	794	821	849	876	903	929	956	983	1009	1035
4 0	3	168	324	473	617	756	890	917	943	969	995	1021	1047	1072	1098	1123	1148
5 0	160	319	468	611	749	882	1011	1036	1061	1086	1111	1136	1161	1185	1209	1234	1258
6 0	313	465	608	745	877	1005	1128	1152	1177	1201	1224	1248	1272	1295	1318	1341	1364
7 0	461	607	744	875	1002	1124	1242	1265	1289	1312	1334	1357	1380	1402	1424	1446	1469
8 0	605	745	876	1002	1123	1240	1353	1376	1398	1420	1442	1463	1485	1506	1528	1549	1570
9 0	745	878	1004	1125	1241	1353	1461	1483	1504	1525	1546	1567	1588	1608	1629	1649	1669
10 0	881	1008	1129	1244	1356	1463	1567	1587	1608	1628	1648	1668	1688	1707	1727	1747	1766
11 0	1013	1135	1251	1361	1467	1570	1670	1690	1709	1728	1748	1767	1786	1805	1823	1842	1861
12 0	1142	1259	1369	1475	1577	1675	1771	1789	1808	1827	1845	1863	1882	1900	1918	1936	1953
13 0	1267	1379	1485	1586	1683	1778	1869	1887	1905	1923	1940	1958	1975	1993	2010	2027	2044
14 0	1390	1497	1597	1694	1788	1878	1965	1983	2000	2017	2034	2051	2067	2084	2100	2117	2133
15 0	1509	1611	1708	1800	1889	1976	2060	2076	2093	2109	2125	2141	2157	2173	2189	2205	2221
16 0	1626	1723	1815	1904	1989	2072	2152	2168	2184	2200	2215	2230	2246	2261	2276	2291	2306
17 0	1739	1832	1920	2005	2087	2168	2243	2258	2273	2288	2303	2318	2333	2347	2362	2376	2391
18 0	1851	1939	2024	2104	2183	2259	2332	2347	2361	2376	2390	2404	2418	2432	2446	2460	2474
19 0	1960	2044	2125	2202	2277	2348	2420	2434	2448	2461	2475	2489	2502	2516	2528	2542	2556
20 0	2067	2147	2224	2297	2369	2438	2506	2519	2532	2546	2559	2572	2585	2598	2611	2623	2636
21 0	2171	2248	2321	2391	2459	2526	2591	2603	2616	2629	2641	2654	2666	2679	2691	2703	2715
22 0	2274	2346	2416	2483	2548	2612	2674	2686	2698	2710	2722	2734	2746	2758	2770	2782	2794
23 0	2374	2443	2509	2574	2636	2697	2756	2768	2779	2791	2803	2814	2825	2837	2848	2860	2871
24 0	2473	2538	2601	2662	2722	2780	2837	2848	2859	2870	2881	2892	2903	2914	2925	2936	2947
25 0	2570	2632	2692	2750	2807	2862	2917	2927	2938	2949	2959	2970	2980	2991	3001	3012	3022
26 0	2665	2724	2781	2836	2890	2943	2995	3005	3016	3026	3036	3046	3056	3066	3076	3086	3096
27 0	2759	2814	2868	2921	2972	3023	3073	3082	3092	3102	3112	3121	3131	3141	3150	3160	3170
28 0	2851	2903	2954	3004	3053	3101	3149	3158	3168	3177	3186	3196	3205	3214	3224	3233	3242
29 0	2942	2991	3039	3086	3133	3179	3224	3233	3242	3251	3260	3269	3278	3287	3296	3304	3313
30 0	3031	3077	3122	3167	3211	3255	3298	3307	3316	3324	3333	3341	3350	3358	3367	3375	3384
31 0	3119	3162	3205	3247	3289	3330	3372	3380	3388	3396	3404	3413	3421	3429	3437	3445	3453
32 0	3206	3246	3285	3325	3365	3404	3444	3452	3459	3467	3475	3483	3491	3498	3506	3514	3522
33 0	3291	3328	3365	3402	3440	3477	3515	3522	3529	3536	3545	3552	3560	3567	3574	3582	3589
34 0	3375	3409	3443	3478	3514	3549	3585	3592	3599	3606	3613	3620	3627	3634	3642	3649	3656
35 0	3457	3488	3520	3553	3586	3620	3653	3660	3667	3674	3680	3687	3694	3701	3708	3714	3721
36 0	3538	3567	3596	3627	3658	3689	3721	3727	3734	3741	3747	3753	3760	3766	3773	3779	3786
37 0	3618	3644	3671	3699	3728	3757	3787	3793	3799	3808	3812	3818	3824	3830	3836	3842	3849
38 0	3697	3719	3744	3770	3797	3824	3852	3858	3864	3870	3875	3881	3887	3893	3899	3905	3910
39 0	3774	3794	3816	3839	3864	3890	3916	3921	3927	3932	3938	3943	3949	3954	3960	3965	3971
40 0	3849	3866	3886	3907	3930	3954	3978	3983	3988	3994	3999	4004	4009	4014	4019	4025	4030

Πίνακας VIII

Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
-2 0	-646	-453	-271	-96	73	237	397	428	459	490	521	552	582	613	643	673	703
-1 0	-473	-288	-113	55	218	375	528	559	588	618	648	677	707	736	765	794	822
0 0	-306	-128	41	202	358	509	656	685	714	742	771	799	827	855	883	911	938
1 0	-143	28	189	344	494	639	780	808	835	863	890	917	944	971	997	1024	1050
2 0	14	178	333	482	626	765	900	927	953	979	1005	1031	1057	1083	1109	1134	1159
3 0	166	324	473	616	754	887	1017	1042	1068	1093	1118	1143	1167	1192	1217	1241	1265
4 0	314	466	609	746	878	1006	1130	1155	1179	1203	1227	1251	1275	1298	1322	1345	1368
5 0	458	603	740	872	999	1121	1240	1264	1287	1310	1333	1356	1379	1402	1424	1446	1469
6 0	597	737	868	994	1116	1234	1348	1370	1393	1415	1437	1459	1480	1502	1524	1545	1566
7 0	733	867	993	1114	1230	1343	1452	1474	1495	1516	1538	1559	1579	1600	1621	1641	1662
8 0	864	993	1114	1230	1341	1449	1554	1575	1595	1616	1636	1656	1676	1696	1716	1735	1755
9 0	992	1115	1231	1342	1450	1553	1654	1673	1693	1712	1732	1751	1770	1789	1808	1827	1846
10 0	1117	1235	1346	1453	1555	1654	1751	1770	1788	1807	1826	1844	1863	1881	1899	1917	1935
11 0	1239	1352	1458	1560	1658	1753	1846	1864	1882	1900	1917	1935	1953	1970	1988	2005	2022
12 0	1357	1465	1567	1665	1759	1850	1938	1956	1973	1990	2007	2024	2041	2058	2074	2091	2108
13 0	1472	1576	1673	1767	1857	1944	2029	2046	2062	2079	2095	2111	2128	2144	2160	2175	2191
14 0	1585	1684	1777	1867	1953	2037	2118	2134	2150	2166	2181	2197	2212	2228	2243	2258	2274
15 0	1695	1790	1879	1965	2048	2128	2205	2221	2236	2251	2266	2281	2296	2310	2325	2340	2354
16 0	1803	1893	1979	2061	2140	2216	2291	2308	2320	2335	2349	2363	2378	2392	2406	2420	2434
17 0	1908	1995	2076	2155	2230	2304	2375	2389	2403	2417	2431	2444	2458	2472	2485	2499	2512
18 0	2011	2094	2172	2247	2319	2389	2458	2471	2484	2498	2511	2524	2537	2550	2563	2576	2589
19 0	2112	2191	2265	2337	2406	2473	2539	2552	2565	2577	2590	2603	2615	2628	2640	2652	2665
20 0	2211	2286	2357	2426	2492	2556	2619	2631	2643	2656	2668	2680	2692	2704	2716	2728	2739
21 0	2308	2380	2447	2513	2576	2638	2698	2709	2721	2733	2745	2756	2768	2779	2791	2802	2813
22 0	2404	2471	2536	2598	2659	2718	2775	2786	2798	2809	2820	2831	2842	2853	2864	2875	2886
23 0	2497	2562	2623	2683	2740	2797	2852	2862	2873	2884	2895	2905	2916	2927	2937	2948	2958
24 0	2589	2650	2709	2765	2821	2874	2927	2937	2948	2958	2968	2978	2989	2999	3009	3019	3029

Πίνακας VIII (συνέχεια)

Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	2000 dbars																
	0.0	5.0	10.0	15.0	20.0	25.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
-2.0.....	-259	-84	81	241	395	545	691	720	749	777	806	834	862	890	918	946	974
-1.0.....	-103	85	224	378	526	670	811	838	866	893	921	948	975	1002	1028	1055	1082
0.0.....	48	210	363	510	653	792	927	953	980	1006	1032	1058	1084	1110	1135	1161	1186
1.0.....	194	350	498	639	776	910	1039	1065	1090	1115	1140	1165	1190	1215	1239	1264	1288
2.0.....	337	487	628	765	896	1024	1148	1173	1197	1221	1245	1269	1293	1317	1341	1364	1387
3.0.....	475	619	755	886	1013	1135	1255	1278	1301	1325	1348	1371	1394	1416	1439	1461	1484
4.0.....	609	748	879	1005	1126	1244	1358	1380	1403	1425	1447	1469	1491	1513	1535	1556	1578
5.0.....	740	873	999	1119	1236	1349	1459	1480	1502	1523	1544	1565	1586	1607	1628	1649	1669
6.0.....	867	995	1116	1231	1343	1451	1557	1577	1598	1618	1639	1659	1679	1699	1719	1739	1759
7.0.....	990	1113	1229	1340	1447	1551	1652	1672	1692	1711	1731	1750	1770	1789	1808	1827	1846
8.0.....	1111	1229	1340	1446	1549	1649	1746	1765	1783	1802	1821	1840	1858	1876	1895	1913	1931
9.0.....	1228	1341	1448	1550	1648	1744	1837	1855	1873	1891	1909	1927	1944	1962	1980	1997	2014
10.0.....	1342	1451	1553	1651	1745	1837	1926	1943	1961	1978	1995	2012	2029	2046	2063	2079	2096
11.0.....	1453	1558	1656	1749	1840	1928	2013	2030	2046	2063	2079	2096	2112	2128	2144	2160	2176
12.0.....	1562	1662	1756	1846	1933	2017	2098	2114	2130	2146	2162	2177	2193	2209	2224	2239	2255
13.0.....	1668	1764	1854	1940	2023	2104	2182	2197	2212	2228	2243	2258	2273	2288	2302	2317	2332
14.0.....	1772	1863	1950	2032	2112	2189	2264	2279	2293	2308	2322	2337	2351	2365	2379	2393	2408
15.0.....	1873	1961	2043	2122	2199	2273	2344	2358	2372	2386	2400	2414	2428	2442	2455	2469	2482

Πίνακας VIII (συνέχεια)

Συντελεστής θερμικής διαστολής $10^7 \alpha = -10^7 (1/\rho)(\partial\rho/\partial t)[1/^\circ\text{C}]$

Θερμ. °C	Αλατότητα															3000 dbars				
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0			
-2 0	106	264	413	558	699	836	970	996	1022	1048	1075	1101	1126	1152	1178	1203	1229			
-1 0	245	398	542	682	817	949	1077	1103	1128	1153	1178	1203	1228	1253	1277	1302	1326			
0 0	381	528	667	802	932	1058	1182	1207	1231	1255	1279	1303	1327	1351	1374	1398	1421			
1 0	513	655	789	918	1043	1165	1284	1307	1331	1354	1377	1400	1423	1446	1468	1491	1513			
2 0	642	778	907	1032	1152	1269	1383	1406	1428	1450	1472	1494	1516	1538	1560	1582	1603			
3 0	767	898	1023	1142	1258	1370	1480	1501	1523	1544	1565	1586	1608	1628	1649	1670	1691			
4 0	888	1015	1135	1249	1361	1469	1574	1594	1615	1635	1656	1676	1696	1716	1736	1756	1776			
5 0	1007	1129	1244	1354	1461	1564	1665	1685	1705	1725	1744	1764	1783	1802	1821	1840	1859			
6 0	1122	1239	1350	1456	1558	1658	1755	1774	1793	1811	1830	1849	1867	1886	1904	1923	1941			
7 0	1235	1347	1453	1555	1654	1749	1842	1860	1878	1896	1914	1932	1950	1968	1985	2003	2020			
8 0	1344	1453	1555	1652	1747	1838	1927	1945	1962	1979	1997	2014	2031	2048	2065	2082	2098			
9 0	1451	1555	1653	1747	1837	1925	2011	2027	2044	2061	2077	2094	2110	2126	2142	2158	2174			
10 0	1556	1656	1749	1839	1926	2010	2092	2108	2124	2140	2156	2172	2187	2203	2218	2234	2249			
11 0	1658	1753	1843	1930	2013	2094	2172	2187	2203	2218	2233	2248	2263	2278	2293	2308	2323			
12 0	1757	1849	1935	2018	2098	2175	2250	2265	2280	2294	2309	2323	2338	2352	2366	2381	2395			
13 0	1855	1943	2025	2105	2181	2255	2327	2341	2356	2370	2383	2397	2411	2425	2438	2452	2466			
14 0	1950	2034	2114	2190	2263	2334	2403	2416	2430	2443	2457	2470	2483	2496	2509	2522	2535			
15 0	2043	2124	2200	2273	2343	2411	2477	2490	2503	2516	2529	2541	2554	2567	2579	2592	2604			

Πίνακας ΙΧ

Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$ σε ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0.0	5.0	10.0	15.0	20.0	25.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
-2.0	8233	8146	8081	8034	7997	7966	7941	7930	7931	7927	7922	7918	7914	7910	7906	7902	7898
-1.0	8289	8108	8043	7997	7951	7922	7907	7902	7896	7894	7890	7886	7882	7878	7874	7870	7867
0.0	8246	8070	8006	7962	7923	7894	7875	7877	7855	7852	7853	7854	7854	7854	7843	7840	7836
1.0	8205	7971	7907	7864	7824	7794	7774	7777	7756	7753	7754	7754	7754	7754	7743	7740	7736
2.0	8167	7937	7873	7830	7790	7759	7739	7742	7721	7718	7719	7719	7719	7719	7708	7705	7701
3.0	8129	7903	7839	7796	7756	7725	7705	7708	7687	7684	7685	7685	7685	7685	7674	7671	7667
4.0	8093	7931	7867	7824	7784	7753	7733	7736	7715	7712	7713	7713	7713	7713	7702	7699	7695
5.0	8059	7899	7835	7792	7752	7721	7701	7704	7683	7680	7681	7681	7681	7681	7670	7667	7663
6.0	8026	7869	7805	7762	7722	7691	7671	7674	7653	7650	7651	7651	7651	7651	7640	7637	7633
7.0	7994	7841	7777	7734	7694	7663	7643	7646	7625	7622	7623	7623	7623	7623	7612	7609	7605
8.0	7964	7813	7749	7706	7666	7635	7615	7618	7597	7594	7595	7595	7595	7595	7584	7581	7577
9.0	7935	7787	7723	7680	7640	7609	7589	7592	7571	7568	7569	7569	7569	7569	7558	7555	7551
10.0	7907	7762	7698	7655	7615	7584	7564	7567	7546	7543	7544	7544	7544	7544	7533	7530	7526
11.0	7880	7738	7674	7631	7591	7560	7540	7543	7522	7519	7520	7520	7520	7520	7509	7506	7502
12.0	7855	7714	7650	7607	7567	7536	7516	7519	7498	7495	7496	7496	7496	7496	7485	7482	7478
13.0	7831	7692	7628	7585	7545	7514	7494	7497	7476	7473	7474	7474	7474	7474	7463	7460	7456
14.0	7807	7670	7606	7563	7523	7492	7472	7475	7454	7451	7452	7452	7452	7452	7441	7438	7434
15.0	7785	7651	7587	7544	7504	7473	7453	7456	7435	7432	7433	7433	7433	7433	7422	7419	7415
16.0	7764	7632	7568	7525	7485	7454	7434	7437	7416	7413	7414	7414	7414	7414	7403	7400	7396
17.0	7744	7613	7549	7506	7466	7435	7415	7418	7397	7394	7395	7395	7395	7395	7384	7381	7377
18.0	7725	7596	7532	7489	7449	7418	7398	7401	7380	7377	7378	7378	7378	7378	7367	7364	7360
19.0	7707	7579	7515	7472	7432	7401	7381	7384	7363	7360	7361	7361	7361	7361	7350	7347	7343
20.0	7689	7563	7499	7456	7416	7385	7365	7368	7347	7344	7345	7345	7345	7345	7334	7331	7327
21.0	7673	7548	7484	7441	7401	7370	7350	7353	7332	7329	7330	7330	7330	7330	7319	7316	7312
22.0	7657	7533	7469	7426	7386	7355	7335	7338	7317	7314	7315	7315	7315	7315	7304	7301	7297
23.0	7642	7519	7455	7412	7372	7341	7321	7324	7303	7300	7301	7301	7301	7301	7290	7287	7283
24.0	7628	7506	7442	7400	7360	7329	7309	7312	7291	7288	7289	7289	7289	7289	7278	7275	7271
25.0	7615	7494	7430	7388	7348	7317	7297	7300	7279	7276	7277	7277	7277	7277	7266	7263	7259
26.0	7602	7482	7418	7376	7336	7305	7285	7288	7267	7264	7265	7265	7265	7265	7254	7251	7247
27.0	7591	7471	7407	7365	7325	7294	7274	7277	7256	7253	7254	7254	7254	7254	7243	7240	7236
28.0	7580	7460	7396	7354	7314	7283	7263	7266	7245	7242	7243	7243	7243	7243	7232	7229	7225
29.0	7569	7450	7386	7344	7304	7273	7253	7256	7235	7232	7233	7233	7233	7233	7222	7219	7215
30.0	7560	7441	7377	7335	7295	7264	7244	7247	7226	7223	7224	7224	7224	7224	7213	7210	7206
31.0	7551	7432	7368	7326	7286	7255	7235	7238	7217	7214	7215	7215	7215	7215	7204	7201	7197
32.0	7543	7424	7360	7318	7278	7247	7227	7230	7209	7206	7207	7207	7207	7207	7196	7193	7189
33.0	7535	7416	7352	7310	7270	7239	7219	7222	7201	7198	7199	7199	7199	7199	7188	7185	7181
34.0	7528	7409	7345	7303	7263	7232	7212	7215	7194	7191	7192	7192	7192	7192	7181	7178	7174
35.0	7522	7403	7339	7297	7257	7226	7206	7209	7188	7185	7186	7186	7186	7186	7175	7172	7168
36.0	7516	7397	7333	7291	7251	7220	7200	7203	7182	7179	7180	7180	7180	7180	7169	7166	7162
37.0	7511	7392	7328	7286	7246	7215	7195	7198	7177	7174	7175	7175	7175	7175	7164	7161	7157
38.0	7507	7388	7324	7282	7242	7211	7191	7194	7173	7170	7171	7171	7171	7171	7160	7157	7153
39.0	7503	7384	7320	7278	7238	7207	7187	7190	7169	7166	7167	7167	7167	7167	7156	7153	7149
40.0	7500	7381	7317	7275	7235	7204	7184	7187	7166	7163	7164	7164	7164	7164	7153	7150	7146

Πίνακας X

Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$

Θερμ. °C	Αλατότητα															1000 dbars			
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	26 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0		
- 2 0	8187	8006	7943	7899	7866	7838	7816	7812	7808	7804	7800	7797	7793	7790	7786	7783	7780		
- 1 0	8147	7969	7908	7865	7833	7807	7785	7781	7777	7774	7770	7767	7763	7760	7757	7754	7751		
0 0	8108	7934	7874	7833	7802	7776	7755	7752	7748	7744	7741	7738	7735	7731	7728	7725	7723		
1 0	8071	7901	7842	7802	7772	7747	7727	7723	7720	7717	7713	7710	7707	7704	7701	7698	7696		
2 0	8035	7868	7811	7772	7743	7719	7700	7696	7693	7690	7687	7684	7681	7678	7675	7673	7670		
3 0	8001	7837	7781	7744	7715	7692	7674	7670	7667	7664	7661	7658	7656	7653	7650	7648	7645		
4 0	7968	7807	7753	7716	7688	7667	7649	7646	7643	7640	7637	7634	7631	7629	7626	7624	7622		
5 0	7936	7778	7725	7690	7663	7642	7625	7622	7619	7616	7613	7611	7608	7606	7603	7601	7599		
6 0	7906	7751	7699	7664	7639	7618	7602	7599	7596	7593	7591	7588	7586	7584	7581	7579	7577		
7 0	7877	7725	7674	7640	7615	7596	7580	7577	7574	7572	7569	7567	7565	7562	7560	7558	7556		
8 0	7849	7699	7650	7617	7593	7574	7559	7556	7554	7551	7549	7546	7544	7542	7540	7538	7536		
9 0	7822	7675	7627	7595	7571	7553	7538	7536	7534	7531	7529	7527	7525	7523	7521	7519	7517		
10 0	7796	7652	7605	7573	7551	7533	7519	7517	7514	7512	7510	7508	7506	7504	7502	7501	7499		
11 0	7771	7629	7583	7553	7531	7514	7501	7498	7496	7494	7492	7490	7488	7486	7485	7483	7481		
12 0	7748	7608	7563	7533	7512	7496	7483	7481	7478	7476	7474	7473	7471	7469	7468	7466	7465		
13 0	7725	7588	7543	7515	7494	7478	7466	7464	7462	7460	7458	7456	7454	7453	7451	7450	7449		
14 0	7704	7568	7525	7497	7476	7461	7449	7447	7445	7444	7442	7440	7439	7437	7436	7434	7433		
15 0	7683	7549	7507	7479	7460	7445	7434	7432	7430	7428	7427	7425	7423	7422	7421	7419	7418		
16 0	7663	7532	7490	7463	7444	7430	7419	7417	7415	7413	7412	7410	7409	7408	7406	7405	7404		
17 0	7645	7514	7473	7447	7429	7415	7404	7403	7401	7399	7398	7396	7395	7394	7393	7392	7390		
18 0	7627	7498	7458	7432	7414	7401	7391	7389	7387	7386	7384	7383	7382	7381	7379	7378	7377		
19 0	7610	7483	7443	7418	7400	7387	7377	7376	7374	7373	7371	7370	7369	7368	7367	7366	7365		
20 0	7593	7468	7429	7404	7387	7374	7365	7363	7362	7360	7359	7358	7357	7356	7355	7354	7353		
21 0	7578	7453	7415	7391	7374	7362	7353	7351	7350	7348	7347	7346	7345	7344	7343	7342	7341		
22 0	7563	7440	7402	7378	7362	7350	7341	7340	7338	7337	7336	7335	7334	7333	7332	7331	7330		
23 0	7549	7427	7390	7366	7350	7338	7329	7327	7326	7326	7325	7324	7323	7322	7321	7320	7320		
24 0	7536	7415	7378	7355	7339	7328	7319	7318	7317	7316	7314	7313	7313	7312	7311	7310	7309		

Πίνακας Χ (συνέχεια)

Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7(1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$

Θερμ. °C	Αλατότητα															2000 dbars			
	0.0	5.0	10.0	15.0	20.0	25.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0		
-2.0	8048	7870	7810	7770	7740	7716	7696	7693	7689	7686	7683	7680	7677	7674	7671	7669	7666		
-1.0	8011	7837	7779	7739	7710	7687	7668	7664	7661	7658	7655	7652	7649	7647	7644	7641	7639		
0.0	7976	7805	7748	7710	7681	7659	7641	7637	7634	7631	7628	7626	7623	7620	7618	7615	7613		
1.0	7942	7774	7719	7681	7654	7632	7615	7611	7608	7606	7603	7600	7598	7595	7593	7591	7588		
2.0	7910	7745	7690	7654	7627	7606	7590	7587	7584	7581	7578	7576	7573	7571	7569	7567	7564		
3.0	7878	7716	7663	7628	7602	7582	7565	7563	7560	7557	7555	7552	7550	7548	7546	7544	7542		
4.0	7848	7689	7637	7603	7577	7558	7542	7540	7537	7535	7532	7530	7528	7526	7524	7522	7520		
5.0	7819	7663	7612	7578	7554	7535	7520	7518	7515	7513	7511	7508	7506	7504	7502	7501	7499		
6.0	7791	7638	7588	7555	7532	7513	7499	7497	7494	7492	7490	7488	7486	7484	7482	7480	7479		
7.0	7764	7613	7565	7533	7510	7493	7479	7476	7474	7472	7470	7468	7466	7464	7463	7461	7459		
8.0	7738	7590	7543	7512	7489	7472	7459	7457	7455	7453	7451	7449	7447	7446	7444	7442	7441		
9.0	7714	7568	7521	7491	7470	7453	7441	7439	7437	7435	7433	7431	7429	7428	7426	7425	7423		
10.0	7690	7546	7501	7472	7451	7435	7423	7421	7419	7417	7415	7414	7412	7410	7409	7408	7406		
11.0	7667	7526	7481	7453	7432	7417	7406	7404	7402	7400	7398	7397	7395	7394	7393	7391	7390		
12.0	7645	7506	7463	7435	7415	7400	7389	7387	7386	7384	7382	7381	7379	7378	7377	7376	7375		
13.0	7624	7487	7445	7417	7398	7384	7374	7372	7370	7368	7367	7366	7364	7363	7362	7361	7360		
14.0	7604	7469	7427	7401	7382	7369	7358	7357	7355	7354	7352	7351	7350	7348	7347	7346	7345		
15.0	7585	7452	7411	7385	7367	7354	7344	7342	7341	7340	7338	7337	7335	7334	7334	7334	7334		

Πίνακας Χ (συνέχεια)

Συντελεστής συστολής αλατότητας $10^7 \beta = +10^7 (1/\rho)(\partial\rho/\partial S)$

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
2 0	7916	7741	7684	7647	7619	7598	7581	7578	7576	7573	7570	7558	7565	7563	7561	7559	7557
1 0	7883	7711	7655	7619	7592	7572	7555	7553	7550	7547	7545	7542	7540	7538	7536	7534	7532
0 0	7851	7682	7627	7592	7566	7546	7530	7528	7525	7523	7520	7518	7516	7514	7512	7510	7508
1 0	7820	7654	7601	7566	7541	7522	7507	7504	7501	7499	7497	7495	7492	7490	7489	7487	7485
2 0	7790	7627	7575	7541	7517	7498	7484	7481	7479	7476	7474	7472	7470	7468	7466	7465	7463
3 0	7762	7601	7550	7517	7493	7475	7461	7459	7457	7455	7453	7451	7449	7447	7445	7443	7442
4 0	7734	7576	7526	7494	7471	7454	7440	7438	7436	7434	7432	7430	7428	7426	7425	7423	7422
5 0	7707	7552	7503	7472	7449	7433	7420	7418	7416	7414	7412	7410	7408	7407	7405	7404	7402
6 0	7682	7529	7481	7451	7429	7413	7400	7398	7396	7394	7393	7391	7389	7388	7386	7385	7384
7 0	7657	7507	7460	7430	7409	7393	7382	7380	7378	7376	7374	7373	7371	7370	7369	7367	7366
8 0	7633	7485	7440	7411	7390	7375	7364	7362	7360	7358	7357	7355	7354	7353	7351	7350	7349
9 0	7610	7465	7420	7392	7372	7357	7347	7345	7343	7342	7340	7339	7337	7336	7335	7334	7333
10 0	7589	7445	7401	7374	7354	7340	7330	7328	7327	7325	7324	7323	7321	7320	7319	7318	7317
11 0	7567	7426	7383	7356	7338	7324	7314	7313	7311	7310	7308	7307	7306	7305	7304	7303	7302
12 0	7547	7408	7366	7340	7322	7309	7299	7298	7296	7295	7294	7292	7291	7290	7289	7288	7288
13 0	7528	7391	7350	7324	7306	7294	7285	7283	7282	7281	7279	7278	7277	7276	7275	7274	7274
14 0	7509	7374	7334	7309	7292	7279	7271	7269	7268	7267	7266	7265	7264	7263	7262	7261	7261
15 0	7492	7359	7319	7294	7277	7266	7257	7256	7255	7254	7253	7252	7251	7250	7249	7249	7248

Πίνακας XI

Συντελεστής ισόθερμης συμπίεσης $10^7 k = +10^7 (1/\rho)(\partial\rho/\partial p)[1/\text{dbar}]$ σε
ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
2 0	51 7	51 0	50 2	49 5	48 9	48 2	47 5	47 4	47 3	47 2	47 0	46 9	46 8	46 7	46 6	46 4	46 3
1 0	51 3	50 6	49 9	49 2	48 5	47 9	47 2	47 1	47 0	46 9	46 7	46 6	46 5	46 4	46 3	46 1	46 0
0 0	50 9	50 2	49 5	48 8	48 2	47 6	46 9	46 8	46 7	46 6	46 5	46 3	46 2	46 1	46 0	45 9	45 7
1 0	50 5	49 8	49 2	48 5	47 9	47 3	46 6	46 5	46 4	46 3	46 2	46 1	45 9	45 8	45 7	45 6	45 5
2 0	50 2	49 5	48 8	48 2	47 6	47 0	46 4	46 3	46 1	46 0	45 9	45 8	45 7	45 6	45 5	45 3	45 2
3 0	49 8	49 2	48 5	47 9	47 3	46 7	46 1	46 0	45 9	45 8	45 7	45 5	45 4	45 3	45 2	45 1	45 0
4 0	49 5	48 8	48 2	47 6	47 0	46 4	45 9	45 7	45 6	45 5	45 4	45 3	45 2	45 1	45 0	44 9	44 8
5 0	49 2	48 5	47 9	47 3	46 8	46 2	45 6	45 5	45 4	45 3	45 2	45 1	45 0	44 9	44 8	44 6	44 5
6 0	48 9	48 3	47 7	47 1	46 5	45 9	45 4	45 3	45 2	45 1	45 0	44 9	44 7	44 6	44 5	44 4	44 3
7 0	48 6	48 0	47 4	46 8	46 3	45 7	45 2	45 1	45 0	44 9	44 7	44 6	44 5	44 4	44 3	44 2	44 1
8 0	48 3	47 7	47 2	46 6	46 0	45 5	45 0	44 9	44 8	44 6	44 5	44 4	44 3	44 2	44 1	44 0	43 9
9 0	48 1	47 5	46 9	46 4	45 8	45 3	44 8	44 7	44 6	44 5	44 3	44 2	44 1	44 0	43 9	43 8	43 7
10 0	47 8	47 2	46 7	46 1	45 6	45 1	44 6	44 5	44 4	44 3	44 2	44 1	44 0	43 9	43 8	43 7	43 6
11 0	47 6	47 0	46 5	45 9	45 4	44 9	44 4	44 3	44 2	44 1	44 0	43 9	43 8	43 7	43 6	43 5	43 4
12 0	47 3	46 8	46 3	45 7	45 2	44 7	44 2	44 1	44 0	43 9	43 8	43 7	43 6	43 5	43 4	43 3	43 2
13 0	47 1	46 6	46 1	45 5	45 0	44 5	44 0	43 9	43 8	43 7	43 6	43 5	43 4	43 3	43 2	43 1	43 0
14 0	46 9	46 4	45 9	45 4	44 9	44 4	43 9	43 8	43 7	43 6	43 5	43 4	43 3	43 2	43 1	43 0	42 9
15 0	46 7	46 2	45 7	45 2	44 7	44 2	43 7	43 6	43 5	43 4	43 3	43 2	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7
16 0	46 5	46 0	45 5	45 0	44 5	44 0	43 5	43 4	43 3	43 2	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5
17 0	46 4	45 9	45 4	44 9	44 4	43 9	43 4	43 3	43 2	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4
18 0	46 2	45 7	45 2	44 7	44 2	43 8	43 3	43 2	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3
19 0	46 0	45 5	45 1	44 6	44 1	43 6	43 2	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2
20 0	45 9	45 4	44 9	44 4	44 0	43 5	43 1	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1
21 0	45 7	45 3	44 8	44 3	43 9	43 4	43 0	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0
22 0	45 6	45 1	44 7	44 2	43 7	43 3	42 9	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9
23 0	45 5	45 0	44 5	44 1	43 6	43 2	42 8	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8
24 0	45 4	44 9	44 4	44 0	43 5	43 1	42 7	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7
25 0	45 2	44 8	44 3	43 9	43 4	43 0	42 6	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6
26 0	45 1	44 7	44 2	43 8	43 3	42 9	42 5	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5
27 0	45 0	44 6	44 1	43 7	43 3	42 8	42 4	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4
28 0	44 9	44 5	44 0	43 6	43 2	42 7	42 3	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4
29 0	44 9	44 4	44 0	43 5	43 1	42 7	42 3	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3
30 0	44 8	44 3	43 9	43 5	43 0	42 6	42 2	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2
31 0	44 7	44 2	43 8	43 4	43 0	42 5	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1
32 0	44 6	44 2	43 7	43 3	42 9	42 5	42 1	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1
33 0	44 6	44 1	43 7	43 3	42 8	42 4	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0
34 0	44 5	44 1	43 6	43 2	42 8	42 4	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0
35 0	44 4	44 0	43 6	43 2	42 8	42 4	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0
36 0	44 4	44 0	43 6	43 2	42 8	42 4	42 0	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0
37 0	44 3	43 9	43 5	43 1	42 7	42 3	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0	40 9
38 0	44 3	43 9	43 5	43 1	42 7	42 3	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0	40 9
39 0	44 3	43 9	43 5	43 1	42 7	42 3	41 9	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0	40 9
40 0	44 2	43 8	43 4	43 0	42 6	42 2	41 8	41 7	41 6	41 5	41 4	41 3	41 2	41 1	41 0	40 9	40 8

Πίνακας XIII

Ισοπυκνη παράγωγος $(\partial S/\partial t)_p$ [°C⁻¹] σε ατμοσφαιρική πίεση

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
-2 0	1267	1036	797	563	335	111	017	0150	0193	0236	0278	0321	0363	0404	0446	0488	0529
-1 0	1043	0816	584	357	136	0080	0291	0333	0374	0415	0456	0497	0537	0578	0618	0658	0698
0 0	0824	0600	375	156	0058	0267	0471	0511	0551	0590	0630	0669	0708	0747	0786	0824	0863
1 0	0510	0390	0172	0041	0248	0456	0665	0703	0743	0781	0819	0857	0895	0932	0970	1007	1044
2 0	0401	0185	0027	0043	0628	0836	1044	1081	1119	1156	1193	1230	1267	1304	1341	1378	1415
3 0	0196	0016	0222	0421	0814	1022	1230	1267	1304	1341	1378	1415	1452	1489	1526	1563	1600
4 0	0004	0212	0411	0604	0790	0972	1158	1192	1226	1260	1294	1328	1362	1396	1430	1464	1498
5 0	0199	0404	0597	0783	0963	1138	1307	1341	1374	1407	1440	1472	1505	1537	1569	1601	1633
6 0	0300	0591	0778	0958	1132	1300	1464	1496	1528	1559	1591	1622	1654	1685	1716	1746	1777
7 0	0577	0774	0955	1129	1297	1459	1618	1647	1678	1709	1739	1769	1799	1829	1859	1889	1918
8 0	0760	0953	1128	1296	1458	1615	1766	1796	1826	1856	1886	1913	1942	1971	2000	2028	2056
9 0	0939	1128	1298	1460	1616	1767	1913	1942	1970	1998	2027	2055	2082	2110	2137	2165	2192
10 0	1114	1300	1464	1620	1771	1918	2057	2084	2112	2139	2166	2193	2220	2246	2273	2299	2325
11 0	1266	1467	1626	1777	1923	2062	2198	2224	2251	2277	2303	2329	2355	2380	2406	2431	2456
12 0	1454	1632	1786	1931	2071	2206	2336	2362	2387	2412	2437	2462	2487	2512	2536	2560	2584
13 0	1619	1793	1942	2082	2217	2347	2472	2497	2521	2545	2569	2593	2617	2641	2664	2688	2711
14 0	1760	1951	2095	2230	2360	2485	2605	2629	2653	2676	2699	2722	2745	2768	2790	2813	2835
15 0	1938	2106	2245	2376	2501	2621	2737	2759	2782	2804	2827	2849	2871	2893	2915	2936	2958
16 0	2094	2258	2392	2518	2639	2754	2866	2888	2909	2931	2952	2974	2995	3016	3037	3058	3076
17 0	2246	2407	2537	2658	2774	2885	2993	3014	3035	3055	3076	3097	3117	3137	3157	3177	3197
18 0	2396	2553	2679	2796	2908	3015	3118	3138	3158	3178	3198	3218	3237	3257	3276	3295	3314
19 0	2543	2697	2818	2931	3039	3142	3241	3261	3280	3299	3318	3337	3356	3375	3393	3412	3430
20 0	2688	2839	2956	3065	3168	3267	3363	3381	3400	3418	3437	3455	3473	3491	3509	3527	3544
21 0	2830	2978	3091	3196	3295	3390	3482	3500	3518	3536	3554	3571	3588	3606	3623	3640	3657
22 0	2969	3115	3224	3325	3420	3512	3600	3618	3635	3652	3669	3686	3702	3719	3736	3752	3768
23 0	3107	3249	3355	3452	3544	3632	3717	3734	3750	3766	3783	3799	3815	3831	3847	3863	3879
24 0	3242	3382	3483	3577	3668	3750	3832	3848	3864	3880	3895	3911	3926	3942	3957	3972	3987
25 0	3375	3512	3610	3700	3785	3867	3945	3961	3976	3991	4005	4021	4036	4051	4066	4080	4095
26 0	3506	3641	3735	3822	3904	3982	4057	4072	4087	4101	4116	4130	4145	4159	4173	4187	4201
27 0	3635	3767	3859	3942	4020	4096	4168	4182	4196	4210	4224	4238	4252	4266	4279	4293	4306
28 0	3762	3892	3980	4060	4135	4208	4277	4291	4304	4318	4331	4345	4358	4371	4384	4397	4410
29 0	3887	4015	4099	4176	4249	4318	4385	4398	4411	4424	4437	4450	4463	4475	4488	4500	4513
30 0	4010	4136	4217	4291	4361	4427	4491	4504	4516	4529	4541	4554	4566	4578	4590	4602	4614
31 0	4131	4255	4333	4404	4471	4535	4596	4608	4620	4632	4644	4656	4668	4680	4691	4703	4714
32 0	4250	4372	4448	4516	4579	4641	4700	4711	4723	4734	4746	4757	4768	4779	4790	4802	4813
33 0	4367	4487	4560	4625	4686	4745	4802	4813	4824	4835	4846	4857	4868	4878	4889	4900	4911
34 0	4483	4601	4671	4733	4792	4848	4902	4913	4923	4934	4944	4955	4965	4975	4986	4996	5007
35 0	4598	4713	4780	4840	4895	4949	5001	5011	5021	5031	5041	5051	5061	5071	5081	5091	5101
36 0	4708	4822	4887	4944	4997	5048	5098	5108	5117	5127	5137	5146	5156	5165	5175	5184	5194
37 0	4817	4930	4992	5046	5097	5146	5193	5202	5212	5221	5230	5239	5248	5257	5266	5275	5285
38 0	4924	5036	5095	5147	5195	5242	5287	5296	5304	5313	5322	5331	5340	5348	5357	5366	5374
39 0	5029	5140	5196	5246	5291	5335	5378	5387	5395	5403	5412	5420	5429	5437	5445	5453	5462
40 0	5132	5241	5295	5342	5385	5427	5468	5476	5484	5492	5500	5507	5515	5523	5531	5539	5547

Πίνακας XIV

Ισοπικνη παράγωγος $(\partial S/\partial t)_p$ [$^{\circ}\text{C}^{-1}$]

Θερμ. $^{\circ}\text{C}$	Αλατότητα															1000 dbars			
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0		
-2 0	0789	0566	0341	0122	0093	0303	0507	0548	0588	0628	0668	0708	0747	0787	0826	0865	0904		
1 0	0580	0361	0143	0070	0278	0481	0679	0718	0757	0795	0834	0872	0910	0948	0986	1024	1061		
0 0	0377	0161	0052	0258	0459	0655	0846	0884	0921	0958	0996	1033	1069	1106	1142	1179	1215		
1 0	0178	0035	0241	0441	0636	0825	1009	1046	1082	1118	1154	1189	1225	1260	1295	1330	1365		
2 0	0017	0227	0427	0620	0808	0991	1169	1204	1239	1274	1308	1342	1377	1411	1444	1478	1511		
3 0	0208	0414	0608	0795	0977	1153	1325	1359	1392	1426	1459	1492	1525	1558	1590	1623	1655		
4 0	0394	0597	0785	0966	1142	1312	1478	1510	1543	1575	1607	1639	1670	1702	1733	1764	1795		
5 0	0577	0776	0958	1134	1303	1467	1627	1658	1689	1720	1751	1782	1812	1843	1873	1903	1933		
6 0	0755	0951	1128	1297	1461	1619	1773	1803	1833	1863	1893	1922	1952	1981	2010	2039	2067		
7 0	0930	1122	1294	1457	1616	1768	1916	1945	1974	2003	2031	2060	2088	2116	2144	2172	2199		
8 0	1101	1289	1456	1614	1767	1914	2056	2084	2112	2140	2167	2194	2222	2249	2275	2302	2329		
9 0	1269	1453	1615	1768	1915	2056	2194	2221	2247	2274	2300	2327	2353	2379	2404	2430	2456		
10 0	1433	1614	1770	1918	2060	2196	2328	2354	2380	2406	2431	2456	2481	2506	2531	2556	2580		
11 0	1594	1771	1923	2065	2202	2333	2461	2485	2510	2535	2559	2584	2608	2632	2656	2679	2703		
12 0	1751	1926	2072	2210	2341	2468	2590	2614	2638	2662	2685	2709	2732	2755	2778	2801	2823		
13 0	1906	2077	2218	2351	2478	2600	2718	2741	2764	2787	2809	2832	2854	2876	2898	2920	2942		
14 0	2058	2225	2362	2490	2613	2730	2843	2865	2887	2909	2931	2953	2974	2995	3017	3038	3059		
15 0	2207	2371	2503	2627	2745	2858	2967	2988	3009	3030	3051	3072	3092	3113	3133	3154	3174		
16 0	2353	2514	2642	2761	2875	2983	3088	3109	3129	3149	3169	3189	3209	3229	3248	3268	3287		
17 0	2496	2654	2778	2893	3002	3107	3208	3227	3247	3266	3286	3305	3324	3343	3362	3380	3399		
18 0	2637	2792	2912	3023	3128	3229	3325	3344	3363	3382	3400	3419	3437	3455	3473	3491	3509		
19 0	2776	2928	3044	3150	3252	3348	3441	3460	3478	3496	3514	3531	3549	3566	3584	3601	3618		
20 0	2912	3061	3173	3276	3373	3466	3556	3573	3591	3608	3625	3642	3659	3676	3693	3709	3726		
21 0	3046	3193	3300	3400	3493	3583	3669	3686	3702	3719	3735	3752	3768	3784	3800	3816	3832		
22 0	3178	3322	3426	3522	3612	3698	3780	3796	3813	3828	3844	3860	3876	3891	3907	3922	3937		
23 0	3308	3449	3550	3642	3728	3811	3890	3906	3921	3937	3952	3967	3982	3997	4012	4026	4041		
24 0	3436	3574	3671	3760	3843	3923	3999	4014	4029	4043	4058	4073	4087	4101	4116	4130	4144		
25 0	3562	3698	3791	3877	3957	4033	4106	4121	4135	4149	4163	4177	4191	4205	4218	4232	4246		

Πίνακας XIV (συνέχεια)
Ισόπικνη παράγωγος ($\partial S/\partial t$)_p [°C⁻¹]

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
-2 0	0134	0341	0538	0730	0917	1100	1279	1314	1349	1384	1419	1454	1489	1523	1558	1592	1626
-1 0	0311	0516	0708	0895	1076	1253	1426	1460	1494	1528	1562	1595	1629	1662	1695	1728	1761
0 0	0485	0688	0875	1056	1231	1403	1570	1603	1636	1668	1701	1733	1765	1797	1829	1861	1893
1 0	0656	0856	1038	1214	1384	1549	1711	1742	1774	1806	1837	1868	1899	1930	1961	1991	2022
2 0	0824	1020	1198	1368	1533	1693	1848	1879	1909	1940	1970	2000	2030	2060	2089	2119	2148
3 0	0988	1182	1354	1519	1678	1833	1983	2013	2042	2071	2100	2129	2158	2187	2215	2244	2272
4 0	1149	1340	1508	1667	1821	1970	2115	2144	2172	2200	2228	2256	2284	2311	2339	2366	2393
5 0	1306	1495	1658	1812	1961	2105	2244	2272	2299	2326	2353	2380	2407	2433	2460	2486	2512
6 0	1461	1646	1804	1954	2098	2237	2371	2397	2424	2450	2476	2502	2527	2553	2578	2603	2628
7 0	1612	1795	1948	2093	2232	2366	2495	2521	2546	2571	2596	2621	2645	2670	2694	2719	2743
8 0	1761	1941	2090	2230	2364	2492	2617	2642	2666	2690	2714	2738	2762	2785	2809	2832	2855
9 0	1907	2083	2228	2363	2493	2617	2737	2760	2784	2807	2830	2853	2876	2898	2921	2943	2965
10 0	2050	2224	2364	2494	2619	2739	2854	2877	2899	2922	2944	2966	2988	3009	3031	3053	3074
11 0	2190	2361	2497	2623	2743	2859	2970	2991	3013	3034	3056	3077	3098	3119	3140	3160	3181
12 0	2328	2496	2627	2750	2865	2976	3083	3104	3125	3145	3166	3186	3206	3226	3246	3266	3286
13 0	2464	2629	2756	2874	2985	3082	3195	3215	3235	3255	3274	3294	3313	3332	3352	3371	3390
14 0	2597	2759	2882	2996	3103	3206	3305	3324	3343	3362	3381	3400	3418	3437	3455	3474	3492
15 0	2728	2887	3006	3116	3219	3318	3413	3432	3450	3468	3486	3504	3522	3540	3558	3575	3593

Πίνακας XVI

Αναλογία αδιαβατικής εκτροπής (Γ) [°C/1000dbar] σε ατμοσφαιρική πίεση.

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0.0	5.0	10.0	15.0	20.0	25.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
-2.0	0678	0545	0417	0294	0175	0058	0056	0079	0101	0123	0146	0168	0190	0212	0234	0256	0277
-1.0	0568	0428	0306	0187	0071	0042	0152	0174	0196	0217	0239	0260	0281	0303	0324	0345	0366
0.0	0440	0315	0196	0081	0031	0140	0246	0267	0288	0309	0330	0350	0371	0391	0412	0432	0452
1.0	0328	0205	0090	0021	0130	0235	0338	0358	0378	0398	0418	0438	0458	0478	0498	0517	0537
2.0	0214	0097	0014	0122	0226	0328	0427	0447	0466	0486	0505	0524	0544	0563	0582	0601	0618
3.0	0105	0008	0116	0220	0321	0419	0515	0534	0553	0571	0590	0609	0627	0645	0664	0682	0700
4.0	0002	0111	0215	0316	0413	0508	0600	0619	0637	0655	0673	0691	0709	0727	0744	0762	0779
5.0	0106	0212	0312	0409	0503	0595	0684	0702	0720	0737	0754	0772	0789	0806	0823	0840	0857
6.0	0208	0310	0407	0501	0592	0680	0767	0784	0801	0817	0834	0851	0867	0884	0900	0917	0933
7.0	0308	0407	0500	0591	0679	0764	0847	0864	0880	0896	0912	0929	0945	0961	0976	0992	1008
8.0	0408	0501	0591	0678	0764	0846	0925	0942	0958	0974	0989	1005	1020	1036	1051	1066	1082
9.0	0501	0593	0681	0766	0847	0926	1004	1019	1035	1050	1065	1080	1095	1110	1124	1139	1154
10.0	0595	0684	0768	0850	0929	1006	1081	1095	1110	1125	1139	1154	1168	1182	1197	1211	1225
11.0	0687	0773	0854	0933	1009	1083	1156	1170	1184	1198	1212	1226	1240	1254	1268	1282	1295
12.0	0778	0860	0939	1015	1088	1160	1230	1244	1257	1271	1284	1298	1311	1325	1338	1351	1365
13.0	0867	0946	1022	1095	1166	1235	1303	1316	1329	1342	1356	1369	1382	1395	1407	1420	1433
14.0	0954	1031	1104	1175	1243	1310	1375	1388	1400	1413	1426	1438	1451	1463	1476	1488	1501
15.0	1040	1114	1184	1253	1319	1383	1446	1458	1471	1483	1495	1507	1520	1532	1544	1556	1567
16.0	1124	1196	1264	1330	1393	1456	1516	1528	1540	1552	1564	1576	1587	1599	1611	1622	1634
17.0	1208	1277	1342	1405	1467	1527	1586	1598	1609	1620	1632	1643	1654	1666	1677	1688	1699
18.0	1290	1356	1419	1481	1540	1598	1655	1668	1677	1688	1699	1710	1721	1732	1743	1754	1764
19.0	1371	1436	1496	1555	1612	1668	1723	1734	1744	1755	1766	1776	1787	1797	1808	1818	1829
20.0	1451	1513	1571	1628	1683	1737	1790	1801	1811	1821	1832	1842	1852	1863	1873	1883	1893
21.0	1531	1589	1646	1701	1754	1806	1857	1867	1877	1887	1897	1907	1917	1927	1937	1947	1957
22.0	1609	1666	1720	1772	1824	1874	1924	1933	1943	1953	1963	1972	1982	1991	2001	2010	2020
23.0	1686	1741	1793	1844	1893	1942	1990	1999	2009	2018	2027	2037	2046	2055	2064	2074	2083
24.0	1763	1815	1865	1914	1962	2009	2055	2064	2074	2083	2092	2101	2110	2119	2128	2137	2145
25.0	1839	1889	1937	1984	2030	2076	2120	2129	2138	2147	2156	2164	2173	2182	2190	2199	2208
26.0	1914	1962	2008	2054	2098	2142	2185	2194	2202	2211	2219	2228	2236	2245	2253	2261	2270
27.0	1989	2034	2079	2123	2166	2208	2250	2258	2266	2274	2283	2291	2299	2307	2315	2323	2332
28.0	2063	2106	2149	2191	2232	2273	2314	2322	2330	2338	2346	2354	2361	2369	2377	2385	2393
29.0	2136	2178	2219	2259	2299	2338	2377	2385	2393	2401	2408	2416	2424	2431	2439	2447	2454
30.0	2209	2249	2288	2326	2365	2403	2441	2448	2456	2463	2471	2478	2485	2493	2500	2508	2515
31.0	2281	2319	2356	2394	2430	2467	2504	2511	2518	2525	2533	2540	2547	2554	2561	2569	2576
32.0	2353	2389	2425	2460	2496	2531	2568	2573	2580	2587	2594	2601	2608	2615	2622	2629	2636
33.0	2424	2458	2492	2526	2560	2594	2628	2635	2642	2649	2656	2662	2669	2676	2683	2689	2696
34.0	2495	2527	2558	2592	2625	2657	2690	2697	2703	2710	2716	2723	2730	2736	2743	2749	2756
35.0	2565	2595	2626	2657	2688	2720	2751	2758	2764	2771	2777	2783	2790	2796	2802	2809	2815
36.0	2635	2663	2692	2722	2752	2782	2812	2818	2825	2831	2837	2843	2849	2855	2862	2868	2874
37.0	2704	2730	2758	2786	2814	2843	2873	2879	2885	2890	2896	2902	2908	2914	2920	2926	2932
38.0	2773	2797	2823	2849	2877	2904	2932	2938	2944	2950	2955	2961	2967	2973	2978	2984	2990
39.0	2840	2863	2887	2912	2938	2965	2992	2997	3003	3008	3014	3019	3025	3030	3036	3041	3047
40.0	2908	2928	2951	2974	2999	3024	3050	3055	3061	3066	3071	3076	3082	3087	3093	3098	3103

Πίνακες XVII

Αναλογία αδιαβατικής εκτροπής (Γ) [°C/1000dbar]

Θερμ. °C	Αλατότητα																
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
2 0	0417	0294	0177	0063	0048	0156	0262	0283	0304	0325	0346	0366	0387	0408	0428	0448	0469
-1 0	0307	0188	0074	0036	0144	0248	0351	0371	0391	0412	0432	0451	0471	0491	0511	0530	0550
0 0	0199	0083	0027	0133	0237	0338	0437	0457	0477	0496	0515	0535	0554	0573	0592	0611	0630
1 0	0094	0018	0125	0228	0328	0425	0522	0541	0560	0578	0597	0616	0634	0653	0671	0689	0708
2 0	0008	0118	0221	0321	0418	0512	0605	0623	0641	0659	0677	0695	0713	0731	0749	0768	0784
3 0	0110	0215	0315	0411	0505	0596	0686	0703	0721	0738	0756	0773	0790	0807	0824	0842	0858
4 0	0208	0310	0406	0500	0590	0679	0766	0782	0799	0816	0832	0849	0866	0882	0899	0915	0932
5 0	0305	0403	0496	0586	0674	0759	0842	0859	0875	0892	0908	0924	0940	0956	0972	0988	1004
6 0	0399	0494	0584	0671	0756	0838	0919	0934	0950	0966	0982	0997	1013	1028	1044	1059	1074
7 0	0491	0583	0670	0756	0836	0916	0993	1009	1024	1039	1054	1069	1084	1099	1114	1129	1143
8 0	0582	0671	0755	0836	0915	0992	1067	1082	1096	1111	1126	1140	1155	1169	1183	1198	1212
9 0	0671	0756	0838	0916	0993	1067	1139	1153	1168	1182	1196	1210	1224	1238	1251	1265	1279
10 0	0758	0841	0919	0995	1069	1140	1210	1224	1238	1251	1265	1278	1292	1305	1319	1332	1345
11 0	0843	0923	0999	1073	1144	1213	1280	1294	1307	1320	1333	1346	1359	1372	1385	1398	1411
12 0	0928	1005	1078	1149	1217	1284	1349	1362	1375	1388	1400	1413	1425	1438	1450	1463	1475
13 0	1010	1085	1156	1224	1290	1355	1417	1430	1442	1454	1467	1479	1491	1503	1515	1527	1539
14 0	1092	1164	1232	1298	1362	1424	1485	1497	1509	1520	1532	1544	1556	1567	1579	1591	1602
15 0	1172	1241	1307	1371	1432	1493	1551	1563	1574	1586	1597	1609	1620	1631	1642	1654	1665
16 0	1251	1318	1381	1443	1502	1560	1617	1628	1639	1650	1661	1672	1683	1694	1705	1716	1727
17 0	1329	1393	1455	1514	1571	1627	1682	1693	1704	1714	1725	1736	1746	1757	1767	1778	1788
18 0	1406	1468	1527	1584	1640	1694	1747	1757	1767	1778	1788	1798	1809	1819	1829	1839	1849
19 0	1482	1542	1599	1654	1707	1759	1811	1821	1831	1841	1851	1861	1871	1880	1890	1900	1910
20 0	1557	1615	1669	1722	1774	1825	1874	1884	1894	1903	1913	1923	1932	1942	1951	1961	1970
21 0	1631	1687	1739	1791	1841	1889	1937	1947	1956	1965	1975	1984	1993	2002	2012	2021	2030
22 0	1705	1758	1809	1858	1906	1953	2000	2009	2018	2027	2036	2045	2054	2063	2072	2081	2090
23 0	1778	1829	1878	1925	1972	2017	2062	2071	2079	2088	2097	2106	2114	2123	2132	2140	2149
24 0	1850	1899	1946	1992	2037	2081	2124	2132	2141	2149	2158	2166	2175	2183	2192	2200	2208
25 0	1922	1968	2014	2058	2101	2143	2185	2193	2202	2210	2218	2226	2234	2243	2251	2259	2267

Πίνακες XVII (συνέχεια)

Αναλογία αδιαβατικής εκτροπής (Γ) [$^{\circ}\text{C}/1000\text{dbar}$]

Θερμ. $^{\circ}\text{C}$	Αλατότητα																
	0.0	5.0	10.0	15.0	20.0	25.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
-2.0	0168	0053	0053	0158	0261	0361	0459	0479	0498	0517	0537	0556	0575	0594	0613	0632	0651
-1.0	0067	0148	0148	0249	0348	0445	0540	0559	0578	0597	0615	0634	0652	0671	0689	0707	0725
0.0	0031	0138	0240	0338	0434	0528	0620	0638	0656	0674	0692	0710	0728	0746	0763	0781	0799
1.0	0128	0231	0330	0425	0518	0609	0698	0715	0733	0750	0768	0785	0802	0819	0836	0853	0870
2.0	0222	0323	0418	0510	0600	0688	0774	0791	0808	0824	0841	0858	0875	0891	0908	0924	0940
3.0	0315	0412	0504	0594	0681	0765	0848	0865	0881	0897	0913	0930	0946	0962	0978	0993	1009
4.0	0406	0500	0589	0675	0759	0841	0921	0937	0953	0969	0984	1000	1015	1031	1046	1062	1077
5.0	0494	0585	0672	0755	0837	0910	0993	1008	1024	1039	1054	1069	1084	1099	1114	1128	1143
6.0	0581	0670	0753	0834	0912	0989	1064	1078	1093	1108	1122	1137	1151	1166	1180	1194	1208
7.0	0667	0752	0833	0911	0987	1061	1133	1147	1161	1175	1189	1203	1217	1231	1245	1259	1273
8.0	0750	0833	0911	0987	1060	1131	1201	1215	1228	1242	1256	1269	1283	1296	1309	1323	1336
9.0	0833	0913	0988	1061	1132	1201	1268	1281	1294	1308	1321	1334	1347	1360	1373	1385	1398
10.0	0913	0991	1064	1134	1202	1269	1334	1347	1360	1372	1385	1398	1410	1423	1435	1447	1460
11.0	0993	1067	1138	1205	1272	1336	1399	1411	1424	1436	1448	1460	1473	1485	1497	1509	1520
12.0	1071	1143	1211	1277	1341	1403	1463	1475	1487	1499	1511	1523	1534	1546	1558	1569	1581
13.0	1148	1218	1283	1347	1408	1468	1527	1538	1550	1561	1573	1584	1595	1607	1618	1629	1640
14.0	1224	1291	1355	1416	1475	1533	1590	1601	1612	1623	1634	1645	1656	1667	1677	1688	1699
15.0	1299	1363	1425	1484	1541	1597	1652	1663	1673	1684	1695	1705	1716	1726	1737	1747	1757

Πίνακας XVII (συνέχεια)

Αναλογία αδιαβατικής εκτροπής (Γ) [°C/1000dbar]

Θερμ. °C	Αλατότητα															3000 dbars			
	0 0	5 0	10 0	15 0	20 0	25 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	38 0	39 0	40 0	
-2 0	0069	0173	0272	0368	0463	0555	0646	0664	0682	0700	0718	0736	0753	0771	0788	0806	0824	0824	
-1 0	0161	0262	0358	0452	0543	0633	0720	0738	0755	0772	0790	0807	0824	0841	0858	0875	0892	0892	
0 0	0251	0349	0442	0533	0622	0708	0793	0810	0827	0844	0860	0877	0893	0910	0926	0943	0959	0959	
1 0	0339	0434	0525	0613	0698	0782	0865	0881	0897	0913	0929	0945	0961	0977	0993	1009	1025	1025	
2 0	0426	0518	0606	0691	0774	0855	0934	0950	0966	0981	0997	1012	1028	1043	1059	1074	1089	1089	
3 0	0510	0600	0685	0768	0848	0926	1003	1018	1033	1048	1063	1078	1093	1108	1123	1138	1152	1152	
4 0	0594	0680	0763	0843	0920	0996	1070	1085	1100	1114	1129	1143	1157	1172	1186	1200	1214	1214	
5 0	0675	0759	0839	0916	0992	1065	1136	1151	1165	1179	1193	1207	1221	1234	1248	1262	1276	1276	
6 0	0755	0837	0914	0989	1061	1132	1201	1215	1229	1242	1256	1269	1283	1298	1309	1323	1336	1336	
7 0	0834	0913	0988	1060	1130	1199	1265	1279	1292	1305	1318	1331	1344	1357	1370	1382	1395	1395	
8 0	0911	0988	1060	1130	1198	1264	1328	1341	1354	1367	1379	1392	1404	1417	1429	1441	1454	1454	
9 0	0987	1061	1131	1199	1264	1328	1391	1403	1415	1427	1439	1452	1464	1476	1488	1499	1511	1511	
10 0	1062	1134	1201	1266	1330	1391	1452	1464	1475	1487	1499	1511	1522	1534	1545	1557	1568	1568	
11 0	1136	1205	1270	1333	1394	1454	1512	1524	1535	1547	1558	1569	1580	1592	1603	1614	1625	1625	
12 0	1208	1275	1338	1399	1458	1516	1572	1583	1594	1605	1616	1627	1638	1649	1659	1670	1681	1681	
13 0	1280	1344	1405	1464	1521	1577	1631	1642	1652	1663	1674	1684	1695	1705	1715	1726	1736	1736	
14 0	1350	1413	1471	1528	1583	1637	1690	1700	1710	1720	1731	1741	1751	1761	1771	1781	1791	1791	
15 0	1420	1480	1537	1592	1645	1697	1748	1758	1767	1777	1787	1797	1807	1817	1826	1836	1846	1846	

Πίνακας XVIII

Θ(35,τ,ρ,θ) αδιαβατική ψύξη θαλασσινού νερού που ανέρχεται στην επιφάνεια

Πίεση dbars	Θερμοκρασία °C																	
	-2.0	-1.0	0.0	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0
200	-2.004	-1.006	-0.008	0.981	1.989	2.986	3.980	4.984	5.983	6.981	7.980	8.978	9.973	10.976	11.974	12.972	13.971	14.970
400	-2.009	-1.012	-0.016	0.981	1.978	2.974	3.971	4.984	5.965	6.962	7.969	8.966	9.963	10.960	11.957	12.954	13.952	14.950
600	-2.015	-1.020	-0.025	0.970	1.965	2.961	3.956	4.951	5.927	6.942	7.938	8.933	9.929	10.925	11.920	12.916	13.912	14.908
800	-2.021	-1.028	-0.034	0.868	1.963	2.946	3.940	4.934	5.922	6.922	7.916	8.910	9.904	10.899	11.893	12.888	13.882	14.877
1000	-2.028	-1.037	-0.045	0.947	1.939	2.931	3.924	4.918	5.908	6.901	7.894	8.886	9.878	10.872	11.865	12.858	13.852	14.846
1200	-2.036	-1.046	-0.056	0.834	1.925	2.916	3.906	4.897	5.888	6.880	7.871	8.862	9.854	10.846	11.837	12.829	13.821	14.813
1400	-2.046	-1.056	-0.068	0.821	1.910	2.899	3.889	4.878	5.868	6.858	7.848	8.838	9.828	10.818	11.808	12.799	13.790	14.780
1600	-2.054	-1.067	-0.080	0.907	1.895	2.883	3.871	4.859	5.847	6.835	7.824	8.813	9.801	10.790	11.779	12.769	13.758	14.748
1800	-2.064	-1.079	-0.093	0.893	1.879	2.865	3.852	4.838	5.825	6.812	7.800	8.787	9.775	10.762	11.750	12.738	13.726	14.714
2000	-2.076	-1.091	-0.107	0.878	1.862	2.847	3.832	4.818	5.803	6.789	7.775	8.761	9.747	10.734	11.720	12.707	13.694	14.681
2200	-2.087	-1.104	-0.121	0.862	1.845	2.829	3.812	4.786	5.781	6.765	7.750	8.735	9.720	10.705	11.690	12.676	13.661	14.647
2400	-2.099	-1.118	-0.136	0.846	1.827	2.810	3.782	4.775	5.758	6.741	7.724	8.708	9.692	10.676	11.660	12.644	13.628	14.613
2600	-2.112	-1.132	-0.152	0.828	1.809	2.790	3.771	4.752	5.734	6.716	7.698	8.680	9.663	10.646	11.629	12.612	13.595	14.579
2800	-2.125	-1.147	-0.168	0.811	1.790	2.770	3.750	4.730	5.710	6.691	7.672	8.653	9.634	10.616	11.597	12.579	13.562	14.544
3000	-2.139	-1.162	-0.185	0.783	1.771	2.749	3.728	4.706	5.686	6.665	7.645	8.625	9.605	10.586	11.566	12.547	13.528	14.509
3200	-2.154	-1.179	-0.203	0.774	1.751	2.728	3.705	4.683	5.661	6.639	7.617	8.598	9.575	10.554	11.534	12.513	13.493	14.473
3400	-2.170	-1.195	-0.221	0.764	1.730	2.706	3.682	4.658	5.635	6.612	7.589	8.567	9.544	10.523	11.501	12.480	13.459	14.438
3600	-2.186	-1.213	-0.239	0.735	1.709	2.683	3.658	4.634	5.603	6.585	7.561	8.538	9.514	10.491	11.469	12.448	13.424	14.402
3800	-2.203	-1.231	-0.258	0.714	1.687	2.661	3.634	4.608	5.583	6.558	7.533	8.508	9.484	10.459	11.436	12.412	13.389	14.365
4000	-2.220	-1.249	-0.278	0.693	1.666	2.637	3.610	4.583	5.556	6.530	7.504	8.478	9.452	10.427	11.402	12.377	13.353	14.328
4200	-2.238	-1.269	-0.299	0.672	1.642	2.613	3.585	4.557	5.529	6.501	7.474	8.447	9.421	10.394	11.368	12.343	13.317	14.292
4400	-2.257	-1.288	-0.320	0.650	1.619	2.589	3.559	4.530	5.501	6.473	7.444	8.416	9.389	10.361	11.334	12.308	13.281	14.255
4600	-2.278	-1.309	-0.341	0.627	1.595	2.564	3.533	4.503	5.473	6.443	7.414	8.385	9.358	10.328	11.300	12.272	13.245	14.217
4800	-2.295	-1.329	-0.363	0.604	1.571	2.539	3.507	4.476	5.444	6.414	7.383	8.353	9.324	10.294	11.265	12.238	13.208	14.180
5000	-2.318	-1.351	-0.388	0.580	1.545	2.513	3.480	4.448	5.416	6.384	7.352	8.321	9.291	10.260	11.230	12.200	13.171	14.142
5200	-2.337	-1.373	-0.409	0.556	1.521	2.487	3.453	4.419	5.388	6.353	7.321	8.289	9.257	10.228	11.196	12.164	13.133	14.103
5400	-2.358	-1.395	-0.432	0.532	1.496	2.460	3.425	4.391	5.358	6.323	7.289	8.256	9.223	10.191	11.159	12.127	13.098	14.068
5600	-2.380	-1.418	-0.456	0.506	1.469	2.432	3.397	4.361	5.326	6.291	7.257	8.223	9.189	10.156	11.123	12.090	13.058	14.028
5800	-2.402	-1.442	-0.481	0.481	1.443	2.405	3.368	4.332	5.298	6.256	7.225	8.190	9.155	10.121	11.087	12.053	13.020	13.987
6000	-2.425	-1.466	-0.508	0.455	1.416	2.377	3.339	4.302	5.265	6.228	7.192	8.156	9.120	10.085	11.050	12.018	12.981	13.947
6200	-2.449	-1.490	-0.531	0.428	1.388	2.349	3.310	4.272	5.233	6.196	7.159	8.122	9.085	10.049	11.013	11.978	12.943	13.908
6400	-2.473	-1.515	-0.557	0.401	1.360	2.320	3.280	4.241	5.202	6.163	7.125	8.087	9.050	10.013	10.976	11.940	12.904	13.868
6600	-2.497	-1.541	-0.584	0.374	1.332	2.291	3.250	4.210	5.170	6.130	7.081	8.052	9.014	9.976	10.939	11.901	12.864	13.828
6800	-2.522	-1.567	-0.611	0.346	1.303	2.261	3.219	4.178	5.137	6.097	7.057	8.017	8.978	9.939	10.901	11.863	12.825	13.787
7000	-2.548	-1.593	-0.638	0.318	1.274	2.231	3.188	4.146	5.104	6.063	7.022	7.982	8.942	9.902	10.863	11.824	12.785	13.747
7200	-2.574	-1.620	-0.666	0.289	1.245	2.201	3.157	4.114	5.071	6.029	6.988	7.946	8.905	9.865	10.825	11.785	12.745	13.706
7400	-2.600	-1.646	-0.694	0.260	1.215	2.170	3.125	4.081	5.038	5.995	6.952	7.910	8.868	9.827	10.784	11.745	12.705	13.665
7600	-2.627	-1.675	-0.723	0.230	1.184	2.138	3.093	4.048	5.004	5.960	6.917	7.873	8.831	9.789	10.747	11.708	12.664	13.624
7800	-2.655	-1.704	-0.752	0.200	1.153	2.107	3.061	4.015	4.970	5.925	6.881	7.837	8.794	9.751	10.708	11.668	12.624	13.582
8000	-2.683	-1.732	-0.781	0.170	1.122	2.075	3.028	3.981	4.936	5.890	6.845	7.800	8.756	9.712	10.669	11.628	12.583	13.540
8500	-2.754	-1.806	-0.857	0.093	1.043	1.993	2.944	3.896	4.848	5.800	6.753	7.707	8.660	9.615	10.569	11.524	12.479	13.435
9000	-2.828	-1.882	-0.936	0.013	0.961	1.909	2.858	3.808	4.758	5.695	6.650	7.611	8.560	9.516	10.468	11.421	12.376	13.328
9500	-2.904	-1.960	-1.015	-0.089	0.877	1.824	2.771	3.719	4.657	5.585	6.516	7.474	8.425	9.381	10.368	11.317	12.269	13.220
10000	-2.983	-2.041	-1.097	-0.154	0.791	1.736	2.681	3.627	4.574	5.521	6.468	7.416	8.364	9.313	10.262	11.211	12.161	13.111

Πίνακας XXI

Θ(35,τ,θ,ρ) αδιαβατική θέρμανση θαλασσινού νερού που βυθίζεται από την επιφάνεια

Πίεση dbars	Θερμοκρασία °C																	
	- 2.0	- 1.0	0.0	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0
200	-1.996	0.994	0.008	1.009	2.011	3.013	4.014	5.016	6.017	7.019	8.020	9.022	10.023	11.025	12.020	13.028	14.029	15.030
400	-1.991	0.988	0.018	1.019	2.022	3.026	4.028	5.032	6.035	7.038	8.041	9.044	10.047	11.050	12.045	13.058	14.058	15.061
600	-1.985	0.980	0.025	1.030	2.035	3.040	4.044	5.049	6.054	7.058	8.063	9.067	10.071	11.076	12.068	13.084	14.088	15.092
800	-1.979	0.972	0.035	1.041	2.048	3.054	4.060	5.067	6.073	7.079	8.085	9.090	10.096	11.102	12.091	13.113	14.119	15.124
1000	-1.972	0.963	0.045	1.053	2.061	3.069	4.077	5.085	6.092	7.100	8.107	9.114	10.122	11.129	12.116	13.143	14.149	15.158
1200	-1.963	0.953	0.056	1.066	2.076	3.085	4.094	5.104	6.113	7.122	8.130	9.139	10.147	11.156	12.141	13.173	14.181	15.189
1400	-1.955	0.943	0.068	1.080	2.091	3.102	4.112	5.123	6.133	7.144	8.154	9.164	10.174	11.184	12.166	13.203	14.212	15.222
1600	-1.945	0.932	0.081	1.094	2.106	3.119	4.131	5.143	6.156	7.167	8.178	9.189	10.201	11.212	12.201	13.244	14.255	15.265
1800	-1.935	0.920	0.094	1.109	2.123	3.137	4.150	5.164	6.177	7.190	8.203	9.216	10.228	11.241	12.233	13.285	14.277	15.289
2000	-1.924	0.907	0.108	1.124	2.140	3.155	4.170	5.186	6.200	7.214	8.228	9.242	10.256	11.270	12.263	13.329	14.310	15.323
2200	-1.912	0.894	0.123	1.141	2.157	3.174	4.191	5.207	6.223	7.239	8.254	9.269	10.285	11.300	12.314	13.389	14.344	15.368
2400	-1.899	0.880	0.139	1.157	2.178	3.194	4.212	5.229	6.247	7.264	8.280	9.297	10.314	11.330	12.348	13.432	14.377	15.403
2600	-1.886	0.865	0.155	1.175	2.195	3.214	4.233	5.252	6.271	7.289	8.307	9.325	10.343	11.360	12.378	13.471	14.412	15.428
2800	-1.872	0.850	0.172	1.193	2.214	3.235	4.256	5.276	6.296	7.315	8.335	9.354	10.373	11.392	12.410	13.528	14.446	15.464
3000	-1.857	0.834	0.189	1.212	2.235	3.257	4.278	5.300	6.321	7.342	8.363	9.383	10.403	11.423	12.443	13.582	14.481	15.501
3200	-1.842	0.817	0.207	1.232	2.255	3.279	4.302	5.325	6.347	7.369	8.391	9.413	10.434	11.456	12.476	13.647	14.517	15.537
3400	-1.828	0.799	0.228	1.252	2.277	3.301	4.326	5.350	6.373	7.397	8.420	9.443	10.455	11.488	12.510	13.711	14.553	15.574
3600	-1.809	0.781	0.246	1.272	2.299	3.325	4.350	5.376	6.400	7.425	8.449	9.473	10.477	11.520	12.544	13.788	14.589	15.612
3800	-1.791	0.763	0.266	1.294	2.321	3.349	4.375	5.402	6.428	7.454	8.479	9.504	10.529	11.554	12.578	13.862	14.628	15.650
4000	-1.773	0.743	0.287	1.316	2.346	3.373	4.401	5.429	6.458	7.483	8.510	9.538	10.562	11.588	12.613	13.938	14.663	15.688
4200	-1.754	0.723	0.308	1.338	2.368	3.398	4.427	5.456	6.485	7.513	8.540	9.568	10.595	11.622	12.648	13.975	14.701	15.728
4400	-1.735	0.702	0.330	1.362	2.393	3.424	4.454	5.484	6.514	7.543	8.572	9.600	10.628	11.656	12.684	13.971	14.738	15.785
4600	-1.715	0.681	0.352	1.385	2.418	3.450	4.481	5.512	6.543	7.573	8.603	9.633	10.662	11.691	12.720	13.949	14.777	15.805
4800	-1.694	0.659	0.376	1.410	2.443	3.475	4.508	5.541	6.573	7.605	8.638	9.668	10.697	11.727	12.757	13.988	14.815	15.844
5000	-1.673	0.636	0.399	1.435	2.469	3.504	4.537	5.571	6.604	7.636	8.668	9.700	10.732	11.763	12.794	13.924	14.854	15.884
5200	-1.651	0.613	0.424	1.460	2.496	3.531	4.566	5.601	6.635	7.668	8.702	9.734	10.767	11.799	12.831	13.862	14.894	15.925
5400	-1.628	0.590	0.449	1.486	2.523	3.559	4.595	5.631	6.665	7.701	8.735	9.769	10.803	11.835	12.869	13.901	14.933	15.965
5600	-1.605	0.566	0.474	1.513	2.551	3.588	4.625	5.662	6.698	7.734	8.769	9.804	10.839	11.873	12.907	13.940	14.973	16.006
5800	-1.581	0.540	0.500	1.540	2.578	3.617	4.656	5.693	6.730	7.787	8.804	9.839	10.875	11.910	12.945	13.980	15.014	16.048
6000	-1.557	0.515	0.527	1.567	2.608	3.647	4.686	5.725	6.763	7.801	8.838	9.875	10.912	11.948	12.984	14.019	15.054	16.089
6200	-1.532	0.489	0.554	1.598	2.637	3.677	4.718	5.757	6.797	7.835	8.874	9.912	10.949	11.985	13.023	14.059	15.096	16.131
6400	-1.506	0.462	0.581	1.624	2.666	3.708	4.749	5.790	6.830	7.870	8.909	9.948	10.987	12.025	13.063	14.100	15.137	16.174
6600	-1.480	0.435	0.610	1.653	2.697	3.739	4.782	5.823	6.864	7.905	8.945	9.985	11.025	12.064	13.102	14.141	15.179	16.216
6800	-1.453	0.407	0.638	1.683	2.727	3.771	4.814	5.857	6.895	7.941	8.982	10.023	11.063	12.103	13.143	14.182	15.221	16.259
7000	-1.426	0.379	0.668	1.713	2.759	3.803	4.847	5.891	6.934	7.977	9.019	10.061	11.102	12.143	13.183	14.223	15.263	16.303
7200	-1.398	0.350	0.697	1.744	2.790	3.836	4.881	5.925	6.970	8.013	9.056	10.099	11.141	12.183	13.224	14.265	15.306	16.348
7400	-1.370	0.321	0.728	1.775	2.822	3.869	4.915	5.960	7.005	8.050	9.094	10.137	11.180	12.223	13.265	14.307	15.348	16.390
7600	-1.341	0.291	0.758	1.807	2.855	3.903	4.949	5.996	7.042	8.087	9.132	10.176	11.220	12.264	13.307	14.350	15.392	16.435
7800	-1.312	0.261	0.790	1.838	2.888	3.936	4.984	6.032	7.078	8.124	9.170	10.216	11.260	12.305	13.349	14.393	15.436	16.475
8000	-1.282	0.230	0.821	1.872	2.922	3.971	5.020	6.068	7.115	8.162	9.209	10.255	11.301	12.348	13.391	14.436	15.480	16.524
8500	-1.205	0.151	0.903	1.955	3.007	4.059	5.110	6.160	7.210	8.259	9.308	10.356	11.404	12.451	13.498	14.545	15.681	16.637
9000	-1.125	0.069	0.987	2.041	3.096	4.149	5.202	6.254	7.306	8.358	9.408	10.459	11.509	12.558	13.607	14.656	15.704	16.752
9500	-1.042	0.016	1.073	2.130	3.186	4.242	5.297	6.351	7.406	8.459	9.511	10.563	11.615	12.667	13.718	14.769	15.819	16.869
10000	-0.957	0.103	1.163	2.222	3.280	4.337	5.394	6.450	7.506	8.561	9.616	10.670	11.724	12.777	13.830	14.883	15.935	16.987

Πίνακας XIX

$\Delta\Theta_1(S,0,p,0)$ [°C] για $S \neq 35$ σε σχέση με την πίεση.

Πίεση dbars	Αλιότητα															
	25 0	26 0	27 0	28 0	29 0	30 0	31 0	32 0	33 0	34 0	35 0	36 0	37 0	38 0	39 0	40 0
200	004	003	003	003	002	002	002	001	001	000	000	000	001	001	002	002
400	007	007	006	005	004	004	004	002	001	001	001	001	001	001	002	003
600	011	010	009	008	007	006	004	003	002	001	000	000	002	003	004	006
800	015	013	012	010	009	007	006	004	003	001	000	000	004	005	006	007
1000	018	016	015	013	011	009	007	005	004	002	000	000	004	005	007	009
1200	022	020	017	015	013	011	009	007	004	002	000	000	004	007	009	011
1400	025	023	020	018	015	013	010	008	005	003	000	000	005	008	010	013
1600	029	026	023	020	017	014	011	009	006	003	000	000	006	009	011	014
1800	032	029	026	022	019	016	013	010	006	003	000	000	006	010	013	016
2000	035	032	028	025	021	018	014	011	007	004	000	000	007	011	014	018
2200	038	035	031	027	023	019	015	012	008	004	000	000	008	012	016	019
2400	042	038	033	029	025	021	017	013	008	004	000	000	008	013	017	021
2600	045	041	036	032	027	023	018	014	009	005	000	000	009	014	018	023
2800	048	043	039	034	029	024	019	014	010	005	000	000	010	014	019	024
3000	051	046	041	036	031	026	020	015	010	005	000	000	010	015	020	026
3200	054	049	043	038	033	027	022	016	011	005	000	000	005	011	016	027
3400	057	051	046	040	034	029	023	017	011	006	000	000	006	011	017	029
3600	060	054	048	042	036	030	024	018	012	006	000	000	006	012	018	030
3800	063	057	050	044	038	032	025	019	013	006	000	000	006	013	019	032
4000	066	059	053	048	040	033	026	020	013	007	000	000	007	013	020	033
4200	069	062	055	048	041	034	027	021	014	007	000	000	007	014	021	034
4400	071	064	057	050	043	036	029	021	014	007	000	000	007	014	021	036
4600	074	067	059	052	044	037	030	022	015	007	000	000	007	015	022	037
4800	077	069	061	054	046	038	031	023	015	008	000	000	008	015	023	038
5000	079	071	064	056	048	040	032	024	016	008	000	000	008	016	024	040
5200	082	074	066	057	049	041	033	025	016	008	000	000	008	016	025	041
5400	085	076	068	059	051	042	034	025	017	008	000	000	008	017	025	042
5600	087	078	070	061	052	044	035	026	017	009	000	000	009	017	026	044
5800	089	081	072	063	054	045	036	027	018	009	000	000	009	018	027	045
6000	092	083	073	064	055	046	037	028	018	009	000	000	009	018	028	046
6200	094	085	075	066	057	047	038	028	019	009	000	000	009	019	028	047
6400	096	087	077	068	058	048	039	029	019	010	000	000	010	019	029	048
6600	099	089	079	069	059	049	040	030	020	010	000	000	010	020	030	049
6800	101	091	081	071	061	051	040	030	020	010	000	000	010	020	030	051
7000	103	093	083	072	062	052	041	031	021	010	000	000	010	021	031	052
7200	105	095	084	074	063	053	042	032	021	011	000	000	011	021	032	053
7400	107	097	086	075	064	054	043	032	021	011	000	000	011	022	032	054
7600	109	099	088	077	066	055	044	033	022	011	000	000	011	022	033	055
7800	111	100	089	078	067	056	045	033	022	011	000	000	011	022	033	056
8000	113	102	091	079	068	057	045	034	023	011	000	000	011	023	034	057
8600	118	106	095	083	071	059	047	035	024	012	000	000	012	024	035	059
9000	123	110	098	086	074	061	049	037	025	012	000	000	012	025	037	061
9600	127	114	101	089	076	063	051	038	025	013	000	000	013	026	038	064
10000	131	118	105	092	078	065	052	039	026	013	000	000	013	026	039	066

Πίνακας XX

$\Delta\Theta_2(S,t,1000,0)$ [$^{\circ}\text{C}$] θερμοκρασία σε σχέση με την αλατότητα.

Θερμ. $^{\circ}\text{C}$	Αλατότητα															
	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
-2.0	0.005	0.005	0.004	0.004	0.003	0.003	0.002	0.002	0.001	0.001	0.000	-0.001	-0.001	-0.002	-0.002	-0.003
-1.0	0.003	0.002	0.002	0.002	0.002	0.001	0.001	0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
0.0	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
1.0	-0.003	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.001	-0.001	-0.001	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2.0	-0.005	-0.005	-0.004	-0.004	-0.003	-0.003	-0.002	-0.002	-0.001	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
3.0	-0.008	-0.007	-0.006	-0.006	-0.005	-0.004	-0.003	-0.002	-0.002	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
4.0	-0.011	-0.010	-0.008	-0.007	-0.006	-0.005	-0.004	-0.003	-0.002	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
5.0	-0.013	-0.012	-0.011	-0.009	-0.008	-0.007	-0.005	-0.004	-0.003	-0.001	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
6.0	-0.016	-0.014	-0.013	-0.011	-0.010	-0.008	-0.006	-0.005	-0.003	-0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
7.0	-0.019	-0.017	-0.015	-0.013	-0.011	-0.009	-0.007	-0.006	-0.004	-0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
8.0	-0.021	-0.019	-0.017	-0.015	-0.013	-0.011	-0.008	-0.006	-0.004	-0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
9.0	-0.024	-0.021	-0.019	-0.017	-0.014	-0.012	-0.010	-0.007	-0.005	-0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
10.0	-0.027	-0.024	-0.021	-0.019	-0.016	-0.013	-0.011	-0.008	-0.005	-0.003	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
11.0	-0.029	-0.026	-0.023	-0.020	-0.018	-0.015	-0.012	-0.009	-0.006	-0.003	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
12.0	-0.032	-0.029	-0.026	-0.022	-0.019	-0.015	-0.013	-0.010	-0.006	-0.003	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
13.0	-0.035	-0.031	-0.028	-0.024	-0.021	-0.017	-0.014	-0.010	-0.007	-0.003	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
14.0	-0.037	-0.034	-0.030	-0.026	-0.022	-0.019	-0.015	-0.011	-0.007	-0.004	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
15.0	-0.040	-0.036	-0.032	-0.028	-0.024	-0.020	-0.016	-0.012	-0.008	-0.004	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

Βιβλιογραφία

1. **Θεοδώρου Αθανάσιος**, 2000 «Γενική ωκεανογραφία», Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
2. **Παπαθεοδώρου Γεώργιος**, 1997 «Ναυτιλία – Ναυτιλιακά όργανα» Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Βόλος σελ: 44 – 53.
3. **Πρακτικά 7^{ου} Συμποσίου Ωκεανογραφίας & Αλιείας**, 6-9 Μαΐου 2003, Χερσόνησος Κρήτης, σελ. 140 – 148
4. **Alberola C., Millot C., Send U., Mertens C., Fuda J. – L.**, 1996 «Comparison of XCTD/CTD data» Deep Sea Research Journal, Volume 43, No 6, pp. 859 – 876
5. **Barber C. R.**, 1969 «The international practical temperature scale of 1968» Metrologia, 5 , 35 – 41.
6. **Bryden H. L.**, 1973 «New polynomials for thermal expansion, adiabatic temperature gradient and potential temperature of sea water» Deep Sea Res., 20, 401 – 408.
7. **Chen C.–T. and Millero F. J.**, 1976 «Re-evaluation of Wilson's sound – speed measurements in pure water» J. Acoust. Soc. of Amer., 60 (6), 1270 – 1273.
8. **Chen C.–T. and Millero F. J.**, 1977 «Speed of sound in seawater at high pressures» J. Acoust. Soc. of Amer., 62 (5), 1129 – 1135.
9. **Ekman V. W.**, 1908 «Die Zusammendruckbarkeit des Meerwassers nebst einigen Werten fuer Wasser und Quecksilber» Publ. Cir. Cons. Explor. Mer., 43, 1 – 47.
10. **Emery W.J. and Thomson R.E.**, 1998 «Data analysis methods in physical oceanography» First edition Pergamon
11. **Fofonoff N. P.** 1977 «Computation of potential temperature of seawater for an arbitrary reference pressure» Deep – Sea Res., 24, 489 – 491.
12. **Fofonoff N. P. and Millard R. C. Jr.**, 1983 «Algorithms for computation of fundamental properties of seawater» Unesco.
13. **Keogh S. J., Oikonomou E., Ballestero D.**, 1998 «Satellite Remote Sensing of the Oceans» Linux Journal, Volume 1998 , Issue 48, Article No. 4
14. **Lewis E. L.**, 1980 «The Practical Salinity Scale 1978 and Its Antecedents» IEEE Journal of Oceanic Engineering, Vol. OE-5, No 1
15. **Pankajakshan T., Aravind K., Ghosh, J.S. Sarupria and V. V. Gopalakrishna**, 2001 «An interactive graphical system for XBT data quality control and visualization» Computers & Geosciences Volume 27, Issue 7, pp 867-876

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000097472